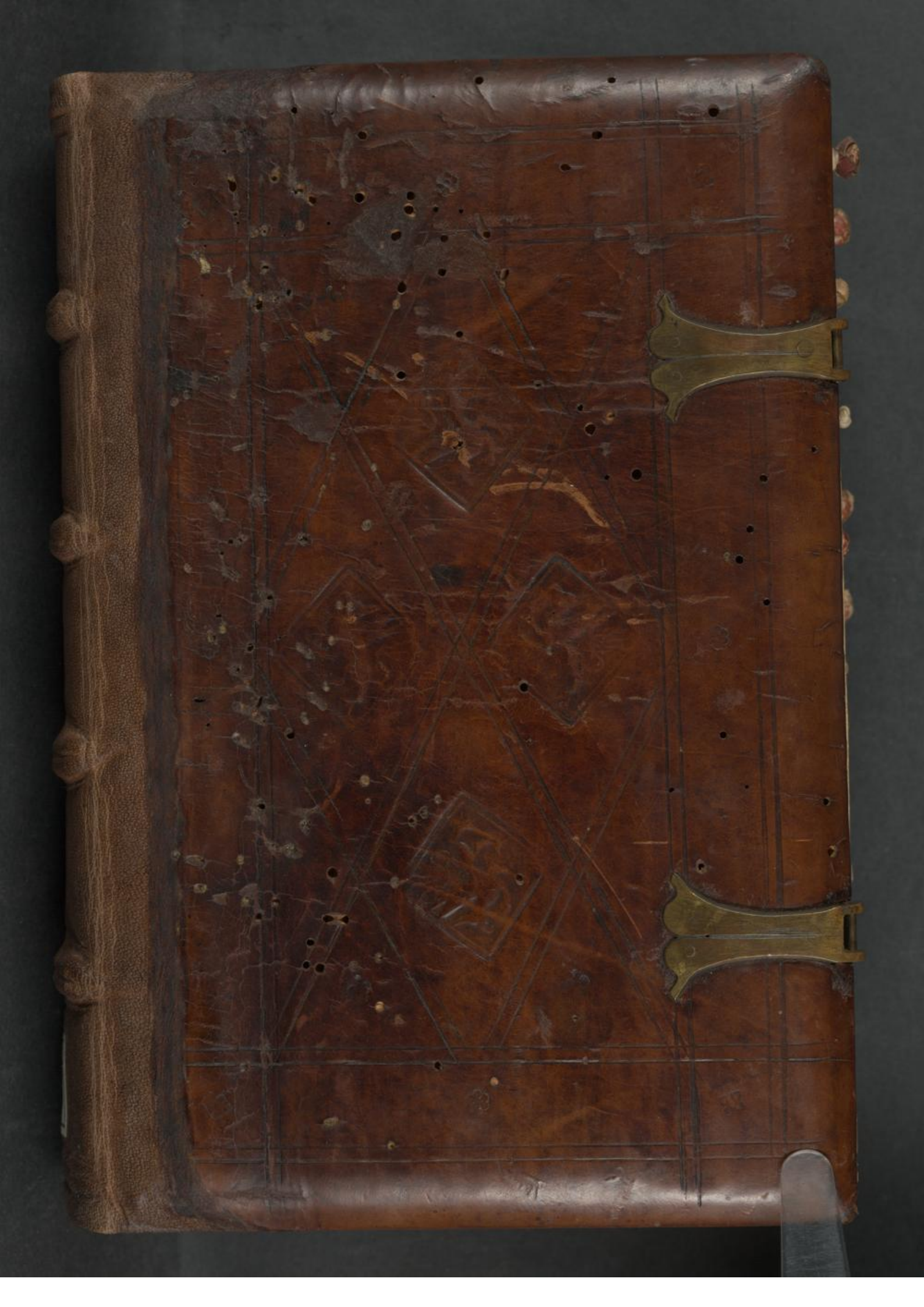

[illegible] dilectio [illegible] uenia [illegible]
[illegible] consec[illegible] meruit [illegible]

Deus cui soli cognitus est
numerus electorum supna ci
uitate locandus tribue qs ut
uacuatisq quos pro ratione co
gnitos suscepimus uel nomina
omnium fidelium beatę predestina
tionis liber adscripta retinent

Purificant nos qs Post communio
omnips et misericors ds sacra
mentorum quę sumpsimus et pstan
te hoc tui mysterii sacramentum
iustitie nobis remedia ad poenam
sed intercessio salutaris ad uenia
sit abolitio scelerum sit fortitu
do fragilium sit contra mundi
pericula firmamentum sit [illegible]
[illegible] mortuorum fidelium remissio

omniu delictoru ·P·

Omps Missa Sacerdotis ppia.

eterne ds · tue gie pietate · sup
plici deuotione deposco · ut om
niu malorū meoq; uincula sol
uas · cunctisq; meis criminib⁹
et peccatis clementer ignoscas · æ
quia me indignū et peccatorē
ad ministeriū tuū uocare dig
natus es · sic me idoneū tibi
ministrū efficias · ut sacrificiū
de manibus meis placide ac
benigne suscipias · electorūq;
sacerdotū me participem fa
cias · æ de preceptis tuis in
nullo me obertare p mnias · P·

Os qui te precipis Secreta.
a peccatoribus exorari tibiq;
sacrificium contritū cordis

Hugo

Hugo
Sermo
dis mu
Item. de
Ite Epta
nūqē r
Ite de r

Gerson

Liber

In hoc volumine ista continentur quæ sequuntur

Hugo
- de vita xpiana
- de singularitate clericorum
- de disciplina xpiana
- de ordine dmica
- de symbolo
- Item de simbolo

Hugo de ordine
Sermo remedarius quinque uite et de diuisione mundi
Item de unitate et pace soliloquium cuidam Carthusiensi
Item Epistola magri Hubti de cibis solidis ac vtrumque
Item de religione
Item de mystica uite et passione xpi dmici

Gerson
- Sermo synodalis de triplici pastura
- Con hesum de quinque sibi uiuere
- liber de passionibus
- Anagogia de vbo et vino gtie
- de ecclesiastica vnitate
- Tr con flagellantium secta
- de mirabili victoria puelle ffrancia

Liber Capitulorum dni Marci in Hutzspach.

Ms. 675

Ms 675

Prologus beati augustini in libru de vita cristiana feliciter inchoat.

Ego primus peccator & vltimus insipientiorq; ceteris. & imperitior vniuersis. te ut sanctitatis & iusticie viam pergas. crebrioribz audeã lris ãmonẽ. non mee proprie iusticie fiducia. non sapiencie pericia. non scientie gloria. sed sola quam oepi secũdũ deũ animo & mente me caritatis causa opellit. que. me peccatorẽ parit & ignarũ ad dicẽdum ita hortatur & prouocat. ut cum loqui nesciam tacere non possim. Vellem itaq; & libenter optarem te eoy habere noticiam. quoy & sapientia affluentior est. & facũdia maior. & scientia vberior. & oscientia ab omni peccatoy cõtagione liberior. qui suis te & verbis iuste instruerent & exemplis. Nos enim preterq; q mentẽ nostrã ita insipientie et ignorantie caligo cecauit. ut diuinũ aliqd nequeat sentire vel dicere. Adhuc insup & onus redarguit oscietiã peccoy. ut etiã si q̃d luminis possit hre abscõdat. ita fit ut pterq; q dicẽ nõ hemus. hoc etiã qd habemus non fiducialit proferre oscia prohibente possim

Tu tñ donec peritior tibi apparere possit et
melior · rudibus āmonitōmbz nūris interim
esto ostenta a caritati da veniam · cuius est
non considerare quid offerat · nec qd' nō ha-
bet querit · sed totū quod habet libenter im
pitur · ad cuius nō tam muneris speciem q̄
animi respice voluntatem . Et diligenter ad
uerte quid tibi illa negare poterit que totū
dare potuit quod habebat · obtulisset etiaz
quod non habebat si posset · que totum po
tuit quod habebat offerre . Sitit itaqz ille
ß parum · qui deworrētis interim riui aqua ·
non potest esse contentus · donec ad fontē
vberiorem puriorem qz puenias . Nec illum
satis esurire credo · qui cum cribrarios pa
nes habeat · mundos expectat a candidos .
Ita a tu dilectissima soror quā ego certus sū
esurire mimū a sitire celestia · cribrarios inte
rim mande panes · donec similagine candē
tes inuenias . Exigui et turbulenti riuuli a
quam pota vsquequo fontis affluencōris
haurias puriorem . Nec tibi interim panis
noster · quamuis rusticus videatur esse · di
pliciat . Rusticus etenim panis inculticor eē
videtur · sed fortius et celcius esurientem

stomachū saciat. fessumq; corroborat. q̃ q̃
filigineus videtur a mitidus. ¶ Nunc igit̃
dicam sermone prout valeo. a quid cristia
num agere cōueniat pandam ut potuero.
Cuius rei a vnde prius exordiū sumā iusti⁹
non inuenio. q̃. ut primū de cristiano ipso
vocabulo disputem. a cur quis cristianus
nūcupetur exponam. ¶ Explicit prologus.

¶ Incipit liber beati Augu-
stini de vita cristiana.

Cristum vnctum interpretari.
sapientum a fidelium nullus
ignorat. vnctos vero non nisi
scōs viros a satis deo dignos.
semp fuisse. maifestū ē. nec alios q̃ prophe-
tas. aut sacerdotes aut reges. Et tam ma
gnū fuit ipius vnctōnis misterium. ut in iu-
daico populo nō oēs illud. ꝯ satis pauci de
plurimis meerentur accipere. a hoc vsq; ad
aduentū dñi nri ihesu cristi. quē deus oleo
leticie id est spū sancto pre ceteris consortib
suis vnxit. Ex quo tempore credentes illi. a
baptismatis illius scificacōne purgati. non
aliquanti sicut sub lege prius fuerat. ꝯ oēs

in prophetis et sacerdotibus unguntur et
regibus. Cuius unctionis quales eē debea9
ammonemur exemplo. ut in quibus tam
sancta est unctio. sit non minus cōuersacio
Ex sacramento enim unctionis huius a xpi
et cristianorū omnium. id est in xpo creden
tium. vocabulum descendit a nomen. Qd
nomen ille frustra sortitur. qui cristum mi
nime imitatur. Quid enim tibi prodest vo
cari qd non es. et nomen tibi vsurpare alie
num. Sed si cristianum te esse delectat. que
cristi sunt gere. et merito cristianū nomen
assume. Aut forsitan non eē. sed vocari desi
deras. Hoc satis miserum a fedum est. te
velle vocari quod non sis. Nemo enī ita tñ
fit ad cristum. ut cristianus appelletur et
non sit. Qui cristianus dicitur. xpristum se
habere dominū profitetur. Et vere habet si
ei in omnibus obsequatur a seruiat. Si quo
minus. cristi ille non famulus sed subsan
nator est a irrisor. qui se eius seruum dicit.
cui seruire dissimilat. Huic ergo iudiciū
geminum seruatur. a pro dei subsanna cōne
quem sine causa deum appellauit. et pro
qualitate peccati. Sed plerosq3 incredulos

a imprudentes a pfidos · miseicordis dei lō
ga pacētia pccare sinit intrepidos · ut ex hoc
pccōr suor arbitrentur vltorem · qe nō sta-
tim velit punire peccātes. Miseri a mgrati
fue salutis improuidi · q hoc etiam deo im
putant · q eor differatur interitus · ignorā
tes dei prouidētia · duplici racōne fuari · ut
a humano genei lōga eius pacia ofulatur
a ne ille iudicetur impatiēs. si illico voluerit
dampnare peccātes. Nam si tam patiens
nō eēt iam dudū hūam geneis origo defiss
nec iustos de peccatoribz haberemus. si con-
festim deus vellet punire qui peccāt. Nōnul-
los enī scimus a legimus · qui antea aut ig
norātie cecitate aut causa pfidie · aut adole
scentie vaitate decepti · multiplici a vario pec
catorr genē tenebātur obnoxy. et p fusten
tantis dei demētiam a patiētiam. postmodō
uersi ab errore · maiora adhuc opa fecisse
iusticie · q antea peccata omiserant. Deus
enī non donat peccata · s differt · nec pseue
rantē peccatorem a morte liberat · s ut vel se-
ro conuertatur · a viuat pacienter exspectat
Sicut btus petrus apostolus ait. Nō tardat
dns pmissum s patient agit propt nos
nolens aliquos perire · s oēs ad pmitētiaz
cōuerti. Ille enī te quasi pius benignus et
clemens illico id circo nō percutit ut tu qnta

illi⁹ erga salutē tuā pietas · quāta clemētia
sit recognoscas · qui te peccatorē ⁊ impiū · ex-
pectaē magis vult ⁊ seruare ouersum · q̄ pu
nire peccantē. Sicut p prophetā ipē dñs lo
quitur ⁊ quātū velit hoīi mie pietatisq̄ lar
giri · proprie wcis benignitate depromit di-
cens. Et iniquus si cōuertat se ab omibus
iniquitatibus suis quas fecit · ⁊ custodiat
mandata mea · et faciat iudicium ⁊ iustici
am in terra · ⁊ misericordiam · vita viuet ⁊
nō morietur. Omnia delicta eius non erunt
in memoriā. In iusticia sua quā fecit viuet
Et nunquid voluntate volo mortē iniusti-
dicit adonay dominus · q̄ ut auertat se a
via sua malā · ⁊ viuere eum faciam. Et ali
bi · Iniquitas impij non nocebit ei · in qua
cunq̄ die cōuerterit se a sua iniquitate. Et
iterum. Conuertimini filij reuertētes ⁊ ego
saluabo cōtricōnem vestrā. Ecce quō te deus
tuus ut a peccatis tuis vel sero cōuersus sal
uus eē possis · ⁊ monet ⁊ prouocat. Ecce q̄
liter morti obnoxium ut viuat hortatur · q̄
leniter ⁊ clementer inuitat ut etiam pecca
toribꝫ patris nō neget pietatē. Et adhuc
filios appellat · qui p̄rem deum peccando p-
diderūt · sicut et ipse se p dicisse pcōres fi
lios · alio in loco cū wce flebili ⁊ miserabili
q̄dā lamētacōe testatur dicens. Sine filijs

factus sum · p dicti populū meū propt̃ pecā
eorum. Ex hoc ergo ꝯgnosce · qualit̃ te deus
diligat · quē mauult viuē q̃ perire · a tu eū
ꝯtempnis a despicis · qui amplius q̃ tu ipse
te diligit · qui te mori cupientem vult viuē
Nolo inquit dñs mortē peccatorū · ꝫ ut con
uertantur a viuant. Tu igitur mori voluisti
peccādo · ille te viuē vult ꝯuertendo. O stul
te · o irreuerēs a ingrate · qui nec in hoc deo
qui tibi vult misereri cōsentis · qui te vult
sua pietate saluāre · q̃ tuo perire pecco. Nemo
igitur sibi ideo blandiatur · nemo se stulta
a vana suspicōne decipiat. Nemo idcirco se
curus delinquat a liber · quia sup peccatores
ꝯfestim dei ira iudiciūq; nō venit · ut ex hoc
opinetur se impune peccasse · q̃ nō illico peri
matur · ꝫ hoc magis differre deū q̃ dissimila
re ꝯgnoscat · a iram dei peccoribꝫ quāuis se-
ram subito a repēte venturā · sicut scriptū est.
Ne dixeris · peccaui · a quid accidit m̃ triste.
Est enī altissim9 reddictor patiens. Et alibi.
Ne tardes ꝯuerti ad dñm · neq; differas de
die in diem · subito enī veniet ira eius. qd̃ im
plerisq; impletur · quibꝫ ob nimia peccata
a in pñti ira dei supuenit · a ī futuro seruatur
Sed hoc nemo intelligit · nemo cognoscit ·
nec quisq; aduersa sustinēs malis suis esti
mat irrogari · ꝫ si quid ptulerit · ꝯsuetudinis

potius putat eē q̃ criminis. Et idcirco deus
in pñti nō videtur punire peccātes. quia cū
punit nō ognoscitur. Multi sūt ei quos neō
intelligit. q̃ ob multitudinē pcōrū iā aū iu
dicij diē in pñti etiā iudicantur. Aut dicat
michi quis. si quem sacrilegum. sanguina
rium. rapacem. falsarium. homicidam. furē.
fraudulentū. adulterum. ceterorū crimi
num reum vel in pñti tpe potuerit videre lō
geuū. Nos enī plurimorū habemus exem
pla p que probare sufficimus. scelerato s et
impios pcōrū suorū fine opleto. a hoc iā tpe
iudicari a pñtē eis vitā negari. nō min9 q̃
futuram. Sed hoc ille facilius intelligē pōt.
qui per diuersa tempora diuersorū iudiciū
impie scelerateq; conuersantiū spectauit in
teritum. Quorū quo potestas sublimior ē eo
ad peccā dū maior audacia. q̃ totum licē sibi
credit quod pōt. Et dū alterius iudiciū nō
timent qui alios iudicant. ad peccandū p
cipites sunt. Ita fit ut qui hois non timent
in delinquendo iudicium dei sentiant iu
dicēma vltorē. Quibz alij qui insontē ani
marū sanguinē freqnter effuderāt. ita irā
dei iudiciūqz sensere. ut ipsi postmodū san
guinē sūdē cogrntur suū q̃ fūdebāt libenter
alienū. Alij vero qui similia omiserāt. sic dei
indignacōe pstrati sūt ut sepulti iacerēt et

esca feris ⁊ cœli volucribz fierent. Alij autē
q̄ innumerabiliū hoīm multitudinē iniuste
pemerant. membratī. pticulatī ⁊ cōcisi. ut
nō minor fieret cōcissura membrorz quos
interfecerāt numero punitorz. Et quorz iu
dicō maritis iniuste pemptis multe effecte
vidue. multi orphani pribz occisis derelicti
quibz pter orbitatē. mendicitas inferebat
⁊ nuditas. Nam addebāt impietati ⁊ cru
delitati quod deerat. ut eorz quos fecissent
occidi spoliarēt ⁊ liberos. nunc vero ipōrum
cōiuges vidue. ⁊ filij orphani aliemis cotti
die egent pambz. Nonne tibi videtur istud
testimoniū in ipis esse ꝓpletum cōminātis
dei ⁊ dicentis. Viduā ⁊ orphanos nō vexa
bitis. Et si vexabitis eos ⁊ vociferātes da
mauerint ad me. exaudiam vociferacōem
eorz ⁊ irascar animo ⁊ pimam vos gladio
⁊ erūt ꝓiuges vre vidue. ⁊ filij vestri orpha
ni. O indignū nephas. o scelestissimū faci
nus. o nimia ⁊ nō ferenda crudelitas. Duo
seuissima ⁊ atrocissima vno perpetrantur
in tempe. homicidiū fit. ut rapina succedat
Occidūtur mariti. occidūtur ⁊ prēs quo fa
cilius vidue spolientur ⁊ orphani. ⁊ ita q̄sqz
in alterius morte cōgaudet quasi nō sit ⁊ ipē
q̄q̄z moritur? Merito ergo deus huiusmōi
crudelitatibus ⁊ impietatibus cōmouetur.

Merito iudiciū suū in quibusd'etiā añ tēp9
oñdit. Merito talibz vita nec pñs nec futu
ra cōcēditur. Quorū ut nos · nec scēleratum
nec impiū in pñti etiam dei iudiciū euadere
posse estimemus ammonemur exemplo · ꝗ
hoc magis sētire nos cōuenit · tamdiu vnū-
quēqz dei patiētiā sustentrae · ꝗdiu pccorū
suoz terminū finemqz repleuerit · quo ꝛsum
mato cum illico peuti · nec illi vllam vēniaz
iam reseruari. Esse aūt certū peccatorū mo
dū atqz mēsurā dei ipsius testimonio ꝛprō
batur. Et ꝗ vnusquisqz vel celerius vel tar-
dius put pccoz suoz mod expleuerit iudi-
cetur · cui dētissime dmrātur qñ de zodomoz
a gomorreoz inteitu ac incēdio q̄ sua iā pccā
ꝛpleuerāt ad abrahā dēlo q̄tur dicēs. Cla
mor zodomoz a gomorreoz ꝛpletē ēa pcca
coz magna velemēter ꝛpleta sūt. De amor
reis vero q̄d dicit q̄ sua nōdū pccā finierāt ·
quos post multos ānos ꝗ supdcē ciuitates
cremate sūt · ꝛstat eē deletos. Nōdū repleta
sūt pccā amorreoz usqz adhuc. Ruo exem
plo maifestissimē instruim a docem singulos
fm pccōz suoz pleitudinē ꝛsumari a tādiu
ut ꝛuertātur sustinei · ꝗdiu cumulū suoz ñ
habuerint delictoz. Neō itaqz se fallat neō
se decipiat · malos dēnō amat pccōres nō
amat · iniustos nō amat rapaces crudeles a

impios nō amat. ꝗ amat iustos. bonos. pi
os. humiles. innocentes. ⁊ mites. sicut scp̄tū
est. Rm̄ non deus volens iniq̄tatem tu es.
Non habitabit iuxta te malignus. neq; p-
manebūt inīusti ante oculos tuos. Odisti
ait dauid omēs qui opantur iniquitatem.
perdes aūt qui loquūtur mendaciū. Sz di
ceret aliquis. Quid est q̄ videmꝰ bonos cō
perire cū malis. Illi non pereūt sed euadūt
qui de malorū ꝯsortio ⁊ psecucōibz liberātur.
⁊ ad requiem transferūtur. Illi plane mori
untur ⁊ pereūt. quos de hoc mundo recēden
tes maioris adhuc iudicij supplicium expe
ctat ⁊ pena. Vocantur autē ante tempus
homi. ne diutius vexētur a noxijs. Mali vero
⁊ impij tolluntur. ne bonos diutius psequā
tur. Justi de pressuris tribulacōnibz ⁊ angu
stijs vocant ad requiem. Iniqui vero de lu
xurijs opibz ⁊ delicijs rapiuntur ad penam
Illi vadūt ut iudicent. isti ut iudicēt. Illi
ut vindicent. isti ut in eos vindicta celebre
tur. Sicut scriptū est. Justus aūt si morte p-
occupatꝰ fuerit in refrigerio erit. Et iterū vi
uens inter pcōres translatus est. Et iterum
Placita enī erat deo aia eius. ⁊ ideo prope
rauit de medio iniq̄tatis eripe eū. Et iterū
Cū impij erent ad mortē. illi aūt fūt in pace
Vides ergo hanc solucōnem corpis. iustis

a dei electis requiem esse a non penam. a cum dissol
uuntur liberari eos potius q̃ perire. Et id circo
ipsam solucõem qui fideles fuit nõ timent nec
verentur. ꝗ vemire magis desiderant a exoptant
per quam requiem intelligunt exhiberi non
penam. Iniqui vero a impij et suorum scele
rum conscij eam merito naturali prouiden
tia pertimescunt p quam se non nesciunt iu
dicari. Quapropter hac racõne reddita a
accepta. non oportet nos omino peccare.
psertim cum non ignoremus peccoribz iudi
cium et in pniti esse a in futuro puari. nec in
hoc nobis nomine tantum q̃ cristiani dici
mur blandiamur. ꝗ propter hoc iudican
dos nos credamus. si nomẽ nobis frustra
vendicemus alienũ. Aut si aliquis tam in
credul⁹ est. tam infelix. tam pertinax. tam
obstinatus. tam audax. ut que quandoqz
futura ẽ dei iudicis iram indignacõnemqz
non metuat. vel hũanam consuetudinez
erubescat. a videat q̃ brutus q̃ insipiens
ille q̃ stultus ab ipsis etiam gentibus iu
dicetur. cui tanta ẽ vanitas. tantaqz demẽ
cia. Nec sibi nomẽ adipiscatur alienũ. quis
enim tam vanus et miser est. qui aduoca
tum se cũ litteras nesciat audeat profiteri.
Quis tam insan⁹ a excors. ut se profiteatur

militē·qui nesciat arma gestare. Nemo enī
qd̄ cunq; fine cā nomē sortitur. Sutor ut di
catur necesse est ut calciamēta oficiat. Vt
vocetur quis faber·aut artifex·artis pericia
facit. Vt negocians nūcupetur quis cariuſ
qd̄ vilius emerat distribuet. Omōi enī ex
emplis agnoscim⁹ nullū sine actu nomē ꝗ
omne nomē ab actu. Tu ergo quō xp̄ian⁹
diceris·in quo xp̄iani actus non apparēt
Xp̄ianus·iusticie·tomitatis·integritatis·
patientie·castitatis·prudētie·humilitatis·
hūanitatis·innocentie·pietatis·est nomē·
Et tu illud tibi quō defendis ⁊ vendicas·cui
de tam plurimis rebz nec pauca subsistunt
Xp̄ianus ille est qui nō noie tantū ꝗ opere
ē·qui cristū in omibus imitatur ⁊ sequitur·
qui sanctus·innocēs·incōtaminatus·intac
tus est. Cuius in pectore malicia nō habz
locū. Cuius in pectore sola pietas ofistit et
tomitas·qui neminē nouit nocere ⁊ ledere
ꝗ omibus opem ferre. Cristianus ille est q̄
exemplo cristi·nec inimicos nouit odire·
ꝗ magis aduersantibz sibi bñfacere·⁊ pro
psecutoribz suis ⁊ hostibz exorare. Nam qui
aliquem ledere aut nocere paratus est·ille
mentitur se eē cristianū. Cristianus est qui
pōt voce iuste dicere. Neminē hominū nocui·
iuste vixi cum omibus. Sed ne me ex sensu

proprio loqui quis arbitretur aut credat.
aut eū putet se facile dere otempné. qui
sua potius volūtate q̄ legis auctoritate lo
quatur. Jam nūc legis ipius cuius p̄ceptis
nob vite aditus apitur tam veteris q̄ nouē
incipiam exempla proferre a oñdere quid
deus ab inicio statim mūdi: hūanū gen9 ob
seruare p̄cepit in quo semp placatus fuit v
offensus. Ego enī post adā. qui a deo p̄m9
formatus ē. de cuius cā nūc dicendū non ē.
in exordio mundi cayn a abel fratres fuisse
germanos. equibz vnus deo placuit eo q̄
iustus cēt innocensqz. Alter vero q̄ iust9
a nocens deo placere nō potuit. Deinde in
sueniente tpe enoch satis iustū scriptura
designat. cui tantum iusticia cōtulit ut nec
presentem mortē sentiret. ꝯ ad immortalita
tē de medio oīm mortaliū singularit rapeē
Cuius monstratur exemplo. vnū deo iustū
plurimis peccoribz carionē. Noe quoqz a ille
iustus cui iusticie meritū quid p̄stiterit no
uimus ut ipsi cū suis tantū vita daētur to
to mūdo dāpnato. Abraham quid p fidei
a meita iusticie osecutus sit scriptura testa
tur ut in illo tpe solus amicus dī esset in
terris. q̄ solus fuerat iust9 inuētus. Loth
vero ut pereūtibz cūctis de sodomitanorz li
beraretur incendio. quid aliud q̄ iusticie

meritū fuit. Longū est nos ire p singulos. ⁊ oīm merita recensere. Populū iudaicū quē ad se deus primū de semine abrahe p̄ ceteris gentib⁹ ptinere optauit. quomō erudieit. quid eū ut sibi placeret facere. quid obser uare precepit. scire nos cōuenit. Primo in loco quem derelicta regione in q̄ semp habi tare optauerat pūiaq⁹ deserta in alienā p uinciā. hoc est in egiptum migrare fecit. nō sine cā. nec sine dei prouidētia factū esse reor ſ̄ hanc puto fuisse racōē⁹. qr de⁹ populū suū quē elegerat preceptis mie pietatis iusticie ceteisq⁹ bonis opib⁹ cupiens erudire. volu it eū in extera patria pro tēpe peregrinum eē ⁊ captiuū. ut captiuitatis ⁊ peregrinacō nis miseriā discēret ⁊ laboris. quo facilius postmodū miserei peregrinātib⁹ ⁊ laborāti bus nosset si ipē aīi peregrinacōis miserias didicisſ⁹. Nemo enī tam libenē peregrino miseretur ⁊ aduene. ut qui peregrinacōnis exitus nouit. Nemo libentius hospitē ⁊ sine tecto suo introducit hospicō. nisi qui aīi indi gueit alieno. Nemo ita esurientē cibat. neq̄ sic sitiētē potat. ut qui sitī esuriemq⁹ perpes sus est. nemo tam facile nudū suis operit vestimentis. q̄ qui frigoris ⁊ nuditatis no uit penuriam. Nemo sic tribulato ⁊ misero ⁊ laboranti succurrit. ut qui tribulacōnū et

miseriaꝝ casus eruptus est a laboꝝ. Merito
g̃ deus mie a pietatis mgr̃. q̃ legẽ postmodꝯ
erat traditurꝰ. p quã ꝓpꝯ suo. mie a pieta
tis oim̃q; bonoꝝ opm p̃cepta erat traditu
rus. Voluit eũ priꝰ oẽs passioẽs pressuras
a tribulacões a angustias. in terra peregri
aliena. quo facilius postea possz talia paci
entibz miserei. a suis obtpare mãdatis. ut
putes eũ bonũ fuisse agricolã. q̃ priusquã se
mẽ mittat. diu trã aratris a rastris domat
ne qd illi traditurus ẽ semẽ pereat. Ita deꝰ
populũ suũ diu añ macerat a domat q̃ ei sa
lutariũ mandatorũ semẽ imp̃ciat. Deinqz
ut ob hãc causam hec eũ ptulisse euidẽtius
clareat ipsius domini intueamur mandata
dicentis. Aduenã non vexabitis nec tribu
labitis eum. fuistis a vos aduene in terra
egipti. Et itez legimus. Deus magnus q̃
non accipit personam nec munera. faciens
iudicium proselitis. orphano a vidue date
panẽ a vestimẽtũ. diligite proselitũ quia et
ipsi fuistis in terra egipti. Et alibi dicit. Si
autẽ messus fueris messem in agro tuo. et
obliuiscaris manipulũ nõ reuertaris accipe
illũ pselito a orphano a vidue erit ut bene
dicat te dñs in opibz manuũ tuaꝝ a memor
eris dñi. quia famulus eras in terra egipti.

Ideo precipio tibi verbū hoc. Vnde p facile
videtur atq dinoscitur eū populū ob hāc cām
cunctis afflictum fuisse miseriis. ut misereri
alteri suo doceretur exemplo. Sicut scriptū
est. Docuisti enim populū tuū per talia opa
qm̄ oportq iustos eē a humanos. Qualem
populū suū eē velit. late ut arbitror patet.
a quibq possq opibq pmereri plurimis pba
tur exemplis. Sq ne ad manifestandā eius
volūtatē. paq videatur eē qd dixim9 legis a
pphetaq precepta iunga9. a quid deo pla
ceat semp qq placuerit. a quid crebrius fieri
a obseruari precepit tam veteis q̄ noue le
gis testimoniis oprobemus. Diliges dnm
deū tuum ex toto corde tuo. a ex tota anima
tua a ex totis viribq tuis. a diliges primum
tuū sicut teipm. Legis a pphetaq precipuū
mandatū eē. dnīa saluatoris nri testimoio
oprobat. dicēs in hiis duobq mādatis vni
uersa pendet lex a pphete. Qd rescidi nō pōt
nec mutari. In duobq mandatis istis omē
tan legis q̄ prophetaq cōstare preceptū a
illum legē implesse qui hoc potuerit implē.
Nichil eni a te aliud in lege veteri queitur.
q̄ ut deū a primū diligas. Et vere ille legis
osūmator a factor ē. qui nec in deū nec in pri
mū peccat. Sq quid deum quid proximū sit

diligẽ·ꝑteire mĩme ac dissimulaẽ ꝓueit. De
um diligit q̃ fuis ĩ oĩb; mãdatis obtpat·
dẽũ diligit q̃ leges eius ac ꝑcepta custodit
dẽũ diligit q̃ ut ille scãs ẽ·q ipẽ se scãificat. Sic
scꝑtũ ẽ. Sã estote ne sic q ego scãs sũ dñs deus
vr̃. Deũ diligit q̃ q illd ꝓphete dicẽtis implz
eloquiũ. Qui diligitis dñm odite malũ· de
um diligit q̃ nõ alia q̃ ꝑ celestia cogitat q di
uina· deus ei nõ nisi scãtatis iusticie q pieta
tis amator est. Et ille dẽũ diligit· qui nõ ali
ud q̃ ꝑ quod deus amare videtur operatur·
Quid sit enĩ deum diligere· dñi saluatoris
doctrina declarat dicẽtis. Qui audit verba
mea q facit ea hic est qui diligit me. Si er
go ille dẽũ diligit· qui quicquid deus ꝑcipit
facit· ille q̃ nõ facit nõ diligit· oĩs vero q̃ nõ
diligit odit· vñ daret atz manifestũ est ab
eis dẽũ odiri· qui sua mãdata nõ seruãt. De
quibz p ꝓphetã dixisse puto. Nõne qui ode
rũt te dñe oderã illos· q sup inimicos tuos
tabescebaz. Perfecto odio oderã illos· imi
mici facti sunt mĩ. Odit propheta iustus pec
catores q adulteros· q iniustos· q dei man
data spnẽtes· sicut ĩ alio loco dicit. Vidi ꝑ
uaricantes q tabescebã. Et iterꝫ. Iniquos o
dio habui q legẽ tuã dilexi. Videꝫ q̃ ꝑ iusti
q̃ ꝑ integri esse deteamus. q sã quibz post q̃ ꝑ

male ꝟuersari nō licet · ꝫ nec male ꝟuersan
tes cognoscere. Hoc etiā btūs apostolꝰ eui
denter oñdit · qꝫ nec panes frangi cū peccori
bus p̄cipit dicēs. Si quis frater ꝟgnoiatur
int̄ vos ⁊ ē fornicator · aut auarus · aut ydo
lis seruiens · aut maledicus · aut ebriosus
aut rapax · cū hmōi nec cibū sumē quidem
Sanctū itaqꝫ populū suū deus esse voluit ⁊
⁊ ab omi ꝟtagione iniusticie ⁊ iniquitatis
alienū. Tale eū eē voluit tam iustū tā purū
tam immaculatū tam simplicem ut nichil
qd̄ in eo gentes redarguerēt inuenirēt · sed
qꝫ āmirarentur ⁊ dicerēt. Sancta gens cuiꝰ
est dñs deus eius · ꝓplūs quē elegit in here
ditatē sibi. Tales cōuenit eē dei cultores · et
seruos · mansuetos · graues prudentes pi
os irrep̄hensibiles · immaculatos · ut quis
quis videit eos stupeat ⁊ admiretur ⁊ dicat
Vē hij hoies sūt dij quoꝫ talis ē ꝟuersacō.
Ita hō dei se exhibere debꝫ ⁊ agere · ut nemo
sit qui eū videre nō velit · qui nō audire desi
deret · nemo cū eū viderit dei filiū esse discre
dat · Vt vere in eo illud prophēticū implea
tur. Fauces eius plene dulcedinis ⁊ totus
desiderabilis. Nā si se talē exhibeat xp̄ianꝰ
si se talē exhibeat dei seruus · ut hijs qui de
monijs · ydolisqꝫ deseruiūt cōuersando fiat

equal'incipiat de⁹p eũ blasphemãri dici. O
xpianũ o dei fuũ. cui⁹ tã ne q̃p ouersacõ ẽ. c⁹
tã mali act⁹ tã turpis opacõ. cuius vita tã
impia tam scelesta tam luxuriosa tam sordi
da. Et erit illius sentẽtie reus. Nomẽ enim
dei per vos blasphematur inẽ gentes. sed ve
illis per quos fuerit blasphematum. Deus
etiam a nobis michil magis desiderat q̃ re
quirit. q̃p ut per actus nostros nomẽ suum
magnificetur ab omnib⁹ Sicut scriptum est
in psalmo. Sacrificiũ laudis honorificabit
me. Hoc est enĩ sacrificiũ quod deus super
omnes hostias querit q̃ diligit. ut per iusti
cie nostre opera. nomen suum vbiq⁹ laude
tur. et deus verus esse seruorum suorũ actu
q̃ opere cõprobetur. Illi vero deũ diligunt.
qui non aliud q̃p vnde nomen dei glorifice
tur exercent. Ruomodo deus diligi debeat
ut potuim⁹ breuiter diximus. ¶ Nũc vero
quid sit proximum tanq̃p seipsũ diligere. ut
possumus explicemus. quanquam ipsius
cause exposicio. alio in loco breuiter differa
tur. Cũ dicitur. Ruod tibi fieri non vis. alij
nõ feceris. Dominusq⁹ q̃ saluator noster in-
quit. Omia que vultis ut faciant vobis ho
mines. ita q̃ vos facite illis similiter. Nemo
est enim qui sibi malũ optet ab aliquo fiei.

Ille ergo primũ suũ tanq̃ seipm diligit · q̃
ei non mali aliquid facit qd̃ nec sibi vult fi
eri. Sz si quid boni put ipe ab oibus recipere
optat a ꝯsequi · libenť impartitur · quia non
solum hoc a cristiano queritur · ut malo ca
reat · ꝫ ut exerceat bonũ. Qui etiaz si nec q̃d
mali nec boni fecerit · tñ ad eterne vite pmiũ
nõ admittitur · ꝫ gehene ignibz mancipatur
sicut in euãgelio dñm dixisse legimꝰ de hijs
qui male faciũt nichil · nec boni tñ aliquid
opantur. Discedite a me maledicti in ignẽ
eternũ · quẽ preparauit pr̃ meus · dyabolo et
angelis eius. Esuriui a nõ dedistis m̃ man
ducare. Sitiui a nõ dedistis m̃ bibere. Hospes
fui a nõ suscepistis me. Nudus a non vesti
stis me. Infirmus a non visitastis me. In
carcere a nõ venistis ad me · non qꝰ malum
gesserũt · ꝫ qꝰ bonũ non fecerũt ꝯdemnãtur
Ex hoc enim quisqz prudẽs a sapiens reco
gnoscat · quã spem illi hr̃e possunt · qui ver
santur in malis · qñ etiã illis vita negatur q̃
mali nichil fecerũt · nisi aliquid gesserint bo
ni. Neqz enim hoc deus tantũ querit a nobis
ut mali nõ simus · sed ut efficiemur boni. Ex
malis enim opibz vocãtur mali · ita ecõtrario
ex bonis appellantur boni. Duo sunt · quibz
boni seruire videntur a mali. Bonus deus.

cui omnes bene cōuersantes deseruiunt. Di
abolus autem malus cuius quisq; qui ma
le opatur famulus est. Nō enī a nobis hoc
solū poscitur. ut nō viuendo male. serui eē
dyaboli desinamus. ꝗ viuendo bene. deo ser
uire videamur. Nam quisq; qui nec malū
videtur opari nec bonū. cui⁹ seruus videtur
esse ignoro. Et quō a deo poterat vitā spare
perpetuā quam bñ faciendo nō meruit. Neō
se sensu ꝓprio decipiat a illudat. nemo se va
na existimacōe seducat. Quisquis bonus ñ
fuerit vitā nō hz. Quisquis iusticiea mīe opa
nō fecerit. nō pōt regnare cū xpō. Quisquis
nō fuerit humanⁿ pius hospitalis benignⁿ
demens gehenne nō euadz incendio. Deus
malos non amat. nō diligit peccōres. Quis
q̄s malū fecerit inimicⁿē dei Quisquis sine do
lo nō fuerit ptē nō pōt hre cū xpō. Nichil enī
āpliⁿē xpiano q̄rendū. nl desiderādū magis
mchilq; totis viribz eutendū q̄ ut maliciā.
suo excludat ecorde. q̄ ut nequiciā intra pe
ctoris sui oscīaz nō admittat. q̄ ut boitatē
teneat. iusticiā fuet. puritatē mētis custo
diat. esto innocēs sivis cū deo viuē. esto sim
plex sivis regre cū xpō. q̄d ē ꝓdest malicia q̄
in mortē trahit. quid nequicia q̄ phibet re
gnaē cū xpō. q̄ bñtē extēmiat sicut scriptū ē.

Anima enī nequā disperdet eum qui se hz
Si vis viuē audi prophetā qui loquitur. Si
regnū xpi diligis. audi quō illud merearis
adipisci. Quis ē homo inquit qui vult vitā
et cupit videre dies bonos. cohibe linguam
tuam a malo. et labia tua ne loquātur dolū
Diuerte a malo et fac bonū. inquire pacem et
psequē eam. Omōi hoīes deus honorat et di
ligit. qui m alū nescīūt. q̄ mentiri nō norūt.
quorū labia dolū nō loquūtur. in quibz nō
nisi bonitas eē videtur et puritas. Innocētia
est que nos commendat deo. Simplicitas est
que nos regnare facit cū xpō. Quō aūt deus
nō nisi innocentes diligat. et sibi velit eē cō
iūctos. testimoniis declaratur sicut in psal
mis scriptum est. Innocentes et recti adhe se
runt michi. Et alibi dr. Custodi innocentiā
et vide equitatē. quoniā fūt reliquie hoīi
pacifico. Quātum innocentia hoīi prestet
et cōferat. etiā si sero seruetur. prophete dō
testimonio cōprobatur. qui cū grauiter aū
peccasz. postea se iudicari nō timuit ex quo
innocētiā nosse cepit. sicut ipē dixit. Iudica
me deus. quoniā ego in innocentia mea in
gressus sum. Sciebat ergo iam sibi nō me-
tuendū esse iudiciū. qe innocentiaz vel sero
cognouerat. Et in alio loco. Me aūt propē

honorat domy
bonū et multum
mirātur

innocentiam suscepisti. Suscepit postmodꝯ
propter innocentiā illum deus. quem prop
ter malicia ante repulerat. Innocentes ñ
cōfūdi coram deo posse. manifestum est. Cū
dr. Quāto tpe innocētes custodiūt iustici
am nō cōfundētur. Nichil enim deo dignꝰ
nichil dariꝰ eē potest q̄ ut innocētia tota
obsuacōe teneatur. Licet quis in alijs opi
bus deuotus appareat. si illam nō habuerit
sibi frustra blāditurr. Si illam iudeis sb vete
ri lege degētibz. qñ illꝰ adhuc licebat inimi
cū odire. obseruare preceptū est. Quid te nē
agere cōuenit xpiane. qui inimicū tuū iube
ris amare. Qñ enī innocens nō eis l' cui po
teris eē malus. qui inimicis p̄ciperis eē bo
nus. Sz tu forsitā a primū odis. cui nec exte
rū odisse cōceditur. a frēm psequeis. cui p̄ci
pitur amare inimicū. a xpianū te eē credis
qui nec noui nec veteis testamēti precepta
custodis. Sz ne sine cā te cristianū estimes
a de solo tibi nomine blandiaris. qualem
te esse oporteat apostolū audi dicētē. Qui
furabatur iā nō furetur. Magis aūt laboret
opando manibus suis. quod bonum est ut
habeat vnde tribuat necessitatē patienti.
Oīs sm̄o malꝰ de ore vro nō p̄cedat. sz si q̄s
boꝰ ad edificacōz fidei ut det grāz audiētibz

Et nolite cōtristari spiritū sanctū dei in quo
signati estis in die redempcōnis. Omnis a
maritudo a ira a indignacō et clamor a blas-
phemia auferatur a vobis cū omni malicia.
Estote aūt inuicem benigni · misericordes ·
donātes inuicē · sicut in xpō deus donauit no
bis. Estote aūt imitatores dei sicut filij cari-
simi · a ambulate in dilectione sicut a xpūs
dilexit vos a tradidit semetipm pro vobis
in oblacōem a hostiā deo · in odorē suauitatis
Impudicicia aūt a omis immūdicia a auari
cia nec nominetur int vos sicut decet scōs · tur
pitudo aut stultiloquiū aut scurrilitas q̄
ad rem nō ptinet · ß magis grāz actio. hoc
etiā sentite q̄ omis impudicus aut immūd9
aut auarus qd est ydolorū seruitus. nō he-
res erit in regno xpi a dei. Ille merito cristi-
anū se iudicet · qui hec precepta custodit · q̄
scūs humilis · a pudicus et iustus est · qui in
misericordie a iusticie opibz conuersatur. Nū
tu illū xpianū putas · in quo nullus xpiani
tatis actus est · in quo nulla cōuersacō iusti
cie ē · ß nequicie impietatis a scēleris. Illū
cristianū putas qui opprimit miserū · qui
pauperē grauat · aut res alienas capiscit
qui se ut diuitē faciat plures efficit indigē
tes · qui lucris gaudz inmustis · q̄ de aliemis

laboribz cibum capit. qui miserorz ditatur
interitu. cuius os assidue violatur menda
cō. cuius labia nō nisi indigna ⁊ obscena ⁊
scelesta loquuntur ac turpia. qui cū iubeat
distribuere sua. inuadit aliena. ⁊ talis ad
ecclesiā audēter accedit. ⁊ temere ⁊ impor
tune expandit impias manus. illicito rap
tu ⁊ innocentū cruore violatas ⁊ ore illo pol
luto atqz sacrilego quo fuerat paulo ante
aut falsa locutus aut turpia. preces ad deū
quasi nichil sibi conscius mali fundit. Quid
agis imprudens ⁊ miser. Quid te maiorū
peccatorum onere grauas. Quid deo pret
contemptum ⁊ iniurias irrogas. quid ad
prouocandaz celerem eius iram in testimo
nium pene tue sceleratas ad eum porrigis
manus. ad quas ille non respicit qui non n̄
sanctas ⁊ immaculatas sibi manus iussit of-
ferri. Quid ore illo deum rogas quo paulo
ante locutus es male. Cuius quāuis mul
tiplicentur pces abominātur sicut scriptū ē
Cū extenderitis manus vrās. auertā facie
meā a vob. ⁊ si multiplicaueritis pces nō ex
audiā. manꝰ ei vre sangne plene sūt. Laua
mi mūdi estote. auferte neqciā ab aiabz ve
stris. Bñ igē ille sibi conscius eē dz et certus
et sue innocentie fidus. qui ad deum manꝰ

extendit ⁊ porrigit. Cũ aplũs dicit. Volo
aũt viros orare in omni loco leuãtes sanctas
manus. Ille ei ad deum merito extollit ma
nus ille p̃ces bone ꝛscientie fundit. qui dicẽ
pot. Tu nosti dñe q̃ sancte. q̃ innocentes.
q̃ pure sũt ab omni fraude ⁊ iniuria ⁊ rapia
quas ad te expando manus. q̃ immacula
ta labia. ⁊ ab omni mendacio libera. quibus
tibi ut michi miserearis p̃ces fundo. Talis
enim cito meretur audiri ⁊ ante q̃ penitus pre
ces fundat pot impetrare qd postulat. Scio
enim esse quos ita nequicie ⁊ auaricie pfida
caligo cecauit ut cũ illis prospere cesserit q̃
aut pauperem p potentiã vicerint. aut infir
mũ virtute supauerint. aut innocentẽ testi
moniis falsis obruerint aut furtũ fecerint ã
rapinã. deo grãs agãt. quo opitulãte se per
petrasse credũt. ⁊ tam iniquũ deum iudicẽt.
ut putẽt eũ scelerũ suoꝝ fuisse participem.
Stulti ⁊ miseri vsq; adeo suis iniquitatibus
excecati. ut non intelligant deo nõ posse pla
cere quod phibet. ⁊ quasi vnum crimen sa
tis non sit. nisi adhuc male sentiendo de deo
adiciatur ⁊ aliud. Alii vero in hoc se iustifi
cari existimant. q̃ de substancia pauperum
exiguam elemosinã faciũt. ⁊ de eo qd a plu
rimis abstulerũt. vni quiddam minimum

largiuntur. Cibatur vnus vnde plures esu
riunt. ⁊ de multorꝫ spoliis vix pauci tegunt
nō talē elemosinā deus queit. nec vult pie
tatē vni de alterius crudelitate prestari. Me
lius est ei te nō facē elemosinā q̄ vnde pau
ca paucis facias plurimos denudare. ⁊ ut
vnum vestias plurimos spoliare vestitos
illam elemosinam deus comprobat que de
iustis laboribz ministratur sicut scriptū est.
Honora deum de tuis iustis laboribz. ⁊ de
liba ei de tue iusticie fructibz. Nā illā abho
natur elemosinā ⁊ reprobat. q̄ de lacrimis
prestatur alienis. Quid enī prodest. si te be
nedicat vnus. vñ plurimi maledicūt. l q̄d
confert tibi illa elemosina. que de sb̄stātia
prestatur alterius. Reuera timendū nō ē.
q̄ deꝰ nō habeat vñ pauperes suos pascat
ñ tu aliena diripias. Alios aūt noui quos
ita insipiētie ⁊ imprudētie tenebrosa caligo
⁊ igrātia fallit ⁊ decipit. ut fidē quā se hre
simulāt. sine iusticie opibz apd deū sibi cēse
ant p futurā. ⁊ hoc erroris gne decepti sine
metu crimia nephāda omittūt. dū credūt
deū nō criminū ꝫ pfidie tm vltorē. Et hmōi
non solum seipos perisse cōtenti sunt. sed et
alios in quibus nullū diuine scientie lumē
ē. suis nitūtur laqueis implicaē. Et implet

Deus crimi
nū & p fidie
vltor futurus

in illis saluatoris nri sententia dicentis. Ce
cus si ceco ducatū prestet. ambo in foueam
cadunt. Nam si nullū crimē ꝗ sola perfidia
condemnatur. ergo securi peccamus ⁊ liberi. ⁊
sine cā dedit deus mandata iusticie. ꝗ sola
fine iusticie opibz fides prodest. Vnde hic
tam impius tā scelestus tam perfidos igno
rantie error obrepserit scire non possumus
nisi forte ex illis qui hoc exemplo. in lege ve
teri populū seducebāt. ⁊ secū simul eterne
morti ⁊ perpetuo tradebant interitui. De qui
bus scriptū est. Nolite audire ꝓmones pro
phetarz qui prophetāt vobis. quoniā vani
sunt ipsi ⁊ visiones a corde suo loquūtur ⁊
nō ab ore dñi. Dicūt hijs qui repulerūt ver
bū dñi. pax erit vobis. ⁊ omnibz qui vadūt
in volūtatibz suis. omni qui vadit in errore
cordis sui dicūt. non veniet super te mala
Multa quidē nobis ymmo tocio legis testi
monia aderant. quibz tam pnicōsum destru
ere errorem ac sepelire poteramus. ꝗ ne le
gentem diutius fatigemus sufficiāt pauca
de plurimis. Rñdeat ille michi cuius talis
est sensus. Adam a deo factus ē homo pmo
stati in principio mundi. perfidie an peccati
causa dampnatus est. In quo michil incre
dulitatis inuenio preter solā inobedientiam

Adam ppr mode / deuitary dñi mūtus

cuius cā ille dāpnatus est. ⁊ oēs suo dānā
tur exemplo. Cayn quoq; nō pfidie causa
ꝫ qꝫ frēm interemerat ꝯdemnatus ē. Quid
plura. vniuersus hic mūdꝰ ut diluuio inte
riz nō pfidie cām lego fuisse. ꝫ criminū. Sō
doma ⁊ gomorra ut repētino cremarētur in
cendio. nullā cām incredulitatis inuenio ñ
pccōꝝ ⁊ scelerꝝ. qd scriptura euidēt dmrat
cū dic. Noies sodomite mali ⁊ pccōres erāt
in ꝯspcū dei valde. Populus ille iudaicus
ut tā freqnter interiri videtur ⁊ corripi. nō
ne pccorꝝ cā pstabat. Sz diceret aliquis. ve
teis legis tm. testimoia nō accipio ñ michi
⁊ noui testamēti exempla ptuleis accipe za
phirā. ⁊ anamā. quos aplica snia non perfi
die crimē. ꝫ furti ⁊ mendacij cā dāpnauit.
Forsitan dicendū est. quid eni aplūs dicit
Arbitramur eni iustificari hominē per fidez
sine opibz legis. Ipsū qui hoc dicit. lego hoi
nē absentē etiam ꝯdemnasse. qvrorē pris
sui accepit. Intelligenda est scriptura. que
scientibus cōuenire videtur in omibus. et
non nisi solis a quibus minime intelligitur
discrepare. Iustificari hominem apostolꝰ
per fidem sine operibus legis dicit. sed non
sine illis opibz de quibz alterꝝ apostolū au
dio dicentem. Fides sine opibz mortua est.

arbitramur eni iustificari hominē

Paulus enī aplūs de opibz legis locutus ē
hoc est de circūcisione carnali. a neomenia
a sabbato a hmōi ceteris que lex fieri ante
preceperat. a iam xpi tempore nō erāt necca
ria. Iste te vero iacobus de opibz iusticie al
loquitur que q̄ non fecerit vere mortuus est
quāuis se similat eē fidelez. Sed diceret ali
quis. Illud apostoli dicētis. Corde credit
ad iusticiā. ore autē ofessio fit ad salutem.
Stulte. hoc baptismi impletur in tēpore. quo
ut baptizetur quis. sola ofessio desideratur
a fides. Nam quid tibi ipsi baptismi laua
chrū prodest. si sola sine iusticia queritur fi
des. Baptismo enī peccata ablui fides oim
tenet. Si deinceps peccandū est. quid ablu
isse prodest. Audi quid dicat dns homini
semel sanato. Ecce sanus factus es. iam noli
peccare ne quid tibi deterius eueniat. Et be
atus petrus apostol9 manifestissimē docz et de
terius aliquid qui post agnitam viam iusti
cie peccaueit euenire. Cū dicit. Si enī refugi
entes coinquinacōnes mūdi in cognicōem
dni nostri saluatoris ihu xpi. hijs rursū im
plicati superantur. facta sūt eis posteriora de
teriora prioribz. Melius enim esset illis viam
non cognoscere iusticie q̄ post cognitam re
trorsum cōuerti ab eo qd illis traditum est

Corde credit

scō mādato. Contigit enī eis illud vē puer-
bij Canis reuersus ad vomitū suū. ⁊ sus lo
ta in volutabro luti. Hoc ⁊ beatus paulus
apostolus testatur ⁊ loquitur. hominē post
baptismi scīficacōem pristino erroē peccan
tem. nō sine ingenti pnia cōseruari dicens.
Impossibile est ei eos qui postq̄ semel illuī-
nati fūt. gustauerūt etiā donū celeste. ⁊ pri
cipes fūt facti spūs scī. gustauerūt nichilomi
nꝰ bonū dei verbū. virtutesq; seculi futuri. et
prolapsi sunt. renouari rursus ad pēniten
tiam. rursus crucifigentes sibimetipis filiū
dei et ostentui habentes. Ruendam etiam
ad saluatorem accessisse. ⁊ quid faciendo
vitā eternam pciperet interrogasse. euan
gelista testatur. Cui ita a dño responsū est.
Si vis vitam habere serua mandata. Non
dixit serua tantum fidem. Nam si sola fides
querit. supflue videntur mandata serua
ri. sed absit vt ego deum meū dicā aliquid
precepisse supfluum. Sed dicant hoc illi qui
peccando iam filij perdicōnis effecti sunt. et
in hoc tantū solacium se habere credunt si a
lios secum potuerint morti perpetue manci
pare. Nam si deus peccatorem nō punit vbi
est illud propheticū. Si iustus vix saluabi
tur. peccator ⁊ impiꝰ vbi parebunt. ⁊ alibi.

quia peccatores pibunt. Et iterū. Deficient
pecores a terra. et iniqui ita ut non sint. Et
iterq. Sicut deficit fumus deficiet. sicut fluit
cera a facie igmis. sic pibunt peccores a facie
dei. Nullum hic tantum incredulū q infide
lem. sed peccores audio cōdempnari. Et sal
uatorem nostrum quo dā loco dixisse lego
Non omnis qui dicit michi dñe dñe. intra
bit in regnū celorū. ß qui facit volūtatē pris
mei q̄ in celis est. Vtiqz isti cristū credebāt
qui etiā eū dñm nuncupabāt. nec id circo il
lis celestis regni ianua panditur. quia illū
ore quem factis abnegant cōfitētur. Nega
ri aūt deū factis non minus q̄ verbis aplūs
dixit. Deū ofitētur se nosse. factis aūt negāt
Et dñs in euangelio. Multi in dicent in illa
die. Dñe dñe. nonne in noine tuo demonia
eiecimus. q in noie tuo virtutes multas feci-
mus. Et dicā illis. Nunq̄ vos cognoui. Di
scedite a me omnes qui opamini iniquitatē
vsqz adeo isti credidisse dicūtur ut in noine
dñi virtutes etiā opentur. nec tñ eis prode
rit fides. qe iusticie opa non fecerunt. Itaqz
si sola fides sufficit. cur illi cū angelis satha
ne imppetuū gehenne igmibz mancipantur
qui non pfidie cā. sed quia boni nichil fecerit
iudicantur. Sicut scriptū est. Et dicet eis rex

qui ad sinistrā sūt. Discedite a me maligni
in gehennā eternam. quā parauit pr̄ meus
dyabolo ⁊ angelis eius. Esuriui ⁊ nō dedistis
michi manducare ⁊c. Non dixit vtiq; quia
nō credidistis m̄. Vnde intelligi datur nō eos
incredulitatis cā. sed propter bonorum opum stere
litatē eē dāpnādos. Nemo igitur alterius deci
piat. nemo seducat. ñ quis iustus fuerit vitā
nō habebit. ñ quis in oibus xpi mādata suaue
rit. partē nō pōt habere cū xpo. Nisi quis terre
na despexerit diuina nō capiet. Nisi humana
ortēpserit. nō pōt possidē celestia. nec q̄s
q̄ xpianū se iudicet. nisi qui xpi doctrinā se
q̄tur. ⁊ imitatur exemplū. Sed tu illū xpianū
putas. Cuius nunq̄ pane vllus saturatur
esuriens. Cuius potu nullius sitis extinguitur.
Cuius mensam nemo pauper agnoscit.
Sub cuius tecto nec aduena nec peregrinus
aliqdē succedit. Cuius nemo nudus tegitur
vestimētis. cuius pauper nullus fouetur auxi
lio. Cui bonū neō sētit. Cui malū neō agscit
q̄ in nullo imitat bonos. sed deridet potius ⁊ sub
sannat. Absit ut hmōi xpianus dicat. Absit
ut dei filius possit appellari. q̄ talis ē. Cristianus
ē ille qui viam cristi sequitur qui xpm̄ in oi
bus imitatur. sicut scriptum est. Qui dicit se
in xpo manē debet sicut ille ambulauit et ipse

ambulaē. Xpianus ille ē qui omib; miseri
cordiam facit. qui oim mouetur iniuria. qui
opprimi pauperem se pnte non patitur. qui
miseris subueit. qui indigentib; sepe succur
rit. qui cū merentib; meret. qui dolorem al
terius sicut proprium sentit. qui ad fletum
fletib; puocatur alienis. Cuius oim omūs
est domus. Cuius ianua nemini clauditur
Cuius mensam paup nullus ignorat. Cui9
donū panis cūctis offertur. Cuius bonum
oēs norūt. q nemo sentit iniuriam. qui deo
die noctuq; fuit. qui eius pcepta indefinē
ter meditatur q cogitat qui paup mūdo ef-
ficitur. ut deo locuplex fiat. qui inē hominē
habetur inglorius. ut corā deo q angelis ei9
gloriosus appareat. qui in corde suo nichil
videtur habere simulatū nec fictū. Cui9 sim
plex q immaculata est anima. Cuius ofciā
fidelis q pura est. Cuius tota mens in deo
Cuius ois spes i xpo est. qui celestia potius
q̄ terrena desiderat. qui hūana spernit. ut
possit hre diuina. Nam hijs qui hoc seculū
diligūt. q qui in pnti tempore gloriantur et
oplacent. audi quid dicitur. Nescitis quia
amicicia huius mūdi inimica est deo. q qui
cunq; voluerit fieri amicus hui9 seculi. ini
mic9 dei ostituetur. Dic tibi soror p̄dilcāssiā

quid cristianũ agere cõueniat prout potui
explicaui. Si g̃ homines generalit̃ q̃ xpiani
nũcupantur esse tales oportet. nũc tue pru
dentie est. estimare qualẽ tu te viduã de te
as exhibere. quã cũctis bñ uersantib; esse
oport; exemplũ. Tria aũt eẽ vidua; gene
ra. non ignorare te credo. Vnũ qd̃ pfectissi
mũ est celestiq; premio destinatũ qd̃ ritu il
lius de euangelio vidue deo oõnib; a iei
nijs die noctuq; deseruit. Aliud vero quod
filio; curam hẽre dicitur a domus. non tan
to premio dignũ. nec tñ peccatis obnoxiũ.
Terciũ aũt genus ẽ in epulis a delicijs. qd̃
eterne morti seruatur a pene. sicut scriptũ ẽ
Viduas honora que vere vidue sunt. Iste
sũt prime que dicũtur a vere. a que iubentur
a tanto sacerdote hoc est thymotheo hono
rari. Secũde sũt ille. quibus iã nõ iubetur ex
hiberi honor. nec tñ vita negatur. de quib;
dicitur. Que filios hñt aut nepotes discãt
primũ domum suam pie tractare. a parem
graciam reddere parẽtib;. Ille vero tercie
sunt. de quibus scriptum est. Vidua autez
que in delicijs est. viuens mortua est. Vnde
intelligi datur. nõ oẽs viduas eẽ equales
nec eas deo placẽ. que corpe tãtũ videntur vi
due esse nõ opere. Qualẽ aũt xpi vidua deb;

esse aplūs dicit. Que vere vidua ē. sperat
in dño. et instat orōibz die ac nocte. Nec illō
te preterire volo. q̄ qñ veras viduas aplūs
noiat. eē demonstrat et falsas. hoc est actu.
mente. cōuersacōne. nō corpe. Et alibi. Vi
due vere et electe. actū ꝯuersacōnēqz descri
bit idem aplūs dicens. Vidua eligatur q̄
fuerit vnius viri vxor. in opibz bonis testiō
mū hns. si filios educauerit et subintelligit
deo. si hospitem recepit. si scōz pedes lauit. si
tribulacōnem pacientibz subministrauit. si
omne opus bonū subsecuta est. Hanc esse
veram viduam indicauit. cuius talia sunt
opa. Illa vero quō se xpi viduam dicit esse
que nichil tale aliquando opata est. Sed
fūt aliqui diuites nobiles et potentes. qui
bus forsitan videtur indignū. ut aut filios
deo et nō seculo edu cet. aut sanctoz pedes
laboriosos lutulentos et horridos. delicatis
et mitidis manibus tangāt. ſz nec digne erūt
tales. in futuro tpe sanctoz esse consortes
quos ita hic spreuerunt. nec partem pote
runt hēre cū xpō. quem suscipere noluerunt.
et cuius plantas ꝯtractare manibz horrue
rūt. quia xpm spernit. quicunqz eius famu
los spernit. Sicut ipē dicit. Qui vos spernit
me spnit. Marie lacrime vnde xpi lauarent

pedes abūdart·nri autē tpis feminis pere
grinor vñ pedes lauentur ipa aqua deficit
Tu ergo sanctissiā ⁊ prudētissima femina·
ne velis imitari hmōi·que cū audent male
fecerint·bñ facē erubescūt·⁊ ofūdātur iuste
viuē·que nō sunt ofuse peccaē·⁊ que se mor
ti vltro obtulerūt multe reuertuntur ad vi
tā. Que hoīm magis risus·sbsannacōnes ⁊
fabulas q̄ dei iudiciū timescūt. ⁊ quibz ca
rius est miseris hoibz placē q̄ xpō. Sz esto
talis qualē te dñs esse p̄cepit·q̄lē apostol9
iubz exhibē xpō viduā·esto scā·humilis ⁊ q̄
eta·mie ⁊ iusticie opa indefinent semp exer
ce. Et quisqz te in opprobriū habeat·quisq̄
te subsannet ⁊ irrideat·tu tantū deo placeas
⁊ que cristi sunt geras. Ante oīa incessabili
ter dñi tui meditaē mandata·oīoibz ⁊ psal
mis instant incūbe·ut si possibile sit nemo
te aliqñ·misi aut legentē inueniat aut oran
tem. Et cū fueris talis nostri memento·qui
te tantū diligim9 ut qd̄ p̄ntes prestaē non
possumus cōferamus absentes. Deo faci
endo quisqz vitam obtinebit eternam.

Explicit lib beati augustini de vita cristiana

ē tpis feminis pere
tur ipa aqua defoit
a deēissima femina
ue cū audent male
ūt. ⁊ ofūdātur ma
peccaē. ⁊ que se me
e reuertuntur ad
us. sbsannacōnes
timescūt. ⁊ quibus
lacē q̄ rpō. ⁊ esto
cepit. q̄ lē apostol
esto scā. humilis ⁊
adfinent semp exer
briū habeat. quisq
tu tantū dro placeas
Ante oia mēssabil
ndata. oīoib ⁊ psal
si possibile sit nemo
ē inueniat aut oran
ostri memento. qui
ofites prestaē non
bsentes. Deo faci
ebit eternam.

dini de vita cristiana

a quem
ad diui
quia nū
mēnos
de hac v
scribere
negligy
dare p
tur. Et
auctor
rideat
rūr. ser
sciāt h
tere. q
esse ad
iactant
ospectū
mur fic
mendac
stantis.

Augustini aurelij Epi liber de singularitate clericorum.

Diserā quidem vobis añ tēpus epistolā filij carissimi que oīum morum instituta de lege cōmendans. sūmatim oīa ordinz a quecunqz vniuersis clericis generaliter ad dirigendā regulā ꝓpetūt disciplime. Sz quia nūc feminaz cōmoracōne vulgariter int̄ nos quedā ignominie deuolute sūt. etiā de hac re specialiter vobis dñi correpcōne scribere cōpulsus sū. qui misez me ꝑ vestra negligentia cū seueritate cōueniens. mandare precepit. ne clerici cū feminis ꝑmorentur. Et licet hec ammonicō sola trāz meaz auctoritate sufficeret. tñ ne sompniatorē rideat quisquā. sicut ioseph fratres irrisērūt. scripturaz addim⁹ firmitatem. ut oēs sciāt hoc etiā modo. ꝑ reuelacōnem dñm iubere. qd trīs ꝑgnoscitur ante iussisse. nec nos esse adulterātes verbū dñi. aut volentes iactant̄ de reuelacōmbz gloriari. Sz sic ante ꝑspectū dñi referendo. non mentiri qd loq̄mur sicut a dño ꝑficim⁹. non audisse a nob̄ mendaciū. ꝑfumentes voce apostoli protestantis. Nō enī sumus inquit sicut plurimi

adulterantes verbū dñi. ſ. ex ſinceritate ſic
ex deo coram ipo in xpo loquim. In doloe ita
q; maximo oſtituti. de q̄buſdam tabefactis mē
bris corpis nri. a m gemitu iacturā lametā
tis eccie. que per ſegmiciē nrām redigitur p
ſingulos dies ad minimam paucitatem. cre
dimus nos ex pte aliq̄ ſ̄bleuari. q̄ diligētie
nre negligētia quorūdā obrē nō poſſit q̄b;
nūquā noſtre lre defuerīt. que p abſentiam
noſtrā frequentiā omnibus penſauerunt
diſſimulacōmis ſue. vt vnuſquiſq; contem
ptor reum ſemetipſe cōſcribat. Nos autem
libera fronte cōtemptoribus exclamemus
quod Salomō oſidenter exprobrat. Quo
niam quidem vocabā inquit. a non obau
diſtis. a extendebam verba mea a nō inten
debatis. ſed irrita faciebatis mea cōſilia me
is autem increpacōmib; non intendebatis
Itaq; a ego veſtre perdicōmi ſubridebo. Gra
tulabor ergo aduerſum vos cum adueneit
vobis interitus. cum aduenerit vobis ſubi
to tumultus. euerſio autem ſimul procelle
cum aduenerit vobis preſſura et expugna
cō. Erit enim cum me inuocaueritis. ego au
tem non exaudiam vos. Querent me ma
li et non inuenient. Oderunt enim ſapien
tiam. Verbum autem dñi nō aſſumpſerīt.

neq; voluerẽt meis ꝓfilijs intẽdẽ. spreuerẽt
enim meas correpcõnes. Comedent igitur
fructus vie sue et suis ꝓfilijs impietate saci-
abuntur. Ad vos nũc exortacõ mea ꝓuerti
tur nolumus expiri talia precipicia tum ay
Metuite quãtũ potestis hmõi casus exicia
a im ista subuersione latentiũ vos expimen-
ta perterreant. Nimium pũceps est. qui trã
sire cõtendit. vbi aliũ ꝓspexeit cecidisse. Et
mimũ effrenus est. cui non incutitur timor
alio pereũte. Amator vero est salutis sue. q̃
euitat aliene mortis incursum. Et ipẽ est p
uidus. qui sollicitus fit dacibus ceterorꝫ.
Sicut salomon approbat dicens. Astutus
videns malum punizi. vehement eruditur
Et itez. Cadentibz impijs iusti vehement
terrebuntur. Aduersa est ꝓfidentia. que pe
riculis vitam suã p certo ꝓmendat. a lubri
ca spes est. que int fomenta peccati saluari
se sperat. Incerta victoria est. int hostilia
arma pugnare. a impossibilis literacõ est
flammis circũdari nec ardere. Qd salomon
abnegat dicens. Quis alligabit ignem in
sinu suo. vestimenta aũt sua non cõburet. c
Aut quis ãbulabit sup carbones ignis pe
des vero non ꝓburet. c Sic qui introierit ad
uxorem proximi sui. non erit immunis nez

oīs qui tangit eā. Credite queso vos cre
dite diuine fidei qñ ymmo q̃ vere. qr oē quic
quid pollicetur nō pōt fallē dicēte dño. Faci
lius ē inquit celū a terrā pretire. q̃ de lege
vnū apicem cadē. Et ire. Celū a terra trāsi
būt. verba aūt mea nō pretibūt. Ipi g̃ nos
fallimus. quotiens inordinaliter credimus
estimātes p fidē nrām. legis p̄cepta posse
mutari. ut inter masculos a feminas sperem
passim castitatē immobilē custodiri. Diffi
cile quis venenū bibet a viuet. Verendū ē
dormienti in ripa. ne cadat. cum dicat apo
stolus. Qui se putat stare videat ne cadat.
In hac parte expedit bene timere. q̃ male
fidere. Et vtilius est ut infirmum se homo
cognoscat. ut fortis existat. q̃ fortis videri
velit. a infirmus emergat. De qua re presū
ptores obiurgat apostolus dicens. Si quis
se putat aliquid esse cum nichil sit. seipsum
implanat. procerto implanator proprius
suam animā decipit. qui non cauendo con
traria noxijs rebus semetipsum semetipse
cōmiserit. Ille autem tutius sibi consulit.
qui circa malos semper infidus species q̃
scunq; noxias extimescit. Quorum distan
tiam. Salomon rex disseruit dicens. Sa
piens timendo declinabit ab omni malo.

Insipiēs aūt ꝛfidēs sibi miscetur iniquo. Magnū sapie diuine ꝛfiliū est inuentū. ut timoris auxilio literemur. Magna cōpendia p uidentie. ut aliqñ fiat virtus ⁊ victoria p timorem. Magna remedia dñs cōtulit ad salutem. ut habeat timidus laudem. sicut salomon repetit dicens. Beatus vir qui veretur oia p metū. Inestimabilis dñi miseicordia que vndiq; hoīni suo ꝛtulit gloriā. ⁊ in ꝛprehensibil' pietas. que fm pungnas dedit ⁊ palmas. ut ꝛficendo masculoꝝ seuiciam supemus. ⁊ timendo. feminaꝝ blandimenta vincamus. dūmō ⁊ de virtute. ⁊ de infirmitate sup nos dñs gloriam suam opetur. ut in oibus ⁊ p oia oipotētem semetipē testet diuidens differēcias triūphorū ut tā ꝛfilijs q̄ viribus. a nobis bella vincantur. ne si vīceremur solius fidei fortitudine. cōtra salomonem vacua essent opa sapie. Nunc igit sapie arma gestanda sunt. vbi feminei ⁊ virilis sexus certamen indicitur. Vñ salomō sic instruit dicens. Prudentiam inquit facnotam tibi. ut te seruet a muliere aliena ⁊ pessima. Videte nūc prudentiaꝝ in isto bello nō fidem nobis datā eē victricem. que nos timiditatis remedio literet ⁊ cōtemplamini que sunt mō arma sumenda. Si vultis

habē legis auxilia · estote timidi · ut sitis in-
trepidi. Et licet tumor in certamine infirmitas
ē videatur · tñ secūdū verbū apostoli. Vir
tus in infirmitate pficitur. Sepamini deprec
or sepamini a cōtagione pestifera. Quātū
cūq; vnus quisq; lōgius ab aduersis fuerit,
tātū nō sentit aduersa. Minus aduersitati
bus stimulatur qui nō est ubi frequētia est
voluptatum. Et minus auaricie molestias
patitur · qui diuicias nō videt · si admittis
apostolū pollici ētē. Qui volūt inquit diui
tes fieri · incidūt in temptacōnē ⁊ muscipu
lam dyaboli · ⁊ in deficeria multa ⁊ inutilia
⁊ noxia · que demergunt hoīnem in pdicōes
⁊ in interitū. Nō alit tēptacōibz subiacz qui
iūctus ē femine. in q̄ nichil ē aliud · nisi q; fe
riat primātē. Aculeus peccati facta ē for fe-
minea · ⁊ mortis odicō nō aliunde surrexit · n
de muliebri sbstātia. Qd salomō ad nrām
sollicitudinē memorat dicens. A muliē fem
est iniciū peccati · ⁊ propt hāc oēs morimur.
Inde mortales tenemur · nec timemus · q̄d
si iam immortales essemus. ⁊ Per mulierem
liberauit nos equidez crustus · ꝗ q̄ in adhuc
morimur · formidare debemus. Tūc liberacō
ipa ostabit in feina · si a nob mors reuocatur
q̄p feinā venerat. Cetez si adhuc p mulerē

circa nos scandala dominantur · liberacōes
xpi fecimus pro certo dispendiū. Siquidem
in futurū · spes ista libertatis manet · quam
fidei nre cristū credimus contulisse · ut tunc
nobis omino mulier non noceat · cū et ipsa
mors fuerit euacuata. Nam si modo putaꝰ
nos intemptabiles esse muliebribus iaculis
nichil ergo restat celestibz regnis. Non in
merito tales sēfus aplūs paulus increpat
dicens. Jam saciati estis iam diuites facti
estis · sine nobis regnatis · ⁊ vtinam regnē
tis. Tempus ergo luctamini adhuc geri
tur · ⁊ mors p feminam adhuc vsqz grassa
tur. Mentior · si nō videmus exinde interitꝰ
plurimoꝝ. Quanti ⁊ quales epi et clerici si
mul ⁊ laici post ꝯfessionū victoriaꝝqz calca
ta certamia · post magnalia et signa vel mi
rabilia vsqz quaqz monstrata noscūtur cū
hijs oibz naufragasse · cū volūt in naui fra
gili nauigare. Quātos leones domuit vna
infirmitas delicata. ⁊ Que cū sit vilis ⁊ mise
ra. de magnis efficit predam · qd salomon
loquitur dicēs. Preciū meretricis quātū ē. ⁊
vnius panis. Mulier aūt pciosas aimas
capit. Aīn nos ista tractantur · ⁊ nullis ter
roribz coercemur · qd faceremꝰ si opinioibz
tātūmō gestas historias audiremꝰ. ⁊ Sz hec

semp incredulitas hũ ane duricie. ut nõ so
lũ audiendo. sed etiã videndo nõ credat al
teros interisse. nisi a seipsam viderit interiẽ
Nec sociorum moribus quatitur. dum illos
vel emeritos. aut inualidos opinatur. se au
tem multum mereri. aut multũ valere. fidu
cialiter putat. nesciens cũctis perhiberi ex
ẽpla. cum fuerint quibusdam irrogata sup
plicia. sicut dñs in euangelio proponit a di
cit. Putatis q̃ hij galilei pre ommib galile
is fuerint peccatores. quia talia passi sunt.
Non dico vobis. ꝗ nisi penitẽtiam habueri
tis. oẽs simul peribitis. Miramur si adam p
euam seductus ẽ. quẽ nulla moriẽtium ex
empla p̃cesserãt. nisi iussio vna ostrixerat.
cũ mõnos nec innumerabiles mortes nec i
finita iussa oppescũt. Quib cõuenient dicẽ
tis in increpacõnes dñi. Si adam vidisset mor
tes que facte sunt in vobis. olim in cilicio a
cinere pñiaz egisset. Dico aũt vob qm̃ ade
tolerabilius erit in die iudicij q̃ vobis. Lõ
ge satis. longe sit ista pestis a lues. a dam
destina pernicies. O q̃ mordinalis femine
propinquitas iaculatur. cuius vicinia est
delictorũ latrociniũ. Nõ ẽ in hac societate
sinceritas approbabilis que collisiones ha
bet velut quibusdam fluctib turbulentas

In hac familiaritate nō habitat amica cō
cordia · qm̄ non nisi discordātes inimicicias
creat. Fecit equidem viro dñs mulierem
adiutricem · ꝗ serpentis inuidia psonā sūp
fit hostilem. q̄ si illa de viro suo nata vsq;
hodie · ipm̄ cui iūgitur temptat · quantoma
gis illa que copulatur. nulla lege cōiuncta
Et si illi qui fūt duo in carne vna cōcreti tēp
ta cōibz mutuis inuicem pūgūt · quid faciēt
hij qui in vna carne · nec nati nec iūcti sunt
psertim q̄ nec deū inuocaē pmittitur · qui ca-
ritate alterius auocatur · nec finitur cogitaē
diuina qui sibi quesijt cui exhiberet dome
sticā curam propt̄ qd̄ sic aplūs ostulit dicēs
Volo vos sine sollicitudine eē. Qui sine vx
ore est sollicitus est quomodo placeat deo.
Qui autem habet vxorem cogitat que sunt
huius mūdi · quomō placeat vxori. Quid
est nūc qd̄ in hac ciūctōne delectet. in qua
sole sunt pugne. Aut qui utilitas fauet ubi
non fūt officia ciugalia · qij nec ipa pūt esse
secura. Causale est omē qd̄ femine est · a co
pulacō eius semp infesta est · federe suo ma
gnas molestias prestat · a cui adhesserit cō
tra fas · insanabilē ingerit plagam. De car
bombz scintille dissiliūt · de ferro rubigo nu
tritur. Morbos aspides sibilant · et mulier

fundit ꝛcupie pestilēciā · quā salomō sic cō
parauit dicens. De vestimentis procedit tī
nea · ꝛ a muliere iniquitas viri · Volo scire
que sit affectō ista cōis · que morbi dissensio
semp ambigua q̄ propositū suū nutātibus
cōsilijs impugnando cōturbat · ut quid sibi
adhibuit mulierē · qui ducere ꝛtempsit vx
orem. Qis qui nō manducat carnē · ut quid
hīta cōez suā carnis apparatibz replet. Et
qui nō bibit vinū · ut quid vini oblectacōe
pfruitur. Quasi nō aliquociens nec hīndo
nec gustando copia esculentē aimus pascie
ꝛ vini odoriferi sola fraglātia suscitatur · se
pe aī? Quid p ypocrisim vult ab hoībz absti
nēs dici · ꝛ in secreto · carnibz ꝛ ebetate distē
di. Dnt multi diuicias q̄s suis vsibz negāt ·
ꝗ p cupiditate ꝛkuāt · q̄bz si nulla cupiditas
inhæsissz · nec cupiditatis insignia possident
At vero q̄ a cupiditate possessi sūt · perfruū
tur animo · quod vsu non tangunt. Ita is q̄
despexit vinculū nupciarū · ꝛ aliter vinculis
femineis obligatur · quamuis nullo ꝛcubi
tu miscēatur. desiderio tamē visu · collo quio ·
ꝛiūctōe semp oblectatur · Nā si desiderū feie
nō hīet · nunq̄ feinā suis oblectamētis assu
merz · Immo vero insup m̄ suspectū placitū
dedit q̄ nō legittiaz duxit · ꝛ ltū az recusauit

Nisi fallar in publico argumentatus ē hoīb;
promittē scītatem · ⁊ in occulto sine vxore
nō esse · Quo argumēta scītatis ⁊ libi dimis
hime ⁊ in de miranda fūt que vtraq; in ucē
tegūt · ⁊ vtraq; in uicem p dūt · Ingeniosus
eunuchus ⁊ mechus in uidet sibi dū ofulit
⁊ querit vtrumq; neutrū fecit · ut scūs mini
me deputetur · que non vera diūctōne pfru
atur · Cū paul⁹ aplūs dicat · Alligatus es
vxori · ne quesieris solucōnem solutus es
ab vxore · ne quesieris vxorem · Hz ofentio
nō esse castitatis huius pudiciciā violatā
suspicōsis tñ malā porrigit famā ⁊ pudicicie
bonū · frustra intrinsecus laborioso agone
custodit · qd forinsecus efficit infamari · de
struens magisteriū pauli apostoli puidē
tis parit ⁊ monētis · Vt quid inquit libertas
mea iudicatur ab infideli ofcia · Si ego grē
pricipo · ut quid blasphemor p eo q̄ gracias
ago · Deus est q̄ mechia · otinētiam ducē
criminosam · ⁊ infamē facere scīmoniā · Blas
phemiā ingerit religioni quā cōtulit · qui
qd ofitetur · nō añ oēs impleuerit ne cristia
nitas creclatur eē fallacia · ⁊ mechacō vesti
ta scītatis velamento videatur · propē quod
dñs in euangelio sic premonet dicens · Sic
luceat lumen vestrum coram hominib; ut

videant opera vestra bona. et glorificent pa
trem vestrū qui in celis est. Hoc sequitur et
paulus apostolus dicens. Nō ergo blasphe
metur nomē bonū nostrū. Et iterū. prouidē
tes que bona sūt. nō tantū coram deo. sed etiā
coram omnibus hoībus. Et alio loco. Siue ergo
māducatis siue bibitis. siue aliud quid faci
tis. oia in gloriam dei facite. et estote sine scā
dalo iudeis et grecis. et ecclie dei. sicut et ego
omnibus per omnia placeo. Sed opponitur for
sitan quid ē qd iterū dixit. Si hoībus placere
vellē. xpi seruus nō essem. Nunquē se quecūq;
legis dicta excludūt. sed certis locis rēsa vni
uersa defixa sunt. Illic placere hominib; nō
licet. vbi volūtas hoīm nō capit volūtatē
dei. vbi vero acceptāt homines. qd ad glori
am proficit dei. in notescere ommib; ipē pau
lus apostolus pcipit. vnusquisq; vrm inquit
primo suo placeat ad bonā edificacō; suam
Quale ergo pmiū scitatis exspectat. q nō solū
blasphemiā scitatis ab infidelib; puocat. sed
etiā fidelib; pmicō sū preb; exēplum. ut infir
mi sub pretextu dilcōnis formēt supplicia et
pudicis impudicissiē castitatis pbeat magis
terū. destruēs qd paulus ominat. Deit mqt
fr infirmus in tua oscia ppt quē xps mortuus ē
Sic āt pccantes in frēs et peuitētes oscam

eorꝫ infirmā in xpm peccatis. Et quidez hoc
nō iuenibz tantū ſz ꝛ ſenibz ꝛgruit. fratrū
intercillitati ꝛſulē. nec ſenectus pire prouo
cet iuuentutē. ex qua dñt oia ſalutaria do
cumēta procedere. ſicut eleazarus in libro
machabeorꝫ profitetur ꝛ dicit. premitti ma
lo in infernū. q̄ pūas leges deſerere. Non
enī etatē nrām dignū eſt fingere. ut multi
adoleſcentiū arbitrentur eleazarꝫ non agita
annorꝫ tranſiſſe ad vitā alienigenarꝫ. quo
ipi propē meam ſimulacōnem ꝛ propē mo
dicū ꝛ corruptile tempus in hoc p me ſedu
cantur. ꝛ odiū ꝛ maculā ſenectuti mee acqui
ram. Ille maluit vitā ſuam tormentis obi
cere. q̄ cuiq̄ mgr̄ pdicōnis exiſtere. ꝛ nos
vbi nulla tormenta ſunt. fluxibz ſolis nolu
mus ſaluandos frēs anteponē. nec cōtenti
ſumus ſine vllis cruciatibz tam nob pdeſſe
q̄ ceteris. cū ille noluit viuē moriturus ſic
inferiꝫ pſecutus eſt dicens. Quāobrem for
titer vita excedens. ſenectute quidē dignꝫ
apparebo. adoleſcentibz aūt forte exemplū
relinquā. ut prompto animo ac fortit̄ p gra
uibus ꝛ ſanctis legibus. honeſte morti ſucce
dant Cū hoc etiā laicos deceat. ne aut extra
neis blaſphemandi occaſiones aut frater
nitati opportunitatē fornicacōnis opponāt

q̃ maxime clericos vehemẽter necẽtas ista
ostringit. quibus aut religio blasphemata
aut fraternitas perdita. penas duplices irro
gabit. Nec inuenient in iudicõ dñi. ullum
oino solaciũ. qui alienigenis a fratrib9 pec
candi fomitẽ ministrarũt. propt qd sic apo
stolus tytũ instruit dicens. Teipsum facto
rum bonorꝫ prebens exemplũ. in doctrina in
grauitate. in verbo sano atq; irreprehẽsibili
ut aduersari9 reuereatur michil hñs de nob
dicere mali. Et iterũ. Oibus inquit fidem
bonam ostende. ut bonam doctrinam salua
toris domini nri ihesu xpi preferant in oibq
Sic a ad thymotheũ scribit dicens. forma
esto fidelibus. in sermone. in cõuersacõne
in caritate. in fide. in castitate. quod et pe
trus apostolus hortatur dicens. Cõuersa
cõ inquit vestra in gentibq bona sit ut in eo
qd detrahũt de vob q̃si de malefacientibq de
bonis operibq vris glorificẽt deũ. Et iterꝫ. Rm
sic ẽ mqt volũtas dei. ut bñfaciẽtes. obmute
scẽ faciatis. impiorꝫ hoim ignorantiaq. Nec
quisquã sibi ꝓponat a dicat. viuẽ volo qvi
cã. hoc ẽ ei dicere. viuẽ desidero sb ruina. Nõ
ne stult9 dicẽtur. q̃ artari cupiat ad laborem
cui offert delicaci9 triũphaẽ. cnez ei duplex
triũph9 est sb feine pñcia ꝓbari victorem.

q in singularitate seruare sponsionem inte-
gram sūmonie. Et cū sit vnus titulus glori
arum. hoc loco. vanus fortis est. qui ita sa
tis laborat. q cū illo qui pary laborando vi
cerit pariter muneratur. qui qd ille qñ ymmo
ofūmatus ascribitur. qui se oī parte femine
is affectib; ostentat abscisum. quia eū dñs
in euangelio pfectū vocat virū. qui totū suis
vsibus amputauit prīmoniū. Certe etiam
soli cuicunq; cottidiani triūphi pro castita-
te non desunt. quia nunq̄ desiderijs carna
libus. spm̄ infestare cessat. corpus hūanū
qd aplūs affirmat dicens. Caro inquit oc cu
piscit aduersus spm̄. q spūs aduersus car
nem. Nec enī inuicem aduersantur sibi. ut
non quecunq; vultis illa faciatis. Habes
nūc carnem tuam quam superes semper. q̄d
tibi vis alterā velle cōducere. Nemo super
vnā febrē. cupit adhibē peiorē. ne incipiat
enutriceo insanabili laboraē cui nullus va
leat medicus subuenire. Nec aliquis super
onus propriū. tollit insup alienū ne oneib;
duob; oppressus. usq; ad inferos demergat
Vñ sic iheremias propheta doc; sanctitatis
pondus singularit fustinendū. Bonū est in-
quit viro cū portauerit iugū graue ab iuue
tute sua. sedebit singularit q silebit quomā

tulit sup se iugũ graue. Sz quisquã malignꝰ
obsecutor. ad dictũ apostoli pauli cõfugiet
dicens. Onera vestra sustmete inuicem. et
sic implebitis legem cristi. Non hec fũt one
ra que paulus apostolus imperat subuehẽ
da. ꝗ ut tolerantes. nosmetipos discordia
nulla discernat q̃ in tẽptacõmbz cõstitutis
fratribus. mutua prebeamus auxilia nõ ut
ipsi nobis temptamẽta p feinas pcuremꝰ
sed ut tẽptamẽtorum magis põdera suble
uemus. cũ sciat quale sit sanctitatis iugum
quod vir singulaẽ portetur. De quo non so
lum ipse. sed q̃ dominꝰ certum voluit diffini
re preceptum dicens. Non omnes capiunt
verbum istud. sed quibus datum est. Et ite
rum. Qui potest capere capiat. Si ergo dif/
difficile singulariter magnitudo istius scili
cet ponderis toleratur. quomodo tolerabi
tur si geinatis põderibz pgrauetur. Et si sin
gulaẽs pene oẽs vir durãt carnales insidi
as toleraẽ. q̃d faciẽt illi. q̃ ex vtroqz latere
gladijs nõ cũctanẽ incũbẽ. plus dico si ma
riti q̃ vxores desideria cõiugalia cotidie ge
rentes sibi non sufficiũt. quid agũt illi qui
ad augẽdas tẽptacões feis socianẽ. Ex im
puiso ul' tũseũter feinꝰ ad horã aspcũs oc
currens. velut sagittas alieis oculis iactat.

Qñ ꝗ libera nō est simplex reuerentia · quid
illuc geritur vbi libertatis sumit mulier in
cōtubernalitate ostātiā. ⁊ Qñ in domesticis
negocijs · nūc lacertos ac femora lamificis
opibus nudat · nūc estuans detegit mēbra
nunc fatigata iactatur · aut in risu aliquādo
dissoluitur · nūc blandicias exhibz · ⁊ qd ē
venenosius sup cūcta psallere delectatur · ā
canere cuius cantu tollerabilij est audire
basiliscū sibilantē. Contra quā salomō sic
nos cautos efficit dicens. Cū saliente noli
assiduus eē · nec audias illā · ne forte dispe
reas in efficacia illij. Taceo reliqua · que
magis pudenda sunt q̄ dicenda. Solum
hoc dico in dolore vel in ira. Mulierem fran
gi conspicere · iam non est sine mulcedine
quid dicimus si videas iocundantem · aut
qd est deterius blandientē. Semel dixerim
Omis mcōueiens sodalitas mulierz · glutē ē
delictoz · est viscū toxicatū · quo dyabolj au
cupatur. Incōgrua est sodalitas mulierū
quāz sodalitatē ita nos rursū salomon do
cet in oibus precauē. Cū aliena inquit mu
liere ne sēdeas oino · ⁊ nō altercēris cū illa
in vno · ne forte declinet cor tuū in illā. ⁊ san
guine tuo labaris in pdicōnē. Postremo si
animū nrm oficimj in hac cōitate durare

semp. vel illud apud nos deb; eē suspectū ne
ipē que nobiscum cōueniunt. in nosmetip
sos forsitan moueātur. aut in alteros amo
res prerapida etate incitamentis furialib;
stimulētur. q eit nob causa qd peius ē sine
cā. ut fornicacō nos maculet aliena. apud
quos suggeitur tetris occasio lupanaris. q
crimīe alieni reatus absorbebimur. cui nos
subornamus immundicie lenocinīū. propē
qd aplūs de similib; ita nos instruit dicēs.
Si propē escam frater tuus scandalizatur.
iam nō in caritate ambulas. Noli esca tua
illū pdē. ppē quē xps mortuus ē. Et ite; Bon
est nō māducāē carnes nec bibē vinū. nec
i quo frē tuus offendiē. aut scādalizaē aut
infirmatur. Et alio loco. hoc inqt magis iu
dicate. ne ponatis offendiculū aut scādalū
fratri. Et de semetipō sic ait. propē qd si cib;
meus scandalizet frēm meū. iā nō māduca
bo carnē in eternū. ne frēm scādalizē. Cū g nos
pulsat diūctōis h9 molestia detestabil q si
adulteros nō pōt facē. facit tamē lenones
adulteris q inpestis peiores. Ruis ei cordis
alterius perscrutator. qualitatē vniuscuiu
sq; perpēdat. q pro altera psona otra satha
nam repugnator. circa deū vero pdeoneus
fideiussor esse pīsumat. de semetipō demēs ē

qui aliud pollicetur. ne dicã si etiã p femina
sponsionẽ ponere videatur cũ paul9 aplũs
sic de se pronũciat dicens. Non quia iã acce
pi. aut quia iã iustificat9 sũ pfect9 sũ sequor
aũt si ꝯprehendã in quo a ꝯprehensus sum
a xpõ. Fres ego me nõ arbitror ꝯprehẽdisse
Adhuc vnũ tñ posteriora obliuiscens. ad
ea que sũt añ me ipm extendens ad regulã
sequor ad palmã supne vocacõis dñi nri
ihesu cristi. Quicũq; ergo perfecti sum9. hoc
sentiam9. Et ite7. Michi inquit pro mimo
est ut a uobis iudicer. aut ab hũano die. ſ
nez meipm iudico. Qui aũt me iudicat dñs
ẽ. Et alio loco. Btũs inquit qui nõ iudicat
semetipm in quo probat aliũ. Quãuis ergo
nos. nec de nrã stabilitate certũ aliquid ha
beamus. qui sine cessacõne cõcutimur inter
fluctus seculi. sustinẽtes p cellosos incursus
tñ si alicui est tãta fiducia de immobilitate
ꝓprie firmitatis. saltẽ sollicitus reformidet
ne ipẽ fit scãdalũ visibus aliemis. sed terre
atur voce dñi ꝯminãtis. Ve inquit huic mũ
do ab scãdalis. verũtñ ve hominí illi per quẽ
scãdalũ venit. Si has dñi ꝯminacões religi
oso corde metuim9. a reueremur plus de a-
lijs q̃ de nobis extimescam9 periculũ nostr7
q̃ mutuis testãte apostolo paulo vtilitatib7

obligam̄·non que sua sūt inquit·singuli co
gitātes·ꝗ que alioꝝ. Et iterꝝ·nemo qd̄ suū
est querat·ꝗ qd̄ alterius. Sz aliquis arripi
ens de ipō paulo apostolo qd̄ opponat vn9
q̄sqz inquit nr̄m p se ōro ez reddz deo·q vn9
quisqz suā sarcinā portabit. Qui non vult
ergo pro altero reddē racōnem·nec causis
eius aut negocijs debz pceps illicitus im̄
esse. Et qui liber vel immunis circa sarcinas
alienas conatur existere michil alienū otra
ria cōdicōne retineat infra se. Nam necesse
est racōm alterius subiciatur qui negociū
tractauerit alienū. Oportz eū dampno per
stringi vel dispendio sarcinaꝝ apud quem
submuta custodia fratris sarcine perierūt
Quia quicquid in domo nostra submmis9 y
donea tucela fuerit·aut latrones effregerint
nostrū est q a nobis exigetur quicquid per
inerciam nostrū malum omissum est·Ē
vero abmuicē liberi sum9·si michil apud nos
de re altei9 refuetur. Forsitā aliquis dicat
Ergo nec ad domū oīois dere9 pariter9 ouei
re·ne aliquis aliquā scandalizet. Heretice
pfessionis ē ista cōtradictō calūniantibz·q
bonis prescribit. ut asserat mala·q de sanc
titate preiudicat·ut immundiciam subtili
ter introducat. Delicito calumnias facit·

ut optinē illicitū possit. propē qd apostol9
paul9 hæresi huic aūprescribit dicēs. Verū
tm̄ neqz mulier sine viro neqz vir sine muli
ere in dño. Absit ut vbiqz femine prescribā
tur. aut vbiqz pmissio tribuatur. Hm̄t loca
sua circa maritū. circa filios. circa frēs circa
pntes. circa suos. a in deo oēois tm̄mō iuxē
cūctos clericos. In mansione aūt vna sine
cognacōne opetenē nō hm̄t socios. Hec est
libra que stat. stare vero nō pōt quicquid
in clinaueit liberā. dicēte scriptura. Non de
clinabit in dexterā nec in sinisterā. Et dns i
euangelio. Qd amplius est a malo est. di
sce nūc tpantie modū. qui p licentiaz queis
excessum. Ama feminas inē sacra solēpnia
a odio habe in omuōne priuata si vis salo
monis tenē documēta. Tēpus inquit amā
di. a tēpus odiendi. Tūc ergo cauēda sūt
femine pticipia. qm̄ geritur carnalium cura
rum cōtinua vnanimitē frequentia quomā
inē curas suas caro semp incitamēta cupi
dinis. prouocat a illic pariē fomenta peccā
di vbi pertractans cōmoda sua tpalis vite
cogitacōibz sensenit paululū relaxari. sicut
salomon asserit dicēs. Depremit terrena
cogitacō sensum multa cogitantem. In cō
uentu vero sacro vbi spūs dm̄natur. ancillā

semetipsam cognoscens perdit sue volup
tatis vsum perdit et luxum · dum tractan
tur celestia · dum celebrantur sancta míste
ria. Tota humanitas occupatur · ubi non
humana ⁊ diuina sunt omnia · vbi venera
cio vel terror a tremor incutitur ammis vni
uersis · sepulta est perfecta substantia car
nalis. Inter ipsa fere carnis mercimonia
multi voluptatem corporis negligunt · scili
cet quando a legiombus exercicia meditā
tur armorū · aut crepat litibus forum · aut
resonant litteris auditoria · aut negocia
tores cōmercijs instanter incumbunt · aut
artifices in artificia ipsa propensi sunt · quā
tomagis vbi non carnale opus hominum ·
sed spiritale geritur ãgelorum. Nichil illic
impugnacōnes possunt · vbi a ipi dæmones
cedunt · et nulla sexus alicuius permittitur
cōsiderari distantia · vbi nec etas nec digni
tas · sed sola equalitas regnat. Atq ut ple
nius dicam · omnes illic tales sensus accipi
piunt · ut et ipsa cōiugalitas ignoretur · vbi
cristus loquitur · auditur · attenditur · a per
omnia a in omnibus solus est totum · testā
te apostolo a dicente · vbi nō est inquit iude
Qusa grecus ·

circũscitio ⁊ prepuciũ barbaris et scita mas-
cul⁹ ⁊ fe mina seruus ⁊ liber. ꝗ oia ⁊ in oibus
xp̃us. ¶ Duc plane ꝯuentũ. gloria ẽ celebraẽ
cũ feminis in quo nulla ẽ discretio q̃litatis
cui cũ licet oẽs equare sine aliqua differentia
ut nec in ipo baptismate cuiusquã nuditas
erubescat. vbi adę ⁊ eue renouatur infantia
nec exponit poti⁹. ꝗ accipit tunicam. ¶ Si
⁊ illic sit aliquis dyabolo peyor quí femina
rũ aspectib⁷ feriatur. de nullo tamẽ ꝯgrega
cõ nrã culpatur. que propt̃ celestia nõ ꝓpt̃
terrena colligitur. verumtñ si quis illic luxu
rios obtutib⁷ fueit. nullomõ altery ledit q̃
nõ ad lwinem ꝗ ad xp̃m ꝓ salute processit.
¶ Quinetiã de suis ꝯtradictõib⁷ ꝯtradcõres
excludã. ut nõ meis ꝗ suis propõib⁷ cedãt.
¶ Si int̃ festa sacrata põt ꝯmunis ꝯuencõ scã
dalizari vbi temptator ipse diabol⁹ tremit.
quis illic stabilẽ se eẽ promittit. vbi tẽpta
tor audent̃ occurrit. ¶ Et si illic periditamur
vbi dei precepta nos ꝯgregant. quid agim⁹
vbi dei iussa nos separãt. ¶ Et si turbam illic
vbi dei wluntate mumim̃. quãto magis vbi
nõ solũ dyabolũ ꝗ etiã dnm̃ habem⁹ aduer
sum. ¶ Cũ sacroscis eni ⁊ iustis nobis ꝓtectõ
ministratur. sicut ysaias ait. ¶ Qui egẽ inquit
adiutoriũ dedit. sine iussiomib⁷ vero dimis

nullū pōt eē pfidiū. Aliud est qd deus impe
rat facere. ⁊ aliud voluntati eius obsistere.
cuius ita mādata fūt fuāda. ut si aliquid
iusserit qd fm hoīnes iniustū videatur. cre
datur iustū. ⁊ fiat. ⁊ si iustū iusserit iustū re
putetur ⁊ fiat. cum sine iusticia nō pōt esse
qd mandat. qui potēs est iniusticiā iustifi
cādo vocare iusticiā. ⁊ iusticiā reprobando
iniusticiā reprobaē transuersam. cuius vo
lutas ē sola ⁊ vera iusticia. Si enī totū quod
geimꝰ ad hoc tnīmō geimꝰ ut dño placeaꝰ
pfecto ⁊ hoc solū erit iustū q̄cquid voluerit
⁊ iusserit ⁊ probauerit deus cui placere gesci
mꝰ. Nā cum fui nō possint a semetipsis scīe.
quid suis dñis placeat. ñ dñoꝝ seqntur im
peria. ⁊ vtiqz ⁊ ipi hoīes similimū sibi nō va
lēt vtilitates ꝯgscē. ñ accepeīnt qd obfuēt
multo magis mōrles nesciūt immōrlis dei in
iusticiā ꝯphendē. ñ ipē iusticiaꝝ suaꝝ digne
tur iudicia dmrāre. sic salomō approbat di
cēs. Quis ei hoīm poteit scire cōciliū dei. aut
q̄s poteit cogitaē q̄d velit deus. Cogitacōs
mōrliū timide ⁊ incerte pūdētie nre. Corpꝰ
enī qd corrūpitur aggrauat aiaz. ⁊ dēpmit
terrena. inhabitacō sensū multa cogitātē.
difficile estimamꝰ que in terra sunt. ⁊ que
in pspectu fūt inuemꝰ cū labōē. q̄ aūt in celis

sunt quis inuestigabit. Sensu aut tuu quis
scit nisi tu dederis sapiaz. et miseris scm spm
de altissimis. Et si correcte sunt semite eorz. q
in terra sunt. et que tibi placet didicerit hoies
et p sapiaz sanati sunt. abulates in tenebris
sibimetipis lumen nō pnt ondere nisi intro
neu seipm nō videntibz offerat lumen. ita
hūana cecitas ad deum nō dirigat viā nisi
ipse lucernā legis ostendat. Vnde dauid
sic loquitur dicens. Lucerna ē inquit pedi
bus meis verbū tuū. et lux semitis meis. Et
itez. Preceptū dni lucidū illuminans oculos
Hoc est ergo luciferū qd cunqz fuerit a deo
intimatū. et hoc deo dignū. q ipe deus volū
tati sue fatetur acceptū. ut exerat p omnia
dnatū. Alio qn nec nos seruū asscriberemur
nec ipe dns haberetur. si sm equalitatē no
strā p mittēmur impēdē futurē. et arbitrio
nro nō dei eligēmus exercitamēta iusticie.
Tales paulus aplus vanificat dicens. Ig
norates inquit dei iusticiā et suam volentes
statuere. iusticie dei nō sunt subiecti. Tolla
tur nunc de medio ambages iste. tā vane et
querimonie inanit calumiose. ad spiritales
actus cum feminis deo iuuāte non metuim
adiuuari q p dei iussionē iusticiam nos cre
dim opari. ex qua nobis scimus mūmēta

supponi. Priuati vero ptinētibz. q̃ plurimū
dericis q virginibz hospicia sepanda sunt.
quia quod deus in iquū iudicat. iustum eē
nō potest cōtubernium. tam et si nulla in ipō
ptubernio turpis cōsuetudo nascatur q acci
dat. quia impossibile est in quitatē ad vic
torias peruenire. que contendit contra dei
iussa pugnare. Quantū enim lex obedien
tibus suggerit adiutorium. tantū inobedie
tibus minat peccatū. dicente apostolo. Vir
tus inquit peccati lex. Qui nos ergo iussit
ut in sacris suis cū feminis triumphemus.
ipe iubz ut priuati pūgnas feineas caueam
sūt equidē ncūtates alie q̃ nos priuati q̃z
feinas vidē pellāt ꝗ etiā ipi diuini pōpti
l'opis imperāt efficaciā. ut visitemus ut sola
cia phea ut hortamēta vitalia salubriē inti
me. Nec tñ q in hijs officijs minor cura gerē
da ē. Pro moribz nris ut claescāt in nrā ope
racōe iudicia puritatis. Sencitas nō deest q̃
sb deico feinam possit astrīgē. ut ipaz ꝑsola
cōnē nrāz suscipiat cū tremoē. q ita sētiat vi
sitacois affectū. ut dericū venētur. ac ne tar
dius fit euagari p singula. totū q̃ cq̃quid agimus
honestū eē pōt. si sp in nob signa honestatis
elucescant. sicut paulus apostolus vniuer
sos complexus est dicēs. Oia vrā honeste

fiant. Et iterꝝ sicut precepimus vobis inq̃t
ut honeste ambuletis. Nõ bene succedit q̃c-
quid agitur passim ⁊ sanctũ non est qd̃ geri
tur sanctũ. nisi sanctum qd̃ sanctum ẽ paga
tur. sicut salomõ asserit dicens. Qui enim
custodierint iuste iusta iustificabunt. Sin
cerit ergo sincerritas nrã seruanda ẽ. ⁊ omne
qd̃ vtiest. etiã in actu signãdũ ẽ. ne aliud
vota ꝯmẽdẽt. ⁊ aliud actus insinuẽt. Vn
diqꝝ probanda est institucõ volũtatis ⁊ vn-
diqꝝ ꝯsumandus est cursus vnius cuiusqꝝ
certamis ne minus fit aliquid ad triũphũ
si nõ plenis dimicatur. Hinc paulus apostolus
introducit documenta certaminũ. Qꝝ ⁊ qui
in agone inquit certat nõ coronabitur nisi
legitime certaueit. ⁊ iterꝝ. Nescitis inquit
quia qui in stadio currũt. oẽs quidẽ currũt
sed vnus accipit brauiũ. sic currite ut ꝯprehẽ
datis. ois qui in agone ꝯtendit. ab oibus
se abstinet. ⁊ ille quidem ut coronã corrup
tibilem accipiat. vos aũt incorruptã. Dilei
tucio est ergo sanctitatis ⁊ palma perfecta
ut ex oipte secum nõ habeat qd̃ recuset. ne
qd̃ ꝯfitetur odisse tenendo videatur amare
Qd̃ si aliquis dic. Captiuũ teneo aduersa
rium meũ cui semp insultẽ. videat ne forte
aduersus eum captiuus incipiat preualere.

Nunquā securus cū thezauro latro tenetur
inclusus. nec infra vnā caueā habitans cū
lupo tutus est agnus. Ipē se voluit penetra
ri. qui hostem propriū in suas portas indu
xit. q̄ intestinū gladiū sibi ipē suppo fuit. qui
locū habitacōis sue aduersarij ingressibz
reseruauit. Et qui fretus est conuersari cū scan
dalo sine causa nō dicit. pacatus volo esse
cū dyabolo. Contra apostolū dicentē. No
lite locū dare dyabolo. Omni g̃ mō minuen
dus est locus vbi fuit thezaurus abscondi
tus. ne p vnam cauernam totū parietem la
tro suffodiat. Nam si deforis expugnatis.
vix muros expellitur. quantum valebit. si in
fra muros accepit hītaculū. Et si illi q̄ otra
eū claudūt aliquotiens capiūtur ab eodē.
q̄ tomagis ille q̄ vltroneo illi parefecit in
gressuz. Cū dicat salomō. Si iusto vix salu
fit. peccōr q̄ impio vbi parebūt. Qēs g̃ time.
ne dicā porte claudēde sūt. ne per vnū fora
men castra oia penetrētur. q̄ vniuersa opo
nēda sūt mūmēta. ne p modicū nō munitū
tō ciuitas ruat. sicut salomō repetit dicens.
Qui spnit modica. paulatim cadz. Stupeo
aūt puerilitatis huio arbitriū. ut a deicis
ad citatē feia magis q̄ masculi eligat. Nū
q̄d tm mulier vtilior ē omodis deici q̄ tum

prodest masculo continens. vel puer masculo
continenti. aut ipsa erit decens vtilitas. q̃ in
decens commutas facit. Et vbi eit qd salomõ
ait. Omne aial diligit simile sibi. Et iterꝫ Vo
latilia. ad similia conueniũt. Hz et si femina
vtilior existimaretur nõ oportebat carnalia
emolimenta prepo ne. vtilitatibz spiritaliũ
commodorꝫ. Et expediebat qualecunqz virũ
inutilem fustmere. pro existimacõne mumi
enda. q̃ tonos effcũs mulieis cũ existima
cõne turpissima. qd salomon comparat dicẽs
Melior e inqt iniqtas viri. q̃ bñfaciens mu
lier Artificialia fũt itaqz semp diaboli vene
ficia. quibz ingeniũ sue caliditatis exercẽs
simonie deditos. dolosis cõmodibz iuuat.
ut pdat. a inte cõtinentes quasi necessaria
emolumẽta. mutuis iuuaminibz subintrãs
adicit prius masculũ a feinaz pariter ut post.
q̃ inseparabiles feceit p altutra solacia possit
occidẽ. dantes simplices animos ad castita
tis vota fuanda a impugnacõis sue arma
subducens interim quasi placidus fautor
suggeit sanctitatis argumẽta donec inte am
bos diutius inimita nutrat. concordiã facit ef
fabiles sibi inuicem desuire. a assentator in
festus impedimenta remouẽs vniuersa cõ
modis eorꝫ gaudet efficaciã cõmodare. ut

tota eos sibimetipsis necessitate commen
dans exhibere eos possit in alterutrum so
lida consolacōne pendere. Non vult eos i
aliquo expedire. ne separet tam spiritaliter
q̄ carnalit̄ incussos efficit viuē. ne ipa soci
etas inicia. in maturo tempoē federa cepta
cōturbent vsq; adeo illos videntib; cūctis
ad profectum sc̄itatis inuitat. fouet. suble
uat. ut dei esse oputent beneficia ipa ostrania
quibus inducuntur ut pereant. nescientes
nūquā deum iuuare qd̄ vetat. Quibus int̄a
tū dyabolo blandiens societatē preparat
sanctimonie. ut oiunctos se magis estimēt
q̄ disiūctos. immobiles circa libidinem per
durare. Quos cum omni tranquillitate de
ducens. nullis procellis aut fluctibus inq̄e
tat. a velut in medio mari minus cautos i
ducit vela laxare. nec querere gubernacula
et subita tempestate cōcitatos. naufragos
ex insperata cōmotione submergat. Hanc
p̄mo exhib; temtatē. ut duas naues oble
ct; ad inuicē ouemē. q̄s cū fecerit iūctas a re
pētinis turbib; in semetipis elidē possit a frā
gē. Et hijs vtitur blādimētis ut sb̄tractis oi
b; iacul' opescens aduersa suggens. pspera
tā diu sopitū ignē sine vll' flāmis occultat
donec duas faculas iūgēs sil'ābas accēdāt

Et tã diu cessat seuicie sue telé supponẽ. do
nec sicut peritus venator quos occisur⁹ est
laquei sui vinculis alliget. At vbi insolubi
li cathena deuictos astrinxerit velut lanista
protin⁹ duos gladiatores aduersus inuicẽ
cõpellit armari. ⁊ subinde stimulãs mẽbra
statim gladi⁹ aptat. stati succendit insaniã
⁊ inuulneficos ãplexus impingens. vt quq
simul semel vno ictu mortificat. sic explicat
qd̃ añ pstaé videtur. Sic de simplici caritá
te amorem cõflat illicitũ. sic p sanctitatem
sibi inducit interitũ dũ contentus est cedé.
sic valet fortius occupaé. ⁊ dũ submissus
patitur semetipm pterere deuictũ. sic plenius
deuincé gloriaé. Cuius verfucias paulus
aplũs sic intelligit dicens. Nõ enim ignora⁹
inquit astucias eius. Male itaq; in hac pti
cipacõne pacati sunt. qui ad bella pacificã
te diabolo pducũtur. ⁊ nõ tenei sanctitate
pficiũt. quibz ad detrimentũ puectus ipse
inimici artificio subornatur. nec recto cursu
moliuntur scalas ꝛtinẽtie ascendere. quos
ut de alto precipitet elaborat ad culmen ad
uersarius protelare. Sz necẽ ẽ caducis lap
sibus elidantur. qui viam lubricã tenuerit
de qua salomõ pdicat sic dicẽs. Est via que
videtur apud hoies recta eẽ. nouissima aũt

eius venīt in profundū inferoꝝ. Sed aiūt
si de hac cōiūctōe dicti denotātur notādi
fūt etiā sancti pletiq; nobiscum siue helyas
qui mansit apud viduā. siue apostolꝰ q̄ mu
lieres secū comites circūducebat. ut iohes
qui mrem dñi assumpsit eo dē dño delegā
te. aut ipē dñs cui de suis facultatib; alimē
ta prestabant alique mulies religiose. Cui
etiā martha mistrabat ad mensaz. a q̄ sin
gulariē locutꝰē ad puteū. sedēs cū alieigeā
mulie samaritana. l cui recūtenti feina lacri
mis pedes lauit. a capill exterfit Callidi ar
gumtatores a iurispiti fallaces. q̄ dū cupiūt
puaritari. ꝯtrouersias actōes q; cāz. ec ipa
iura tñsuertūt. a cū nolūt ꝯpetētib; coerceri
iussiōib; legū ad illudēdos iudices mcōueni
mtib; exēplis. velut similes ꝯiecturas iuris
obiciūt. q̄ p salonē ipiꝰ sagacitate pdūtur.
Peccōr mqt hō euitat correpcōz a ad wlūta
tē suā. inuenit ꝯpacōnē. Tales igitur. nō p
oroz. ꝗp correpcōz potiꝰ reuūcendi fūt. ut nō
aīm mēpretatis oroib; instruanē q̄p amiserit
qd ad defensiōis solacium repperert. sicut
nos aduersum huiusmodi homies salomō
edocet dicens. Noli inquit responderi insi
pienti. ad ipsius insipientiā. ne similis sias
illi. sed rñde insipiēti ꝯtra ipiꝰ insipientiaz

vt nō sibi videatur sapiēs eē. Reuera magē
hoies qui se oparāt sanctis ⁊ eximia ouersa
cō nostra que prophetis l' apostolis vide
atur equalis. Ad occasionem luxurie nre i
peruersū scōs volumus imitari. ⁊ in ceteros
actus vestigia iustorū nolumus sequi. In
quibusd' infirmos nos excusamus ad imitā
da facta maiorū. ⁊ in alijs nos equales ma
ioribus protestamur cum helyas ipē in angu
stia ostitutus imparē se pribus suis añ deum fa
teatur. Nunquid inquit melior sum patribus
meis. Hoc helyas de añcessoribus suis i infir
mitate sua cogitur exclamaē ⁊ nos helye l'
apl'hetis ⁊ apostolis. ⁊ dño virtutē nostrā
nō dubitamus equare. Video plane nō si
cut apud vos calcari auariciam sicut apl'i
propria cūcta dimiserūt. Video crapulam
⁊ ebrietatem sic vris ouiuijs nō abesse sic
apostoli michil hntes frequentē coacti sunt
esurire. Cognosco taliter in nobis ieiunia
sitim famem nuditatem propē instantiam
doctrine solius vbiq; pollere. sicut in apo
stolos legimus triūphasse et approbantur
apud nos eadem exercicia feruere virtutū
quibus apostoli oia vicia tremuerūt. Plane
q̄draginta dieū ieiunīū dñi meditamur. ⁊
orōes excubias q; quibus ille p solitudines

a silentia nocturna rumpebat. Nunquid si
miles agones frequentaui? contra luctamina
vicorum? sic agimus rigore auctoritate vigiliis
passionibus laboribus continentia afflictione abstinen
tia. quibus peccata calcantur. ut nemo de nobis ali
quid suspicetur. p que paulus apostolus con
scientiam suam in nouisse omnibus gloriatur. In
omnibus inquit commendantes nosmetipsos q
si dei ministros. in sustentacione multa. in pressu
ris in pressuris. in tribulacionibus. in angustiis
in plagis in custodiis. in carceribus in seditio
nibus. in inuocacionibus in laboribus in vigili
is in ieiuniis in castitate in scientia. in longa
nimitate in bonitate in spiritu sancto in caritate no
ficta. In verbo veritatis in virtute dei p arma
iusticie a dextris a sinistris. Ad has imita
cones infirmi sumus. a ad muliebres circundu
cendas possibilitatem nobis comparande imitacio
nis attrahimus. Quod si etiam cuncta illo
rum quisquam se implere iactasset. me ta
men nullius suadela. potest inclinare. ut ali
os nec aplos credere contra apli pauli professio
ne. Nunquid inquit omnes apostoli. nunqd
omnes prophete. Si cristus comparaet seipsum
non ausus est dicere qui ait. Pater maior me est
aut si apli coequaet seipsos non ausi sunt xpo. a
nos hodie aplis ecles faciat similem fortitudo

Misera hūanitas in hac equalitate non ti
mes fulminari. qui de filio dei ā de filijs toi
trui nō cūctaris pccis tuis exēpla vel ōl simi
lia mutare. cū supbie sit elata iactātia ec mi
mimis eccie quenq; opabilē velle pscribi cū
paul9 moneat q dicat Alē altez supioē sibi
existimātes. Et inferi9 addidit dicens. Hoc
sentite de vobis qd q in xpō ihesu q cū in for
ma dei ess; nō rapmā arbitrat9 ē esse se eq
lem deo. sed semetipm exinaniuit formā serui
accipiens. Nimus vtiq; de nostris viribus
sentiendum ē. nec fortitudini scōz nostra
infirmitas oparanda ē. sicut nob apostol9
paulus de semetipō magisteriū ꝓponit q di
cit. Nō enī audem9 inquit oparare nos aut
cōferre quibusdā. qui seipōs omendāt. sed
ipsi in nobisipis nosmetipōs nob omēdan
tes nō supra mensurā gloriātes. ꝫ ad mēsu
rā grē quā nob mensus est deus. Eteni ote
plamur qd ipē itez dixit. Plus ab illis oibz
laborauī. Nichil melius michil ap ci9 michi
propōnitur vnde vincā. nisi ut de ipō de quo
michi prescribitur. ego ipē prescribā. Certe
plus oibus ipē laborauit. q tñ ad mulieres
circūducendas. collegas suos imitari otre
muit. ne se ad interitū subiceret cēpta cōmi
carnali. Vsi ipē racōnem sic reddidit dicēs

Ego inquit sic curro · non quasi in incertum
sic pugno non quasi aerem cedens vel ver
berans · sed affligo corpus meum · et in seru
tutem redigo · ne forte alijs predicans · ipe
reprobus inueniar. Huic ergo te cōpara · q̃
te apostolū iactas · et ex ipō disce q̃d metuas
· qui clamat et dicit · oro vos imitatores dei
mei estote. Noluit itaq; de mulieribz circū
ducendis fiduciam habere · qui non ignora
bat · quantū alie virtutes ab alijs virtutib;
differant · et aliā claritatē solis et lune aliam
vero stellarum · de carismatib; ecclesiasticis
similitudinē cōparans intimaueat. Sz nos
econtra de apostolica nobis coequacōne
blandimur · non intendentes penitus quid
apli et sancti omes in victa virtute gesserit ·
et difficilem rumpe querimus viam cum p
facilia planiora nob fit appoita otra salomo
ne dicēte. Nō te credas inquit vie laboriose
ne ponas aie tue scandalū. Nec vll9 osidat
qm vn9 secur9 in lubrico gradiur et ali9 q̃ im
par est labitur. Vn9 p ripas cursu montes
ascendit · et alius si se coartaueit cadet vni
cōtingit p tempestates naufragia feliciter ex
plicare · et alteri talis felicitas nō pōt euenire ·
Rd paulus aplus determinat dicens · Vn9
q̃sq; int̃ q̃t ꝓpriū donū hz ex deo · vn9 quidem

sic. alius vero sic. Sz qui michi de exēplo scō-
rum p̄iudicant. quae aliud exemplū nolūt
ꝓtemplari qd metuant. ⁊ qui apostolis coe
quari cōtendit. quare nō magis p̄sbros a-
dulteros apud daniele ad formidinez sibi
metipe proponit. Hec aūt nō ideo propono.
ut quasi apostolorꝫ imitatoribz ꝓtradicam
ꝗ ut illos ꝓfundam qui se sanctis exequāt.
Nec nego ipos ee sectādos quos doctores ac
cepimꝰ cūcti. ꝗ aduersis eos ꝓtendo. qui cu-
pientes ad mala sua bonorꝫ historias dep̄
uare. legem sui estimant suffragari. sicut
oes qui periē festimāt ⁊ sub obtentu scōrum
pedecora sua volunt esse celata. ut sub imi
tacōne maiorꝫ. contraria queqz ꝓmittant
quos paulus aplūs prodit ⁊ publicat di
cens. Quod aūt facio. ⁊ facturꝰ sum. ut am
putē occasionē eorꝫ qui volūt occasionē ut
in eo qd gloriantur tales inuenantur q̄les
⁊ nos sumꝰ. Nā eiusmodi pseudo aposto
li sunt operij dolosi transfigurātes se in apo
stolos cristi. Hoc addūt ad cumulū p̄dicō
ms cumulandū. ut bonos infament. quorꝫ
exemplo vtūtur ad malū quibz vtile esz sa-
tis ⁊ salubre. si cuiuscumqz historie seipos
magis crederēt non intellexisse racōnē. q̄p
aliquid inhonestū arbitrēturi lege. Quos

paulus apostolus corripita ofundit dicēs
Non intelligentes neq; de quib; dicūt neq;
de quibus affirmāt. Et iterꝝ. Si quis putat
se scire aliquid. nōdum cognouit. quemad
modū eum oporteat scire. Vacant itaq; p
iudicia petulantium quos ingenia fue puer
litatis errabunda transducunt. a querunt
cōpetentes suis sensibus hystorias. quas
exponūt. q̄ male agētes mutuāt legalia pō
cepta bñ agētib; vero bona sunt omnia que
cumq; scripta sunt qui bene dicta. bene suscī
piunt. sicut paulus apostolus pollicetur.
Scimus quoniā bona est lex. si quis ea legi
time vtatur. Obtinuim9 ofūdendo ostrad cō
nes ouertamur subinde eosd' quos vicim9
insuperedire. ne aut sanctos paciamur re
manē in crimine. aut ignari deputem in red
dendo racōz ut publice victi penitētiā gerant
si noluerint nos expuimus. quod ad nrām
pertinet diligentiam. vt quomō satisfecim9
superadcē sētētie salomonis. ita satisfacia9
etiā paulo aplō ocionāti. Seruū inquit dñi
nō oz litigaē. ꝫ mitē eē ad oēs. docibilē pa
cientē cū omi modestia corripientē eos q̄ re
sistunt. ne forte det illis deus pniam. id ē ut
det illis deus penitentiā ad cognoscendam
veritatem. et resipiscant de diaboli laqueis

a quo captiuũ tenẽtur · secũdũ eiꝰ volũtatẽ
Qẽ quicquid ab auctoribꝫ nr̃is gestũ est ra
cõnabilit̃ gerebatur ut posteris nob̃ aduer
sus preuaricatores munita vndiqꝫ aucto
ritas tradẽtur · propt̃ hæresim amputãdaꝫ
quã supius taxauimꝰ de assumẽdis feimis
q̃ siue p semetipm · siue p seruos suos · dñs
paululũ relaxauit · ne nimio rigore in totũ
dñi fabrica dampnaretur preuidebantur a
dño hæretici q̃ nupcias auferant a qd̃ dñs
iunxit cõtra nature principiũ · a cõtra euan
geliũ separe cõtendũt. Quibꝫ imt̃dicens iã
tũc autoritas parabatur. ne maritate muli
eres · accedẽ vetarentur ad xpm cui impñtia
seruiẽt. Sꝫ nõ sine moderacõne fuit etiam
ipsa pmissio pcurata · que nõ sibi opabat̃
qd̃ gerebat · ꝯ cæteis. Nã si allocutus ẽ dñs
samaritanã ad horaꝫ. Docuit a recessit nec
defensionem ctinuandis excessibꝫ fecit ad
horam quoqꝫ martham passus est mĩstrã
tem. Sꝫ quid erat aliud dño · nisi prandia
regni celestis mĩstraẽ. Nunquid sub dño
nõ fuere ciuitia · aut sb̃ maiestate eius erat
aliꝰ potus aut cibus · q̃ disciplĩa tãtummõ
qua pascebatur testãte ipõ dño ac dicente
Meus cibus ẽ ut faciã volũtatẽ eiꝰ qui mi
sit me. Sic apostolos mulierum comitatus

dœbat nō ut p derēt. ꝫ ut discerent reuerē
tiam. ⁊ propter hūanitatis exhibendū mi
steriū sequebantur. sicut in euāgelio ⁊ de ip
sis pariter memoratur. Et factum est inquit
post hec. ⁊ ipe iter faciebat p ciuitates ⁊ ca
stella euangelizans regnū dei ⁊ duodecim
cū illo. ⁊ mulieres que erāt curate a spiriti
bus immundis et infirmitatib; maria que
vocabatur magdalene. de q̄ demonia septē
exierant. ⁊ iohanna vxor cuse procuratoris
herodis ⁊ susanna ⁊ alie multe. q̄ ministra
bāt illi de facultatib; suis. Nunq̄d adhēbāt
singulatib; singulaes aut indisciplinate cō
moracōes pseuerabāt illecebroso ꝛsortio cō
uersantes. ubi tō eccia ꝓpe modū ut nō ad
ꝛuiuacōs improbrosas. ꝫ ad discenda wē
ꝛuersacōnis studia sequentur. Ad ea nō m̄
bñ describitur qd nris ꝛuiuacōib; coequet
non risus. non iocus. dicitur affuisse. nec si
cut apud quosdam nuncij sq; assolet fieri.
chorus psallētium virginū auris venenos
cantib; asseitur demulsisse. Et ut de apostol
breuiter probem quantum illis fluxa fami
liaritas potuit displicere. qui cōpulsi sunt
⁊ de ipso dño loquēte cum femina dubitaē
nisi eos maiestatis noticia probata compe
scceret. sicut euangeliū refert dicens. Inter

hæc inquit. venerãt discipuli eius q mirabã
tur q cũ muliere vel femina loqueretur. Ne
mo tñ dixit illi quid queris. aut quid cũ ea
loqueris. Quid aũt loquar accessum feine
ad pedes dñi prouolute. cuius luctꝰ q plãc
tus ad defensionẽ lasciuie sue nõ erubescũt
improbi flagitaẽ. Vsqz adeo illos propria
cecitas rapit. ut nec de similibz causis aude
ant reluctari. De quibz salomon. Execauit
inquit eos malicia eorꝫ. q nescierũt sacramẽ
ta dei. Johãnes aũt mrem dñi suscepisse vi
detur. ß mrem cuiꝰ mores maternũ indicat
nomẽ. tñ nõ possum q alias xpi matres ad
mittẽ. nec equanda ẽ mulieribus cũctis q
genuit maiestatẽ. Helyas quoqz iussus ẽ
a dño relinqre solitudinez. q ingredi taber
naculum viduę p imperio dñi laborauit ut
in domo manisset. cui solitudo palacium
prestabat ad requiem. Occasionẽ illi dñs
obtulit ad magnalia faciẽda ut famis tpe
magis ipsi tã vidue q̃ pupillis eius suffici
entia tribueret alimenta. qui ieiunijs vsqz
quaqz afflictus tollerauerat indigentiam
q qui missus venerat pasci pastus. qꝫ mo
conferens miseris miserias egestatis fecit
excludi. Et hoc nõ pot cuius q̃ fauẽ luxurie
cum nulla fuerit oportunitas scandali vbi

tñ semiť qd̄ pei⁹ē e gestolā habūt mālīōz quā
q̄cunqz hospes effugēt. At ħ apd̄ quos hos-
pitatus ē. impleuit a redīt q̄ etiā si morāe
tur suspect⁹ eē nō potuit. Qual illic fuerat ci
tatis affectus ubi nō erat victus. Et qualē
ad viduā helyas habūt mtroitū. cui fames
dedit hospiciū. Quisquis es q̄ tevis helye de
cmoratione vidue vocari discipulū prius
solitudīs afflictōes a q̄dragita diez tolera
ieiunijs exiciū a ā nō quēs feiaz. ā nō eit qui
cū feia cmoētur. a tñ si eū volueis ť ħua. nob
aūt i spū a virtute helye. nō aliū q̄ iohānē
sol⁹ āgelus a dñs xp̄s mfinuat. Proch do
lor a doloē cogim̄. qd̄ docem̄ q̄ usqz ad hoc
mm⁹ ut m cpacōe fluxoz. de scōz tremēdis
virtutibz disput⁹. pce iā pce ptuitas. nūq̄
ť sā csentiūt. q̄ religiosa modesta venerāda
pudica. pudorata cū feis negocia pegerť. ā
si adhuc p scōs cauillacōis amfract⁹ ctēdis
exquirē. nos tñ aicos dei nō noui⁹ n̄ ad vene
racōez tm̄mō meōrari. qd̄ dd̄ docuit dns. m̄
āt vehemenť honorificati fūt amici tui deus
Tant nunc p̄dones pudoris et plagiarij ca
stitatis. mulierculis suis exponē molesti
as q̄relaz. apd̄ scōs nros nō hñt oio suffra
giū. q̄bz miscei ecēia autoritate pauli apli
phibetur. Et hos inquit deuita. Ex hijs eni

sūt qui recipiūt in domos a captiuas ducūt
mulierculas oneratas pccis · qui ducuntur
varijs desiderijs . Post hoc edictū vtinam
ofidant sibi angelorū exēpla ꝛ ducere · nos
iam valent flectere qui nouimus a angelos
cū feminis cecidisse . Ab ipis equidē bene pa
trocinia mutuantur . Sz nos nullū angelū
audimus cōtra paulū apostolū . Et si inq̄t
aut angelus de celo euangelizauerit vobis
preterq̄ qd euangelizamus vobis anathe
ma sit . Insaniūt prorsus a ardēt incendio
feminarū · quot q̄t huic intēdictō mi nō cedūt
a obscenitatibz inhiantes malūt mori q̄ cō
tēti sint a lateribz mulierū aliqua disiūctōe
diuelli · ut ad explendā sue auiditatis illu
uiē etiā pūcto tpis nō sint sine femine volu
ptate · a hūc in mulieribz fructū ut in illis
semp de fixa intencōe · Desideria facient ocu
lorū · ne vel momētum aliquod transeat qn̄
indigeāt qd affectant . Sicut inter eos inte
gritas emoritur · vbi omnis ꝛ moracō seu cō
viuendo seu cōmanendo corruptis afflecti
ombus inquinatur . Quos scūs petrus apo
stolus designat dicens . In cōuiuijs suis lux
uriantes · oculos hntes plenos mechacōi
bz a incessabilibz delictis capiētes infirmas
Hoc etiā salomō ita denotat . Abhominacō

est inquit coraz dño. defigens oculũ. Plaẽ
purũ ꝓtra oculũ se hãe testatur iob qui ait.
aut si oculis ꝓsentit coꝛ meum verũ eniuero
ille potest oculis suis obnoxius nõ teneri.
cui noleti repentinꝰ occursus mulieris scãda
lũ mouerit. qd protinus mens qd nolebat
expellit. Ille aũt ꝓmotionẽ sui visus nõ me
retur euadere. qui apud se scandali materi
am tenet. qui vult intentionis sue affectibꝫ
frui. qui affectant hãe qd oculis offensionẽ
ingerãt. quoꝫ auiditas inexplebilis inter
offendicula cõtinua. nullo mõ põt oino cõ
pesci. Qd salomõ approbat dicens. Infernꝰ
et interitus non saciatur. Similiter. Oculi
hominũ insaciabiles sunt. Et alio loco. Non
saciatur oculus videndo. Et iterum. Nequi
us oculo quid creatum est. hac castigacõe
non cõpuncti diuina interdicta nefande fa
miliaritatis obstinacõne cõtempnunt. et
ad hoc insup de caritate cãntur. Qui fm ver
bum ysaye prophete amaritudinẽ pro dul
cedine deuorãtes. nudã feditatẽ. velamẽto
hominois tegũt. dũ apd eos sb falsa dilcõe
vera dilectio violatur. Sed exclamat cari
tas. et appellat tales. Ego non iunxi falsa.
altẽa ẽ q̃ me simulãdo ꝓfingit. Nunq̃ dei pce
ptis obsisto. nunq̃ fluxis faueo p me scãtatẽ

nō opto culpari. Calūpnias michi. aduer
sa germanitas facit pericula. a ego inē fal
sos frēs incurri. Succurre meus p̄co. succur
re paule apostole. Dic testimnnmū meū. ne
qd de me ānuncias peridetur. Finis autē
p̄cepti est caritas. de corde puro. a ꝛscientia
bona. a fide nō ficta. Dilectō deputabitur. per
ꝗ sanctitatis iniuria criminacōibz appetit
Aut illoꝝ eit sincera fratrnitas estimanda
de quibz filie mūis ecc̄ie p ducuntur in culpā.
Si talis cristiana caritas aduocatur. indu
bitanter odia meliora sunt. que dū sepant
neminē maculāt. Nec aūt parricidalis di
lectō fratres. psecutores adunare ꝛsueuit
qui libenē paciūtur de suo ꝛsortō filios ecc̄ie
fornicari aut diffamari. cōtra caritatē quā
paulus apostolꝰ docuit dicens. Dilectō pro
rum malū nō opatur. Egregia probacō cari
tatis que nō tm̄ noxia germanitate officit
primo. ꝗ etiā subiecta nō vult cē p̄scripcōi
bus euāgelice vel apostolice iussionis. Cō
fundātur assertores dilcōnis huiuscemodi
quos iudicāt illi. qui pro comūibz ꝛmodis
etiā cōsanguineā deserūt caritatē. In omni
mūdo pene totū vinctū est genus hūanum
a vbiqz ꝛgnacō naturalis alterna peregna
cōe distinguitur. possunt parentes. p̄nt filij

pñt frēs. pñt ꝛ ipi qd plus ē cōiuges. a deo
ꝓcessa sibi natuē vicula disrūpē. ꝛ clerici deo
nō cōcedēte. msup phibēte mulierꝫ nerib;
ancillatā vel cōpeditam nō valēt recusaē ca
ritatē. Optā da semp cognatis absentatur
affinitas proximorꝫ. ꝛ peregrinari ab extra
neis feminis clerici reluctantur. quib; facie
dū fuerat etiā si peculiaē aliquid vel mcōsue
tū dñs impetrassꝫ qui ad explicanda impos
sibilia hñt spiritū scm. quē mūdani hoīnes
nō hñt. Vñ iohānes apostolꝰ sic admonet
dicēs. Filioli vincite illos. qm maior ē q̄ m
vobis est. quā qui m hoc mundo. Nunc ve
ro possibile etiā gentib; nō dicam cristianis
ꝛ leue prospicitur. ꝛ apud clericos sine vllis
effectib; euacuatur. ut puū sit eis dei māda
ta despicē. msi aliud decerꝰ hēant qd nec sec
tātur nō dicā vincūt oium gentiū ꝓsuetudi
nē. Quibus dñs exprobrat ꝛ dicit p ezechi
elem. In legalib; meis non ambulastis. et
iustificacōes meas nō fecistis. ß nez fm iusti
ficacōes gētium q̄ fūt m circuitu vro fecistis.
Pudend nescio q̄d dilcō ista figt q̄ extorq̄ri
ꝓtra naturā putaē. Adhuc hēo qd deteā mi
rari. Cū videā de xpianis plerosq; maritos
pariter vxores ꝓtinētiam destimātes. domi
cilia singularia magis eligere. ut cōsensus

diuum vtor ne irritacōne pñtie dcordāte.
secessu valeant optinē. q eunuchi nri nō du
rant sine femine sodalitate dormire. Apd
illos amor diugalis dtinentie. amore pensa
tur. q apud spadones cohabitacō femine
nunquā pōt hre fastidiū. Dicat nunc eunu
chor caritas dicat ne forte in hac secessioē
magis diungat vel caritas peccet. ut apli
pauli cōciliū videatur diugibz insinuasse di
uortiū. Tempus inquit qd restat breue ē.
Reliquum ē ut q qui hnt vxores. sic sint qsi
nō hntes eē mitantur. q qui non hnt quasi
hntes eē glorientur. de hijs ipē apostol9 ait
Gloria in turpitudine illorū. dilectō est in
quiūt. O dilectio queque inuidet sibi. O ca
ritas que cupit se vitupacōe laudari. Grā
de miraculū. ut virginū caritas virgines fa
ciat velut cōiuges credi. q diugum caritas
diuges faciat. velut virgines estimari. Ec
ce vera dilectō. que in diugalitate diuidit.
ut in castitate diūgat. Ecce sancta dilectio.
que cōiugalibz ad comunē laudē inducit ab
sentiā. Dij p certo se se insepabilit diligunt
qui ut triūphos verbi inferant. a seipis dis
cedūt. quibus nec crimē nec natura nec lex
nec dns nec aplus potestatez vnius diuer
sacōis interdixit. aut tulit ptuēdis paribz

vota se mota vnamimitate absētari caritas
pſuasit. Illi vero videāt cuiusmōi sit caritas
quā nouerīt. qui nec crimini nec nature nec
legi nec dño nec apostolo. nec ipi ciugalita
ti succūbūt. Quos tantū virginitas probro
sa cdemnat. quātū illos ciugalitas castra
ta glorificat. Quibz sufficiat ad suspitiū dde
corosū. qd spadones a cōiugibz iudicantur.
ad quorum increpacōnem non tacendi eti
am sūt filij israhel. qui apud esdram vxores
q filios contra diuina iura suscēptos nō cun
ctati sūt pellē. nec cōtra deū caritatē conati
sunt excusare. Vez fateor si pmittar. Qui
nunc promittendis feminis aliemis adhe
rent. quid facerent si liberos q uxores proi
cere iuberentur. Aut qñ valebunt renūcia
re cognatis qui mulierculas non suas pre
ponūt xpi preceptis. Dico eos facile p eisdē
mulierculis parentes proprios abnegare
q̄ ꝓ xpm ipas mulierculas reliquē posse
despicientes qd in euangelio ipse dñs testa
tus ē dicens. Si quis vīt ad me. q nō odit
patrem suum aut matrem aut uxorem aut
filios aut fratres q sorores q aīmam suam
non potest meus eē discipulus. Si de abici
ēdis pntibz dubitātes indigni sūt xpō qd
sibi pmittit quos cēptores exhibēt xpi nō

patentalis affectio. ac p hoc illoꝝ meritis
euacuantur quos vident cõtemplatio ẽ xpi
nullas psonas excipere cognatoꝝ. ne min9
eos. ſ peius etiã illi ofũdũt. qui metuẽtes
nõ tantũ cũ aliena. ſ etiã cũ sua carne lucta
ri. amputatis genitalibꝫ semetipõs abscon
dit. de quibꝫ mõ examiacõis stupẽdam sen
tẽtiam relinquẽs. alia disputatiõe pmẽdã
ſ in cõfusiõe spadonũ. nõ dubito melioꝛes
asserẽ. qui nec sibi quidẽ parcũt. nõ dicam
feminis audent temptamenta porrigere.
Respondeãt spiritales eunuchi. qui furoꝛẽ
in dilcõne mulierũ. vel qd fit in contubnali
tate femine misteriũ. ut in pniciem suã alie
nis membris indulgeant. cũ illi sua quoqꝫ
incũdant abscidãt. Hij ofirmatos in se art9
abiciũt. q illi aduersariis artibꝫ glutinãtur
Hij pro integritate spiritali cũ tormẽto nõ
integri corporis dimicare nõ dubitant. Et
illi sine tormento integri esse sine feminarũ
dimedietate detrectant. Sꝫ aduersus illos
opacõ nulla ẽ faciendã de nris. ne cõsolent
addicti quibuscũqꝫ iudicijs xpiaris. Peio
res sunt q aliqui memoraãdi. ut maioꝛ pena
sit a dampnato dãpnari. Judeos oficerẽt
vsqꝫ hodie p legis imperio carnis sui ptem
circũcisione trucaẽ q sciant quid mereant.

qui euangelio iubente dissimulant circũsci
si. mulierꝫ pñtia paragere dñi wluntatem
nõ intelligẽtes qd ipe dñs dixerit. Nisi ha
bũdauerit iusticia vrã plus qꝫ scribarꝫ pha
riseorꝫ nõ intrabitis in regnũ celorũ. Puto
etiã de gall' suis nob ydolatre exprobãter
insultẽt. qui abscidẽtes semetipos libenter
excruciant. dũmõ cũ dãpno status sui simu
lacrorꝫ dissimulacõibꝫ pereant. Clerici aũt
nũ ad lucrũ magis corpis proprij damnũ
wlũt mulierũ secũ omorantiũ sustinere. qs
etiã de sba propria oportebat euellẽ. si cum
illis nasci cõtingerit. ne ydolatris a sacrile
gis erubescerent. De quibus et dñs cõtem
ptores arguit dicens. Prudencõres sunt fi
lij huius seculi filijs lucis. Ergo nostris de
ricis taliũ prophana deuocõ est preponẽda
quibus cũ tãtis exicijs amabilia fũt turpia
sacerdocia. Clericis vero pro dignitate sa
cerdocij celestis nõ sanguinẽ fũdũt. nõ tole
rãt ferrũ. nõ ẽ aliqd vulnꝰ nõ ẽ aliquis cru
ciatus. ꝫ solꝰ eos ꝯtra dñm feie terret aspe
ctus. Sic in feias tuũt. sic feias amãt. ut nõ
sperãt manifestari dilcõis fue qñꝫ posse pu
ta misteria. sicut p ꝯsimiles eorꝫ turpiter pu
blicata sunt a tecta quos paulꝰ apostolꝰ iã
tũc preuiderat dicẽs. Quorũdã hoim pccã

mamfesta fūt p̄cedencia ad iudiciū · quosd̄
autē ⁊ subsecūtur. Similit aūt ⁊ facta bona
mamfesta fūt · ⁊ quecūq; alit se hūt · abscō
di nō pūt. At contra ⁊ ip̄i dicūt. Nonulli de
ꝛemptoribz nūs similit feminas hūtes in
domibus martiriū ꝛsecuti fūt · ut illoꝝ inno
cens ꝛsciēcia probaēt. Nolo michi de mar
tirio quisquā mouerat actionē · quia sepi⁹
et mechi ⁊ sanguinarij ⁊ ebriosi ⁊ oīum sce
lerū rei · repta pugne occasiōe ꝛuersi meru
erūt ad martirij veniam puenire. Ideo enī
martiriū appellatur tā corona q̄ baptisma
q̄ baptizat parit ⁊ coronat. Age nē si licu
it quibusdā immolata feinarum societate
martiriū promerei sine indulgentia · illis q̄z
ip̄m martiriū nō fuit quos reatus ꝓhibite
cōtubnalitatis nō absoluit. Nec innocētes
in ip̄a innocentia potuit approbaē · quibus
ꝛtemptū legis ⁊ ꝛuersacōnis illicite fedita
tem ⁊ qd̄ est grauiꝰ sup oīa · crimen ecclesie
cernitur ignouisse. Eteni noxia est innocen
tia · que xp̄i spōse officit fame. Et cum xp̄ūs
agnus innocens · immo ip̄e celestis innocē
cia · qd̄ est veriꝰ totū se ꝛtempsit p ecclesia ·
ut eā sine macula vlla vel ruga redderet il
libatā · qualis est clericus cui ad hoc spōsa
xp̄i cōmittitur · ut pro vnius femine amore

culpari totam ecclesiam paciatur ausim di
cere. ¶ Deo pre missus e filius de sinu patris
a regno absens esse durauit · ut ecclesiam
faceret innocentem a deuc9 mulieris latus
deserere non pot · ne cristi ecclesiam reddat
infamem. ¶ Sed autem in miraculo ignoscit
nobis sicut indultum est parentib3 nostris
¶ Doc ergo a nos omnes de peccatis omnib3
confidamus · ut qui bene agere laboramus in
ter luxurias euagemur · a discurramus per
semitas peccatorũ retinacula dimittamus
a frena laxemus. ¶ Iamus quocũq3 nos mũ
dus abstuleit · a vbicunq3 nos dyabolus
inuitaueit libere formicemur · in uidea9 rapia9
fraude9 · oia mala securi omitta9 meritum
sbuenat · a euadem9 ¶ Sic ei paul9 aplũs pol
licetur ¶ Facia9 mala ut veiant bõ · quoq3 dam
nacio iusta est. ¶ Quic martirio spem tradãt
quos mathematici deceuerũt hre de crastino
pnitiaz a has coronas exspectent · qui supra
ãgelos et cristum per astrologos didicerũt
scire tempora · que pater in sua posuit pote
state · ut michil tunc recordentur · ante mar
tirij tps bñ agẽ debuisse · cũ diem dñi sense
rint · sicut furem · ꝫ credamus martiriũ sup
illos iam iãq3 pendẽ interi priusquã mrẽs
fiant · legib3 subiaceãt ut iudicõ sbiciãtur · n

armis exarmẽtur. Audacie nephas ẽ illis
aduersus auctoritatẽ dñi parẽtũ personas
obicẽ. quibꝫ ipẽ dñs ꝯtradictõis huius ab
stulit wcem. In legalibꝫ inquit patrũ vrõ
rum nolite ambulaẽ. ⁊ iustificacõnes eoꝝ
nolite custodire ⁊ in studijs ipõꝝ nolite cõ
misceri. ⁊ nolite inquinari. Ego dñs deꝰ vr̃.
⁊ in preceptis meis ambulate. ⁊ iustificacõ
nes meas custodite. Sciãt nũc adempta
sibi eẽ parẽtalia prõcinia. q̃ huc atꝫ illuc re
currẽtes ꝯtradictõnis latebras querũt. ne
vmq̃ feminis careant. Et qe vndiqꝫ defensi
onis suffragio deserũtur i nouissimis cũctis
argumẽtis exhausti sentẽtiaꝫ pauli aposto
li opitulari sibi opinãtur ⁊ dicũt. Tu qui es
qui de alieno seruo iudices. Agnoscit equi
dem paulus. ꝯstitucõnis sue verba prolata
ꝯ cõstitucõnarios et prolatores ipõs igno
rat. Illis enĩ cõtulit defensionẽ. qui nullam
ptem legis impugnãt. ⁊ ipis tribuit prõci
mũ qui ex wto suo aliquid faciũt. nec quic
q̃ ecclesiastici iuris impediũt. Ius tractat
viuendi. ⁊ nõ edendi. arbitriũ vniuscuiusq
cõfirmans. De similibꝫ iussit neminẽ iu
dicari que wlũtati singuloꝝ. autoritas di
uina ꝯcedens. in vtraqꝫ pte faciendi ⁊ non
faciẽdi clement indulsit. Illos ãt ecĩasticos

tribunalibus sb̃didit · quos trãsgressores
ordinarie trãgressionis nulla impũitas ex
cusauit · ut qui passim tu qui es q̃ de suo ali
eno iudices · aduersum nos veluti libellum
cõtradictorium pferunt · racõnale simul et
certũ recognoscãt · qd̃ accepimꝰ ab eodem
paulo apostolo repulsoriũ · Precipiꝰ inquit
vob̃ fratres in noie dñi nri ihu xpi · ut sepe
tis vos a frãbꝫ ãbulãtibꝫ inordinate · a nõ sm
tradicõꝫ q̃ accepistis a nobis . Euasimꝰ ut
opinor tãta ligamia questionũ · quibꝫ ama
tores eunuchos ãplexus feinei ligauerunt
Qui puersis intẽpretacõibꝫ decreta legalia
demutaẽ cogunt · a malunt audire propo
nentes vana a fabulosa cõmenta · q̃ ipsi q̃
vera sũt audiãt . Quos paulus apostolus
ãnũciat dicẽs . A veritate q̃ dẽ auditũ auer
tẽt · ad fabulas aũt conuertẽtur . Quicquid
volũt adhuc exquirãt a obsistãt p mulieri
bꝫ veritati . Victoriã nõ hñt apd̃ quos otra
escrã · mulier poci q̃ veritas vicit . Vos ãt
frẽs carissimi nõ tantũ pſuasione · ſ etiã po
testate oueio · tale deliramẽtũ despicẽ · quor
qões paulũ aplm scitis ubiqꝫ dãpnasse sic
ad rõ · sep̃sit dicẽs . Rogo vos frẽs diligent
obſuaẽ eos q̃ dissensiones a offendicula p
ter doctrinã quã vos didicistis · aut faciunt

aut dicūt · a dēdinate ab ipis · Sic a thimo
theo delegat. Noli inquit verbis ꝛtendere
michil enī vtile est misi in sbuersionē audiē
tium. Sollicite cura teipm ꝓbabilē exhibere
deo · opariū irreprehēsibilē tē tractātē ver
bū veritatis. Stulta autē a ímania eloquia
deuita · multū ei ꝓficiūt ad impietatē · a ser
mo coꝛ ficut cancer serpit. Atꝫ ut oñderet
dericis disponendis ad euacuādas qōnes
que sit doctrina cōuenīens. Etiā tyto sic insi
nuat dicens. Tu aūt loquere q̄ ꝛuenīunt
sane doctrine · maiores natu sobrios eē pru
dētes sanos in fide in caritate i paciētia sin
cera. Ergo audicōes simplices obediētia ve
stra suscipiat · a versipellē ꝛtradictōem vita
te fallaciā. Durū iter gressibus vris mūda
te. a sup spinas a tribulos nolite seminare
vel calcaē ne bonū semē nō possit vobis ꝓpē
spinaꝫ frutices scītatis fructus afferre · Vñ
propheta seminātes sic hortatur a doꝫ dicēs
Nolite inquit serē in spinis circūcidite vos
deo vro · circūcidite prepuciū cordis vestri.
Abscidēda sūt ergo de agro nro cūcta que
pūgere a lacerāē ꝛsueuerīt · ne animus agri
cultoris in possessione sua malignis sentibꝫ
inseratur. Et amputanda sunt oia nob que-
cūqꝫ ignifei fomitis sulphurātibꝫ flammis

candēs fornax scatētis carnis estuat ebul
lientis vel tenuis quidē scintilla fuata ma
iora cōflet incendia. ℟ Ad salomō manifestat
dicens. ℣ Ascintilla vna augetur ignis. ℣ Auer
tite occasiones impuras quibz interiora pecto
ris penetrantur. ut liquida in nobis pspicu
itas honoretur. ¶ Contenti estote singulari
tatem laboriosam pro pudore seruando po
tius sustinere q̄p sine labore ad decus per
uenire. ¶ Contēplamini quid sit populo scō
preesse ⁊ considerate quale sit diuinis sacra
mentis ministere. ℣ Altaribus placē dnt q̄ al
taribz viuunt. ⁊ talis cura sinceritatis sacra
tis q̄lia sūt sacra ipa. quibz exhibent officia
seruitutis. nec circa dnm offendant ipsi qd
tractāt. ⁊ circa populū incipiāt impediē qd
p̄dicāt. ℣ Ꝑ qd paulus aplūs sic testificat. Et
oia imq̄t sustinemus ne qd impedimētū demus
euāgelio xpi. ℟ Et ite. ℣ Nei dātes vllā offensi
onē ut nō vituperetur ministeriū nrm. ℣ Hac
igitur institucōne nobis q̄p plurimū laborā
dum est. de quibus ad manifestandā gui
tatē singularitas magis q̄p parilitas. testis
vera ē. ℟ Respicite qnta mala ouersacō parili
tatis habet acq̄rat q̄ nō in corrupcōz seiat pullu
lat vicia. cupiditatē concipit. ignominā parit
rabiem concitat. porrigit furiam. lasciuiam

pascit·petulātium nutrit·casus exaltat·ruí
nas edificat·ripas erigit·precipicia instru
it·periculis nauigat·naufragijs velificat·
pdicōne gaudet·interitum fouet·cōfusionē
mercatur·thezaurizat opprobriū·crimina
cōnes exaggregat·occasiones inflāmat·a
catuā sel'm falcē glomerās nuērosas inda
gies tēptacōnū p infinita dedecoꝝ multipli
ces mortes inuehit i pniciē pditoꝝ ¶ Tot ita
qz a tātis strages calamitatis a strages pes-
sime euersacōis neō pstermit·nemo calcat
nemo funescat·nisi singularis castitas sola
que mumimē inuictū est scīmoie a expugna
cio fortis infamie fortitudinis firmitas a la-
sciuie petulantis infirmitas pbitatis presi
diū·a improbitatis exciciū·aīe victoria et
corpis preda·vbertas gloriaꝝ·a captitas
criminū·pnuba sanctitatis a repudiū turpi
tudinis·fincēitatis iudiciū·a abolicō scāda
loꝝ·¶ exercitiū ōtinentie euacuacō tota lux
urie pax secura virtutū·et detellacō inqeta
tellorꝝ puritatis culmen·a libidinis carcer
honestatis portus·a ignominē naufragalis
locus·¶ Virginitatis mra hostis immūdicie
lorica·pudoris·a spoliū pbrositatis in corru
pcōnis exciciū·murꝰ rigoris·a destructō vul
garitatis seueritas·gladius triūphatoꝝ·a

dissolucōnis occisor. armatura viriū q exar
macō fluxuay integritatis dignitas q for
icacōnis abdicacō claritatis fastigiū. q de
decoris precipitiū volūtas bonoy opey q af/
flictō vicōrum refrigeriū pudicicie. q pena
petulantie. acquisicō triūphorum q facinoy
de hmētiū requies salutis q p dicōis exilium
vita spūs. q carnis interitus. status qualita
tis angelice. finis hūane substātie. Cui reti
naculis omnis abscenitas refrenatur. q cō
pedib; eius calces furentis libidinis statu
untur. In hac velud in scopulo franguntur
impetus qualescunq; sanguinis inundan
tis. et in illa cedatur spumans tumoris insa
nia corporis. Que cum sibi subtrahit admi
nicula concupiscētie. mortua mēbra sua cogno
scitur baculare. De quib; apostolus paulus
pmonet dicens. Mortificate ergo membra
vestra que sūt super terrā. fornicacōnem im
mundiciam libidinē concupiscentiā malā q a
uaricia que est ydolorum seruitus propter
que venit ira dei. Ab hijs oib; nō n splēdido
singlaritatis cultro castrat hūana natura
ut illibatos spadones ad conuiuiū scitatis di
spēsate circūcisio ē introducat cui scitas ita
pmisit anuli sui nupciale sigillū ut sine ipa
virgitas resignetur. q sola cōtēta cupidinē

domat · mentēq; castificat · ocupiscentiā sb
egit desideria ardoris extinguit · artus de
bilitat · corp⁹ ancillat · ⁊ ita carnalia crucifi
git ut tā masculus q̄ femina videatur ī cō
uersacōne mentiri · dū illos ī opacōne vtri
usq; sex⁹ abscidit aut neutr⁹ faciens de du
obus · terciā formā cōferre gloriatur ambo
bus ut añ resurrectōz refrectōis ymaginē
adīstar angelo⁹ meditari noscatur. Ad
pmittens dñs futurū. q̄ digni hñtur īm̄q̄t
seculi huius ⁊ resurrectōnis a mortuis non
nubent neq; nubentur · neq; enī morientur ·
nam sunt similes angelis dei · quia resurrec
cōnis filij sunt. Hoc exigit sancta singulari
tas · meritor⁹ · ⁊ añ quā transfiguretur · iam
transfigurata cernatur ī angelice claritatis
aspectū · que oia sibi āputās cōcupie certa
mina · depredatur. Cuius laudes salomon
exequitur dicens. Melius est esse sine filijs
cū claritate. Immortalis est enī memoria
illi⁹ · que ⁊ apud deū nota est ⁊ apud homies
cū pñs est imitantur illam · ⁊ desiderāt eā ·
cū se eduxerit ⁊ īpp̄etuū coronata triūphat
in cōmq̄nator⁹ certaminū prelium vincens
Nō est sine filijs · cū claritate · nisi singulari
tas sola · quā nō sola oscientia sua nullī sor
dibz maculat · ß etiā nulle opiones suspecte

pazilitatis infamant. Nā si castitas qd est
difficile masculū a feminā pariter in virgini
tate obtinet. nō habz dazitatē. q̄ coitas ipa
nō pōt nisi quibusdā pbrositatis tenebris
obscuratē. Singulazitas vero ita clara est oi
bus a exerta. ut cūctis sui cādoris pura ma
nifestetur a lucida. vñ sic nos aplūs edocz
dicens. Sicut filij lucis ambulate. fructus
enī luminis est in omni bonitate a iusticia a
veritate. probātes qd bn̄ placitū sit deo. Et
itez. Oia inquit facite sine murmuracōne a
hesitacōne. ut sitis irreprehensibiles. a sim
plices sicī filij dei immaculati i medio nacōis
p̄ue a puerse. inter quos lucetis sicut luāria
in mūdo. Sic vbiqz singulazitas splendet
ut omnis p illa spondere non dubitent. Et
ita sanctitatē in semetipa dazificat. ut lau
dez sibi etiā ab ipis inimicis extorqueat. Qd
maxime de propōito quocunqz paulus apo
stolus mādat dicēs. Oz aūt eū a testimoniū
hāre bonum ab hijs qui foris sunt. ut non in
obprobriū incidat. a laqueū diaboli. Hāc
igitur amate. hāc tenete que sola potest fe
minas debellare. cum adhuc cōcupiscentia
pedis impulsat. Et dū adhuc simplicitas in
corrupta pmanet vel quieta ad secretā sin
gulazitatē tutelā cito decurrite ne postmod

nō valeatis effugē. Preoccupādus ē aditus cūctis insidijs. ne hostilitas prior obrepens. occurrat improuidis. Salutare remediū est. preuenire potius q̄ preueniri. q ātcipare potius q̄ anticipari viribz fortibz cōgruit. Vbicunqz fuerit prouidētia. frustrātur vniuersa cōtraria. vbi aūt prouidētia negligitur. oīa cōtraria dñantur. Añ famē certamus. añ inopiā laborādo satagimus. Sic p oīa calamitatibz cūctis tollimus locū dū gerimus puidētiaz futurorz temporum Quātomagis aūt p̄uenienda ē omī puidētia puisione calamitas feinarz. cui9 cupido si admittitur incipe. nunq̄ prius accipit finē. Cuius opacōem salomō explicat dicēs Infernus q amor mulieris. et terra que nō saciatur aqua q ignis nō dicit sufficit. Vn9 quisqz itaqz qui securus est. quia necdū tē ptatur timeat quia michil dicitur de illo. prospiciat ne dicatur. Noīes sumus fragilitatē nostrā carne portam9. Sic eā vndiqz circūspecta viuacitate circūdare debem9 q cingē ut nō sit pars aliqua que vacillet. Accepim9 quidē fortitudīnē spiritalē. p quā sbnē nre fragilitas roboretur. ſz ita nob spiritalis fortitudo collata est. ut prouidos. nō ut pcipites tueatur. ut illos munīat. q renūciat

importuitatibz delicto4 nō eos q̄ se magis
importunis delicis immergūt. Custos nob
datus est spūs. sed ut otraria dæmantibz
assistendo sbuemat. nō ut otraria eligentibz
foueat. nec ut wlūtarios a pnos ī aduersa
oportet ſ ut aduerſ mitētes separi ofirmet.
Nā q̄cunqz pnicōſis conatibz audet exercē
virtutē. iuuamē nō hz spūs scī qui neminē
vult vltroneū virū fortē ad fraudulentas
victorias coartari. nec ptegit eū. qñ ymmo
ſ deseit. quē periculī irruētē p illicicos cuēt9
exquirē triūphos agnouit. sic ipē iā tūc p sa
lomonē locut9ē dicens. Amās piculū in ipō
periet. Ordie suo igē nō nro arbitrio virt9
scī spūs mīstrat. a fm̄ institutū ei9 plia pspe
rātur. Nūquā ñ pcipitat9 exercit9 cecidit q̄
auidi9 fortē facē ducis vel impatoris sui di
sposicōnes irrupit. Multomagis per peritu
tam erogat fortitudinem qui sine armis do
crine spūs presūpseit triumphare. cum di
cat. Ve q̄ p presūpcōem suā aliquid faciūt.
nō per deū. Si qua igitur in nobis ē fiducia
virtum spiritualium. quid per spiritales do
cat recordetur. Et si creditis vos spiritalē
militari. agnoscite quod docemus non ee
carnale. Sicut paulus apostolus loquitur
dicens. Si quis putat se ꝓphetam esse aut

spiritalē. cognoscat que scribo vobis. Non
est qd̄ vobis ī hac pſuasiōe quasi deceptori
blandiamini. ut qr̄ spiritales estis velitis
inter flagitiosorū armamenta versari. nec
vos inabiles esse pro clericatus dignitate
qr̄ maioribz maiores ofuerūt oflictacōnes
occurrē. Atrius diuitibz q̄ pauperibz inuidet
tur. a nō inopes ſ locupletes inquietat in
festacō seua latronū. Plus duces a pn̄cipes
q̄ milites ab hostibz impetūtur in pugna
a violētiō propulsantur ventis a turbinibz
culmina. quecunqz fūt altiora. Ideo magis
magisqz quo plus ceteris vnusquisqz pōt.
sciat eē sibi metuendū ne in aliquo minorē
propē qd̄ salomō sic admonet dicens. Qui
gloriat inquit diuitiis. pauptatē vēatur.
Rogo vos quātum valeo a vltra q̄ valeo.
hec sint studia oīm clericorū. ut singularita
tis inaccusabil' successione fungātur. ne aut
ipi p feminas. aūt feine p illos ad ignomi
niosa ludibria puocent. Si quis hz mrem
vel filiam vel sororem vel coniugem. vel cog
natam sic habeat. ut nulla ancilla intersit.
neqz aliqua ingrediat extranea. ne ad hoc
videat tenē proximas suas. ut ip̄arum cā
libē sibi adhibeat alienas. Qd̄ si nō p̄sit eē
ipē que fūt proxime. sine famularū misterio

vel sine amicaꝝ solatio. expedit ut migret
ad aliud domicilium. q̃ ꝓpt̃ illas psone ꝛtra
rie teneãtur. Humanũ ẽ enim ut nec clericus
illas. necessariis feminis fraudet. nec ipe de
licũ per importunas feias sordident. Assig
nari possunt sanctis mulieribꝫ cum quibus
viuãt. dũmõ cũ clerico. feia nulla ꝛmane
at. Nõ despecta. nõ vetula sine affinitate sus
cipienda ẽ ad domesticũ obsequiũ. Quia
magis illic cito delinquitur. vbi sine suspicõ
ne. securũ pot esse delictum. Maxime quia
cupiditis nulla deformitas nulla despectõ
fastidij vilis existit. cui dyabolus pingens.
speciosum efficit. quicquid fedum vel horri
dum fuerit. Si quis aũt vie perfectione co
gente. apud fratres vel apud extraneos ho
spitatur. vbi mulieres interfunt. oino se ar
ceat. ne passibilitate aliqua vicietur. Se mo
tus ac secretus deo vacet. a sibi ne intus ca
piatur a dyabolo et q̃ foris capi non potuit
apud suos cadat. Qui hostes effugit ad tẽ
pus pro salutaribus causis procedat ad fa
ciem. et iterum cito discedere de cõspectu fe
stinet. Vbiqꝫ gustanda est cũ mulieribus
non cõtinuanda pnia. sed quasi trãsemit
feis exhibẽda ẽ accessio quodã modo fugi
tiua. pteruitas eĩ iã cepta simit repitari sep

in mediū. ꝗ pdicōmis meditacō est. frequē
tatiuū inꝗ mulieres celebraē processum. De
qua re nobis salomō moderamē imposuit
dicens. In medio mulierꝫ noli assiduus eē
Sic igitur ambulate. sic agite. ut semper in
clericis eccie senatus cādidus cōstet. seuei
tas in vob circa feminas vigeat. autoritas
polleat. vigor teneatur. ḡuitas veneretur.
ut simul oia colligamus ad clausulā. breui
ariū relegimꝰ vob quo ad ꝓpendiosam plei
tudinē redigens. paulꝰ apostolꝰ insinuat.
De cetero frres quecunqꝫ sūt vera. quecūqꝫ
pudica. quecūqꝫ iusta. quecūqꝫ sancta que
cūqꝫ amabilia. quecūqꝫ bone fame. Si qua
virtus si qua laus disciplīne. hec cogitare q̄
accepistis ꝗ didicistis ꝗ audistis ꝗ vidistis
in me. Hec agite ꝗ deus pacis ꝗ dilectōmis
erit vobiscum amen.

Explicit Liber beati augustini epi. de singula
ritate clericorum. Per me Olricū zel de ha-
nau clericū dioceſ. Moguntineñ. Anno ꝗc.
sexagesimo septimo.

Incipit sermo beati Augustini epi super oronem dnicam.

Quoniam dno gubernante. ia estis in via regia costituti. et prope e dies quo ad celestis regis veluti cofistoriu veniatis: moneo vos carissimi. ut prece legittima pri a deo offerendam ante discatis. Na quia fastidiosa mes hominu et ignara celestiu. nec inuenire poterat. que ad modu deu digne precaretur. ipe vero dns et mgr noster ondit et docuit per se quidem scos apostolos. p illos aut nos. quo debeamus orare. Sic inquiens orabitis. Pater noster qui es in celis. scificetur nome tuum. adueniat regnu tuu fiat volutas tua sicut in celo et in terra. et etea. O vere celestis oro que tota est oro. Nam singula verba si put fuerit lacius tractare voluerimus. dies antequ sermo deficiet. attame breuite percurramus dicimus. Pr nr qui es in celis. Sic incipiendo. homitate dei et gram protestamur. Na qui nos terrestres et miseri imbecilles et inutiles seruire auderemus vultu leuates. dice pr nr nisi ipe p suu nobis vnigenitu. hac fiducia prestitisset. sicut scriptu est. Quotquot eu receperut. dedit eis potate filios dei fieri his q

credunt in nomine eius. Accepta igitur pta̅te
vocamus deum patrem · quia per fidem spi
ritum adopcōnis accepimus · ut nos factos
dei filios gratulemur. Deinde dicimus. Sa
nctificetur nomen tuum. Hoc actō gracia
est. Veluti si dicatur. Sanctū sit a bn̄dictū
nomen tuum. Decet enim grās agere. qui
grām meruerit. Adueniat regnū tuum. Nō
vtiq; ut incipiat ille regnare · cuius regnū
est regnum omniū seculorum · sed hoc opta
mus · ut finem faciat nostris malis · a veni
ens de celo nos assumat in regnum. Hoc ei
dicto āmonemur · vbi vitam nostram a sub
stātiā a regnū sperare debeamus. Similit di
cimus Fiat volūtas tua · sicut in celo a in tra
Quis enī obstat deo · quominus fiat volun
tas eius vbiq;. Sz hoc oramus ut sicut in ce
lo fit voluntas dei · vbi nullus offendit · ita
Vtutē nr̄is animis tribuat · ut eiꝰ volūtatē
nos q̄ fumꝰ in tra facere implere possiꝰ · l' certe
cū diciꝰ. Fiat volūtas tua · docemur ad dei
sp nō ad nr̄am respicere volūtatē · qm nr̄a
volūtate aliquotiēs contraria fūt · in dñi aūt
volūtate vita ē spa bōitas · Cōsequent iā pꝰ
celestia · et iā terrestria postulaꝰ · ꝗ tn̄ necēario
Nam dicimus. Panem nr̄m cotidianū da
nobis hodie · O sapia vera a diuina puidētia

dicuit q panem solū petere · q hodie noīare
Hoc enī dicto · q auiditas cū auaricia tolli
tur · q hūane vite insinuatur incertū · sm illd
Nolite solliciti esse in crastinū. vere enim in
cōueniens eēt eū in multos ānos q tempa
vel certe in aliū diem necessaria postulare ·
cui forte sub nocte esset vita finienda. Sic
enī q ille auarissimus diues · qui restructis
horreis q repletis dixerat ad aīmam suam
Habes multa bona in ānos plurimos · epu
lare q̄c · audiuit a dño · stulte · hac nocte re
petent aīam tuā. Que ꝑparasti · cuius erit. c
Competentē ergo oramus. panē nrm cotidi
anū hodie dari nob · qe crastinus dies quic
quid pariat ignoram⁹. Dicimus deinde · di
mitte nobis debita nrā. Debita frēs · pecca
ta intelligūtur · Nā debitum ꝯtrahitur · quo
tiens delinquitur · Qd debitū qñq; in gehen
na soluī nēe est. Et quia hūane fragilitati
non deest vñ delinquat · ideo petim⁹ ut debi
ta nostra nobis dum sum⁹ in corpore dimit
tantur · ne usq; ad nouissimū quadrātē de
fudem⁹ Bene aūt adiungitur · dimitte nob
debita nostra sicut q nos dimittim⁹ debito
ribz nostris. vides carissiē · quātū nos cot
tidie diuinus sermo perstringat. dimitte
g̃ut dimittatur t̄. Habes aliquē debitorē q̄

in te peccauit. qui forte iniuriam tibi fre. di
mitte illi rogãti indulge poscenti. parce peni
tẽti. ne dũ denegas pietatẽ fratri. tibi dau
das indulgentiam patris. Jam vero vtilis
simo fine oracõ sacra opletur orando ptra
temptacõnem a malum. Dicimus enim. ne
inducas nos in temptationem. sed libera
„ nos a malo. Jnducit deus in temptacõnẽ
„ hominem cũ temptari permittit. Temptat
„ aũt. non quasi mentium nescius hũanarũ
„ sed ut suos fideles faciat in seculo maifestos
„ sicut scriptum ẽ. Vasa figuli probat fornax
„ homines autẽ iustos temptacõ tribulacõ
„ nis. Sic abraham temptauit in filio. et ho
norauit. Sic iob dando in tẽptacõnes vari
as pbauit. Sic scõs aplõs. sic btissiõs mar
tires p ignẽ quoqz a gladios coronauit. Ex
quo apparz. a deo tẽptacões hmõi pueirea
„ dyabolum michil sine pmissione valẽ. Ergo
deus solus adorandꝰ est. qui põt educere de
temptacõne. Educit vero cũ liberat a malo
A malo autem liberat. quando supra id qd
possumus. nõ nos permittit temptari. Da
tis fratres ostensum. a quẽ deberatis ora
re. et cui grãs agere. a cuius cupere regnũ
vel expectare volũtatẽ. deinde ptra tẽptacõs
a malũ cuius sit auxilium prestolandum.

Ecce in paucis oia · q̃ in breuitate completa
Quia ergo nõ difficile discitur ymmo facile
retinetur · oes hortor tam viros q̃ feminas
discite retinere · ut cũ fueritis grãm dñi quã
cupitis osecuti · inter oes scos in hac precẽ
ore cõsono proferre possitis · q̃ corde mũdo
diligere · ut xps sedens ad dexterã pris · in
ore vestro sua verba videns · q̃ in corde vro
sua precepta · q̃ hic vos custodiat · q̃ in futu
ro dignos efficiat zipi gla in secula seculoz ·

Explicit sermo beati augustini · de oratione dñica · Incipit exposi cio eiusdem super Symbolũ ·

QVeso vos fres · ut nob reseranti
bus exposicõez symboli attẽtius
audiatis · quia hec trma virtus
symboli est · sacramẽti doctrina · ..
illuũacio anime · plenitudo credendi · In eo ..
si q̃d docetur aut dicitur · q̃ vnitas ẽ trinitatis ·
distincta q̃ trinitas psonis · q̃ opulentia cre
atoris · q̃ redempcõ passionis · Hoc · nexus
infidelitatis absoluitur · hec vite ianua pã
ditur · hec gloria ofessionis oñditur · Sybolũ ..
dilectissimi fres · breue ẽ verbis · ꝫ magnũ ..
est sacramẽtis · puũ ostendẽs in minucõe ..

latitudinis · ꝗ totū ꝯtinēs ꝯpendio breuita
tis · Exiguis ut memoriā nō obruat · ꝗ diffu-
sis intelligētiā supeedat · ꝯfirmās oēs pfec
cōnes credendi · de fideia ꝯfitendi · fiduciam
resurgēdi. Digne ꝗ attencōres a frequēti
ores · a pro rōe tpis ipsi9 · puriores ad audi
endū simbolum cōuenistis. Quicquid enim
figuratū est in pūiarchis · quicquid denūcia
tum est in scripturis · quicquid predicatū ē
in ꝓphetis. vel de deo ingenito · l' ex deo in deū
nato · vel de spū scō · q̄ uis latēter ostēsū sit l'
de suscipiendi hois sacro · l' de morte dñi a re
surrectōis misterio · hoc totū breuiē iuxta o
raculum prophēticū · symbolū in se cōtinet
ꝯfitendo tenendo. Ergo frēs carissimi cō
solacōne fidei · a grā professionis misterio
memorie ꝯmendacō · iam ad ipsius symboli
pfectōnis sacramētū tertumq; veniam9 qd
in hūc modū incipit. Credo in deū prem
omipotētē cē. Nosse debem9 a nouim9 frēs
carissimi · q̄ ad vrā nemo pōt rē bītudinē
puenire nisi p fidē. Bītus aūt nemo pōt ē
ñ credēdo bñ vixeit · bñ viuēdo · fidē rām cu
stodieit · quomā q̄ credit · meito inuocat a
querit. In corde deus respicit fidem · vbi
non se pñt hoines excusare qui ore similant
veritatis professionem · a corde retentant

impietatis errorē. Sicut enī michil proficit
fides que ore retinetur. ⁊ corde nō creditur.
ita michil pro futura est fides que corde te-
netur. si ore non profertur. Vnde dicit aplūs
corde credere ad iusticiam. ore aūt eandē
fidez ofessione ad salutē proferre. Nā fides
sine opibus. ociosa ⁊ mortua est. tūc sine fi-
de nemo pōt placere deo. Ideo aūt credamus
in deū prem oipotentē. creatorem oim q̄ fūt
visibiliū ⁊ invisibiliū. Ipse est deus pr. ipse est
verus deus. Qm verū eum dicimus agnoscamus
eum naturalit filium deū genuisse. In quo
aūt deus deū genuit equalē sibi. sine inicio
per omnia genuit. non minorem. nez i vllo
dissimilem. Proinde desiderātissimi credē-
tes in deū patrē oipotentē. oium creatorem
Credamus ¶ Et in ihesū xpm filiū eius vni-
cum dnm nrm. Ipse est enī vnigenitus deus
nō diuina potētia creatus. sed solus de patris
substātia natus cui vna etnitas. vna diuini-
tas. vna ⁊ coequalis per oia virtus ⁊ ptās
per ipm nos deus pr mirabilit creauit. per
ipm nos de morte misericorditer liberauit.
¶ Qui cōceptus est de spū scō. natus ex ma-
ria virgine. Qui de deo pre natus est deus
aūt oia tpa. ipse in tpe ex maria virgine natus
est hō. ut idem vnus ds verus eet ⁊ homo.

Qui cū in natura dei deus eēt equal p oia pri
idē hō fieri voluit. ut nos facēt filios dei. ut
qd ipe erat p naturā. esse9 p grāz. ¶ Passus
sub pōtio pilato. crucifixus mortu9 a sepult9
Ecce qnta pro nobis pertulit vnigenitus de9
cui parū fuit. ut pro salute nrā nascereturn
insuper pateretur in cruce. Audite fratres
quis pro quibus tanta sustinuit. Xprist9
vnicus dei filius secundum carnis veritatē
quā assumpsit a nobis. crucifixus ab in
quis a impijs iudeis ipse mortu9 est pro pec
catis nostris. ut nos ad vitam reuocaret
eternam. Ipse omipotēs creator noster ipē
dignatus est fiei redemptor nr. qui nō in
auro. nō in argento hominis creaturā. qui
omnia creauit ex michilo. ꝗ proprio sangui
ne suo redemit. a pro nobis crucis tormen
ta patienter sustinuit. Ipse nos ab eterna
dampnacōne et morte redemit. ipse pro no
bis mortuus est et sepultus. ¶ Descendit
ad infernum. ut nos misericordia sua eleua
ret in celum. Vere misericors et beatus. qui
misericorditer visitauit locum miserie no
stre. ut nos perduceret ad locum beatitudi
nis sue. Deinde ¶ Tercia die resurrexit a
mortuis. Ipse pro nobis pertulit mortem.
ut nostram nobis reddēt immortalitatem

a vitam xpūs mortuꝰ est ꝓ carnē. ut nos
carnaliter pro ipō mori l' concupiscentijs mū
di non timeremus. Resurrexit xpūs a mor
tuis ut nos resurrectōnem certissime credē
mus ¶ Ascendit in celum sedet ad dexterā
dei pātis omipotētis. ut nos credēmus si eum
ex toto corde sequimur bona opacōne. quo
ipē precessit nos eum sequemur aia a carne
Quia quo ascendit redemptor. illuc ascen-
deret redempta familia. si nō deest seque-
di illuc xpiani cordis affectus. Cristus nos
sua morte revocavit ad celestē patriam. Et
nos econtra remanendo in peccatis. amamꝰ
potius ꝯtrene peregrinacōis exilium. Cristꝰ
nos proprio sanguine ad eternas divicias
cōparavit. nos econtra in eterna indigentia
volumus remanere. Cristꝰ sicut ascendit
in celum. ita inde venturus ē iudicare vivos
a mortuos. Qui venerat cū mansuetudine.
veniet cum magno terrore. Quem iudicij
sui adventū diligūt iusti ut accipiāt regnū
Timēt iniusti. ne in ignē mittātur eternū
Quapropē dilectissimi priusquā illū iudici
um veniat vnusquisq; nostrū cōponat cāz
suam. a corrigat vitam suā. ut nō cū impijs
ad penam. ꝯ cū iustis puenīat ad coronam
Credentes itaq; in deū pātem. a filium eius

vnicũ dñm nrm ihm xpm. Creda⁹ ¶ Et in. s.
scm q ē ver⁹ ds sic pr a filio⁹ q ipe ē vnus pris
a filij spus scus. Pr g a filio⁹ a spus scus sca
trnitas naturaliter vn⁹ ver⁹ a ton⁹ ē ds. Hec ē
vna fides. hec ē vera fides p quā iustificam. p
quā ab oi pcco mūdam. Creda⁹ g ¶ Sca
ecclia catholica fine q a ex quā neo saluat.
In q oīs q crediderit a baptizatus fuerit. oīm
pccorū suorū remissiōz ꝛ sequetur. a vitā eternā
quā i semetipo nob dnrauit xps. ut de illa
nos nullate⁹ dubite⁹ saluari. Qua ppter dile
ctissimi. bñ viua⁹. ut nō ad pnā. ſ ad eternā
vitā resurga⁹. Per xpm dñm ac redeptorē
nrm. viuentē a regnantē p oia secula seculorū

¶ Alia exposicō sup symbolū.

Oportet attendere fres carissimi qñ
ta dei pietas sit erga hūanū ge⁹
Ops de⁹ creatora ꝛ ditor ageloru a hoim. oīs
creature visibil a invisibilis. prem se voluit
vocari ab hoie a p filijs hre. quos fecit ex li
mo tre. Si g credis deo. de mone reliquesi de
um seq volueris. quicquid deo nō placeat de
uitare pcura. Gaude a exulta. q vnū eū deq
deū habes a prem. ipm cole. ipm dilige ipi⁹
fac volūtate. Nichil de ydolorū cultu l supsti
cōibz paganorū cogites. q de⁹ est omnipotēs
q oia que tibi pmittit potens est reddere

Et ⁊ in ihesū xpm filiū eius vnicū dnm nrm.
Nisi ei eundē dei filiū. eū dēq; xpm filiū hois
tō mēte absq; vlla hesitacōe credideis atq;
ofitearis. nec prēm tibi prodeit ofiteri. Cre-
de ꝯ filiū dei vnigeitū. ab ingenito deo prē vi-
tā a vita. verū deū de vero deo. coeternū ⁊ co-
essentialē. coōipotētē. ⁊ coequalē p oia prī.
et ad eterna cū eo ⁊ cū oīb; scis eiꝰ gaudia
mereteris puenire. Qui oceptus ē de spū
scō. natus ex maria virgine. Cū spm sanctū
mīstratorē tāte natiuitatis audieis. nulla
tenus dubites virginē potuisse ocipē. Cur
nō credis eū ⁊ vtero ⁊ corrupte virginis
potuisse hoiem figurare. quē credē debes ho
minē fecisse de limo ēre. Nec mariā dubites
virginē māsisse post partū. qē q̄lit̄ hoc factū
fit. hūanus sermo nec humanꝰ sensus pōt
oprehendē. quō deus pī voluit filiū suū co-
equalē sibi p oia. ⁊ nullo q; dissimilē huma-
nā pro hoīmbus suscipere carnē. ut oīb; sibi
credētib; eiusq; obsequētib; volūtati. et nā
vitā largiretur ⁊ gloriā. ut hoīnem ad ima
gīnē dei factū. ⁊ p inuidiā deceptum dyaboli
atq; a regno expulsum et no p vnicū filiū su
um carnē assumendo. ⁊ hūanā naturā susti
nēdo. eruēt a dyabolo. ⁊ regno restituēt et
no. Qui passus ē sb pōtio pilato crucifixꝰ

mortuus ⁊ sepultus. Qui propter te hūane
carnis accepit corrupcōem. ipē pro tua redē
pcōne ⁊ salute humanitate quam accepit
crucis pertulit passionē. quia passio illius
nostra ē vita. mors illius est liberacō nostra.
¶ Tercia die resurrexit a mortuis. Si te tri
duana dñi sepultura conturbet. resurrectio
gloriosa cōfirmet. Qui equid enī infirmita
tis audis ixpō. nre hoc necitatis. nre redēp
cōis ē cā. q̄ equid glorie. eius ē ꝓprie ptātis.
Qui ideo mortuus ē. ut nos reuiuiscēt. ideo re
frexit ut nos ad vitā resuscitaret eternā.
¶ Ascēdit ad celū. se. ad dex. dri p. oipotētis
Si tibi magnū ⁊ pciosū videtur. q̄ p te filius
dei pependit in cruce. illud q̄ sublime. quod
ascendit in celum. illud te multo magis stu
pere oportet. qd̄ pro te mortuus est ⁊ sepul
tus Quia ad hoc ascendit. ut ea que huma
ne displicēt infirmitati pro tua salute suffer
ret. ⁊ te ad eternā ⁊ ad celestē gloriā secū
pducēret. ¶ Inde venturus est iudicare vi
uos et mortuos. Ipse q̄ ab iniquis ⁊ impijs
iudicatus ē ad mortē. ipē oēs gētes ⁊ iustos
iudicaturus ē ad glā. oēsq̄ impios detrusurus
ad penam. ¶ Et in spiritum sanctum. Sicut
credidisti deum patrem omnipotentem ⁊ fi
lium eius vnigenitum pari fide ⁊ veneracōe

Crede spm̃ scm̃ vnũ dñũ cẽ·pũ filioq; coeq̃
lẽ in oibus·in nulloq; dissimilem. ¶ Scam
ecclesiam catholicã·scõ q; oionẽ remissionẽ
peccatorũ. In qua ois qui renatus fuerit ex
aqua a spũ scõ·eternã oim percipiet indulgẽ
tiã peccatorũ. Extra quã omes iniqui a impij
ad supplicia deputãtur eterna. ¶ Carnis
resurrectionẽ·a vitã eternã·qd̃ in cristi glo
riosa resurrectõne audisti opletũ·hoc in te
oino in futuro iudicõ crede eẽ oplendũ. Et
carnis tue resurrectõ te reparet in eternum
Nisi enim credideris reparid̃ te eẽ post mortẽ
ad pmiũ vite eterne puenire non poteris
Si aũt credideris·eternis gaudijs inserariſ
Per xpm dñm nrm·viuentẽ a regnãtẽ cum
patre a spũ scõ nũc a semp·a in oes etnitates
seculorum seculi·Amen.

¶ Explicit exposicõ super simbolũ

Incipit sm̃o beati augustini epi
scopi de ebrietate cauenda.

Licet propicio xpõ frẽs carissimi·
credã vos ebrietatis malum·ve
lut inferni foueam expauescere·
a nõ solũ ipi nõ velitis ãplius bi
bere·sed nec alios adiuuare vel cogẽ plus q̃p

oportet accipere. tñ quia non pōt fieri. nisi
sint aliqui negligentes. qui sobrij esse non
valēt. vos qui semp ouuia sobria exhibetis
nolite ad vrām iniuriam reuocare. quia no
bis necesse est aliquos ebriosos arguere.
Cū enī frēs carissimi ebrietatis malum sit
graue vitiū ⁊ deo odibile. ita p vniuersum
mūdum. a pluribz in ofuetudinē missum ē.
ut ab illis q̄ dei precepta ognoscere nolūt.
iā non putetur nec credat eē pccm intrīnū ut
in ouuijs suis irrideāt eos q̄ minꝰ bibē pñt
⁊ p inimicā amicicia adiuuaē hoies nō eru
bescūt. ut potū āpliꝰ q̄ oz accipiāt. Qui ei al
terꝫ cogit ut se plus q̄ opꝰ ē bibendo inebri
et. minꝰ malū ei erat. si carnē eiꝰ gladio vul
neraret. q̄ aiaz eiꝰ p ebrietatē occidēt. Et qz
corpa nrā terrena sūt. quō pluuia nimium
gñdis ⁊ diuturna si fuerit. terra infūdiē ⁊ in
lutū resoluit. ut ī ea nulla cultura fieī possit
sic ⁊ caro nrā qñ abūdanc̄ōri potu eit inebria
ta. nec spūalē cultura accipe. nec frēs aime
necārios poteit exhibē. Et ideo quō oēs hoi
nes sufficiētē pluuiā in agris suis accipe desi
derāt. ut ⁊ cultura valeāt exercē ⁊ de fructuū
v brate gaudē. ita in hoc agro. tm̄ deberent bi
bē qd oz. ne p nimiā ebetatē ipa corpis ēra
velut in paludem cōuersa magis vermes

a serpentes vicōꝫ generare · q̃ frēs bonoꝫ
opm possit offerre. Omēs enī ebriosi tales
sūt · quales paludes eē videntur. Qd enim
paludibꝫ nascitur · nō ignorat caritas vrā ·
Totū qd ibi nascitur · fructū nō hre ꝯgnosci
tur. Nascūtur ibi serpētes · a diuersa vermiū
gna · que magis horrorem pnt gnare q̃ vi
ctū. Tales sūt ebriosi ad nullā vtilitatem
apti · quia frequēt in ipa ebrietate · nec seip
sos nec alios recognoscūt nec ambulaē nec
stare. Dicere aliquid l'audire qd ad racōnē
ptinet nō possunt. Frequent etiā vsqꝫ ad
vomitū se ingurgitare nō erubescūt a ad mē
suras sine mēsura bibē. Qui poterit vincere
laudē meretur ex crimine. Sꝫ qui tales esse
volūt miserabilit se excusare conātur · dicen
tes · Ingratū habeo amicū meū si quotiens
illū ad ouiuiū reuocauero · potū ei quātū vo
luerit ipē · nō dedero · ſ nō sit amicus tibi · q̃
te vult facere inimicū · qui a tuus a suus est
inimicus. Si te a alium inebriaueris · habe
bis hoiem amicū · habes deū inimicū. Sed iā
ꝯsidera sapient si iustum sit ut te a deo sepa
res · dū te ebrioso cōiūgis. Ad extremum
tu illū noli adiuraē · noli cogē · ſ i potestate
illius dimitte · ut quātū sibi placuerit bibat
ut si inebriari voluerit solꝰ pereat a nō ābo pec
cetis. Cōsiderēt ebriosi · si nō peiores aialibꝫ

iudicādi sūt. Cū enī aīalia ampliꝰ q̃ opus
illis ē bibē nolūt. illi ⁊ duplū ⁊ quadruplū
q̃ ill'oꝝ potū accipiūt. ⁊ vnde triū aut q̃tuor
dierū potuerūt racōnabilem refectōem hīre
vno die cū grandi peccato ꝓtēdūt perdere
potius q̃ expendē. Atꝝ vtinā potū tātūmō
p derent ⁊ nō etiā ipi peritēt. Sꝝ qñ ista sug
geriꝰ forte irascuntur ebriosi ꝓtra nos ⁊ mur
murāt. Et q̃uis nō dicant q̃ irascunt. deo tñ
ꝓpicō multū erit q̃ libent salubre ꝓfiliū audiē
tes. de isto tā graui peccō liberabūtur. Ipi tñ
q̃ ꝓtra coalūnā ⁊ amicā suā ebrietatē loquē
tibꝝ irascunt. libera a nobis voce audiāt. q̃
quicūqꝝ ebriosus. pñiaꝝ de ipa non egerit. ſ
vsqꝝ ad mortē in ebrietate sua permanserit
in eternū profecto peribit. quia nō mentitur
spūs scūs p apl'm dicēs. Nec ebriosi regnū
dei possidebūt. Et iō quicūqꝝ fūt ebriosi meli
us faciāt ut nō nob ſ potiꝰ sibi irascātur. et
cū dei adiutorio de lutu fecis se excutē l' de do
aca ebrietatis dū ad huc peītendi locꝰ ē festi
nēt q̃ nta pñt celeitate deo auxiliāte ꝓfgē.
Ebrietas enim quasi infernus. quoscunqꝝ
fuscēperit. nisi digna subuenerit pēnitētia. ⁊
emēdacio fuerit subsecuta. ita fortiter sibi
vendicat. ut eos de ipō tenebroso infermi
puteo ad caritatis l' sobrietatis lucē redire
peitꝰ nō pmittit. Ergo frēs dū hec suggero

absoluo me apud deū. Quicūq; me audire
ꝛtempsit. ⁊ ad bibend̃ ꝓnus fuerit. l'm ꝛui
uio suo alios adiurare l' cogere voluerit. ⁊ ꝓ se
⁊ ꝓ alijs reus erit in die iudicij. Et qd̃ peior est
etiā aliq deiei q̃ hoc deberent ꝓhibere. ipi cogūt
aliquos plus bibere q̃ expedit. Ammō mei
piāt seipos corrigere. ⁊ alios castigare. ut cū
aī tribunal xi veneint. nec de sua nec de alioꝝ
ebrietate incurrāt supplicīū. ꝫ magis dum
ipi se emēdāt. ⁊ alios castigare nō cessant.
pueire ad eternū pmiū meant. Et illd̃ aī oia
rogo. ⁊ ꝓ tremend̃ die iudicij vos adiuro.
ut quotiēscūq; vob̃ mulierē ꝛuiuia exhibetis
illā fedā ꝛsuetudinē. ꝑ quā grādi mēsura si
ne mēsura tres horas aut nolētes. à multe
solebāt bibere tanq̃ venenū diaboli de vrīs
ꝛuiuijs respuatis. qm infelix illa ꝛsuetudo ad
huc de paganoꝝ obseruacōe remānsit. ⁊ q̃cun
q; hoc i suo ꝛuiuio aut alieno fiei acquiesuit
diabolo se sacrificasse nō dubitz. de q̃ bibicōe
nō solū aia occiditur. ꝫ etiā corp̄ debilitat.
Sz credo de dei mia q̃ illa vob̃ inspirare dig
nabitur. ut tā lugend̃ ⁊ erubescend̃ malū ita
vob̃ in horrorē veniat. ut illd̃ nunq̃ fiei per
mittatis. ꝫ qd̃ in illa ebrietate peiuꝝ erat. in
pauperꝝ refectōem ꝓficiat. Prānte dño nro
ihu xpo q̃ cū pre ⁊ spū scō viuit ⁊ regnat deꝰ
p oia secula seculoꝝ Amen.

Cautus ē ad nos sermo dei. et
exemptus ē ad exhortationem meam.
dicentes scriptura. Accipite disciplinam
in domo disciplinae. disciplina a
discendo dicta ē. Disciplinae domus
ē ecclesia xpi. Ad ergo hic discit. uel quae disci-
ci discit. sit aq̃ discit. Discere bn uiuere. ppter
hoc discere bn uiuere. ut puenias ad sp uiuere.
discit xpani. dog xps. Primo ergo quid sit bn
uiuere. deinde q̃ sit merces boni. Tertio q̃ sint vi
xpani. Quarto quis sit uerg magr. Pauca loquen-
tibus nobis sic dns donat. audite dignemini.
Omnes in domo disciplinae sumus. sed multi nolunt
hanc disciplinam. Et qd ē p̃ sig̃. Nec in domo
disciplinae uolunt hanc disciplinam. cū ppter in domo di
sciplinae debeat accipere disciplinam. ut seruet illam in
domibus suis. Ipse qui. disciplinam non solum in do
mibus suis hanc nolunt. sed nec fere illam secum etiam ad
domum disciplinae. Ido apud eos non vacat vbi di
q̃ cor auri diuitis. q̃ non est uia. ubi semen cum ce
ciderit ab auibus colligit. q̃ non est petrosa loca.
ubi semen alta radice hanc non pt. et ad hora
exit et in estu arescit. q̃ non est aq̃ spiritus sug.
vbi semen cum germinauit. et in auras surgere cepit.
spinarum densitate suffocat. sed q̃ sunt terra bona. pa
ta semen accipere et fructum reddere. uel centenum uel sex
genum uel tenum. Recordamini. n. q̃ non sint cum in tris
disciplinae stola. has me similitudines ex euangelio
commemorasse. q̃ igit̃ tales sint accipiat qd̃ p me
dnus dicere dignatur. Ergo q̃ ille seminat. qd̃ sui.
vix triplum seminant. Ipse in me dignatur pone

p. vitae

qm

qd' uobis sperat. Nolite ergo attendere ad utilitatem
cophini. sed ad caritatem seminantis et potestatem semi
tois. Quid est ergo bonum nunc? Quid hic dicit? Pe
cepta multa sunt in lege. quibus ipsa bona iusta con
tinet. ipsa est. et discit. Multa omino precepta sunt
et innumerabilia. preceptorum ipsorum paginas uix quisq
enumerat. quinimmo ipsa quae voluerit. Cui deo pro eos
qui se uolunt excusare. uel quia eis non vacat legere.
ut qui non norunt legere. ul' qui non sunt facile intelli
gere. ut excusationem nemo habeat in die iudicii
uoluit sic septem et assumere et breuiare uerbum super
terram. sicut de illo propheta predixerat. Verbum enim assumens
et breuians faciet dominus super terram. Hoc ipsum verbum
assumatum et breuiatum. nec obscurum esse uoluit quod
breue. ne non vacaret legere. quod aptum. ne diceret
non eum licuit intelligere. Thesaurus enim magnus est dinarius septuaginta. hunc in se mirabilia precepta
multa. tamen multas gemmas et preciosa monilia.
et vasa ingenuia et ingenia metalla. Ita quisquis
pt secretum thesaurum istum. et uti eo et pueire
ad omnia quae ibi sunt. Cum hanc similitudinem dominus
dedit in euangelio et dixit Simile est regnum celorum the
sauro abscondito in agro. ne quis se minus idoneum
diceret ad perscrutandum thesaurum. continuo dedit a
liam similitudinem. Simile est regnum celorum homini negotia
tori querenti bonas margaritas. qui inuenit unam
preciosam margaritam. et uendidit omnia quae habuit et
emit illam. ut si pigeat eras ad perscrutandum the
saurum. noli sis pigeat unam margaritam sub lingua
ferre et quo uis securus ambula Quid est
ergo verbum assumere et breuiare? Diliges dominum
deum tuum ex toto corde tuo. et ex tota anima tua.

et ex tota mente tua. Et diliges proximum tuum sicut te ipsum. In hijs duobus preceptis tota lex pendet et prophete. Ecce quid distat in domo disciplinae. Diligere dominum. Diligere proximum. Deum tamen dominum proximum sicut te. Non enim inuenimus parem domino ut tibi dicat diligere deum sicut illum diligis. De proximo inuenta est tibi regula. Quia inuenta est proximo tuo par. Tu ipse. Inuenis quomodo diligas proximum. Attende te ipsum. et quomodo te diligis. sic diligere proximum. Nolo ubi eres. Volo ergo ita et tibi committere proximum tuum ut diligas eum tamen te ipsum. Volo. sed ad hoc timeo. Volo te dicere diligere proximum sicut te ipsum et timeo ad hoc enim discutere te uolo quomodo diligas te ipsum. Noli ergo egere fenore. Nec es tu ipse fenus dimittendum. et es proximus committendum. Non tristitiae tecum agendum est. Tu homo unus es. proximum multi sunt. Nec enim primo sic debes intelligere proximum. uel frater uel cognatum uel affinem. Proximus est enim oi hoi. oi homo. proximi sibi dicuntur pater et filius. socer et gener. mulier ita proximum quam homo homo. si putamus non esse proximos nisi quos de hisdem parentibus natos. adam et eua attendamus. et omnes fratres sumus. Et quidem fratres si quidem homines sumus. quinimmo si sed quia proximi sumus. Ad id quod homo es unus pater fuit adam. una mater eua. Ad id quod proximus sumus es unus pater et deus. una mater ecclesia. Videte quantos proximos habeat unus homo. Omnes homines in quos mercerit quibus uigi potest. proximi eius sunt. Quid ergo discutiendum est utrum diligat se. cui committendi sunt tot proximi ut eos diligat sicut se. Nec ergo erasmus unus quisque si discutiat quomodo se diligat. Certe ego discutio. quia ego mutuatus sum. ideo discutio ut ipse se intelligat. ipse sibi appareat. ipse se non lateat.

tamen

ego

ipse sibi se ante oculos suos. non pg dorsu ponat.
Ne loquite fiat hor. me ne sthete fiat hor.
Quo te diligis qsq; me audis: Imo qsq; me
deu audis in hac domo disciplie. Attende te.
quo te diligis. Cas n se odit: Ergo no diligit
iniqtate. si te diligit. Nam si diligis iqtate.
no ego dico, psalmu audi. Qi diligit iqtate,
odit aiam suam. Ergo si diligis iqtatem
audi uitate. uitate no te palpate. ꝫ apte
tibi dicente. odie te. quomagis dicis qz a
mas te odis te. q diligit iqtate odit ai
ma suam. Qd dicit de carne q pe dilior
e hois: si aiam odit. quo carne diligit. de
mqz q iqtate amat. et oderit aiaz suam.
omem spiritudine exter d carne sua. Ia ergo
q diligis iqtate. quo tibi uolebas mitti
pxiz. ut diligēs eu sic te: Ho q pdis te.
si n tuipe sic te diligis ut pdas te sic
pfecto pditus es et eu que diligis sic te. Nolo
ergo quiequm diligas. ul solo pi. Aut coniuge,
dilectione. aut espue sonetate. Dicturz m eis
diligo pximu tqm me ipm. Audio. plane au
dio. In ebriat uis cu illo que diligis tqm te
ipm. bn nobis fiat hodie. quiu passu
mo bibamus. Vide qz sic te diligis. z illu ad
te ths. et ad qd amas uocas. Necesse est
ut que diligis tqm te. illur illu thas ad qd
te amas. Huiusmodi ho imo beluinu amado
talia qlia belue. Beluas n deus fecit i fane
pstras. pastu qrentes de tra. Tua facie suesu
attende uoluit. No distordz tor tuu a fane tu

a. Non habeas facie sursu et cor deorsu. Immo
ubi audi et vim fac. Cor sursu. ne meriaris
in domo disciplie. Cum n audis. respode. ꝗ sit
vim qd respodeas. et diliges proximu tm te
ipm. Qd e n sursu hic cor. nisi qd dictu e
pius. Diliges dnm dm tuu ex toto corde tuo.
et ex tota aia tua. et ex tota mete tua. Qz
ergo duo precepta sunt. si vnu dicet no suffi
ret. Sufficit et vnu si intelligat. Na aliqn sic
loqr sciptura. sic paulo aplo Non adulterabis.
Non homicidiu faces. no raupistes. et si qd e
aliud madatu in hoc ubo recapitulat. diliges
proximu tuu sic te ipm. Dilcio pri malu n
opat. plenitudo aut legis e caritas. Qd e cari.
dilcio. Nuch videt dixisse de dilcione di. ꝗ solam
pri dilcione dixit sufficere ad implenda legem.
Qdq e aliud madatu i hoc sermone recapitula.
i hoc sermone implet. In qo. diliges proximu tuu
sic te ipm. Ecce vnu e. Certe duo st i qbus precep
ts tota lex pedz et ppte. Videte quo plus bre
viatu et adhuc pigri sumus. Ecce q duo erant
vnu fctu e. Possile proximu diligere et sufficit.
ipm Sz diliges quo te diligis. no quo te ipm odisti.
Diliges proximu tuu sic te ipm. Sz pus e ut dili
gas te ipm. Quere habes quo diligas te ipm
et audire habes. Diliges dnm dm tuu ex
to cor tu et ex to a tua. Hoc n quo a se fieri
no potuit. sic nec bta a se fu pt. Alia res eu
fecit hominem. qd no e ipe ho. Alia res facturu
e eu beatu. q no e ipe ho. Denq eras videt
ipe. qr p se no pt bta ee. et amat illud vn sit
bta. vn fu putat btm. h or amat. qd putamus

amat omnī putat se fiī bīm pecuniā auī argē
tī possessiones breuīt dico pecuniam Totū n. q̄q̄
hoīes possident intra oia quoī dīī sūt pecū
uocat. Seruī sūt vas ager arbor pecū q̄q̄d hoī
pecunia dr. Et omī fit pmū uocata pecunia. Ido
pecuma qr antiq̄ totū q̄d hebat in pecoribū he
bat. A pecore pecuma vocat. legimū ātiquos
pres fuisse diuites pastores Ergo pecuniaī dili
gis o ho omī putas te fiī bīm pecunia ē et mihī
eā diligis volebas diligē pximū sicī tepm
diuide cū illo pecuniaī tua Quid discurebā
Intries appuisti t. vidisti te ꝓsidasti te Non es
pata diuide pecuniā tuā cū pximo tuo Sī quid
mi Pndet. Si diuisero cū illo ming mi et illi
Minuit. q̄d amo nec totū hebit ille n. totum
hebo ego Sī qr diligo ipm tqm me ipm opto
illi ut tm hēat ut nec meū minuat et ipe
mi tegitur Optas omī mch' pdas atq̄ utinā
hoc omī dicas ut optes Timeo n. ne iudeas
Quo n. spinalis ēit felicitas tua. quē torqt
felicitas aliena: nōne tū tepit diste diuīg
tuī et mape qī surgē et ire pōte times ne
segt te times ne tnseat te: ēte diligis pximū
tuū tqm te ipm Sī non logt. de iudis duci
tat deus hat pestem ab ātimis omī homū
nedū xanoī vicū diaboli cū quo solī dia
bolī reī est et m expiabilī reī No n. dicat
diabolos ut dapnet. adulteriū omisisti fur
tū fecisti villā alienā rapuisti fī hoī sta
fī lapsī iudisti Inuidia diaboli iuicū fī
hīt mrem sua Supbia mr ē mundie super
bia mundos facit suffoca mrem r no ēit

eit

eū

filia Ido hiulitate docuit xpc No ego loqr
iudis. bn optantibq loquor Illic loqr q optat
bn amicis ut heant quitu habet r ipi ß no
lunt illic dae ex eo qd hnt Inde te iactas ho
iane qy optas bn Melior te t medicq qui
pta tibi optat r mch' hr Dn ms optae mi
a te ꝛcipienti da alicq bn optati si bonu
e bn optae rdde mcede Optat r bn paup
quid trepidas. addo alicq m domo distribue
es addo alicq qdpiri da bn optati xpc est
Ille dues paup ee uolunt ut habes paupes
qbq dares da alicqd fri tuo da alicqd pxio
tuo da alicqd comiti Tu dues es ille pau
p e Vita ista uia e Sil' ambulabu qz
forte dicis Ego dues ille paup Sil' abula
bis an no. Quid e qd dis. Ego dues
ille paup Sarcina tua commemoras podus
tuu laudas. et astinxisti qd gnuq e ad te sar
cina tua. ido non potes porrigere manum
Mera te. ligate. qd te iactas. qd te
laudas. Solue comitula tua minue de sar
cina tua da comiti et illu adiuuas et te
eleuas mr has uoces laudat. Sarcina tu
a ad hur xpc petit r no accipit et offe
dis nome pietat trudeliboq uocibq et dis
Et qd seruo filys meis. xpm illi oppono
filios suos m opponit Ista ue iustitia magna
ut habeat vm luxuriet filiq tuq egre audiq
tuq Cu n' omi ex minimis meis fecisti m fe
asti Non legisti. no timuisti. Ecce qs eget,
et filios tuos mineras Postremo numera
filios tuos adde comu illu inter illos dm tu

um vnum habes sit ille stultus Duos habes sicut
le tuus Tres habes sit ille qui cum mihi hoc dic
ere quo diligis proximum tuum que tibi fuerit so
cius ad ista predicione Quid dicturus sis. Diligo
proximum. Quid illi in aures in susurrabis ho
nuae. Nisi filij aut fr aut pr. bonum e nob
ut cum hic unimus tm sit nobis Cum tu helus
tatum eius fuerit luna fur fortuna Ista sus
urrabis proximo tuo que no didicisti in domo for
tune Non audisti hoc Nolo sic diligas pri
mum tuum O si possem facere ut nulli nugarer
Corrumpunt enim mores bonos colloquia mala dz
no possum Non possum facere ut nemi nugarig
Cui mala ista q no uis dedisti susurrare
et q no solum nolis ut dedocei sed affertes etiam docei
Nolo imo uolo sed non possum te disiungere ab au
ribus aliorum Aliud admoueam ad quorum aures
ambis quorum aures penetrare molir ad qm
torda p aures introire disponis O q accipis
vbi sanum in domo disciplie sepi aures tuas
spinis Sepi. et spinis sepi ut ille q inopor
tune introire ausus fuit no solum repellat sed
etiam expugnat Repelle illum a te dic fang es
fang sum Non hoc accepimus in domo disci
pline Non hoc didicimus sub illo magro cu
cathedra in celo est Non sic ista dice aut no
li ad me accedere Hoc e n. sepi aures tuas spi
nis Comuta te diuiciis es pecuniam amas
beatus ee uis deum tuum ama Pecuniam te no
fiant bm Sz qr multum amas pecuniam,
vides qr p gis quo inserat cupiditas Prig
p gre quo iubz caritas Respice et inde quin

mersit inter pecuniam tuam et deum tuum plerq; est
iste sol qui pecuniam tua et tu sol iste non est
deus tuus Porro si plerq; est iste sol qui pecunia
tua quantu est plerq; quod fecit hac lucem Dum
forte quare vis pecuniam luci esse oriri sol
ostende mi pecuniam tuam Nitet et fucina nor
te subterhat Esse diues es ostende mi diuitias
tuas Iam si lumine puerig iam non habes
vnde quod ines uideas Vbi sunt diuitie tue et sic
tu horreda profundis auaritie non patz o
culis et statz animis Diuiti et cetros ama
ros Dicat mi vnde auari sunt ceci quia non uidet
Qui non habet nec hr et tu auarq; es cecus
Quare Qui credit se hre auarq; e fides eum
facit diuite credendo diues e non uidendo
Quanto melius cum fide quam ad dm No uides
quod possides et deum sic t pdio Huic ama et
uidebis Imas per o cece quia nunqm uideb
Cecus possides ceci moiet quod possides hic re
linquiq; es No tenebas et qm uidebas quia no
uidebas quod habebas De do quod t dr esse hor
t dicit ipsa sapia Amate ea tpm pecuniaz
Indignum e minuosum e ut sapia pecunie opa
reti quia amor amoi opat Video ni sic nos
amare pecuniaz ut inbente amore per labo
res suspiratq; iniuria tollentis mare insequatq;
uentis et fluctibq; nos immittat Habeo vnde
eligam quod amiet fz no heo quod adda ad amo
rem quo amat Sic amare plus nolo me
amari dicit dno Impbis loqr diuais loqr pe
cuniaz diligit tm me diligite Certe melior sit
sapablis Nolo a uobis ampliore amorem

illa

quantū diligit pecunia tantū me amate Cruciē
camq· saltē pectora nra tundeamq no ut sup
pta nra pauimentū solideamq Nā q tudit per
ty 2 no corrigit sollidat pta 4 no tollit cū
damq pcty et cedamq et corrigamq a nob
ne ille nos pg cedat qui mgr t diximq em
quid discatur Quare discat Cre esti i sco
la Vapulasti a parentibq ductq et flagitanq
muenis et adductq actinetq extesus es Cre
vapulasti qre tanta mala m puericia ptuli
sti ut disces Ad discēs: litteras Quaē: vt hēre
pecunia aut appareat honor et teneat sublimi
tas dignitatis Vide qr puturq es pp puturā
rem Puturā te cū tanto labore didicisti i tā
tis penis et amabat te qui te ad penas tra
hebat Ipe q te amabat ipe te ad penas t
hebat ut vapulares· amando faciebat ut di
scres Quid: litteras Homū sūt litte nomi dr
turq es m Quare et nos ipe litteras no legist
Quare no diuinas scripturas m ipa litteratura
no tractasti? Ita uo fr no ad hor didicimus
lras Non-n parentes nri qm nos i scola mitte
bat hor nobis dicebat discite lras ut heat
usu vn legē rudices dmos Ner ipi xpani
filys suis dicit discite lras Cre: ut sic ho
Quid ni? no pcty sum Quid dico ut sic ho:
ut sic eminēs inter homines vn et illud pūbu
Cuncta habes tanq eris ut habeas quantū reti
a quantū pauci a plq qm reti a plq qm pauci
habeas inde honores habeas. inde dignitates
Et ubi erit ista ora cū mors venit: Quo sti
mulat quo metq iste mpellat quo nomen ipz
an gmemoratū oim corda pcussit Quo no

re ipm testatis gemitu Quo declastis clamoui
audiui Gemuisti. morte timetq Si timetis
qre non cauetis. Morte timetis Qd timetis ve
tera. Timea no timeam vere hr. sero cito
uentura est Si timeas non efficies ut no sit qd
times Illud potq time qd si nolis no erit
Quod. pene. pene time qr si amauis pena
m alia morte reuues quo posses no vere si
no amares pena. no aut pu sus plus amas
morte qua uita Absit inqm Quis e horum q
plus amat morte qua uita. Forte cotinto te
qr plus amas morte qua uita Amas tui
ta tua bona ea uis Amas villa tua bona
ea uis Amas filu tuu bonu ellu vis Amas
amicu tuu bonu est uis Amas domu tua
bona ea uis Qu erta bona uis hee morte
Cotidie N rogas ut qm mors vera e bona
morte nu det deus. dicas deus auitat a me m
la morte Plus ergo amas morte tua qua
uita tua Mori male times male uuere non
times Corrige male uuere time male moi
Sz noli timere non pt male moi q bn vixit
Iam tu dicis tibi. Non multi uisti naufgio
pereuerut. Certe no pt male mori q bn vix
erit. Non multos iustos gladius pemit ho
stilis Certe no pt male moi q bn vixit No
multos iustos latrones occiderut No multos ius
tos bestie lacerauerut. Certe no pt male moi
q bn uixit Et ego respodeo hec N vr & mala
mors naufgio perire gladio perui a bestys la
mai mors mala tibi vr none has mortes mar
tires subierut. qz natalicia celebmus Quod
genus mortis non subierut et tu si ?ami sumus

si in domo disciplinę nos ee memimus qd hic audimus nonne mres bticamus Ecce mortes martyr Oculos carnis mirogra male mortui st Oculos fidei mirogra pciosa e in ospctu dni mors sctor eius Quicq ergo e qd exhorreas i morte oino no exhorreas si eos imitaris Id age ut uita bona habeas qcuiqz octasio fuit ut exeas de corpe hoc exis ad regem exis ad bitudinem que no hr tnem neqz finem Nam qi bona mors diluens i ppura r bysso fit mala mors sicciet et in tormet guttam aq desidant Qi mala mors iacet pauper an ianua dunt It lingua canu i fime et r siti micas de mesa desidant Mala mors adusada mors · fme respice xpang es fidei oculu mede Contigit mori mope illu et offu ab angelis in sinu abhe Erd pdcat dunti septa marmoreu sicenti apud inferos erd obcat paupi pam cu sanie ulcer eius r q estenti in sinu abhe longe iudit r q estrem que gtempsit iacente Modo eligę mortem dic mi qd bn mortuus e qz male puto quemlibet ille paup qm ille dnes In ius aro maribq sepelitur et apt inferos sitire respondes absit apne puto qp hoc dices Disces ergo bn mori si didicerit bn iuuie Mercedem bone uite uita eterna es

Qui distrit xpani sit Qui audit et no distrit quid ad feminate Seminat manu no terret uia no terret lapides no tret spine Jactat ille qd suu e Qui timet ne cadat in rea mala no puenet ille ad rta bona Et nos dicimus spgimus semina iactamus semina sit qui gtempnit sit q r phedit sit qui ne rideat ? stos si nos timuerimus

michil hemus seminae et in messe hemus
esuriere Ergo uenit ad terra bona Dno q. q
audit et bn audit desiat et pficat desiat siqta
ti pficit vitati desiat seculo pficat deo
Quis e essi mgr q doz non q luscuqz ho sf apto
plane apto et tn xpe An uult mgt expi
mentu eius acipe q in me loqr xpe. xpe est
q doz cathedra in celo ht ut paulo ait dixi
scola ipius mitra e et stola ipius corpus
ipius est Caput doz mebra sua lingua loqr
pedibus suis. xpe e q doz audiamus teamus
faciamus et ne grepnas et ipm xpm qr pp
te incarnatus e pannis mortalitat educatus
pp te esuriuit et sitiuit pp te ad puteu lassa
tus sedit pp te fatigatus in mari dormiuit
pp te irrumelias indigne audiuit pp te a
facie sua sputa hoim no abscondit pp te ala
pas in facie accepit pp te in ligno pepe
dit pp te aciam effudit pp te in sceptro po
situs est her ota forte grepnas in xpo. vis
nosse quis sit petrole euangeliu qd legisti
Ego et pater vnu sumus Conuersi ad deu

Explicit de disciplina xiana durchi dugi

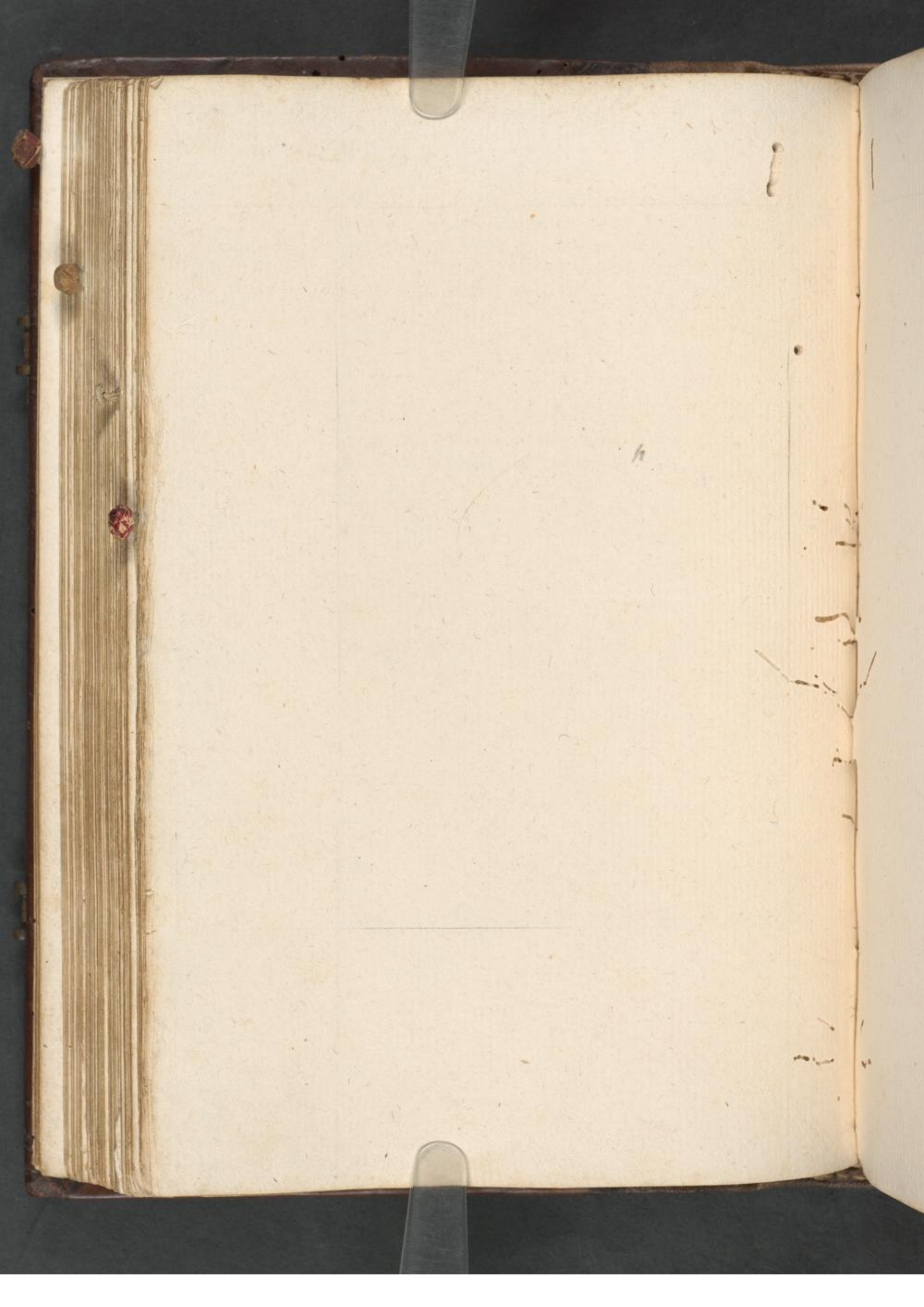

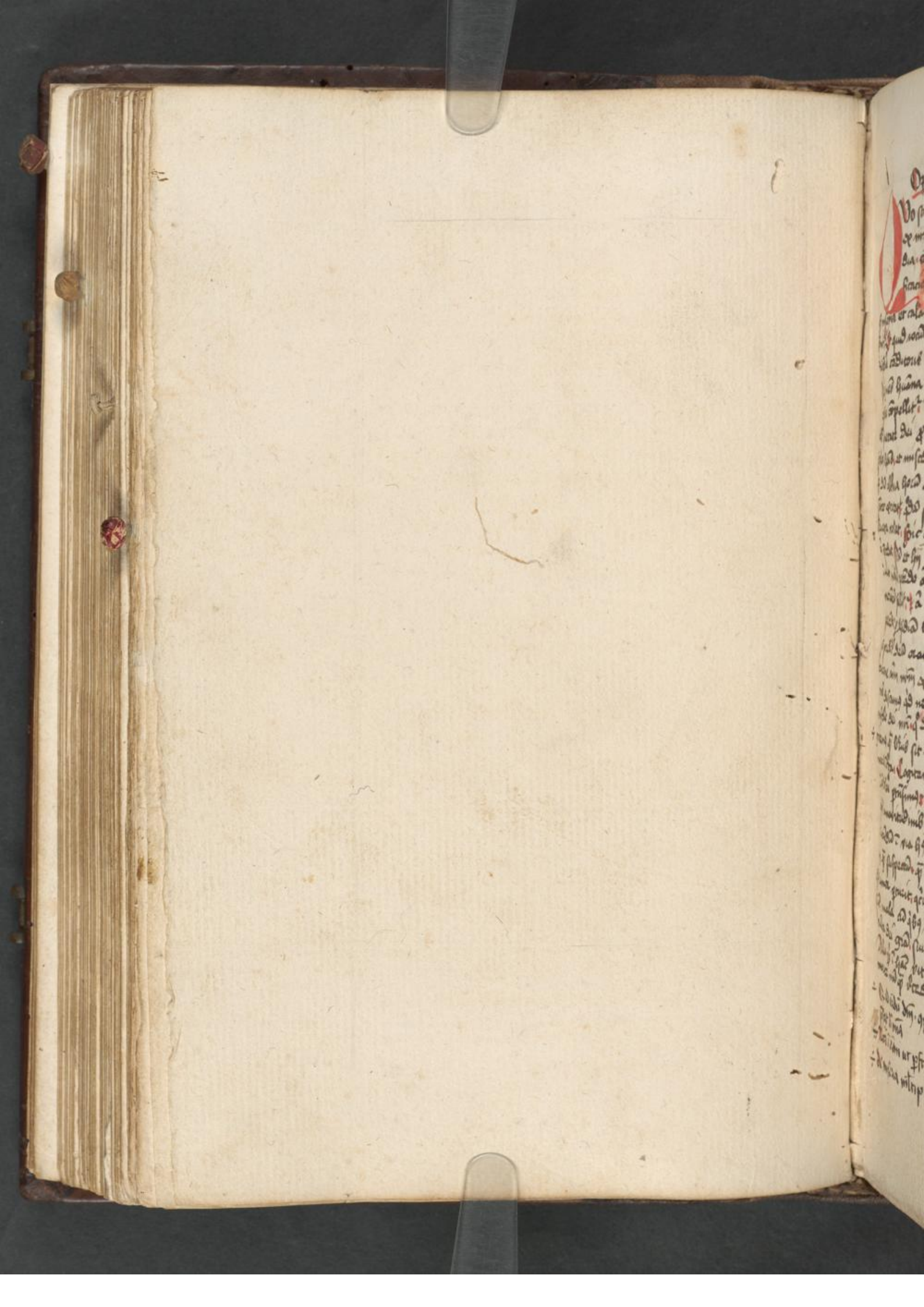

Opusculum hugonis de oratione

Quo studio quae affectu oradum sit deus: et mea miseria, sic et et eius misericordia considerare possumus. Quid enim efficacius hominem ad oradum studium intentat quam miseria et calamitas tantorum malorum quibus addictus premit? Et quid rocciducius ad affectum oradi trahet: quam misericordia conditoris sui. quam iter mala sua expiturus? Ire igitur meae humana ad oradum prius fit: hic suae necessitatis compellit. Nec est tepida et diffidens oratio illud pietatem dei provocat. Sit duabus aliis miseria sublimior quod et misericordia conditoris oratio sublevat. Et ad alitia homo quidem conat. si ad devocationem accessaterit et citatus quod spiralis desiderii impetu sursum levata volat. Sic et oratio sed meditatio a commite a praedat. Sed et hi qui mala sua considerare negligunt: alter nihil petendo a alio quam petendo. facile pro ignorantia fallitur. Et a certe minus quam oportet digne petendo: per desidiam expectant quod quod nec ut si prudenter sed orare volumus et utilitate: ingi meditatione cum mum experiamur. et diffidentiae miseriae nostrae discamus quod nos nec sit petere: et considerare misericordiae dei nostri quod desidere debeamus postulare. Cogitemus quam brevis sit vita nostra. quam vita lubrica: quam mors certa. Cogitemus quam lugentes in hac vita simus. in dolore praesumus: ad luctum expiratum simus. Cogitemus quidem amaritudinibus admixtum sit: si quid est dulce et recidit in via hujus vitae occasu suo alludit: quam fallax. quam suspectum. quam instabile quam transitorium. cequidem mundi hujus amor praestat. cequidem speciem et pulchritudo promittit. Alia sunt mala ad quibus nascimur: et pressuras temporum sive occulta dei gratia sive manifesta iudicia liberamur. Alia quae in hac vita nobiscum vanitas et a nobis ante mortem nunquam decedit. Alia etiam sunt mala. quae

Et ad oradum dum. appellit mea miseria. et oradi fiducia postulat di mia

Nam in oratione ut prosta sit meditatio praemittit et gravitatis.

De miseria triplici homm

Necessaria tunc oratio prosit et negat. si non ad meditatio

exitum

mea

tpe nobis accrescit. et rursus de causa tpis abeunt
alia ad post paucitate dilhmq. et ante mortem no enarrant.
Et qs ordo mala hij vite enumeret. Vt enim
ea mala q hoied ordo oppmit prmittd. qlia sint
secta mala singulorum et periculosa. qtt sibi ipsi conscij
sint. si cognitae ipsi voluerit. q ab tenera etate mala
fecerit. q sustinuerit. et qstatuat ante oculos suos ptra
tpa. et dies vite sue. considerq diligenter quot tanes
labores tulerit. qtes q amore hij vite finsit desudauerit.
qtes in laboriosis conatibus fallaces cepit habu
erit nec inuenerit. Et ps logos discessij rdpere nolo
vello adepti. Ignoscat aliqd quod de hac vita indicare
possit. Qui ad vite huius eripiendi qsideratur. et
sit prie celestis suauitas atq dulcedo attendit. et
pdit quid inde pderit. et quid hic inuenerit
vbi iacuerit. et vnde cciderit. et vtq intelligit. quid
sibi in qo pelio lugendum sit. Hinc enim salomon ait.
Qui addit scientiam. addit et dolorem. qt qo qui noma
cis mala sua intelligit. tanto arctius suspirat et gemit
Postmo suggerit ut in memoria maiorum nostrorum ad
misericordiae dei recordem. et tui fiducialiter de futuro
miseratoe aliq requirim. si qd nos in statu mi
nus sit cogitamus. Reuocemus ad memoriam bona q
tribuit. et q in periculis constitutos clemenr sepe eripuit.
Nec vnqm pcedit mrib quo ymmo misericordia dimittit.
Iobitos suos de se admonuit. ausos a se reuocauit.
Venientes ad se benigne suscepit. peccantibus indul
sit. perseuerantes custodiuit. stantes tenuit. lapsos e
rexit. malos dulcedines in amaritudines commutauit.
Prursus salubrium amaritatem q solacionem suam tribuit.
Postmo ad tribulatos purgatis q iusta et pacem pfectam
restituit. q nec peccantibus vnqm defuit ut corrigeret.
nec iustis ut custodiret. Quinq hmmodi medita
cionibus ante tpis oroib animi suum exercet. nec timidus
fortasse. nec tepidus ad orandum. sed diuina indeficiens assidua
bnficia dei exhibita hoi recitat

scam parit. sed vt parta ignorad pellit. et co-
punctione cordis salubrit gignit. Compunctio ad gesta
desidia fugat. et pmpta deuocione fraudis parat.
Deuocio vtq; oronia pfecto decet subministrat. Nade
qn ho ad agnos sui illuminat. compunctio qn ho se con-
sideraos malos suos et ideo dolos tagit. Deuocio
est pius et humilis affectus i deum. q se compunctos gnat.
Tidem am magnitudie malos suos aig. et diffidet
de ppis viribus ad deum se gnat. et tanto ardeaq; pia-
mu illiq; expetit. quo sibi mchil se deum reflectio ad
ridet. i q confidet possit. Deuocio igit quasio i deum
pio et humili affectu. humilis dr i se. et ysaad i finitate pie-
tis et sideraos diuine clemtie. Her deuocio tres
i se principales vtutes habet. fide. spem. caitate.
Nec et ho ad deum se gnet. fide. spem. caitate.
sahuat. et speraret qd velle mseri. Demq; p eu plq;
qd mala sua diligit. nesciq; mala fugiet. diligi-
um sibi i ipo aliget. et dit gl. spedet et diligit.
credit potenciam. spedet misericordiam. amat custo-
diam. sicchil gl. ad. 2 oro. qd metl deuocio. id est co-
nsio i deum et pius et humilis affectus. fide spe et caitate.
Sed et multis modis mes p deuocione accedit.
vrsusq; ipa deuocio metis variis modis voca pmis
habetur aliqs singillatim oroib sped distinguit. ut a-
pti valeamq; vtutes eq indicad. Tres sunt sped ora-
cionis. simplica. postulac. insinuacio. Simplicac.
est. sine detrimento pecaoib. humilis et deuota pca.
Postulac est. de tribte pecaoib. sancta mirtacio. Insinu-
acio est. sine pecaoe p solam narracionem sui significac.
Tria sunt gna supplicacionis. captacio. et actio.
pura oro. Captacio est qd fit cu postulacione. ad ipa-
radam et illuminandam eius auditoris. Qd dicit tdq; mod
facimq. Primq; mod est id quod dicimq; qd ipsum uel
causam nrm commendet. sive meritum nrm. sive infirmita-
tem nostrum. sive aliud aliqd enumerando. qd ad cau-
sam nostrum ut ipsum quem deuotum maleat apud se cu

de efficacia mediacionis

sua compunctio

deuocio

deuocio hr nisi fide spe caritate

oro

Oroib sped

supplicac

Captacio

petitione mea offerimus. Et eadem modi et ad aliquid
et ad laudem profitemur et oramus. Eadem modi et ad ali
quid dicimus. Et quod apud aures auditoris causa si
ue persona adversarii mei deprimit. ut odio pocius
quam amore dignus videatur. Sic ergo modis fit captatio
ad gratiam supplicationis vtique frequentissime diuina
scriptura solet. Et et agimus vbique laudes dei
canimus. vbique infinitate meam confitimur. ubique
malicia adversariorum meorum vituperamus. et omnipotentiam
dei auxilio digneris et me necessitati respiciendum an
petitionis placione eloquium. Et exactio est quasi solet
post factam postulationem. qui auditorem ne petitio
in oblivione veniat. sed ut ita dicam
in portunitate atque statim fieri memoriam facimus.
Nunc media ergo eadem modis inuenire videtur. vide
licet. qui aliquid ut de persona eius. vel de persona mea.
vel de causa mea utrique dicimus. vt vel nos ut cau
sam meam atque petitionem. eius ad medium inuenimus.
Hic ergo supplicandi quo apud homines inportunum. tanto
apud deum laudabile et pura oratio est. qui et habu
dantia deuotionis meis ita succedit. ut id quod
deum aliquid postulaturus videtur. per amorem eius ma
gnitudinis. et petitionis sue oblivisci. et deum amore
eius qui videt vehementer sitit. cupiscit. totaque in
illi vacare desiderat. eius etiam qui vult ut id libet
postponat. Et ergo oratio uniforme est. et quidquid
retineo vnicum. tantum apud deum est propositum. Et mentis in
supplicationem gratia. in medio locum captatio. medium et
actio. supremum et exaltatione pura obtinet oratio. in
captatione timoris. exactio fiducia. pura oratio ipsum hi
amore. Oratio est enim et supplicatio. atque sit ipsa
noui sicut et illud. Misericordia mea et refugium meum.
suscaptor meus et liberator meus. aliquis per sola via. si
ad te respice miserere placare et fac. aliquis sit qui noui

et vba sicut et illud. Vba mea audibq pape dne.
intelligere clamore meum. Intende voci orationis mee rex
meus et deus meus. Et id quod supplicantibus ipsi p̄ ipsa nos
sit quo magis et forius significare ipsum tanto intentius habundantia dilectionis plenius affectum. Quia ipsi p̄ quanto maior et fuerior ita est. tanto minus forius p̄ voces explicari solet ut potest. Illud vero quod supplicantibus ipsi p̄ ipsa vel ipsum. more quidem devotione isto intentat. maiore tamen id quod nobis sit et vtile plena videlicet fiducia. Illud igitur quod solis nobis sit. ad purum orationis videlicet primum quod solis vobis ad exaudi one. quod nobis sit et vobis ad exaltationem. ita ut pius orationis magis in dubio confidat et appropiquet deum. que maior ipsi causa. et efficacius obtineat. Postulat de timate petitionis inserta narratione. sicut et id. cor meum vocavit in me deus. &c. Hec igitur modis fit. obsecratione. rogatione. simplici postulatione. Obsecratio est. qui vehementior necessitas devotionis prabet iste cogit. In mediocribus causis rogamus. in minimis simplicit postulamus. in magnis vero vehementius obsecramus. Habet igitur ea que differentias suas. et excellentissimum est obsecratio. ~~me~~ medium rogatio. minimum simplicit postulatio. Infimatio est. sine petitionis ipsius narratione fiducia significatio. Hec ipsa igitur modis fit. timore. fiducia. contemptu. Timore qui ut causa magna et quid agimus. vel magnitudo ipsius quod rogamus. sicut et id. Domine si fuisses hic frater meus non fuisset mortuus. Rogat enim ut fratrem suscitaret dum voluit. Et ipse p magnitudine cause et reuentie ipsius exaltauit. et simulate precum p postulat elegit. Dne inquit si fuisses hic frater meus non fuisset mortuus. Deinde vim voluntatis intelligit. si tamen eius non repugnet. ut vel non audita repulsa non patiatur obprobrium. vel exaudita voluntatis sue exequiet effectum.

Cfiducia fit qn̄ de facilitate cause vel de be-
uolentia ꝓsone qui fidimus. et ideo patet desiderium
nrm̄ qm̄ negligimus. et nos obtinē sola ipsius
ad oē peccāmus. sicut ē d̄ q̄d̄ ī mp̄o defiat ei
no dñe mr̄ dicit. nmd nō habet. Nō dicit pe-
ut defectu poculi vinū cēdo supplicas. ꝑ ho mat̄
ne iniuriae publicum debet. qui estimant. ut qui
uel inuitus se velle significet. pati a filio repulsam
debuisset. et ho qd̄ ipsa iusta fuerat si ttū ab eo petuisset
ꝑ ille fac̄ posset. sed natura quod ab ea suppta
nā quod nō dedecat obediēdo ī miraculo exige-
bat. et dicā ei. Quid m̄ et tē mulier. miraculū
em̄ facere vtq dei ē nō hoīs. et ī eo ad a mre eqr
ho miraculū repetit. ipsa nō qr̄ ho ꝑ qr̄ dei. mu-
nō qr̄ mr̄ a filio. ꝑ qr̄ mulier si nātē fuisset ma-
fit ī ipsum. qn̄ vel cā vel ē q agit. vel ꝓsona ut
q rogat. Que omnia ab oro. concludit. et ad humiles
et mites superbos et petentes magno studio certā
et sicut ī supradictis ordinamus. ita q ī ipsis ꝑbis de
facere ad iuenimus. et insinuat ei. q fiducia perfectis
conuenit. q timor ī imperfectis. q detrectu malis q
Deinde vlq. q de ore amittēda sit tractare
opportunum. Quoniam si qdē mouē solet. q ī oribus
nris nō ded. sive p mā sive q alios. salute pete
volumus. ubi ex psalmis nondum. q at petitionis
ēba nō habet. vel de petitione nostra nō ptinet
de cātat̄ salomon. et de aliis eiusdem ꝓpteriis quibus
oribus fit expressum. similē absuadetur quicunque
eius imagō sit. ut uel forma orandi nō habeat ut
quod agimus causae nō videat. Quid em̄ aliud q
dest ē oratio. nisi ēba ducit. ibi enim vel michi
vel alī. q̄ nōē ē a deo postulat. Sic orat ꝑ ꝑsanat

pongat ad tractandum quocat deum. Quam ergo oportet eum
populatur vel subito se ad alia quam ad rem pertinet
videt replicando gutur. Ecce enim iguit deum pro dul
cedine precum deprecari volumus. Quid nobis ad hoc prosit
si nec que finxerunt gutur. Vel attendite apostolum meum
vel alium huiusmodi psalmum decantamus. Nonne ridi
culum est ut talia cantantes nos posse orare credamus.
Illud fortasse aliquis dicit. et existimat michi ptinta
re esse. Quia tlio mihi orationibus adhuc sterimus. Hoc quisque
superadditum speciem aliquid deliget prosperit. Quia et in
orationibus valeat facile discitur. Nam quo modo oratio sue
adipiscendum videtur efficacius. quam id eandem quam maxime
petiamus nec modum orationis explicamus. Et licet
quo ut dicimus ex hiis quae superius memorata sit solum
eundem intelligi possit. si tamen specialiter demonstrem quid
nisi aperiam veritas elucescit elucescit. Quo id est
qui oramus hominem et qui oramus deum. quo hominem necessi
tate mihi sciri non potest. nisi ab alio doctus fuerit
deum ad sit eum ad quem petatur. quid nobis necesse sit
homo igitur quid negotium per narrationem mihi docet. ut sa
at quid velimus per supplicationem mihi pulsat. ut a
mat quid petimus. Igitur quia ad deum fit oratio narra
tio necessaria non est. ne forte homo ad quem narra
tur ut per petitionem melius intelligatur. ostenditur et
per narrationem suum amorem quem petat quisque et per
quid ad eum petitionem suae devotionis orat. Dum quisque
ad deum petitionem relatinet. sola supplicatio sufficit.
per ut dicimus deum necesse non habet docere ut sciat.
per supplicationem ut amat. Ibi nullo alio modo ad
amandum deum citius flectitur. quam si pratis et adhuc
toto devotionis affectu ad eum conuertatur. Quemadmodum
igitur sunt quae orationis absurda non sint. si modo ad quem
quemque affectum pertinet ut vel orationis affectum ad amorem
dei excitet. vel quam aliquid ei si amor eius flagitat
et citatio demonstrat. Demonstrat at. non ut deum

occulta mea qui nesciente docet. Et ut nos de
alteri mem desiderii foris loqmur. Ipse mens pie
ad amore aplicat inflamem. Sola igit devotio
cordis quitu ad deum sufficere potest, nisi etiam ad que
i voce formaret ordo. ut meritum oratio ad maiore
devotione accedat. Nam sicut dicimus. si per aliquem
i serta narrat est. non deq docet. Et orat amone
considerare quid petat. ut devotio oret. Si vero sola
supplicat est. et devotione mta i corde esse significat
ad maiore devotione animi inflamat. Nam ita vo
dicis modis quanq affectu ad dei amore quocum
libet mul ipsos modos singillatim distingue. et distinctos
p exempla demostre. Di pus scriptum est. et fere omne
genus oratio. quas abusa prorsus ab oroid usu exclud
videt. ad captatione pertinet. quod videlicet
captatione ipsius supius qui speciem supplicatoid amo
nemq. sed quasi in largiore suetudine non solum
supplicando. Et etiam postulando et insinuando
captare studemq. In captatione ad benevolentia audi
tores parat. Ad id modis fit. sive qui aliquis i
laude eq dicamq. sive qui aliquis de mta miseria
commemoramq. Vel etiam qui aliquis quas ad depressione ad
versariorum mtorum spectat. et medium deducimq. Dicamq
ded illas scripturas. quas christus optimo ad oroib usu
no ea assumendas existimat. Idcto vitiu debet
et quicunq posse inter vota pad mtorum ab oratib q
veritad. et qui nobis affirm pie devotoid exercitat.
et cor mtm vel narrando laude dei ad eq amore
provocat. vel mtam miseria commemorando an
gustiam eq nos humiliat. vel adversariorum mtorum ma
licia exaggerando. et vitiu sollicitudine. et fidu
cia cordis ipo apliore pstat. Laude dei i potes
tia et bonitate eius cognoscimq. miseria mta i
quam fideles et pecores sumq. malicia adversariorum
mtorum. qua et ad deprendit stl astuti. et ad oppmendu

mpm. Sive igit laude dei i bonitate et potentia
sive miseria mea i punitate et culpa mea sive ma
licia adversariorum meorum i tyrannide et astucia ad
exaltationem mentis et augmentum boni devoti ora
tes quemdamq; michi in pectore facimus. Et ut quid affor
que rpdet i nobis dna exaltat. Ubique orantes sumus ut
narramus. Atque sic dna. Quicquid plica. quod i ipso abba
cor meum meq nobis loquit. nisi quod eum et admirabi
amet. et amando admiret. Ubi qui de mea miseria
cordis orantes agimus. Atque sic dna. Quicquid plica.
quod i ipso abba cor meum dicit. nisi quod quisquam nos
misericordia eiusq; pre. et i eo omni fiducia meam col
locabo. Sive devotio quia humilitatis prima est. tuto
magis deo i accepta. Sic ad adversariorum meorum ma
licia i oculis meis coram deo accusamus. Aliquidquid sit
dna. Quicquid plica. quod est ad hec ora. Qui iustu
dei iudicium ad meam libationem exposcimus. ut al
piat nos ab ipso. Et tyrannide iniuste oppressionis et ma
licia iniuste diffamationis. Et ut vindicet de inimicis meis et
iudicium causae meae Divino arbitrio liberet relinquimus. quod
est quod hac humilitatis et devotionis iniuste a deo
i parte no debeamus. Unquam si quod i ore. vel
psalmos. vel aliis aliquibus scripturis laudes dei
dedicat. Diligit quisquis cum affectum fundat. et ad eum
affectu toto se mittit exterior. ad quem id quod loquitur magis
prime videt. et si verbum et loquitur affectum habuerit.
et affectum rpm melius verbum vertit et intelligentia ca
pit. et et verbum intelligentia i maiorem devotionem
semetipsum accendit. Nunquam ut affectus cordis boni
deo placeat. rpdet ad nobis humana consuetudo
quibus vicissa quod eis vitium imitando demostrat.
Ite videamus adulatores. aliis, se quasi illos abba
aliquid expetunt devotos simulat. sepe procedentibus
obviat. i eba constitutos popos salutationibus honorat.

tiſſe volentibus quod parat. aliud locum dare iubet.
Quod adventare proclamat. cathedras in medio ſtruit. pulvinaria ſtruit. pedibus quoliuit. Et de
quibus hiſtorijs magnalia patrum explicat. et ſi
eis non tuetur quod laudet pater ſed corpus utrorque
ſe devotos. ſe fidos. non ſorte ſicut ſpe iurat. et quod ei
noluit quo ad ſtudio videri laborat. ſuccidit putat iuſte
reprehendi poſſet. ſi eſſet quod non fuit ſed eſſe ſe fingit.
Si quo malo eſſet ut tales eſſet. cui tamque tales
videri ſtudet. Dmo vo ſi tales eſſet quales ſe fingit
et non ſint laudabiles eſſent. nec ab alio conſo corpo
rato ab hominibus ſepe reſpuit. niſi quia tales non ei
quales ſe fingit eſſe ſtudet. Si quo illi adulatores
iuſte in ſuis pribus repellit. quia ſcitur tales non eſſe
quales ſe fingit. ut nos mediam a deo pripe quod
petimus. quales upi ſe ſimulat tales ſtudeamus in
veritate deo nos exhibere. Oſtendamus foris vi. ſa
bet nos ita erga deum affectu devocionis. et non ſo
lum ordinamus. ſed quod ordinem habeamus. ne ſi ſolum
ordinem non vere amatores. ſed adulatores ſimus. et
quia deum oſtenſio decipere non poſſumus. noſmetipos
poris decipiamus. Pietas ſicut adulatores ſimu
lata devocione poris offerunt. et quia illum qui
deprecat gratiam ſperare volunt. ſic et nos prabus
nris poccupemus facie dni. et ut mediam altime
quod petimus. non ſimulata devocione. ſed vera ca
ritate offeramus. Beatificemus amicos dni du
mi. dignem amicis eius. laudemus eo potentia
magnificemus pietate. amiam ſapientia. ſetollas
granositate. ybemus aſtitate. ſic narremus ei miſe
ria mtam. indicemus ei neceſſitate mtam. revelemus
ei infirmitate mtam. confitemur ei culpa mtam. di
camus. credamus non eſſe aliud in que oportet credere.
et ut poſſimus erripi. et ut ſperamus liberari. et confidamus

saluat. Ostendamus ei adversariorum demonum et pu-
sorum hominum malicia, delicatam eiusdem tyranni tra-
nidem, qui ei adversantur quia nos persequuntur, qui ei hostes
sunt quia nobis contrarii sunt, qui odium quod odit, qui diligimus
quia diligit. Male ergo petunt eum inimicorum odia petere
qui contra eum habere pacem rogant. Deo supplicem humanam
quia ad captationem suam coniunxit, sive per captacio-
nem supplicationem, sive per postulationem, sive per confessio-
nem fiat, aliena ab oratione usu habende non fuit.
Et hic aliquot illarum narrationum petitionum non ha-
beat. Habet tamen ordo affectuum quos in nobis ar-
dentes per quos oratio eiusque per verba petitionem impe-
tratur. Summa igitur in affectibus pietatis et ordo virtutum
Dei enumerem aliquot ex ipsis et ex eis plus demonstre-
mus ut per ordinem enumerare non possumus. Finiti ei
sit affectus quod tam in ordine laudabile et deo acceptum
sit. Ex abusu conticiamus. Est affectus dilectionis.
non forte per eum meum vel meum nec ministrans id quod amat
subito amoris igne corripit. Est affectus amantis.
non id quod novum et amabile contemplans in stupente
excitat. Est affectus gratulationis cum accepta-
bile aliquid ipsa mea humana et benplacitum videt
quod hilaritate profundit. Est hic affectus humilitatis
per ex fiducia finitatis sue. ab elatione sua pro-
te quantum. Est affectus meroris per ex fiducia ma-
lorum suorum quadam grabescens finat. Est affectus
timoris per fiducia iniquitatis penam gentit. Est
affectus indignationis per odium adversariorum ex ipsa dig-
tatis eorum magnitudine inflamat. Est affectus zeli
per ex amore iustitiae ad desiderium vlciscendi accen-
dit. Est affectus boni presumptionis per ex nova aliqua
et singulari fiducia ad iudicandum plus solito ad-
piscitur. De istis affectibus primum tres ad illud
propue scripturarum primum genus. Et sic laudandum
est ex quinquagenarie bonitatis surgit affectus dilectionis et ex
contemplatione potentie et fortitudinis surgit affectus

admiratio. et quemoratione alicuius prosperi eventi
et felicis surgit affectus gratulatio. Tres septies
ad. id genus pertinet in quo fit memoratio infelicitatis
et miseriae. et videlicet affectus humilitatis surgit
et quidem ex oratione propheta finitatis. affectus dolorum surgit
et quemoratione malorum praesentium vel et recordatione
praeteritorum. affectus timoris surgit et praesentio futurorum.
Tres vero alii magis septuagintae quae continuantur in quibus
fit inuectio et accusatio in adversarios. videlicet contra
negantes illorum dignatione. contra iniquitatem zelus. contra
malitiam de misericordia dei praesumptio. Et
singulorum quomodo sit et affectus delectationis cantetur pro delicta te domine. et affectus admirationis cantetur pro domine
dominus noster. et affectus gratulationis cantetur pro. oes gentes
et in hiis omnibus laudatio. et affectus humilitatis
cantetur pro In te domine speravi et affectus dolorum
cantetur pro Miserere mihi domine et affectus timoris cantetur pro
domine ne in furore. et in hiis omnibus mixta est quaedam
deprecatio. et affectus dignationis cantetur pro. id gloria
tibi. et affectus zeli cantetur pro. deus retributionum. et affectus
boni praesumptionis cantetur pro Iudica me deus. quia innocentia
dilectionis tua est haec. [illegible] in omnibus psalmis non de-
ut per totam seriem psalmi unus affectus teneatur. si sepe de
eo affectus transit in alium. secundum quod metus oratione diuersis
modis affici solet. Hoc ad haec per singulos psalmos
cognosci possit et planius plenioris operis tractatione
deprehendi. Volumus tamen quo in aliquibus de qua causa demo
stratae sortes cogitare coepi quia felicitas sit esse cum deo
quia miseria viuere in quo sceleris. quia calamitas est extra
ardere in ignis et et haec dubitatione mea subito a
more quae caelestis attracta. repente affectus ducere in
oba deuotio. videtur vnum quod non abiit in consilio superiorum.
Cum psalmi tota series si fuerit diuisa secundum quantitatem
in quantum quod ad nos. vbique quo ducere iuenimus. fe
lices quos nudum a deo desseruit. quos se cum deo permaserit
vbi in eius obsequio deuoti ac fideles persteterunt.

Ita iustitiae et misericordiae illi sic. Quia ab eo se eloquentiae
et ad eo pseudente noluerunt. Et ad illi quid est
tu. Quisquis michi quidem discessi, nunc ad quid pre
sed eloquiae nolo. quid loqui sed die tempore. Vtinam
ab eo nunquam recedam adunata me domine deo meo
affectu. Ista est dilectio surgens et laudatione
Ne dum altera. Cogitatio mea quia est potentia
dei. ac de mde tempore vesania hominum amantium
mortales sic. et ti voluntati eius obviare non prime
cit. Ego hac itaque amatione expulsus sed exclamatione
et dicit. Quae firmitatem quatenus et amatione
mipta dignitatis. quae vesania amantium. praeposuit dig
nam. Vel de in nobismetipsis dicit foris vacioze as
sultu crebros et opportunos appetimus. et in secreto de
dei adiutorio presumimus. in parte temptationum mali
molestia ipsa in dignitate cogitamus dicentes. Quae
fite. quatenus etc. Vbi et summa totius psalmi ad hor
tantes. ut per dei potentiam affinati in poletes adi
sartios stephanus. et tanto nos adusque ab fortiores
quito deo memores sumus presumamus. Illorum itaque
festinet atque amus. dei magnificentia est superbia
aorum fragilia opponamus. cui et diuertia et summa
Deuotione amantium adillius obsequio subiciamur qui
nos despicatis aorum in poletia. Hic et affectus amantium
dignitatis mipta et laude surgens. Quippe psalmi
sartios non sum vnus affectus tenet. per supe de affectu in
affectu transit. Vbi gratia. In angustia animi constituti quidem
de dei misericordia confidebo. cogitatione in tempio et
animi psalmo me ab eo delectari video. et affectu
doloris in ipsa pugna. Domine quid multiplicati sunt
qui tribulant me. multi insurgunt adversum me. et multi dicunt
anima mea non est salus ipsi in deo eius. Pursuit et affectu
doloris in affectu donatus superiores dicuntur eis. Tu ab
domine suscepto mea es. et ut et memoria per fiducia

[illegible] et fiducia per meritum castigat. et qui dat diuites
psalmorum. qui illas iniquitates quas fructus [illegible] assumit
enumerare loquendo petit. quibus meis in oratione accendituz.
et gratissimum deo sacrificium in arta cordis immolat. [illegible]
[illegible] qui. vel si fieri potest [illegible] et in oribus suis
non sunt veteris testamenti scripturis. in quibus deum potentia
et misericordia exaltat. ad ipsum oportere deum laudandum. benedicendum. et magnificandum differat. [illegible]
[illegible] gratia suggente valeamus. ad nos accedamus.
[illegible] ut deum facit possimus adiuuet ipse spiritus suus.
sine quo peccatis omnes cassi esse debent et indigne deum
audibus. [illegible] dominum nostrum ihesum. qui cum deo patre in unitate
spiritus sancti viuit et regnat in trinitate perfecta deus per
omnia secula seculorum. amen. [illegible]

Explicit opusculum hugonis de oratione
deo gratias. [illegible]

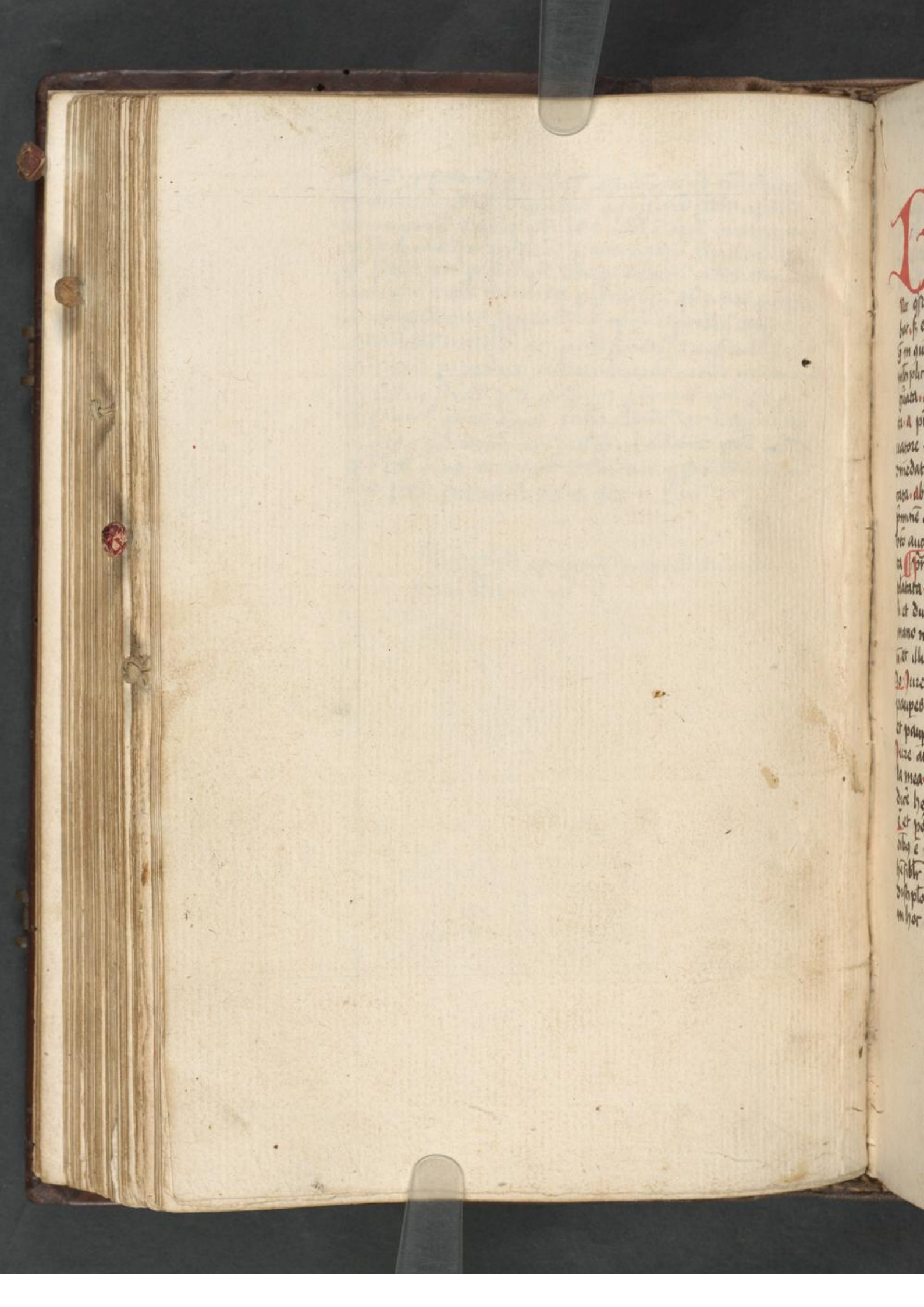

Beati pauperes spiū. Ar. q. Sup q° ūbo d' glo. pauperes spū hij sunt. q' oia hnt et nihil possidet. Talis erat illi de qbus dr in actibus apl'or qui spiū illor q possidebat aliqd suū ee dicebat. si erat ill' oia qua. her itaq; sta quitas q in quione tpal' possessionis qsistit. est nobis multiplicit emendata. Est n. in veri lege pfigurata. a pphetis ānuciata. a phis inestigata. a pūcipibus gentibus gtificata. ab ipo saluatore et dno nro in se ipo ostēta. et nobis ōmedata. ab ipisq; x' discipul' fuata et pdicata. ab euangelistis scripta et roborata. a fidelibus pmitte ecclie acceptata et obsuata. demū a beto aug° pceptore nro p regula restituta. Primo igit her paupitas e nē legibus ēplatata. Ab exordio n. cātis solus de iure nāli et diuino oia erat qua oibus. Iure aut humano introducta e ppietas. ut hoc dicat meū. et illud tuū ut hic vim di. c. i. Vn aug. sr Io. Iure inqit dno dni e tra et plenitudo eius. pauperes et diuites deus de uno limo fecit. et pauperes et diuites tra vna sustinet. Iure aut humano her domus dicit mea. uilla mea. et subdit. Tolle iuis ipator. et qs audet dicē her uilla mea. Vn sto Clemes pp. epta e et pō xp. q. i. dilcissis sit aut Comunis vita oibus e nata frēs. et maxie hijs q deo ūrep hesibus cupiunt militare. et iuta apl'or eorūq; discipulorū imitari. Cōunis enī usus oium q fuit in hoc mundo oibus ee hoibus debuit. si p iniq

c

ōmēdat° quis iure

si: natē legibus ēplatata.

tate. alij dixit hoc ee suum. et aliud istud. et
sic ut mortal sua e diuisio. Et sbdes allegat
plone. Sic igit no pt diuidi aer ner sol. solidor
solis. ita ner reliq. q gir orbis data st ad ha
bedu diuidi debe. sz hnda ee quia. Cu igit
quitas ee iure diuino et nali pressezit.
pietas uo moleuit iure humano. stat mito
pfrij ee diuia oia hre qm ppia possidet. et
tato magis pfrij. quito diuina i statu
humanis adiuentoribus anfert. Et inde e qu
pientes se statui signalis ritutis. oformme
pietate rex tpalia penitus oportz a se
abdicare Ex e ecia m ueti lege figata.
Preptu n fiut leuit. mth debere eos possi
de i tra. ut legit mu. q. Vuebat de decimis
aliaz ebum. p qd figata fuerat pauptas
ecia strazz pszz. q mth hnt msi i gmu.
Ex e apphis pnuciata. psa n de talibus
pauperibus loqnt r. q. aut pauperes fiducialiter
equiescent et. 29. r Pauperes igit hoies i
sto ifet exultabit. Et idem. 66. r. Ad quem
espicia msi ad pauperes. Et pphia i pg pasti
m dulcedme tua paupi deus Et. desiderii
paupm exaudiuit dns. q iungz oia et silia neqq
sane intelligi pnt de hijs q de nomine sut
pauperes. de qbus dt aug i qda. sz. q tal m
muzat. deruit. mundet hntibus. rapuit et
fuzat. et si iso ope salte uolutate hoc fa
re conat. et tles no appellat saluator beatos
qz no pauperes. sz miseri sut putandi. Intel
liguit ergo sdca pphazz de uolutate pau

pibus ppt dm. qlm e rgnm celor. qlis fiat
ille de q ppnuciauit zacha ppha c. 8. Exulta
satis filia syon. Jubila filia ihrlm. ecce rex
tuus veniet tibi iustus et saluator. ipse pauper sedens
asinendes sup asinam ¶ Est etiam e a philo
uestigata. Na apud plone ista omnia mu
rissime redut ordinata. m q qsq ne sit affro
ppios. Jmxit. n. pto qnda re publica. m q omnia
cent qua. ut her po di vm ci et xy q di
lassimus Vn est tulius. dulcissima igit res
possio quis e. Ste et socrates p. d q xy q ny so
cratis Jte Crates. dyomides. et mlti alij
phi. diuicias ctepsecuit Vn Jd cum Jouia
nazat de dyogene. q hitabat m doleo. et ma
nu dcua bibebat. mch uoles hec supflua
Jte de eode referebat valerius l. q. Qz tu alle
venebat ad eu et m sole sedete acessisti. hor
tazetur eu. ut si q psticie vellis indicare. Ille
respondit decetis mch. tutu a sole ni uelum
ne obstes ¶ Est mchilo a principibus gentium
glificata. qz ualde gta ea habebat Vn va
leius l. q nazat de fabricio. qi ipse refutlit
auri et argenti si missu. et alia prosa. de
q dr ibi. qi ytmecie sue bnficio sine pecunia
pdnes erat. sine usu familie habude omn
tum. et lotuplete illi facebat no mlta
possidere. sz modica despdare. Et ibide d mlt
tulibus principibus q refutabat diuicias. et qi
de dignabat eas hre Vn sene i l d pude
na aut. qi demetrius diuicias picit. omnes
illas bone metis existimas. Et ibi se. Non

contempne paupertate. Nemo tam pauper uiuit quam
pauper natus est. Et de eod' aut. qui eo die quo mori
dixit sibi aliqui hereditem dixit et aliqui possidere
posse. quod d. neque aliqui uoluit hereditem petere.
Isti siquidem principes et phi gentiles. et si religiosa
oia. no tm xpm secuti fuerunt. io a pfecte pau
pertatis institutum defecerunt. sz qui ea sompnuatere
nt p nil uelud odorates. aliqle de ea notitiam
habuerunt sicut ecia de castitate. Quartus e sitis pau
pertas voluntaria ab ipso dno saluatore i sponsa
consecrata. i eo qui ipse ea i sumo i tota uita sua po
rtauit a nativitate usque ad mortem. Ipse ut no
uq ho uenies in hunc mundum. sicut cu integritate
corporis iustitie corpis fuit atque natus. sicut
absque illecebrosione uitiis natus et diuini in
mundo extitit conuersatus. Vm in ipso solo uis na
le illesum fuit. ppter quod illatenus subiaceba legibus
humanis. ut iumentum semetipsum subiicere dignabatur
ere sibi uice oia erat quia. Rex dem e. dni
e terra et plenitudo eius. Nec ipse sibi de toto rex
vniuersitate quicquam rapuit suum uendicare debuit.
qr hoc rex diuusio quod dicit meum et tuum ex
iniquitate hominum processit. a quo ipse omnino immunis
fuit. Ex quo patet quod paupertas xi fuit perfectissima
et nobilissima. ut potest qr erat sibi qualiter
ad ipsum plenitudinem nulla uqm homo attingere
ualuit nec ualebit. sz potuerunt quidem eam
possumus et debemus. si eius uestigia discipuli
ce volumus. Vm ipse ea nobis mitis quemdam
dauit. et ad ea nos inuitauit d. mathei
pauperes spu rei et luc 13. quia no enuciauit

oibus q possidet. nō pt meq ee disipulus.
Ite adolestenti mtrogati qd si de pfrione
de essi vndit. Si vis pfecty ee vade et vende
oia q habes et da paupibus. et veni sequere
me mt. 19. Est vnusq et 6. hr pauptas 6.
ab aplis aliisq dsipl q sectati st dmm sua
ta et pdicata. Vn de petro et andrea legr.
qp relictis retibus et nauib. hor e oibus q possi
debat. secuti st dmm. et ide de aliis. Vn qui
dr dicebat petrus ecce nos relq
mus oia et secuti sumus te mt. 19. Et hor
ide fecerūt aliis pdicauerūt ut sequr. Est
septimo hr pauptas q sequit a fidelibus a
pmitiua ecclia acceptata et obseruata. Na
post assensione dni fideles q erant in ihrlem
i multitudine copiosa. possiones et sbas su
as vendebat. et pcia ponebat ant pedes aplorū
Nec q sequūt aliq eorū suū ee dicebat. si erat
illis oia qua ut dr ac. 4. Signat aut po
nebat pcia ant pedes aplorū. nō ad manus.
qm ipi sū apli et amici di indigna reputa
bat agros pcia manibus qtractare. ut dr aug
d tbus grnibus mōchorū. Demū et hac stulti
ma pauptate aplorū. ia diutinitate tpis et
tepiditate homm qdam abolita et deputa
ta. bto aug p sua regla renouare et restau
rare cupiens. sic sectatoribus suis ait. Non
dicatis aliq ppm. si sint vobis oia qua
dedit aut ide aug exeplu in se ipo. Na
de eo legit. qp recessit ad agros ppios. p=
pria domū. agros. et q̄q̄ aliud habuit

ppm vendi et paupibus erogauit. et sic paup
cu pauperibus amicus et fratribus. q' s' ad hebat. de
fructu repit i lege dni meditat die ac nocte.
Quia et pauptate uiet pgmodu etia eps
fuis. unqm deserere uoluit. Vn ipe in sermone
pallegato dt sic Nos ne debemus hrec tpa
lia ad possidedu. nec ego q' eps su hrec.
debeo. n' ad dispensandu. ~~nec ego q' eps~~
Et. s. Quu fuerit. hic me in cathedra epali vi
deat. pauptate sponsa tenere q' titulor. qr tpa
e xi sponsa. sterq possio. breq uita. fidelitu
seruitus. ritreq ornametu. nrlochq uita.
nobilitu pteritudo. diuitu magnificen. h' e illa
sta pauptas. qica q' tenet et amat. nlla i
digen laboraie pt. nr mirq. qr s' da omn doi
mu possidere. Et subdt Stare igit pauperes fres
mei. qm exaudiunt pauperes dnm. et depre
cationem eorq audiet auxilio sua th aug. C. 2.
de diuisis modis uiuendi i ecli sedm diuisa tpa
Fuerunt aut diuisi mori q' religio incepit xpiana
uiuendi sedm diuisa tpa in hac ratione q'
oia tenent qica Primus modus fuit i illa sis
sima ratione tpis xi et aplorq. xpus n. tpm
suum fundatoq pauptatis exagehre. nichil
omno possidere uoluit in hac mundo. unde i
luce. 8 Vulpes foueas hnt et uolucres celi
nidos. filius aut hois no hr ubi caput suu
reclinet. Et apli hoc ide qd habuerunt toti
religiosi. Vn petrus in pso omn locus q' fide
ter. Ecce inquiens relinqmus oia. Viuebat isti
m ex de elemosis hoim fideliu. Vn legr

lur vin quo mulierez qdā seqbāt xpm. et
mstrabāt ei de facultatib⁹ suis. inter qs erat
maria magdalena. et johāna uxor cuse p
curatoris hēdis. et susāna. et alie multe q a
p⁹ erat a spiritib⁹ immudis et infirmitatib⁹ cu
rate ¶ 2⁹ modus fuit uitē. aplor ut nullus /. forīm
xpanus haberet ppm. sz ecclie illis oia qua. ita
q no tenēnt pdia et possiones. nr hēdita
tes nr reddit⁹. sz oia talia uendebāt. et de p
cio venditōis ac aliis bonis a fidelib⁹ ob
latis. omēs qui iuuebāt. ut hr ex actib⁹
aplor. et de hoc mo hr in decret. xcii q 1 di
lectissis Durauit aut iste mod⁹ usqz ad tpa
sti urbani ppe. q floruit ca annu. cxxxv.
et fuit iste pp. 16. pa bm petr ¶ Tertia mo
nachi religion xpane incepit sub eode
urbano. ut sz ecclia tenerz pdia ac pos
session et hēditates in qui. et tn sine ppio.
Et ro fuit. qr plus utilitat ?fert ecclie
de pdis et possessionib⁹. qm de eorū pris.
cu ex fructib⁹ ipor pnt pla et elegantia
et longiori tpe fidelib⁹ mstrari. Et tunc
possionu et pdior dispesatores erat epi.
q debebat de eis sic pius de pris ipor
fidelib⁹ inter uiuentib⁹ nta mstrare. ad
hur em viguit inta cois int omēs xpa
nos. Et de hoc mo hr xcii q 1 videtes et
c sqnti ¶ Sz quia quo iste pp psuipsit
modu instituta sub aplis immutare. ad h
dicendu q apli pudebat p spm stm ecclia
q erat in ihrlm dispgenda. pp p seruiones

indeorum. et ppter instare destructor civitatis
et gentis. et q tm situi erat ad gentes i qby
firmada et pduratura erat ecclia. Ro illo
tpe no expediebat ecclie hre pdia i indea.
sz videbat ut dom e. Sz pgmod tpe vrbis
m. cu ecclia ia qdamo eet firta in getibo
p desa loca. de ciu q silio epor et alior
fideliu. h mutaro sta fiut ex rone iadai
ut xxi q i fiuta ¶ Qrto modo i sicrexit
pgea tpe constantini impator et bti silvest
ppe. ca anos dni. cccxx. cu pax vlis esset
ecclie data. tuc n constantinus constituit ecclys
cu p. pdia tribuenda. et. hor ordinauit ut ecclia de
cimas acipet. Sz et tpe donaia ipsa
ecclie contulit. ut xcvi di Constantinus et xvi
q i fiuta. et extinc ecclia libe recepit pdia.
et dma domor tpaliu. sic q ecclys dita
tis et pplo xpiano multiplicato. epi minu
occupabat in dist'buendo omnibus q sibi
opus eet. Et sic. incepit i sta sta ciuio q erat
inter fideles. non laici repetebant sibi pnde de
ppis. maxie q ne remanebat ppis. vnde
hre ppin fiut eis fiut eis concessum. sz ctinus
ad huc remanebat cura. et de hor hr xvi
q i duo et c nole et c no dicatur. et iste
erat s modus ¶ Quinto modo ex inde sur
rexit. qz cu a tpe sci silvest citra usqz
ad tpa bti augustini. inter quos fluxerunt
circiter. lo. anni. laici xpiani ia multa hrent
ppia. hor videntes clici cna voluerunt hre
ppia. qd sci aug phibuit. statuens q clici
lab. efractai

ei subiecti fuerat contrare et inuenit sn ppio.
si qd illud statutu male fuerat. et plurimi
ipsi transgressores erat. ido reuocauit statutu. vol
lens q clici maxie q nodu erat pmoti
possent hre ppia. si uellet. nr pp hor ipe eis
tollens clicatu. pq modu de ensu suor cli
cor q fuerunt primu statutu. q nlli clici debe
ret hre ppiu. alio ipe tollet eos d tabula.
sue delens clicatu. ut hor pomit xij q 1 no
lo et r certe. et duraunt ille modo pq p
multa tpa. salte toto tpe quo vixit stylitu
nullo mo pmisit clicos hre ppia. ¶ Sexto
modo uiuendi ex pq sucessit. cu n. laici ha
buerat ppiis. sz no omes. clici mr se dui
serunt bona ecclie. laicis plus egentibus. ut qd
remanauerat ut qd pauper erat. eo q eis
mch dabat de bonis ecclie q debebant
ee coia. ¶ de tpe gelasij pe. q sedit cta a
nu dni 398. ordinatu fuit. q reddit ecclie
et bona ecclias diuidebat in 4 ptes. qr
vna redit epo et familie sue. pp hospita
litate et sucepcione pegnor. sed a clicis.
p sedulitate officior suor. Tertia fab
re ecclie. et pauperib et pegnis. ut h hr
xij q 1 iubis et r confesso et r mog. Et
sic isto mo bona ecclias ad hue erat coi
a. salte mr clicis. ¶ Septimo modo vi
uendi deinde sucessit. qr n illa diuisio i
4 ptes recessit ab aula. bona ecclias di
uisa sunt in pbedas. q dabat canonic et
clicis deseruientib in ecclia. q no ex hys

qn

ut ppiis fr rebus. qlibz de sua pbeda pmu
sibi et suis nra prepet. Si q ne suis neu
tribus supeetur. m rounes usq ecclie expedent.
et sic ad hur sucabat aliqlr rotag. fr
tenuit. Et hur mq hr xn q 1 Si ergo res
ecclie Sed pqmodu m dicty e ostrauus
modus q sucat hodie. qp cleri pbedas suas
et ecclias tra bn fina possideat ne ut pa
ner appiata. fr ut rota suis usibz attributa.
q dispesat vnq qsq fr ?stram sua. Si ne
qs pr hor alunde habiat alia bona. puta
de priomio aut sua mdustria ne tz de rebz
ecclie ner noie ecclie acqsita. talia possidet
tqm ppia. msi qs renuciauit p pfessiom
sue uotu. et sdm hor. dor iurs q lo sat ho
die oia de sua antq q dicit clicos non
posse ppia possidé. qp videlicz m eligeda sit
de eis q ppis renuciauerunt. et q pr bona
ecclie nich hnt. et de iste mo hr xn q 1 ff
manifeste et ex de periculo cli p rotu Ex
pmissis appet qlr her sta rom rouile apli
ce. p successu tpis ff plus et plus laxata
e. Qz pmo extedebat ad omes xpanos.
fr paulat remissa e i statu. ut ecl m cliis bn
fiat aux cuy uestigiu de sto valeat ripi.
Et ido ut m aliqlz pdis salte religiosa
hoi rom remanerz. aug ff sp sit regula sdo
mo supdo q forme. et ille pr ec bony modo.
.C. 3. Qz bty aug pmo romois aplice rigtas
Videns igit bty aug ff nouauit
suo tpe aplice romis obfuata pene

ext̃ fines eccle exulasse. et pressu tpis posse
longiq exulare. ipe ea renouare seu restaurare
ac qseruare satagens. ? sipsit regula. suma
distrectione prepua. et m aliis aplor fudata.
m q̃ corone aplica luculent desipsit. qua sing
sectatoib obtuada preput. Et e singlar
aduertendu. q̃ primq restaurator seu renouator
coronis aplice p rylam sipta. vt fusse bto
aug? quip quaqm an illu fuerint multi religiosi
et sancti pres & monchi m cenobys
uiuentes. Vn ipe m h ad fres m hemo q̃
rapit. Vt uobis placeat sic aut videre fres
q̃ an me fuerunt fres multi. q̃s immitu de
bemq. non tu sic ego p aplica iura alios
mule doruerunt. Et subdit. Attederes oia qui
hre et possidet. q̃ m relsitudme pauptat
uiuentes. non luz nisi ut sit vnu cor. et vna
ala. et oia qui possidet. ? Ecce cu mt tres
regulas ap̃batas antiqty. et idetrectis ra
nonizatas. sc̃z aug. basily. et bndicti. clazz
q̃de sit rgula sn bndicti longe alys dua
bq. tpore posiore. illaz aut duaz q̃ pres
sent altam no est usqz quaqz natu. tu q̃s
? tepanei fmt fuerit sc̃z basily et sc̃z aug
luz aug semor. sc̃z aug rgula sua ferit
adhuc uiuens videtur cet. 36. anoz. et
forte basily senex existes edidit rgula
sua. Ad hoc fuit q̃ qn aug fecit rgula
sua. mth ? stabat sibi de rgula ba
silij. ut appz ex rbis suis plibat. Pter
has aut regulas m detrect ap̃batas. est

regula bti fracisci. q longe post ante 800 a
nos emanauit. Sz et an tpa aug' fiusse
qm plec religiosos in cenobiis uiuere sub
ctis regulis et mores uiuendi prem illoz. sti
quoz institutione do multiplicabat. mar' est.
Non et de bto seraphione abbe sibur bti Je
rimitas prem qp sub eius cura .x. milia mochoz
uiuebat. Et scribit de monstrio sti ysidori. qd
erat thebaida muro circudata mille mochos
hns. ubi senior sedebat ad porta ea lege
recipiens mireates. ut ultra no exiret. nlla
illoz infirmitate meruit. si cu omnes simul
uite affuit. pnosceno mdiraunt cetis fribus.
qbus ualedices letis spm emisit. Tanta dmos
multitudo gubnai illatenus potuit absq
regula qlibet directoria. hoc tales regule no
sunt. p certas appbate. legit in cronica sigis
berti. et ide in uita sti pamuchii. qp bti pa
muchii scripsit regula utrq gnt mochoz apti
qua angelo nuntiante didicerat. et hat non
nulli autumat eande ee regula q attribuit
sto basilio. Dato igit qd regla sti basilii ut
pamuchii tpe pressissi regula sti aug'. regla
tri basilii e tota mochalis. uio sit fudata
sr acta aplorz. quea dimodu regula sti aug'
qr signat dictu est dnos fiusse primu qui
uita aplica p regula renouauit. C. X
Quale r aug' sup acta aplorz e fudata
Est aut sciendu. qd omes regule mo
thoz religiosorz astruunt caritatem
uetat pietate. qr et hor e de uite coi. qp

nullus monachus ul' religiosus cenobita possit
hrc appm. Regula tm basilij et bnditi fundate
sunt sup possion et pdis. regula aut francisci
no solu possiones s eorum pria phibz possidere.
Sz regula bti aug tenet medu. Contredit. n.
rerum possion m cmi. vetat aut m spali. Nec di
cat igit appm. s smt nobis oia cmia. Et addit
sic n. legitur i. ar. ap. Cuna erat illis oia q
mnia. Et addit. Et distribuebat unicuq sic o
pus erat. Ecce quo fundata e regula i. acti. ap.
Sz qd addit ibi m actibus qdqd aut possoes
agrorum aut domorum erat vendentes afferebat
pria eorum q vendebat. et ponebat ad pedes
apl'orum. hoc aug m regula no ponit explicite.
s eqpollens bti exprmit. cu stati post verba
pmissa subdit. q' aliq habebat i seculo qn i
gressi sunt monstiu. libent' velut illud ec cmne.
Sz n. ille modus unuedi apl'orum no dur cat
p duratione ut dcm e sup. nec poss qtinu
ari m logu. q tota multitudo unuet de pre
cis pdiorum. qr illis. qsupt no fuit le occurrent
ples hntes magnas possion. Ido illu mo
du tum p tpe. breui mstitutu aug primu
tes. posunt equivales q formnt tpi suo. et re
poibus subsequentu Et s hunc modu aug no
oportz q ingrediens religion possion suas
vendat. et pria ad pedes plati ponat. sed
sufficit q ea q hebat m sculo. referat mo
stio. et habeat m cmi. et hoc equalz ei qd
fiebat sub aptis. Un hugo sr eod' ubi rote
dicit sic hoc fecerunt pmitiue ecclie fres.

dignū eni eis uidebat. ut q̃ cōune hēbant
ꝓam cōmune. hrent et ſbam. et q̃bus vnꝰ
erat xpꝰ. vnꝰ esset et ſupto. cū ꝗriū faciūt
q̃ oia r̃liquūt pnnbꝰ ut hēdibꝰ. et ſic va
cui ingrediūt mōſtiū. no ſic fecerūt ſidet
q̃ ꝛſe'bat ad aplos q̃ oia ponebat ad ped
aplorꝫ. No ſic doꝰ ſpteptor nr aug ī r̃gla.
q̃ dicit q̃ libet debet uelle ea ee ī mōſtio
cōuia. Non ſic docuit ſaluator nr ī eua.
ſ̃ ait. ſi uis pfectus ee. uade ꝛ uende oia que
habes. et da pauperibꝰ. ſic fecit pr nr aug
de q̃ legr. q̃ cū redeſſ ad agros ꝓpios. ve
dens ſibꝰ. et ſ̃ modū aplorꝫ pauperibꝰ ero
gatis. paup cū pauperibꝰ q̃ ei adheserunt
do ſ̃ iure cepit. Ecce q̃ bꝰ aug oia ſua de'
pauperibꝰ ſ̃ modū aplorꝫ. Sz q̃ſ ſicut modus
aplorꝫ dandi pauperibꝰ. ſic dist'buerūt fi
delibꝰ ſue cōiugi. qui omes erat pauperes.
q̃ nīch ſibi r̃tinuerat. Poterat ee aliq̃d
dare alijs pauperibꝰ. ſ̃ pnnpalr tuzabat
de pauperibꝰ ſue cōiugis. de q̃bꝰ ſtpti est.
distribuebat vnicuiq̃. ſic cūq̃ opꝰ erat. Sic
ſentit bꝰ aug. de q̃ hꝰ legitur q̃ oia bona
ſua erogauit pauperibꝰ. ee tm de eo legi
mꝰ q̃ ipe d' pcuno ſuo edificauit mōſti
um in hēmo. pauperibꝰ erogasse ꝛtelligi
q̃ ſue ꝓgregacōi dedit ī cōi. ī qua omes
erat pauperes. ꝓ q̃to nullꝰ eorꝫ ꝓpm hebt
aliq̃d. Potuit ee aliq̃ alia pauperibꝰ ero
gasse. ſic et nūc ingressuri mōſtiū bona
ſua debent dare pauperibꝰ ſue ꝓgregationi.

principalē. Et qd' eis ꝛtulerūt libēt' uelūt illud
ēe cōue. Et qꝑ d' illis pauperibꝫ principēt ꝛtel
lexit. aug. ſmuit eū ſubiugūt. Ner ex tollent
ſi cōi uite de ſuis facultatibꝫ q'qua ꝛtulīt.
et ſ. Ad ꝓdest diſpēgendo dare pauperibꝫ. et
fiet' pauperem. cū alia miſera ſuperior effiat
.diuitias ꝛtepnendo. qm fuerat poſſidēdo.
Ecce qꝑ illos d' cōi uita mōſtꝝ dicat pauperes.
qꝑ primo dicat ſi cōi uite. pꝫ dīt pauperibꝫ. Ad
ide fuerit qꝑ ipe dicat inſi d' cōi uita clericorū
q' mnpit Caritati ꝛtee de valente diacono. ſub
q' agros ſuos ꝛtulit eccle ſue. ut inde alen
qui ſiet in ꝓprio ſtrat. quousq; i hac uita
degit. Septū ē .n. et hoc aptꝫ logr. q' ſ.q. .n.
ſuis et maxīe domeſticis nō prēdz. fide de
negat. et ē infideli deterior hec aug. ꝑ hoc
aut qꝑ ait in regla diſpēgendo dare pauperibꝫ
i mut. qꝑ nō ſolū pauperibꝫ ſui mōſtꝝ. ſz et
alis pauperibꝫ i egreſſu mōſtꝝ religiosis
pr de ſuis diuitiis erogāt. qꝑ dicit diſpēgēdo.
et ꝓcedat illud pꝫ diſpēſit dedit pauperibus.
non id' pr aug. ſ h d' opē mōchorū loqns d' h
hys q' aſſumūt uolūtariam paupertē erogā
tes ꝛta ſua ꝓ dm ſit ait. Ner ē attēdēdū
in q'bꝫ mōſtꝝ. ul' in q' loco indigētibꝫ fratrib
q'q; id qd habebat ipendit. oīm .n. xpianorū
una res publica est. Ca. 4. Qz r̄ ſt dug tā
hūtibꝫ qm nō hūtibꝫ cōunis est

Ac dicit forte ꝑ. q' pfessores hꝫ rōte
nō pnt hre pdia et possiōes. qꝑ āpli
ca nō habuerūt. ymo hntes ea uedē urbebat.

et cor pria suscipiebat. Si ergo hoc regula
fundata e in actibus apl'orum ut dictum e. sic con-
dicendum q regula ben aug. et si expresse non de
dit hre ppia pdia. non tn phibet. et p hoc tan
te concedit. unde illa regula pro cardinali. qd non
e phibitum intelligi ee concessum. Vnde et aug. i
s. d' coi uita clericor q incipit ut ait Caietan.
vere dicit. de valere subdiacono. et d' phibo
alios clicos ecclie sue. q possiones suas ecclie
tradiderunt. et ipa ecclia tales possiones et p
dia retinuit. scriente et consente aug. q tn ecclia
regulariu fuit. videlicet sub regula sci aug. Non
obstat q si apli pdia non habuerunt. nec si
deles quidem ea hre permiserunt. qr p illo breui
tpe quo fideles quixerunt in christm. non expe
diebat fidelibus hre pdia. ut dicm e s. Et pta
qd dr i regla sci aug. sup actibus apl'orum fu
data. intelligi quantu ad illa pte in regula
expressa. non quantu ad oia. nulla n' actitabat
apli q non exigebat oibus p fessoribus hoc regle.
Ipi n' diuidebat. p mundu pdicabat. diuisi
tribebat. baptizabat. sicut faciebat. de domo
i domu non transibat. hitu non commutabat vesti
ebat. nec duas tunicas. nec calciamenta. nec
sacculu. nec pecu. ~~neq pecunia~~ neq vgula
nec pane. neq pecuniam in somnis suis hre
bebat. nemine p uia salutabat. ~~et retractia~~
~~a ad q~~ de appoit. et maducabat. i certa tua
ad q isti p fessores minime obligat. Non igit
repugnat regule sti aug. hre pdia et poss
iones. Nec tn e ecclie regle hre ea. si conio

c. scriente

e tā hmtibq qm̄ no hmtibq. Hic e qd canonici
regulares. et norbertim pmōstratēs. et vic
torim. hnt magnas possiōs et pdia. qs app
bat stā mr ecclia. Frres uo hēmite sc̄i aug.
q sub ead regula uiuunt. no hnt pdia. et repu
tat mr ordines mendicates m uite. Sic et
frres pdicatores. et sic ptz quo ead regula tā
hmtibq qm̄ no hmtibq pdia e cōis. Ad hoc
fiant q aug loqns de ingredientib mōstiis.
no dicit q pdia uedat. nec q ea mōsteriis
offerat. sī tantū de pdijs aut Q aliqd habet
m seculo qn ingressi sut mōstiis. libet uel mt
illud ee cōune. mutes q ingrediq sba hoc ha
beat. siue in pdijs siue in rebq alijs. libet ve
lit illud ee cōune. C. G. Q mag. ofrmie e
regule. aug. nō hre possiōs et pdia q hre
Ueru si qratur q istorū sunt mag. ofrm
mes regule. an hmtes pdia uel non
habentes. Et qdē vr p illis q hnt pdia esse
hoc qd m regula scripsit. q dnt hre cōue rel
latiū. et cōe vestiariū. et debebat dari vnicuq
qd sibi opōsuit. q no bn oppetere vndē medi
tatibq. et mihi hmtibq. Sed salua uiditio me
liori. estimo q mag. q formis et mag. ysidō
e ipa regula no hmtibq pdia qm̄ hmtibq ea.
qd appatz primo ex fudamēto ipius regule. Est
n fudata in actibq apōlōr. q pdia no hebat.
nec hre ea fideles sinebat. Ad hoc fiat
qd dicit hugo m expōcione regule sup illo
vbo q aliqd hebat m seculo qn ingressi sut
mōstiis libet velit illud ee cue. Hoc igit fe

cerut primitue ecclie fides. q̃ indelicq̃ no habebat
pdia. ꝗ uedetes ponebat pia ante pedes aplorꝫ.
Sed hor appꝫ ex pgressu regle. Nã aug i pro
cessu regle tractat de singulis officijs pti ne
ibq̃ ad naritate fm. puta d' oratoie. ppositi.
de pbro. de celebratoe. de vestiatoe. de i firmatoe.
de codicibq̃. et mo exeudi mostriu. eta ad
lectu. et excussione uestimetorꝫ. de officinis
aut ut officijs spiantibq̃ ad pdia et possio
nes mchil dicit. no de ingeo cuie. no de
horreis. no de azatris. no de messoibus.
no de pastoibq̃ pecudu. at alijs hijs offici
alibq̃ qtplm dicit. Qꝫ aut de oibq̃ alijs
tractauit eta de ta minut. et no tractuꝫ
de rebq̃ ita notabilibq̃ vn depedet eorꝫ vir
tus et sustetatio sans vide mirabile. Sig
qrat vn hebat coe cellatiu. et coe vestiati
um. z vn mistrabat tiqꝫ qd sibi opq erat.
Ad hor dicendu vno mo. q̃ tpe aug adhi
reddity ecclias et decime erat comnes oibq̃
illis q̃ fruebat altari. ita q̃ de eis prudeb
tur ta clicis qm̃ religiosis de fruentibus
altari. ut do in paupitate famulantibq̃. nec
hor erat tnc difficile. tu essent pauci mo
stri sic uuicia. Alio mo dicedi. q̃ ptic sta
le prudebat talibq̃ religiosis. qꝫ de facile erat
tnc gtenti. et qd dicit in regla qd distribueba
vnicq̃ pur vnicq̃ opq erat. sic et de i acti
bq̃ aplorꝫ. non e intelligedu q̃ fidel' et
maxie religiosi hrent talia tnc nihiu habu
dat. ꝗ como quo dicit hugo i expoe regule

sup illo vbo. Sic n legit m act. ap. qz erat
illis oia cmia. et distribuebat vnicuiq; sicut cuiq;
opus erat. Hoc mqt no e sic intelligendum q id qd
opus erat sic habudat distributu. q nullaz ha
beret indigentia. Cu n sptu sit de ipis a
postol. q int eos nullus egens erat. sptu ecia
legimus de eis. q fuerunt do in frigore et
nuditate. et subdit In pmitiua ecclia tanta
erat grcia spiritual habudantia. ut no solu modi
co ostenti erant. sed hoc q mch hebat p sumu
duiciis reputabat. Non aplus aut Mich hnites
et oia possidentes. Non et bti aug. monstru
suu pnnu qd fecit m hemo. no fudauit se
magnis pdis. qz primu suu no sufficie
bat ad ostrugom sola monstra. nisi bti vale
rii ad uuuisse. Fres ecia illius monstri sil rid
ipe pre uuebat m magna abstinencia. Unde
ipe ad eosde frres inter de prudentia dicit sic No
iquit seruitu deliciis ut delicate pastem m
hemo. et luz in hemo no fit comedat lar bu
tiz caules uel legumina. luz illa no sumat
nisi diebus sollemb tantu. et illis qbus visita
m a sto epo sene valerio. sed cuct diebus ali
is ibbas crudas. panis ordeacu. et aquam
sumat. et tm no sufficiat tm corpe. sed et mete
illesa seruare debemus. Ipe m alio s q mat
et uobis p lras dicit sic. Iuz eps esse. no m
debeba pauptate despice. ut de mio corpes
sem de qbus dicit aplus. tqm mch hnites et oia
possidentes. et. c. Cu eusde sti clicis i monstrio
eps m oi pauptate uuebat repi. No maducam

abstine

carnes nisi dū hospites venerint. sed tm olera et
legumina absq; oleo et butiro. sicut ana cū gau
dio uobiscū q̄ sicuera. Ite in alio si de orde
ad eosdem fres dicat sic Non tedeat uos
orare. et ut bn psallere et orare possitis absq;
magno corpis impedimento. de bonis epi
ty ecclie ponetis. et et ꝓl vestimenta. cū cal
ciamenta. uobis dictis fribq; meis de portari
fecipi. ut tpore frigoris cpitu nare fuerit
vnq; q̄sq; recipiat. reponentes reponentes et
et custodientes in cōi vestario cū oi diligen
tia et caritate. scientes q̄ ubi caritas no q̄
rit q̄ sua sunt. sed q̄ dei. sic aut facientes no
deficietis. Et q̄bo appz quo illi fres modico
contenti fuerunt. et quo subueniebat eis de
bonis ecclie ponensis. Et cū hoc ecia opa
bant manibq; et absq; pdis et possitibo
poterat tnsigere uitam suam. Amen.

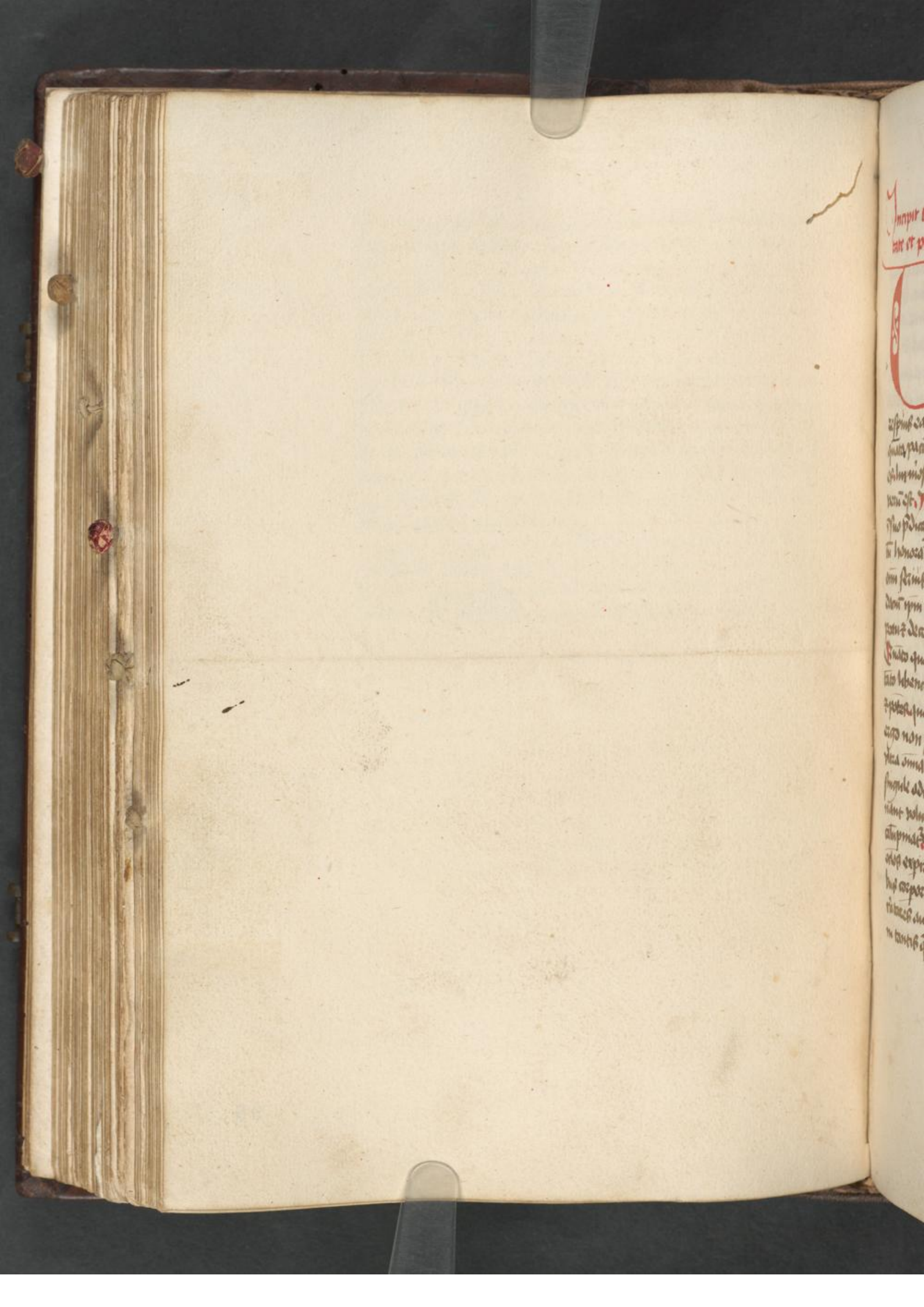

Incipit tractatus cuiusdam de templatiui de vi
tate et pace et primo qualiter vitas detrahit et
quo homines abutitur vitate. c. primo

Civitas ponenda est in medio
tam si pulchra esset. Nec
iudices sequitur eam abhorret.
sed comparere. Tu vero cui
ad eam venire desideres. ut
respiciat eam cui de prosis tuis interpretis. Ad
quam partiatur vitas. Dicatur ebriosus. et ira
cundus. luxuriosus. stultus. iniquus. sapiens. hoc ante
verum est. Instantur tunc illi proximi et vitate
suo predicatore persequuntur. arguit. Ade quid
tu honorat medicum. Dicit pessimis et venenu
omnes sentis. non dum. Placatur. gaudet. et me
dicum ipsum vita laqueis venenuitur. Cum ad
patuit deorsum. crucis affixa adiuda et vitas.
Quanto quicquid arcanum nobilior est et potentior.
tanto libentius subditur vitati. Vino hunc nobil
et potest. quia subditur ei. Fugit et trahit. quo
ergo non fugis ad alia. ade ad veritate. Ad
vitra omnia adversa. amara est nobis vitas. et
singule adversitates singulas aut plures oppug
niant voluptates. Veritas autem simul omnes
calumniat. Ei enim colores omnes et certum est per
oculos expiri. aut est expiris. aut ab aliis sen
tibus corporis sis expiris. Ei tu magis omnes a
ratores aut audiretis. que vitatis. Cur nec
tu tantis est expiris es et audisti. Verum odisse

potes nisi per ea mutare. Nam cum in quibus op
tare bonum sanctum est. Veritate tamen et pace
tuam que ex ea procedit amare oportet. Quis est
vitatis amet quod mistrat et tu mistrix. Et tu
idipsum alio ministratur sibi. cui gratia actione
suspiciat. tamquam id quod amat. Caritas sit tibi
ea dicendi veritate. tamquam medendi. Et si quibus ea
non respicit. aut gratias ei. aut non ea diligit.
aut id quod offerunt vile ducis. tamquam si respuat
eger salubre medicina. Veritate par sine
fine sequitur vos tu angelis. medicum dolor
et labor vos tu diabolo. Non tam defendit veri
tas. sed defendit. Non ei illa te. sed tu illa
indigens. Amata nostrum est veritas generis
tuo nimis nulle. non suo. sed eorum vitio. sicut
nix fulgens in fimis orbis. Vide ergo ne in ea
amatrice facias. dum id eam sic debes
dicis ex caritate. Qui enim prius meditus quam
salubre et ~~mate~~ amaru dat poculum. limit ora
rupis melle. ut dum quod est dulce libenter
sumitur. etiam quod salubre est bibatur facilius
prestetur. Prodesse autem hominibus tuum officium
totum. Si dicis vitate non amore vitatis.
sed desiderio ledendi alium. non omnium di
cetis veritate. sed penam iniciatoris assequis.
Vide quantum supplicium passurus es. cum in
vera onderit te tibi. si tantum cruciat tu vno
verbo aliquod malorum suorum iudicis. Tuus ei
videtur consilia corrodere. Equaliter peccat

ro ut alium vituperas. ut alio alio vituperaris.
Uterque enim vitatem aut pro malo recipis.
aut pro malo irrogas. Cum ergo te flagellare
volunt. vitam tuam idest vitate arripuit. p. quam
te redat et tuetur. Veritas et vita et salus eter
na. Deus ergo quam si cum displicet. in tantum
cum est mortuus et peditus. Tu autem puerilis
non es dicis vitate. nisi putreres amara illi
ce atque in tollerabile. Et te cum metis alios
Sed et hoc pessimum est quod ut placeas hoc
dicis veritate. quam diligit et mirantur. sicut
dicis medicina aut adulacones. Non ergo
ut quia displicet. tit quia placet dicenda est
vitas. sed ut prosit. Calenda est autem tatum
ne nocuit. sicut lux infirmis oculis. Quamvide
vitas affirmat cor homis. ne sucumbat cor
pori formis. Deatus. quod mens solummodo
cognoscit et amat vitatis. movet sine affectu.
corpus vero ab ipsi tudinado mete. Ita enim
corpus a sola vitate movetur. Et cum nulli
in mete motus nisi veritatis. nullusque
corpore nisi mentis. Nullusque in corpore
erit ni vitatis ide dei. Z ps c pna l. de pace

Propter pacem facias omnia ad quam
itur et p solam vitatem. que est ad
necessitatis tuus in hac vita. Ego
aut illa tibi aut te illi subiace. Non enim
aliud tibi restat. Ad necessitas monet pacem
desiderare. tu autem recatus. ad desideras. id

dum amas atq; desideras. omo in possibile e:
te pace habere. Cur tu pris in te id esse in alio cu
displicet id est iram. Iustius ergo quia ille iras
cuit. Ipse iam tibi irasce. quia tu iratus. Si
ira ipsi vere tibi displicet. non admittes et
sed fugies. id fit tantummodo tuendo pace. Con
gletur lacus et inundat aqua. desente enim
est. Sic tu de pace. Semper enim aliud aliq;
e causa pacis tue. Tanto ergo infirmior et
fallacior e pax tua. quanto mutabilius e id
vide oriri. Ex rebus e ergo tui oriri et varie
tate humane fieri. Tutus appetit se omis
homo. Quod tanto minus e quanto magis pt
inquietari. Tanto enim magis pt inquietari.
quanto sunt pacenda hre se alterz. quia vult ea
q diligit. Vult ergo aliquis homo tibi. Ego
tibi malu facta. ego tibi pacem auferam. Ex
citabo quippe de te malu aut dicam. Cum
patris es mortificari et turbari. Non sint
spalia ea pacis tue. tam vil enim et tam fra
gilis quam illa erit. Hoc par tibi cor e cu trutis
tua cu angelis sit. idest que de vere te procedit.
Simul ol pace et beatitudine tenuezas et
amaueras atque. nisi pace et beatitudine nis
omo potest. Pax e homi illius an. quem ipse
ipse se ipsum ign appetendi et tamq; bong
sapere. Tanta sit mite. ut et malos non ercu
cias. Non turbe cor vrum neq; formidet. Cu
tatum e vir hoc videtur quu nec illicitur.

aliu

nec cognitus. Hic habet se in pace. Ille pe-
de se elemosina facere. ut sicut viderit alijs
expedire minus sit aut placuerit. Quor tem-
porales pacis. nam pacem in quietudine mei.
Cum ergo habes hanc pacem et amat. nam
facit pacem. Si male sunt tibi non in mi-
dab. erit tibi pax cum eis. Sicut per similitudinem
et pacem assistunt. ita per dissimilitudinem et discordia
cuncta interent. De utili displicencia sui ipsi
et de humili confessione peccati Capitulum. .z.

Nemo redeundi ad veritatem. displicet
sibi in falsitate. Quia dum per ed-
ditur vituperacio. Non enim habet mutare
nisi ad displicere. Quia ergo semper indiges
mutari. semper indiges tibi displicere. In o-
mnia quia pro salute tua geris. non est ullum
affinem vel medicamentum vulnus tibi. quia te
ipsum vituperare atque detestare. Deo tu places.
et nihil te tuum a te habere non intelligis.
Te nil nisi malum. Nullas ergo tu gratias
debes. Malum ame a te tibi esse. Penas atque
magnas tibi pro vmbra debes. facile et ite
ad deum. qui coronando venit. est enim grave
si onerando veniet. In tantum ergo te coronet
ut dimissis omnibus te ipsum abnegares. Cui
se vilem esse nouit. vituperacones suas tamquam
suas suas quietus sustinet et humilis. laudes
vero respuit. tamquam non suas suas. Cum
aliquis de te malum dicit. si non es ita. eidem

nocet. non tibi. Sic si vocet aurum stercus. quod
aurum nocet. Si autem vnum e quod dete dicitur
malum. doceris quod cancelas. Cum autem quod bonum
e dic. non ea que laudat sed subiuge quod est. Si
vero bonum tibi de te dicitur. ut qui numeres quod
tu melius nosti tu narrantur. Tu te solum vitu
pera. Vna vitia quisque fugiat. Nam alienatio
nocebunt. Continui medatum. Z habitus et
omne tuc. Nam quod significat. deest. Cum
aliquis dolet se amisisse fortitudinem. propter hoc
quod meruerit inde opprobrium. no eum penitet for
tis fuisse. sed dolet opprobrium meruisse. Nec hor
ret ant malum duxit peccare. sed punitri. Iu
stitia autem non aliud e peccare et aliud punitri.
Ipsum vnus peccatum. acerrimam penam du
cit. Et ideo multe iniquitate impunita posse
ee. eo quod imputatur magna pena sit. Nichil est
penis ee. magis naturam irrogati. Et idem to
malis. ipsum fugiendum omnibus. fugiendi atque fugiendi respec
tum si nichil aliud mali inde eum sequitur.
Diique odisse deos. nemem ita ut te. Ideo
eum tantum nocuit tibi. Si nichil mehoratur
nisi penis vituperatur. nec qui non vult vitu
perari. non vult utique mehorari. Cupiditas e
eum. Qui odit mereparcnes insipientes esse.
Eum autem arguit mesparcnibus. possessor
e sordidis. Secunda pars capituli secundi
de humili confessione peccati
Nullus publicanus ee potest iditus

ad salutem. nisi humiliter confitere quod ei placuit
sicut simplex miseratus. Hoc solo iustus es. si
de proprio tua te damnaueris agnoscis. et dicas.
si iusti te dicis. meda qui es. et domini veritate
damnatus ut ueniam ei. Dic te peccasse. ut
verax domine veritatis quemadmodum liberaueris.
Malignorum est quod confitentibus ueniam tribuere. ut eis
ignoscatur. Nunc autem quod hinc etiam supplicare benigne. quia non dei sunt regnum sunt
rationis ut agnoscant. et quod hinc quia aut spem
habent. Aut gaudent rationi suum. nec desistere ut
desistantur. Omnibus ita fouet voluit plerisque se.
Hoc irrogat alio quod sibi nimium metuit. et abhor
ret. ac metui dicit. Nil autem libentius ad
plerisque dum se. quam vitam arripit. nec ullum
malum renenatori metu infligit. Ergo nil si
magis abhorret fieri. quam vitam dici. Hoc
quippe admisatus de alio dicit. si quod dicitur te
humiliter agnoscit. salutem meretur aeternam.
Cum enim adulterum adulterium verat. hoc ei
dicit quod malo. quod ipse quod salutem sua fatteri debet
tibi. libenter ergo hoc respuit. nec desistere.
sed quod sibi dicam metuit. Cum non videri.
se esse verax. vitaliter diligit. nec videri. sed esse
medax. vitaliter metuit. stati ut se metuit
adueritis. sibi condicit. nec abhorret cum villa
ut mysteria ut damna renouant. Malumult
enim veraci mori quam medax vivere. Et tamen
vinit medax cum spiritu sit. Qui quod michi dam

anam. Hoc qd vis abstondere. id est primum
tuum. impera, et iam non erit qd abstondere debe-
delere illud potes, abstondere non potes. Nec
il enim optu qd non reuelabis. nec amittu qd
non retinis. Quare qd morbu malui relaxe
qua sanare? Cur omo morbos tuos corpis liber
aliis ut optatur audisti. et si nolit credere mi-
seru te habere. augere ei dolor. sed et ipis tra-
ctis. ita et de aliis egritudinibus facito.

De voluptatibus et vitiis delectationibus quinque sensuum Cap. xcii

Ude duas expectatis. metestionis et
egestionis. quid te magis delectat.
qd pleasant. an qd pilla expiris?
Illa onerat in vitiis. hoc exonerat. Ed
prosit vtriusque simpliciter. hoc et tolli de nocas
se expiri ee. Nil ulti spei remanet. Sic
in omibus sensibus. Vide ergo quid beati
tudinis omnia humana sine in spe sine de re
inter effectum. et sic tangi de futuris. Cogita
mes expta. pta et sic futa indica. Cur expectas
pitera sunt amna. et in quid pgis? Aliud
ama et spera. qd non videat. Pmisti vis
lignia ignis consumenda. cur et qd assumis ut
ee deficiat. sen cibos. sen vestimenta. vestitu
indiges contra frigus. non colore illo vel
illo. Sic cibo contra famem. no sapore illo aut
illo. Voluptatis testatur ex sensibus carnis.
Dulcedo oculos. omnis pulchrus et iucundus et fil

pita.

lacie. Philosophiam nosse rationem, virtutem
nosse et amare deum. Cine in tuis studiis plus
delectat. hec magis mortifera sunt. Unde ante
pueros et stultitia, quam flere luxus quod tu fecisti.
et animi inclinare luxus que desiderasti. id est si
pecuniis vel aliis temporalibus. De regionibus
congregant eos. a sapientia sicut de arboribus, et
rationis tactibus eruditis, animas sanctorum in se
collegit. Ita omnium hominum fuerit sibi re
cum voluptate sine beatitudine. et aut nulla
sit aut fieri possit: cui ipsa sola vere sit.
fieri vero nullo modo possit. Idem autem et
fuit sibi beatitudine et deum. et putare non de
beatitudine et non est deus. Vide si omnes ho
mines omnium aliis rebus quibus
utuntur. Vim tantum dolori aut sapori et toto
utuntur. quam miseri sed et stulti erunt. De
sunt et modo. cui tam multis et omnibus rebus
qualitatibus utuntur. Iam enim magis
plures aut omnis creature deus noster
aut nos salutis sunt. quam una quibus eat.
Cui gaudemus unde tristi. id est de luxuria
ut ranis. de veritate sic poterimus nos
sit plus a rebus illorum. et non horremus.
Ego autem malle habere corpus tamquam quam
et tamen si corpus nisi id tuum tamen corpus
transiret pulchritudine, et quibus ad tamen sibi
tudine. ad nos transit per luxuria. quibus nos
fratres quibus non horret. Zelus autem ac te

lerabilius est corpus nrm in velna
committi. aut in sua dignitate. sicut dei
vnigeni p manere. cum corpe manere in
mano. nam sicut bestiale est hoc vtq; mu
tari tanto et horribilior et plus stendu. qto
ma permittit corpori. Vnde dauid. Cohite
sicut sit equus et mulus. Non enim hor de
corporis sublimitate. ne sit iudicabilis dei pun
dum est. Coaptare aliquid sicut alibi nel
potui. videmus ut plus delectet. diabolo co
optari et in pnicie nram. et acue gladiu
quo facilius et altius passit nra vestra
penetre. Quanto enim hoies aliquis delec
mur. tanto ipsis ac ipsi nos volumus.

De variis passionibus quas patiunt homines ex amore pnitor. Cap. x.

Dum se implicat homo corpori et
temporalibus amori. sed nolit nolit
cum timore ac dolore quod eorum in
tuitu. sine eo auferunt ipsi corpora. sine eo
ipse rumpat. Amor enim potior est quam
omnis timor et vitium. dolorem ac spiritu
mundi desiderat. Pauper ergo a potentia
liberat domini. placido enim a vinculo mu
dani amoris. Cum enim nil potior diligi.
vbi a quo potest lediatur nolitet et
omnio inviolabilis est. quia sicut diviciarum
est diligere sunt diligit. Si omnes capi
los capitis tui abstulit quis. nos te ledet.

nisi ad eos qui capiti adherent tuo. Sic
nec te ledet. nisi ea que p concupiscentiam mentis sue
ere videris quibus tangitur. que quo plura fue
rint et magis amata. eo plures et veheme
niores dolores parient. Ut ergo nihil pro te
concupiscas. aut para te ad concupiscendum. id est
ad timendum et dolendum. unde non debes. Si
nima tua amat tam deum nisi creatorem. quam
deum sit creatura. id est qui deum amat. quod
sit deum. Deum enim nesit amittere volens.
Dimittere ergo eum. se non amittere. Deo enim
leditur nisi a seipso. Et nota verba ad
ribus que tibi. ut quibus te punitas erat.
te dominus liberauit. a tunde te tribulacio
morbis et doloribus absoluit. Cum oportet
ut forme quibus tibi adherentibus fe
datis perent. tunc sillabe sunt temporibus
deo modulate creatas. Quid enim que in
creuit rubigo. Nil tibi laboro sunt quin
no laborare. id est utique omnia vnde la
bores orunt. omnia sit mobilia. Vide qui te
mihi genus tu pro mundo laborant. et
non solum non sint adepti. sed insuper seipsos
amiserunt. Quanto si studuis plus acquis
sine vlla iniquitate. quam id propter quod
omnes laborant aut laborauerunt. Quo
tuto ab stulta. ipsa est miseria. Iter fere
semper sit intra. ad causas mortis tuae de
ea quibus male adhaerebas corrupit deus.

ut ea deseres vnaq; ¶ Nulla diligis tuipsi.
id est creaturam. id est tua creatura est omne q
eius. id est deus tuus. quia de ea qd bene
vult. ¶ Vm expillabis eamq; adhesisti. ideo tur
batus es quando protendit tantor sapientissimi
subtrahi enim pillata tibi. quam solet amicus
habet. et sicut deus alie ordine suo. ¶ Non en
gant tibi soli. nec tue voluntati sed sue.
¶ Sue autem sunt deus pilbe. ob hoc tibi con
tra sunt. quia impellunt eam esse male
amabas. Qd pilbe in carne. hoc loco aut
temporis optimet vna species rei mu
dane dissensu. ¶ Ideo ergo creaturis. quia
de hoc ibus ad hesisti. et suo ordine sicut
tamen pilbe in carne. ¶ Her omnia que diuit
adversit. non sunt adusi nisi malis. id est
amatibus creaturam pro creatore. ¶ Ille
aut ille tantum laborazit ppter deum. iste
laborat ppter mundum. natale eius tam quia
mortuus est eius ¶ Sic ex gratia sic tribuita
et tribuit amare timor. vtil aut vnaq;
et rete misericordia. ¶ Semone ergo a te omnia
q tibi timenda sint. sicut que frigoris.
¶ Semone dico. non a loco. sed ab deo. ¶ Sic
et eum timendum. nisi qd pt et qd expedit
vitari inde pena. ¶ Cuiusq; autem vitari expedit
vitari et pt admiratio deo. id est in iquitates
¶ Vide esse sis. in plurie homi ad pturbad
et cruciandum. esse facile et eis vitiperare te

vitij. aut cogitationis opinione. tu scale est
te perturbare. Quid ergo si displicet eis
perturbatis. Ergo in eorum est potestate. Quare ipse
hoc faciat sine nos. tu tamen ita es approbanda
meritis dispositus es. Si in bono displicet
eis. quis hoc nocet. non tibi. Si in malo
displicet eis. no ipsum displicere tibi nocet.
sed ipsum malum tuum. Quomodo martyres deo
pater te manifestari to die. Tu quibusdibet
vilitatibus. pater vos gaudebor to die. Pe
scriptum te zelliqe vndique. ne forte voluptu
tatis mutabilium suscitat te in ipsis. et
erucietis. Dic aliquo mo cruciatis. sine timo
do. sine nascendo. sine odiendo. sine quolibet
modo dolendo. tibi tudmodo imputa. id est
culpae tuae. ignoratae. ut corporis. Si te
quis volt ledere eius imputa culpae. le
sura tua et dolor. medium e pati tu. amassi
te sis lepbile a quid. deo dimisso. lepis spec
tacul dolet tibi et errori tuo hoc imputa.
quia lepbilibus in hesisti. Sicut si tantum
assuevit homo malum omne si aliud to pre
ut si aut in lapide offendit. aut igne ad
ustus fuerit. quis dei creaturas culpare
aut maledicere audeat. nisi hoc faceret
tamen in valide atque mortue. nito culpa
ret. et no potuis — sine debilitatis huiusce
modi serui. Vide quomo tamen mitte. tu
si mutabilium formatu corpeat et aliq

humanorum. nisi in eodem statu permanerent. nec
quam finaliter quiescere. Quamvis siquidem mulier
puerum amisso passere lacrimetur. tamen tamen
sumopere ne amittat. quia nouit eum amisso
passere affligendum. ac tanto amplius quanto
maius eundem eundem lacrimetur existimat.
Certe omnes homines. et se et quos amant gau
dere et optant. Cur ergo id mulier puerum non
plus non optat. sed mortem tamquam malum maxi
mum ne habeat timet. Certe vult eum gaudere.
Cur ergo id unde gaudium sibi subtrahit.
Tam. nisi quia futura tristicia attendit. cum
de tam. istam nouit letitiam. Et enim pro
sterto. tanto post hac futura tristicia diam pue
ri subitura. quanto vehementius gaudium
tale presserit. Et quia vtique minus letitie
future tristicie metuens magnitudine. Inpo
sito quid nobis aliud mulier ista suggerit et
faciendum. nisi omnia illa gaudia ipsius
quasi lamenta. tamquam pestem penitus
tandi. Et attendendum quod suauitatis ha
beant in minimum assimilant. Sed si amaritu
dinis generet in nobis ne abeant. Talia sint
omnia temporalia gaudia. Cur ergo non omnia
possidam. pratum domum preciosam. aurum
non auro argentum. cur non omnes
homines laudes sibi ac cuncta sua eadem causa
nude cautela demente. Denique dabit dente
pito puerum et tamen stulto. idem humano generi

toto orbe diffusa. quadam magna. quandam
sapientissimam ac potentissimam matrem. que
tali cura ac sollicitudine subtraharet ei. ut
timeret eo a gaudiis. que futurorum semina sint
doloris. Sed unde tantus in toto orbe gentis
fletus. nisi quia hec matrix prissima ac
potentissima. nequam resistit sine p̄sentia par.
sine aliter humano generi causas doloris
de talia tamq̄ passere puero auferre
aut non dare. **De amore talium et
gliā mundana et quō p̄ talia miseria
nō tollit̄ ꝗ augetur Cap̄ .4.**

Duobus modis in due res sunt
equales. p̄ hec maior illa fieri.
aut suo p̄prio augmento. aut sue
detrimento. Hoc posteriore modo omes
principes ꝗ prates fieri. aut gaudet. aut
mirant̄ reliqs omibus et maiores. earum pri
debet detractione. ut detrimento. no sua id
corporis aut sui erectione ut augmento. Nam
eam aut corpa eorum aut mores ullo modo
meliorari. Sed videt̄ sibi prosedisse ꝗ
remisse. quia illi defecerit ꝗ decrevierit.
Quod si omia ita diminuta erit. ut in melio
lis reducta erit. in quo crescet et hoc ana
ut corpus tuum. Sic qui vult latere sacre
platea p̄pare. ubi eos intri ponat. no vicis
eos ibi remansuros. sed in strata fuerit. ubi
transeundos. ita platea illa nullis spalis habet.

separata est. Sed omnibus existere. que fuerunt di
cunt. ita hunc locum huiusmodi habitaculis credidis
hominibus. et alia pacto suo ipse transferendis fa
dens. et sicut filiolus alios ministrat. ut nomen
facta in eorum succedat locum. ita deus mortu
tamen tu placuit prouere. sunt ministris separat
locum. Tu igitur ergo et ministrus est. que a pla
ta. cordis amore diligere. at non potuisti. qo
ut transferendus huius. semper pallentius medi
tatur. Nec diuina aut austeria videri
latibus debet cum huius transferunt. Tamen
mutare posse fuerunt. Nec videbitur minus
tum nisi huius que se huius non cognitum non
transferendo. que tua et nulli proprium. sed a multi
bilibus fuerunt debet deputatum in summa repu
datur. tamen sua vendicat proprium. Ide in
hac cade re aliam mistam. michi minore
Cum omnis hui latere sere omnis huius sunt
cum totalis. vna tamen eorum illius vnum tu
spacio atrium. vnum exterius autem fuerunt est
pro. interior latere sibi soli vendicat locum.
Quid ibi videt de eo que toti interiorem
sunt et temporis impedit. ad fuerunt esse di
domum. quam fuerit est impossibile. et huius
zabus ex quibus nil omnino fuerit pro. Vel si
posset. ipse fuerunt indigeat unde fuerunt
aliis. est ipsi domuisti. que et huius fuerunt
et. et illa fuerunt unde. Ita in infinitum nonne
mistr si et ministris. Dicit hec. domus fuerunt

filios in filiorum filiis quae nunquam de code
statu permanet. et nec filiare nec filiorum fi
lio prest. longam septatis petit. qui longam
vitam petit. Temptatio enim est vita hominis super
terram. Sed iniquis amicis ut parentibus non
amant deum. idem potentia nobilitate divi
tiis honores. non amen in mundo. laqueos
quos edis. bibis. vestis. dormis. Quid laqueos.
Quid es amore voluptate. affectu non loci.
Quid es in regione corruptionis. passio
ebrietatis ignorantie. malorum amorum. et
odorum. Equalis diligis te. idem hanc vita
temporalem. tantum diligis hanc superna sine esses
est non potes. nec est. et quidem spernis hanc
vitam. hanc zenis fomita. Grave est tibi si
illud amisisse. ne quaeras ergo amittere.
Cuncta enim amittere. quisque ea diligit et
arripit quae retineri non valet. Omnis mu
seria in hoc est. Omnes amant aliquid pri
vari semper metuentes hunc finem. Tu vero ap
pete omnis quasi thesaurizo de veto. arreptis
mundi partibus singulis, singuli metendut.
aut certe nisi plures studuit. ac si tamen
inter duo frusta rarius positus. ignorat
tu pessimum appetit. alterum times
amittere. Si hoc in speculis aliquis aut
delitatis fuerit hoc in serpis. irrideres
tamquam stulta. imo lugeres tamquam
perdita. et si omnis ita nisi mut. Nunquid

lum de tali insanire. Quod est quod dilectus
capitibus fabricare. tonde et cinge tuis. Cum hor
amat quod amando non est mirum et stultus.
Quid si mirum sit ipse ut illud petat. Nisi
enim voluntas propter hoc tantum mirum est.
primum et quod adquirit. Ergo non est miser
si illud non petit. Certe manet vulnus eius.
miserrimus et adoratus. licet in thymis corpe
et tribulus bonis plenis. Nonne sanctus
adhuc si miserum. sed audit et videt hunc
prosperitatis vero exultant anni. tegendo
et angendo eum sterni. non autem sterendo. Vide
quod capria[2] ad zelus currens. et capra cru
cat. utpote in pretio. Capit[2] enim vino pas
sere. quod ei accepit. subiacet tor arbus est
passer ipse. Cunctus autem est tota prunis
tribulus capria[2]. Ea enim quae placet tenet
illam. ut possint adhesis multari. Data
nunc statibus fremunt ad gaudendum vel
dolendum. alternatae certe sancta forma
tu. Cunctus non gloriet aut ~~suspiratur~~ suspirat
de fortitudine aut pulchritudine. Cuncta
demirantur aut turpitudine gaudet ho.
Gaudet enim si pulchritudo aequo. aut enim tur
pitudo pertinet decore relatur. Qui potest
gloriari posse videt[2]. si aquam sua ipsa vir
tute poterit. aut certe eo non indigeret.
et fulgore suo vestis ipse decoraret. Aut certe
salem decore non indigeret. Hor enim et lunis

Alia. nudatenda eius & turpitudine pro testatur. Quam libenter ostaret homo sua pulchritudine si liceret. qm tam libenter ostat aliena. videlicet a vestibus sine pellicijs si licet modi. Non mij dolendum e pro eo qm gaudet ipsalud adeptione. qm qm a passione ~~debet~~ dolet. Vtrasq; enim vna febre vexatur. id est amore mundi.

De vilitate laudis et fauoris humani Cap. 6.

Si bn̄ stres nam̄ ac potentiam huius opinionis vel fauoris. nu essent ex igne pro eis laboraremus. aut gauderes aut doleres. Nil enim prosunt cu impediuntur. sint dolores & certe forme corpis vel res quibus insint detrahit. & ipsis nil prosunt aut obsunt. Quid enim prosiet soli aut lune. qd eos pagani deos putarent. Aut quid obest eis. q in eas creaturas ce agnosciis. Quid si eos ant stercora ce putares. quid eis noceret. Ecce sic natura & potentia illius aut illius herbe sine ligni. ita hanc rem scrutare nam. facile enim admirate deo id potestis. et tuis opinionibus vel fauoribus certa me reddit. In hoc agnosciis q soli deo debet. q exterior exhibitio cuiusq; rei nil prosunt. vt agnitio. amor. timor. reuerentia. admiratio. & certa. Hec enim corpo q ei cui exhibentur nil prosunt. ondunt sed ei soli deberi

quu nullo eget. Si eum laudari, aut ro-
nostra aut admiratione esse aliqd prodesse.
quis no totidie metede adhuc. tamq
aparatos. qu her sibi exhiberet assidue.
ut sine interruptione prosice posset. Tue
mater filios suos. id no sine cessatione ipederet.
Tuus no vestes. pdia. in metaq sua. sepe
num. die noctuq laudado bona diceret. ut
sicca melioraret. Nichil ergo ita prosunt
ea impedientur. Tu autem her exhibes. a
hibendo deteior aut melior efficitur. Si
eum amat & admiratur aut timet id qd de
bet. melior. si autem qd non debet. Deteior fit
Similiter in reliq. Quam prius ergo
e demud. qu nichil a nobis exigit ut sibi pro
sit. multumq a nobis sibi seruire reputat.
siqd nobis e vile semper agamus. Cer
radicem herbarum ut reliqarum natu
ra opinioes fanorum laudibus ut vituper
ationibus expende. Amor ~~[illegible]~~ vni hoi
hominis reis e hy omi. Omnes enim homines
amare debent. Cui ergo hunc sibi spaliet
exhibeti velit e rapiet. id eo quod reis
omnes efficit. Ecce huic corpori quantus
satis miser erat. Quantus enim eius cor
ruptoribus usq ad morsu pulicis ut sa
ruculi sibiarchas. Non sufficit hoc tibi.
omi solusq enim et alios qui corporibus opd
omi homi. admirator. amator. honor. cor.

zalis similibus. Et sic ex corpore. ita here
lesione dolore afficietur. ipse inter ligna q
bus alienis tibi adhibuisti. Leditur ne
que honor tuus. nec alienis. sic de ceteris. Ita
etiam de formis corporum cogita. Cuio tu ille
aut ille vicio aliquis est. code tu dolusti ab
lato. ide amore pitiorii. Nisi aliquis set
quicquid possit homines vel adiuuando
vel adiuuando. no potest aliquis eorum affici.
ide odia vel amores. sive ner aprioes
honas aut malas. Vide quomodo pedis
amdze ceteris affectus ch tui. ad obulatas
aut nūmulatas. sic in taberna vinum. Hic
homo dedit pro laudibus omnia sua ne
q voluptate ventris et gutturis. Cuius hor
pens apatus est. hor quidem nescio. sed
sic alterius persona. Alterius diabolica vo
luntate actum. Cuntze vis amari ab hom
tus. Vtis ut assint ni ide hunc vite
nec. Ergo sentis te infirmum. et eorum vo
lentia sumere pata. Cunasi dicas. Si
volueris homines moriar. si voluerint
vina. Sed falsum e. Ne cessatio eum maleris
sine illi velint sine nolint. Cunc eum
agas ut ne moriaris. Ergo aptas magis
de te vel luna opinari homines ut te amet
aut timeat. Ament autze aut timeant.
vel prosint vel non obsint. Qui metuis
vel abhorres. puta de te vel mala opinari

homines. ne oderint aut contemnat. aut ne
noceat. aut certe ut prosint. Hoc autem propter
quam experientiam infirmitatis atque debi
litatis. quam contrahisti a deo videlicet et infir
mitatibus atque instabilitatis hereditaria.
Item non sentires eorum vilitate atque in
firmitate. nec timeres propter eis nil doleres. Si
times pro eis ac doles. cui vis pene aut
auferunt. ergo agnoscis eorum vilitate et
infirmitate. Quapropter nullam omo potest
excusationem prendere. quin ea diligis aut
eis inimicis. Sicut autem valde est. ut
rei infirmitatem sentire. et tamen inimi
ci. vilitate nosse. et amare sine mirari.
Dii ergo propterea doles aut metuis. nunquid
si ea non posse videtur. nisi ea demon
strat. ideo et nosse te et sentire eorum infirmi
tatem ac vilitate. et tamen amare ea et in
miti eis. Nam nisi horum alterum in ea
tibi. ideo si aut non amares. aut non nosses
eorum infirmitate et vilitate. nullo modo
doleres pro eis peremptis.

De vera laude iustorum et vituperatione malorum et quis laude dignus sit. Capitulum.

Esto talis qui laudetur. Non enim
vere laudatur nisi homo. qui non
est. qui quisque vult laudari. Non ergo
laudatur. Cum ergo laudatori blandus
es. non iam tuo laudatori blandus es. Sed

enim iam tu laudaris. quippe tam vanus.
Qui dicit. sum homo. sum iustus. qui hoc e
laudatur. no tu qui non es. Quid enim
in vituperatis non peccas. quippe ta malo
tamen. in iustis. Laus enim iusti. iniusti
vituperatio. Ergo tua ut in iusti. Cum ergo
laudatori iusti applaudis. no verissimo
vituperatori applaudis. per in iustus es. Ro
enim e iustus qui se iustu putat. nec vnq
dici iustus. Cui gaudet laudibus. perdit
laudes. Non enim pt vere laudari. qui
vult laudari. Ille laudat. cui bona iactat.
Tu iuste vult laudari. non plus vanus
e omni bono. sed iustior plenus e magno
diabolico malo. de arrogantia. Non ergo
laudat iustus ergo aliquo semper laudat.
cui vituperatio nulla esse potest. Vituperatio
quippe e malorum ingenium. Qui autem
iustus non habet. non possit ei ingeneri.
ergo non pt vituperari. Quinimo laudet iuste
omnes iustorum laudatio. iniustorum e vituperatio.
et omnes iniustos vituperatio. e iustorum tui
laudatio. Ei vo quibus de bono laudatur. no
laudato sed laudatori prodest. Laudat te
quis propter sanctitate. sursum tendit. altera
te aspem qd ei placet. de sanctitate. Tu vo
si amas illum. non tamen illum tu placet
sanctitatis. sed tui laudatore. tu deorsum
tendis. Cum dolet aut vrastatur amisso

aliquo tpali eo ipso se dignum credit qui
admittatur. Si iste qui accepto munere vituperat
aut deteriorem se dignum fuisse demirat. Tamen
eum vellet laudari qui non voluit amari. Si
temptus aut pui habitus desuisti. hic ipse
quo dolet aut pnedutus aut puihabendus
est. ideo iure id factum et demirabis. Nisi enim
aut pnedutus aut puihabendus fuisses. aut tem
aut pui habere nesciui timuisses aut do
luisses. Hoc enim ipse solo tot metue aut pne
dutus et puihabendus es. id id times aut do
les. Proprius ne timet vlius puihabeti nec
aut temptum. nisi vilis ac aut pum dignus.

Et nemo vere timet amat honorat nisi solus deus aut homo propter deum

Capitulum octauum

Vere solus deus ille solus modo pui
eum vere metitur. cui veri timoris
honoris ut cultus atque amoris
omnis affectus. Hic enim solus cultus verus
et positus. Cuicumque ergo alicui rei pro deo
huic exhibet. idolatria verus est. Cum vero
sibi hoc vult exhiberi. id nisi diabolo
vendatur loco tenet. qui modis omnibus hoc
ab hominibus conatur extorquere. Quasi fe
omes quereta homo ne hoc sint. ipsi a
penit. aut auferat. ipsi dii eorum. de creat
tura quibus hunc verum et diuinum exhibuit
cultum. Quasi tales non exhibet cultus. Nulla

res debet velle amari tamquam bonum. Nihil quia
ipso quod amatur sunt beatitudo amatore. Nulla
autem hortatur. Nihil quia amatore non egent. idest
nu non prodest. nec ab alio amari nec a
mare aliud. Unde hominem egere res et quia
vult ut quis in ea interior suam et affectus
spem constituat. ipsum ei prodesse non possit.
Hortatur demones. quia pro dei servitio. suo
voluit homines corrupere. Clama igitur tu
am altioribus tuis. Cessate nunc iam amatori
me admirari. cuncti. ut quomodo laudet homo
rare. quomodo ego miser. nec mihi nec volens
aliquid aliud servire possit. Vno ergo vro.
Quantum in te est homines homines poddisa.
Interposuisti enim te inter deum et ipsos. ut ipsum
inter intuitus et dimisso deo. te solum admirarent
mirarentur atque laudarent. Tibi quoque ab omno
hor mi obtulerunt nec dictum dampnosius. Nihil
dignius creatione. rationabilibus mentibus.
Preterquam pyramidi volunt corrumpentibus cor
pora. Cum vitiis et admirari hominibus
hic ipsa superbia creatus. vide ad quam miseria
da deceptus. Vide ergo iustitia dei. tu enim
imposuisti te deum. et admirandum. et cellestis
parti creaturae. ille subiecit te in fine. tu
enim voluisti stasis. stetit inter fuit te ab omni
bus hominibus stri. videri. laudari. admirari et
venerari. hyacinthi. timeri. honorari
amul ab excellentissimi omnis cathedra quatenus

solus venabilibus nutribus. soli deo debet.
Iuste ergo factum est. ut quum tranquillum dei dignis
sibi statue partibus te opponebatur. id est ei vi
lissimum et pro deo adorabat. Et quum alter tale
tissimus. quutq; soli deo debeatur. extorsere
quaesita usurpatione voluisset. quutq; ipse
debitus soli deo. vilissimus idque corruptis
corporis traditibus impedere. Iamque
que supinus posuisset. amore sit et reliqua.
soli deo debita. ista tibi exhibes tuo modo
Dum ergo usurpas quod est dei lau
dari sit et reliqua. amissis quutq; et homines.
laudare deum. ad quod factus es. Et quia
sup summum locus non est. nec nostra infi
mum. dum sup summum tendis. nostra infimum
transitus es. Cum enim alicuius finis. ei nitit
et per amorem subditur. Tu autem finem in
finis. ergo nostra infima transitus es. Vbi lo
quis multus es. Amicitia mundi hujus. inimi
cus Iacobus dicit. inimicitia est deo. Cui
enim voluerit amicus esse secundum hunc. in
imicus dei efficitur. Cum autem diligit ad
unam mistam hoc mundo. totum mundum
diligit nitit est. Totus enim ei qui diligit
rei nitit inest. Porro quamdiu amor
hujus mundi in homine est. tamdiu Ini
micitia inter deum et homines sunt. Cum ergo
ab eis te vis diligi. ut inimici fiant deo
vis. Dicis autem quutq; est creatus extenuat.

ipsius deo reconciliatus. Nunc ergo te solum
exceptis eis desideratus. Propheta hominum omnia
contemnit propter deum. Propter me enim mihi nil
est aliud quod impediat reconciliari homines
deo. nisi filiaque ita propter te solum contemnere et
deum et homines possunt. Sicut nemo salutis
dei dilectio te totum mundum diligere cogit
tamen sibi ministrum. Aliud est autem diligere
homines et mundo nisi propter mundum. Aliud
in deo nisi propter deum. Aliud cupide. Aliud misere
recordit. De ira qui per amorem proximi a deo
recedit et a demonibus obsidetur. c. nonum

Quid proficit bona. si deus sanauit
nos a morbo corruptionis. quid
agerem. In quo usu desiderium
quo melior ex nobis fiat. ut qui
inde spereris in posterum. Exploratus es nos.
Quid ergo vis te in nos mutare. an nos
intra. Quid tibi et nobis. Quid doles de tra
situ nostro. Nolumus interire sedem domi
voluntate. quam manere sedem tua cupi
ditate. Nullus tibi pro hoc amore tuo te
serimus gratis. sed potius ut stultum arri
demus. Cui enim potissimum obedire demus
deo an tibi. Dic tibi. si audes. Hoc est fere
tuum totum officium. nos in pulcredines deo
rando quierte. Hec tua utilitas. tua poten
tia. ut per te. mundus fames fiscat affluent.
Non enim stare valebit ut maneat. Hoc

tuu studiu. hec tua beatitudo. ut uiris non
mireris sordidis. pulchris nocere succubis.
corrumpere et ~~stuprante~~ constuprante te
peccis dyabolo. non sine sua voluptate magna
et gaudio de tua decepcione et miseria.
Cuiacuiqz forma feneris. ea quasi maiestas
e tue mentis. Cedis enim et succubis ei. et no
ipsi tibi sed ipsi deformatis et applicatis. Cuius
demqz forme ymago tua mente impressa. tu
quam similitudinem in templo sue tue no tue
non intra. sed aram venale et corpus.
ide te ipsum totum venalem. id ea feneris. Vide
quomodo qui in taberna amore tui vel
lem prostitutus et ad meretricem mercedis pe
cuniarie. ipsum hominibus impendis. Nichil
in hac taberna accipit qui nichil dat
aut dature speratur. Et tamen id te (nec
deceres habere. nisi tibi nil dantes gratis
est datum desiperet. Decepisti ergo mente
dem tua. Euacuatio et denigratio a deo
separat ad desipiendum. Cuiate vite tui
vulnerat a te gratiam metuit. Ab miste
et pulices tui sugentes sanguinem. Cui
quidem in mente tua impressis. ad miraccio
et amore. qui cultus soli deo debetur sic
cubis. in aliquo angulo domus sculpta
seu picta. admiracione. vel amore. seu cor
poris inclinacione venerateris. et i noteset
ipso. quod de te faceret. Vulnerat que ipse

hor non formicate et deprat primum vitium. et
non timent adulterium dm mastrum. non
vitat adulterium. sed efficit diuturnum. Tu
autem ad mihi cumulum dm diuaricasti
crura meretrix tua et effundisti vt omne
transeunti adulterio fruaris. quia diuitiis vel
alterius non poterat. Hor et prouisus pu
tatis tuae sunt. melioza se deseze. de
deum et vilioribus se retinere. sunedo et
eis in hezze. de tyrannis. Et carralenis
dm simpliciat. aucta mineis nil pulchrum
aut serum sine diabile dicit. sed sicubi ste
cora iacet sceteria. eis protinus insidet. spezeis
tor pulchritis. Ita ait tunis. ethu terrenis
et que in eis mihi et phosta sunt minuti
violantis. nilli ad hezet. et tempestis omnia
vilia mita ac sordida et cogitanti arrent
literis amplectit. erubescit ex hiis.

de impudicicia alie formicatis q petit a deo in suo scelere confoueri

Capitulum decimum

Quin zogatis den. ut no auferat
tibi aliquid cum cupide resisti.
ita estat si mitr aures suo ipso
adultero deprehensa. cui debeat petere veniam
terminis. zogat potius ne interrupat ei quod
adulterii voluptate. Non satis tibi et a
deo formicatori quod ad hor mineis. ut
ea quibus corruptis sunedo auferat. ad suet.

et adulter. idem formas corporis. sapores. et
colores. Sine e ita impudes mihi. ut dicat vi
ro suo. quere mihi illum aut illum qui domina
quia placuit michi plus te. alioqui non
quessem. Tu tamen facis hoc viro tuo. id
domino deo. preter ipsum aliquid diligis. id quod
ab eo petis. Cum dicis deo. da mihi hoc aut
illud. hoc est dicere. da michi ut quo te esse
dam. et a te formicer. Cum enim aliquid a
liud alieno quam ipsum petis. ipsa petitio tua
zelatio tua et formicatio ab eo. ondis et tues
tis. Hystriones vindicta. si sponsus sponsa
sua adultera deprehendes. ei tu sibilant
et cum cymbalis formicatum. Cuiam vero
impudica et in terrendi et ipsa. si adiuncta
hoc zeopiat. Nulla alia est fere ti musica
dolendi. nisi talis. id est de sibilantis formi
catoribus tuis. ipsa ergo dolores tui ar
guunt formicationes tuas. ita ut non sit
opus aliis testibus. Hec solet a sponsis
suis quibus libet in terrendi et impudica mu
lier abstondere. lacinias quas pro diuinis
que obtinent adultero. et quas pro mu
neribus ab adultero sibi erant illatis finditur
ipsas. quoque in mensas similiter et gaudia.
Vide nunc si id similem tuum id deum facis
facias. si non apte erit ab eo damnum
adulteri tui. id est mundi huius lugens. et pro
peris exultas. sicut ergo in lucris minus fiet.

de ignorancia sui ipsius et qd ex defectu et
nos detinet nos historia .c. vndecim

Penitencia exteriorus spectantibus de
de non qd non mpt sed qd a te
exterius ipso no videatur. sicut
et a nobis exterioribus sordes liberter ex eis
primo mte tamen in secretis nesciis omno
rari. et exterioribus corporis formis se in
opinionibus homo admiratio vertis. Ie
qd imputes corporis formis qd te aut de
tinet aut terrent sine aliquo modo monet.
sed tue tentati. atq a summo bono alienari
bonum. Vide qd tu tempus ignores. Nihil
enim regio tam venis et ignota tibi de
qua facilius credis fa narrari. Aliqd
malu diffitet sine metu de bono. velut
si duo velint in domo una. qd ipsu supbe
exercet voluntate. vtrq malu vult. hoc
si alterutrum sibi diffitetur voluntatem.
non odio supbie fit. sed amore. Qdit enim
illius supbiam hic qui amat sua. quem
peduum ab illo. hic laqueus et valde ar
cultus. Ita te tales in hac mundo qi ad
spectandum mundi formas corporum
huc aduenis. Qi spectant exteriorubus
no tales. nisi qui ad exterioria exeunt sine
interes. Sic in fabula puella desert
mundo solem. ita es tu ad mundum pulchras
corporum formas. et opiones humanas. Hoc

spectaculum millibus oculis in hac vita in
dei maiestate et miseris pro captiuo tuo patre qui
in videbitur corporibus et corde formis. nec
opinoribus humanis et sensibus. sicut scriptum
est nec tuis. aut subiacent. Vide quomodo
auersus a deo intrasti in hunc mundum in
humanis ore ad omnia pertrahit.

De vera utilitate hominis et quid sibi e vna et eadem voluntas Capitulum duodecimum

Bestiis quem elegit ut seruire laboret.
Hec autem est seruitus electio et labor
vilis. omnibus velle prodesse. ita ut
talis esse velis eos quem tuo nomine egrediatur auxilio.
Tanto enim magis agitur quod expedit. quanto
gratius utilitatibus videtur intendere. Hec
equitas primus est iustitiae utilitas. omnibus velle
prodesse. Hoc autem quis intelligit. Cui ergo
quaerit gratia utilitate agere. nec solum nulla
sinam utilitate inuenit. sed etiam ac sine
magnis detrimentis incurrit. Tum enim
gratia est. quae nulla est. et cui repellitur
id est a deo. Cui ad omnes homines una est
natura. ita et utilitas. sicut omnibus mihi
vult id quod sibi prosit. ut non absit. Vinum
vel fenum in tua vita id quod expedit sit
volendum est. Quomodo fortis non posse nolle
quod oles. Si interrogetur homines. quare sint
miseri. vitia non volunt quod sibi sit vile. Respondebunt
stati. quando pati hec quod volunt.

velis

hor autem ē dicē. Illuminati quidem sumus. et
tenemus quod nobis sit vile nomen. et amamus.
sed infirmamur. Cum ad finem est. Cuius ei
solatium omnis diligit aliquid quod possit ei
melior facere. Nil optant homines quod non
sit vilius ipsis. Et quomodo id quod melius est
et prosunt ac dignius. et detrimentis vili
oribus et indignioribus et meliora ari. Heu
qui sunt qui agunt quod volunt. qui pauci qui
velint quod sibi prosit adeptui. Et tamen quis
potest unquam persuadere filiis ade. Quando
credet non amare vilitate sua. nisi patti
sint mirare nihil mali sibi optare. et
omnia quae patiuntur in tot laboribus. propter
suam vilitatem se tolerare. Tamquam si dicas
idolatre. quia non colit deum. statim eum in
sulet mirus se colere deum. et quita cultu
eius expendat annumbet. ipsum qui eum
quem colit deum dignio denuabit. Et tamen
non colit deum. sed errore deceptus. pro deo
habet. Ita homines sine dubio non vilitate
sua diligunt. sed quod errantes vilitate sua
putant. Et ideo quisque pro tali re aut agit
aut patitur. pro vilitate sua agere se
putant aut pati. Non enim vult aut di
ligit vilitatem suam. nisi qui deum diligit.
Ipse quippe solus tota et sola vilitas
humane naturae. Scriptum vero est. Quoniam
qui manet in caritate in deo manet. et deum diligit.

ipsum quod colit

in deo maneat. et deus in eo. Talis ergo
utilitas humana. ut ea nisi qui habet dili
gere nemo possit. et que a suo diligere no
posset omo se magis. Hoc ergo rpn. quod
dicunt homines diligere se quia de utilitate
sua. quis est enim qui hoc no cupiat esse immu
tatus. sed eam no habere. Hoc mihi tesonuo
et eas aliud diligere no quam sua utilitate
Nichil est enim aliud hoc facere nisi utili
tate suam habere. no diligere. Redi ipsi
homines conati igitur esse eam. quam
non sit. se pro deum. Nam si solus
deus est utilitas et bonum. quo tendere no
pt. nisi qui eum ne quidem diligit. non
faciendi utique et cum sit eternum. sed tantu
diligendum. Hoc solum prosunt et torqu
mi sine ure causa. qui sibi utilitate ponunt
aut no ignoscunt. aut nec amant

de prudenti cautela in ipsis et adhibe
habenda sc. decimutertium

Este gratulatus et conturbatus co
quentis. de illo aut de illo. qui co
timuerit. ide odio plena ti
duit vetera. Doles ergo. aut tua tibi.
aut tali mete et voluta. Bene omo si
ipse cum utilitate doles. Tam enim ei hoc
expedit. sc. ante ipse te prime. Nichil
eum tam sanctu ac bonu. tam sancte
ac bene tibi dicere potuisset. quod est utilu

tibi quam hec erunt. si bene eis vtaris.
Sive ergo bona sive mala. tu vel male
quis dicat tibi. vel fiat. talia tibi erit. qualiter
eis vsus fuis. Tibi autem qui fecit aut
dixit illa erunt. qui ea voluntate fecit aut
dixit. Sicut ergo medicus inequitas sibi
hiemodo. vel tibi si no asperias sed redargui
ut omnia mala facit sibi ac dicit. vel
ad puncte suam. si pie et apteniter non
asperias sed redarguias. Si ergo qui malu
tibi fecit aut dixit dolere debes. vel tibi.
ou enam aliena mala in bonu. si bn
eis vtaris redent. et tantu in bonu. qua
bene eis vtaris. Ergo et tantu d malu.
quantu male vtaris eis. sive sint bona
sive mala. que facta vel dicta tibi sunt.
Euoma diligentibus deu omia cooperant
in bonu. In tantu omia. vt ena aliqd
mala. Dicitur autem deu eum omia
cooperantur in malu. In hu omia. vt
ena bona. Ita ergo quezela. interpretu
male vtente vertit. Nam et si veneza
mala sunt que fieri aut dicta tibi sunt.
tibi tamen mala ea nullo poterunt. si
male vtaris eis. Sit nec bona erunt.
si bene eis vsus fueris. Hoc semper
meditu. quid fiat. ad te nec. quid
sive boni sive mali alij fiant. Et quid
in deipis eorum fieri facias. Ena salui

vitiis hominis et malis eorum. quibusque ex
eis proficias. sine laudes sine admiratione.
sine contumelia et remedando. Qui enim
de omnibus factis hominum hanc operatus nu
millis eorum insinuis illuctatis ad laudem.
nullis malestus detractis ab amore. hic
enim gratias amicis. Non enim est vlli
mortis pace inter. nisi cum hiis qui eum
noluistis non habent. Cunctis fiat tibi. dic
modo amici tuis nec res. nec odium nec
tristicie. nec metus mobili moverit. neque
horum tuorum. Sicut sensu nil notebit.
Oppone duas pilas radio solis. vnam
de argilla. altera de cera. Quamvis sit
vnus idem radius. non tamen idem in
vtroque operari potest sed solum quia cera
calida diversa in eis agit. hanc durans
illam liquans. Repente terra hiare aut
cera durare potest. Ita et vnius metalli
species. aurum scilicet. dissoluitur a plurimis dum
ignis solum operatur mentem eorum erinitat
motus. Alius enim accedit ad rapinam. alii
ad furandum. Alius autem ad pauperibus
erogandum. Cum studius est. dicit beatum
eius possessore. qui superius habet amicitiam
tuam. Nam nec in bona mente mala.
nec in mala mente bona voluntate
erinitate valet. Qui ergo hec et alia sen
corpora sen rerum species sine ratione mentis

humanas sedes appetendo et mori.
Et ideo tota ista malicia mea nobis ipsis
imputandi est. non ipsis rebus quibus peccamus.
Ego michil aliud facimus nos. nisi prolicie
Ostendit eis quales in occulto eramus.
no fecimus nos tales. Cum enim firmo et
immobili amore summi summo adhereant.
alioqui prorsus quam mutabiles. Et bene ista
et illius alterius pulchritudine pronunciat
Ita quoque tu si firmissimo affectu adhes
deo. multis creature illecebris affectum na
namque hec tua erga deum. quanta sit pro
bant experimentis.

Quomodo adversitas nos potius impellat ad deum quam retrahat. c. .lx.

Quid quomodo te pungat dum ex singu
lis extenderis et ampliam
creaturis tamquam mitis pueri brachia
in extremis et minas. ne pereat frigore.
Prius tibi sit deus. ne tremat vel vacillet pes mentis tue. ut saltem tecta quand
mal cedant. adversitatem sic solutis nos.
Egestas ipsa vel asperitas humilis tortor
vite rogat nos bona atque hinc diuitia
depedere. Sed quia nos tantum trahibus
assueti sumus. michilque aliud nouimus
no multum diuisi ab hiis que patimur de
sideramus. et vt magis ut asperitates
tpanetur. si quadam reconciliatione ad mo

mentis interrupe. ut ne multis diuersa
ab hijs subire optamus. Homo qui
dolorem patitur. vix eis tenere. Dolo. pal
ut efficatur. Efficatur. Eternum ergo te
metis ex deo deposita. Nam ideo te p
misit. ut eis deposites. no hertis non
ligatuis. Vna febris auferet omnia con
que pugnas ide obstacula quasi fesim.
Quid restat ergo. nisi ut deo gratias
pro collata victoria referas. Et tu con
questus es. Sumptus odies libertate. Que
fres si lapicis i imiri gratis mentis
tuitis. si her non solu ne tuues sed
insup habent ampletis. te qi illis detrahis.
Vb illis ad illa confugis. ea pietas erne
dni. ea solamina. Ei desperas. ab esse
no patris. Hospitas lapicis. Cultrahi
ndes huic laqueis adversitas. Tirit
tibi adusitas. Nitentis ut vendi. Ecce
te nullo mo prohibere si bene vehitqo
tratis. Non enim possit damna modulate
manere. quippe plibi. Si erga homines
pessimos velut agnis ee debes. quid
ad deum. cum ab eo corripeis flagello aliqs.
Vide quomo sis si in bello. Citis torrent
opprimis poti. flumes rumpit. opprimis
estus. fugam vestre. aut igne. morbis
medicinal. Cum her omnia opus patria
mundi contempni. ne alio bello qd hinc

surgit superat. caterinus redducit vinc.
Quando quidem sola voluptate capitis. sola delec
tabilia sunt remedia. Nunquid ergo secura
est ecclesia primitiua. nisi ni adiuuet. De hiis
que diligis sunt tibi deus virgas. Prospera
flagrando. aduersa ridendo renouat. Omnia fla
gella sunt pietatis opera. Cum flagellis castigat.
et filius eum quem virgas pater flagellatus flagit.
Corpus paradoxilius virtus. aut impellit. aut cuiusq; sit voluntas. Cum vero ne quid
corpus mente moueat. sed mente et
voluntate cura. Ne no hiis qui poliderit
spalia. sed hiis qui poliderint. sustineat. su
Nulla enim passio superatur nisi per illam.
Non cendendo aliquid sam. sed aliquid
sic habendo sit. Labor enim tenet ita.
ut sit ad finendi articulis corpor for
mis metimet enim. Et quando sit. no superat
sed regnant. sine sui ide metiendem et
paratos ad sanctiore et maiore mehatet
optimetes. Cum deleruntur crucatum sola
medicina est. corruptus corpus que lesura st.
et non necessio metis ad deum. Quot volup
tates hales et sum vehemetes sperms. ton
de et tuni nihilos drabi laqueos dentas.
Quot tribulatos pestum pro vitate fu
gis. tonde medicinalia vynea spem.
De ueza paccia si collandi sint mali ut
fiant boni et tuc ue diligunt. c. .14.

Unde quemodo in spe diligere possis frumentum. in herba triticum habebimus. Sic eos diligere qui nondum boni sunt. Talis esto erga omnes. Si erga te vitas exercit. Quale te sustinuit tamquam ut melior fiat. tales sustine tamquam ut meliores fiatis. Blasphemat medicum. desperando egrum. Tum fiat est cum eius similis. quia in medendo illi placet. Vide ne propter opus hominis despicias opus dei. Opus enim hominis homo medicus est. adulterium est. et cetera talia. opus vero dei ipse homo. Sicut diligit aliquid sic demum aut aliquid hominibus. maxime quoque unde id fieri possit amat. ligna sic aut lapides. Omnis ergo qui bonos diligit. melius eo quod nisi alunde boni fiant diligit nec est. Sic enim non amatis id unde potest angelus fieri. si id amatis unde triticum fieri possit. Dicitur et de hominibus. Sicut spiritus angelis dei. Quam pulchra ars. unde in bono malum. Contra enim contrariis superant. Postremus est si signum adtendendum iaculum inimici. id est ad destruendum malum oppositione boni. Reddere autem malum pro bono non debes unquam. nisi forte medicinalit. Sed iam non est magnum quod malo. unde bonum pro malo reddis. Sicut mundus amatis arte. quia id quod

amat. assequatur. nil firmat. dysuad. Di
cit vis assequi. et arte qua acquiritur. id
est habere bona pro malo contempnis. Aut hic
retrade. Aut propter. sed hic postmodum est age. id est
medere. filii. hic stultus. id est homo dimitti
ille callidus. diabolus est. qui per hunc te im
pugnat. Circa hunc blandus ut eu hilaris
esto. cum illo cautus. Contristis quia ergo tu
tristis fuisti. Contrahis contractus et pleni dis.
Quid. corpus. zelus deficit. et thesaurus
alienus. Ergo quid corrigat. nec amplius
hoc malum facia. in ante es facies de hoc
vitio tuo. quo no solum michi mederi no
vales. sed nec serve filie potes. Quare
vis fratre illum dimittere. Cum mundia
omnibus vitiis plenus est. Vir ergo tibi
faciat denis. et ore tuo profusa et filio deus
eu dimittere. Non est sanitas opus me
dicus. sed male habentibus. Si matre nu
rogas quare filium suum castigat. respo
deritis. quia zelotis et egrotus. interroga si
idipsum velit qui fieri sibi a filio. et cum
dixit non. ide. illa ergo tanta ad ista.
Vir est de medico. Non sit exactor vi
dere. quia pentor et venie. Si tempus ta
cendi tolerans. cur no etia quiebit
alius. Illum cant alij. in usq; ad pacem
et humilitate. hoc et cum te vere et mide.
illud intra. Qualem erga te deus et proxi

voluntate habere vis. quatenus aut principiis
offendis. tale tibi exhibe quabiliter aut
commodius delinquit.

Et cum omni patientia et benignitate debemus infirmitates proximorum tollere. C. 16.

Filia a filio mater. non requirit vindicta iniuria eius. eo quod hanc quasi suam deputet. Quare si quis eum
vastis ordens ledit filium. nio putandus est
ei fecisse quod dictum. sed iteriisse iniuria.
Ita debet omnibus proximis ad omnes homines misericordiam de desideratis: certissimis
causis de locis sin ide patientia. Cum
facile est mihi scire tuum et vicium eius discernere. qui mihi bonum et malum. Demus vi
so homine quibus vastis. quibus indignatur.
Ad eso vicio eius. quibus non offendi. Aliquibus nulla sapiens et bonis. qui novit hominem eidem dicit quam eius alius
per hoc eidem desideriis. Caritate
sapiens replet fratres. nec ditat: mi. odio
fratrum replentur. nec eiudere potest
qui odiet. Insanis sanis medicet. ut
eu ul' struct ul' rizet. Quod solum tibi
deo exhibere desideras. ide benignitate
hoc omnibus hominibus exhibe sine flagello. sine levitate. Quod insultas infirmis
et stultis. Quid prius. aut si aliud. nec per te
prius. nec a tempo. Cogita si omnes homines

ma semper et insania agerent. et tibi id
gaudium esset. magis ideo turbari deberet.
Cur ergo tu vnus aliqui turbaris. Medicina ei deberi. non turbatur. Quomodo
ergo insania insanendo curari potest. Cur tu
tibi generis placet cruciatus. An quia iustum
est. Ergo et tu deo places. quia iustum est.
Her autem seruia iugiter te tradet cum.
Stultus medicus nolens opinor suam
minuere. quique non bene dimittit. licet culpa sua sit. ipsis tamen imputatur egrotis. Ita
facis et tu subiectis tuis. Quale dum haberes ad omnes homines si remotus esses
ab eis. cogitabis eorum. Peccata atque miseriae.
Omnes salute nunc talem habeto cum videas
eos pereunt aut certitate aut in firmitate
aut eos fallunt a diabolo per spalia aut
supantur. Horreste in scrutabilia iudicia
dei super te. Non sedem presentem subiectorum
Cuncti enim eos super alios. nesciebant quare
non fecerint ipsi super te. Talis ergo
esto ad illos. quales videbis illos te debuisse
adte si essent super te. Non secundum presentem subiectorum. sed sedem desiderium tuum
et conatum erit miseres tua. sine illi presentat sine non. Cum bene gaudebis illum
esse scelerata. erit tibi nunc ut lugeas
primo enim. quia et dominus luxit tunc. Luxe
enim cruciatus languoris morbi. si fugiuntur

morbo non solu non doleb. nec medicis.
sed insup insultab. Cum vides nl audis
alienu mala. respice aut tu ut proxi
quatu ei vere dilexis erga hominem
fuit. Non gaudendu tibi si tibi te me
lioze ee ostendat. sed defendu potius
eos de tentate sua habere. ipsi pitandu
est tibi id de ee. Nudne eu prius que
medicare vis. aut corrupe. et sic tibi ex
pedire senseris. si ita sit. sic ei facito. In
quantuq; nfuza medicis fuit. in eadem
remanere tibi. sit in quo medicis medicabis.
in eodem medicabis. Tam et ipse prius
medicit hominem. qm medicaret. Consideri
tibi est. ut filius dni dei tui quem fuisse
ab eorum patre ide domino deo. ~~ordo~~ deputatus
est. no qd tu vis. sed qd eis prosit
agant. Se enim ad eorum utilitate. no eos
ad tua voluntate inclinare debes. quia
non ut eis presis. sed ut prosis tibi quis
si sunt. sic et egro medicu. no ut ei dueln
sed potius ut medicat committ. Ner con
egru sed pro egro. ide omni egritudine est
et medicus. totaq; et sufficiente omnetenz
et omilis est ab eo patu salute emis habz.
Neq; enim ei aliq; imputat. sed ipsi morbo.
et ideo plena et ei vitio morbi ipsius
extinctio. Quibus medicis commissi sunt
homines qui morbi. Dumus vnus tu egro

suo ~~unc~~ vni. et sanus alius ad egro alio
altri. Promissa ergo est merces pro cura sui
afficiende sine temperande sumptuis. Itaque
alter eorum fecit susceptis. quatenus pro eo ser
uandi uel restituendi salute debuit. et tamen
mortuus sunt. Alter nihil eorum que fieri de
buerat fecit. et tamen quia sanus erat ita
mansit. et eger conualuit. Cuius horum mer
cede dignius est. cum susceptis ambo mor
tui sunt. An cum vi uiuit et valet. Ille sed
dubio quia id debuit fieri pia voluntate fecit.
laude et mercede non minus dignus est. quam
si illi prouenerit et valerent. Ille vero qui no
luit facere id debuit. pena non minus dignus
est. quam si illi mortui essent. et no ergo p
fiunt medici. voluntas bona. et profecta scie
tia. Nam ut omnes quibus cura impedit
sanet. hoc non est eius. Non enim stricte ess
quam pt. quia desperabiliter. uel quia in spe
salutis egrotet. Et ideo omnibus adhibenda
est cura. et in omni benignitate tamen inde
primandum. singulis arte exequenda. Sic
enim apud patre omni. non minus gratiam gratie
et premii pro defunctis. sum pro sanis merce
bimur. Pura te ad cohabitandum malis
mete in torrentem. id est angustum. Scilicet
ita est hoc facere in sanctis. Angustum mi
nus est. vnde in vitiosis. nec eorum torrentem
vitiis. Eumorum omnium est. deserere

ti egritis et infirmis. et non solum mundo corrupti sed et salute eius restituti.

De effectu amoris dei et proximi et quomodo caritas ipsius ipsededa sit. C. 18.

Omne finitum aliquam formam corporis, quod sibi bene videtur et ea. non sibi sed eidem forme imputat. et propter hanc eam mere laudat et amat. Deo nec se bonum. sed illam dicit. se autem beatio et ea. Nec in seipso remanet. sed in illam tendit. et transit. tanto vehementius visu mentis et motu voluntatis. quanto in eius eam frequentius miratur et diligit. Et ideo si quis eande formam aliquis deserit aut abscidit. non forme sed sibi iniuria fieri putat. Et quia gaudium et beatitudo ei erit eidem inherere. nullum ac miseria ei est ab ea separari. Ita esto tu ad deum. Si vnaquaque sensorius eius quo fiat. melior est scilicet quam vnaquaque. Similiter namque auris. vnaquaque vero sensorius erit. Si autem angeli vnaquaque aure nominatur. vnaquaque erit melior quam similiter. vnaquaque enim substantia vnica erit spiritualis ac rationalis. Similiter autem corpus sensitiuum et sine vita. Itaque tu mens tua corporis morbis ac pituitis tu amore affectum melior et vnique scilicet. sui vnaquaque. Similiter enim vita est rationalitas ad ignem

dei facta. ymaginalit autem tal esse. qualia
sunt ea quibus intendit ac fruitur. Cum ex
ipso a se quid effusum est. quibus sensibus ea
tendit. a meliore profecto id est a suo vital
ac rationali. quod ipsum in deteriora tendit.
Quantus id vehementius agit. tanto deterior
efficitur. Cum autem sint se ipsum effusa
vitali id est deo efficiat. melior sane et per
fectior est formaliter quam saluter. Qualis
enim aut. formaliter autem si dici phas est
deus est. Ergo aut dici dii estis et filii excel
si omnes. Id utique a se ipsum in quod tendit.
a deteriore. in id quod nihil est melius
quod tendit. quoto igitur id efficacius agit. tanto
melior efficitur. Cum politior homo quod
indiget alio quo bono. nec inopia ex
cluditur. sed indigentia cumulatur et au
getur. Ergo quibus homo quod non indiget
alio bono. omnia autem bonitate bona
sunt. igitur omnia egent bonitate ut
bona sint. Bonitas autem nullius egit.
quia se ipsa est bona. Hanc itaque amat et
huius estis. Ade quale est homo cum
vitia vestigiorum vestigia. id est talia
tot et tantis laboribus. et noctibus discurrit.
a tot rationalibus et irrationabilibus affectus. Nil gaudendum est
tibi inter omnia in alio. nisi in deo/ora
mala et peta quia propter culturam sunt. tanquam

ultimum finem bonitati creatoris attestatur.
id est summo bono. Si tantum appetitur natu-
ralis nri. id est animi ut laus, quantum appe-
tenda et salus generis nri. id est creatoris.
Si tam dulce est homini dici. ut etiam qui
hoc esse noluit mali hymni gaudeat. esto
et dulcius ee. Et si tam amarum et fedum
et dia malum. ut etiam qui letatur cum ma-
le fecerint. et exultat in rebus pessimis
hoc necesse tolerare. quanto et deterius
ee. Apparet aliqd creatum homine ut videret
ei sensu corporis et sine obliuisatur. qm tu
ita ad creatorem. beatitudinem hui propit
domini id est pfectio amoris sui. vnde ref
non turbari. nec formidare. id est pur et
secutas. Determinare a malo sdli veritas
nouit. et sdlus eius amor pfectus. Non ergo
laetabitur a malo. Amare qd
amando tamen nequeat. id est deum. Nil a
creatum pter se. nisi nosse et amare deum.
Si adherere deo totum et solum bonum et hui
ita separari ab eo totum et solum malum et hui
et nichil aliud. Ablactare amando abstis
corporis formis. prudent te non posse ee
sine istis. Et quia ista velis nolis. quia
es amissurus. sic modo volens ne magis
miserere aut gratia. qd etiam magno
nec sine supplicio quia futurus es. Nunq
eum et si multus miserat. nec es hac vita

et omnia quae ad illam pertinet amissurus.
Ecce habeto omnia. Nunquid non cum his omnibus
quaeque retinuisti? Fac ergo quod facturus es post
omnia amissurus. Ide diste ce sine istis. Diste
vinc et gaudere de domino.

De dilectione primum gratuita in qua est vera salus. Capitulum decimum tertium

Quidquid omnes diligit salvabitur sine dubio.
Quod vero ab omnibus diligitur non idem
salvus erit. Dic odium tuum omnibus
est impedimentum ad vitam. ita omnibus tibi. Expe
dit ergo tibi omnes diligere. illi quoque prodest
diligere te. Optanda est dilectio gratis. idest
propter sua dulcedine propria. tamquam mercatur sua
ipsissima. quod si omnis insamat. Non redeat
illa mercede. nobis enim vitalis est. nos spiritualiter
quoque alii faciant. Quamvis quod amaris. ut
ut ameris. non tam amabis quam redimis.
amore pro amore repedens. Cambitor es tu
tepisti mercede tua. Id enim quae omnia tibi
fecit affabile magister pulsari te exhibe. ad
eum tu fecisti supplice te et exulcestem.
Dic quoque bonum ab hominibus fit tibi. Deinmi
nera esomabis et ea tota gratia restituit credis.
Ita tu quoque bonum hominibus exhibes. eius bene
ficia no tua deprecia. Cum amas alique ut
amicum optas ante eo dimicas tamquam bonum
excellentius eas amas quam ipsum. Cum enim
ut egestate. Hac ante ut sufficiat amas.

pacior iste caritas quam illis. Cum iniquitas
fuit oriendi in iniquis. eo quod odio habet iniqui
tatem. et vult eam delere, fallunt te. Horribile enim
iniquis in sua iniquitate. eterna est iniqui
tas. Cum ergo odit iniquitatem. det operam ut to
tum iniquis. et sic pibit iniquitatem enim. et
caritas est. Cum ergo caritatem exhibet. aliquid
misi quod naturam dedit. reddit. Et tibi dum sua
reddit. Non enim bene illi est. misi amando.
Si caritas et cum sit sicut ita caritas multo
et ita ita tibi placet in alio. ut non tuo
multo dulcior est. Cum dat aliquid alicui
ut quod dedit ut qua dilexit est. non habet
a deo gratis. Sic et tu de pace et dilectione.
Si amas tuum. si ipse amore tuo gaudet. obtinga
vectu. Si aliter facis tempus est impendo.
Omnia eo animo quo tibi a deo nisi facis
facito alius. Caritas dei diffusa est in cor
dibus nostris. per spiritum sanctum qui datus est
nobis. Cum ante nec deum nec proximum misi
propter italia hispania diligis. Per italia quo
diffundit inter. non per quem sanctum. Non est
caritas que ita diffuditur. sed cupiditas. et
te missum aliud est officium tuum qui erat
antequam per facies. Notis enim ut pabulum et
assertibus agebas quod mutatis agere cepisti.
id prodesse hominibus. Non ante debent
opera affectus vestros mutare. sed meditatione am
gere. Inquantum te caritate erga deum in

eadem potestas erga eorum primum tuum iustitia
custodire. quod fit non sine periculo. difficile credit
homines ex caritate fieri quod sibi molestum
est.

De pena angelorum iustitiae et quae sit differentia inter iustitiam illorum et nostram. c. 19.

Omnis qualiter se perfecte quis firmum
sui arbitratur se quasi derelicto et despicto
tendit in illam. nec attendit quid in
se sed quid in illa agatur. nec qualis ipse sed
qualis ipsa sit. Ergo angeli magis se despiciunt
per nos. In deum quippe tanto nisi tederetur se
ipsos ad certis cautis post se tota intentione de
ferunt. quia nec saltem respicere sese dignantur.
ita se prae eis ducunt. Tota se vnica mente despiciunt
seipsos. suique oblitii in illum vadunt. nec quid aut
quales ipsi sed ipse sit attendunt. Et quanto se am
plius contemnunt. se ipsa semper auertunt. suique
obliuiscuntur tanto sublimiores et ideo meliores
fiunt. Angelos ducit vnus in amplexu suo
nos auellit ab adulto. id est a mundo. Illos
~~tenet in specie seu ze. nos in fide et spe~~ fortes
et constantes efficit ad fruendum sponsos
ad gaudendum adulto. id est mundo. Illos tenet
in specie seu ze. nos in fide et spe. Illis per
fectum dat gaudium in vera beatitudine. nos
tolerantia in tribulatione. Illis beatam vitam.
nobis autem ut multam preciosa mortem.
Illis vincere sibi id est deo. nos mori mundo.

Illis gaudere de suis bonis. nobis dolere de
nris malis. Illis leta corda. nobis contrita. Illi
iustica. nos penitentiam. Illis finis. nos viatu
bonis. Confident intro. angelos nullu a deo
percepisse munus maius aut dignius. pre
ciosius sive utilius. Et ideo nec optabilibus
nec pulchrius caritate. Et ideo qui maius
alius aut melius caritate habet. aliquid
maius et melius deo habet.

De via hominis et intoi ac pfectidi ne et in quo consistit homis vera perfectio Capitulu vicesimum

Nullam rem creatis que no i suo
gene nalem quandam pulchri
tudine habeat atq perfectione.
Sive e tu deest aliquid i minuta modo.
intre tibi displicet. Ut verbi gratia si homi
naso tortu tolligat videre. statim improba
bas. Rentis enim quod ei deest ad pfectio
nale humane facie. Ita e in omibus rebus
usq ad folia vtice vel cuiuslibet herbe.
Cum vero negat humana mente nale
quidam ac ppria hec pulchritudine atq
pfectione. Sive vtiq mapitu ade ei mito
approbatur. in quantu deest iste vituperatur
humis atq pulchritudinis atq pfectionis
splendor. pitu tue mentis deest. ad unamante
deo considera. atq hoc improbare no cessas.
Sive est ergo natural ac pulchritudo.

denotam ee erga deum. Quantum ex toto corde et ex tota alia et ex omnibus viribus ad hunc pertinet ad ave pulchritudinem, bene igitur esse erga premium. Quantum usque ad mortem. Si hoc non fuisset tunc erit damnum. Dei, quidem nullum premium fortasse aliquod tum autem sine dubio summum. Naturali enim pulchritudine et perfectione privari nulli rei non potest esse non damnosum. Nam si rosa desistat rubere ut lilium bene olere damnum quidem non nullum est videlicet voluptates huiusmodi diligenti. sed eis deest rosa ut lilio multo magis multasque insestus. naturali atque pulchritudine vidnatis. Rationat creature vera perfectio est una quaque rem tanti hire quanti habenda est. Nam pluris ut minoris habere eam. errare est. Porro omnes res naliter aut sunt iperam, aut nec iperam, aut insta iperam. Sunt deus. nec premium infinita. Deum itaque tanti debet hire quanti hinc est. Tanti autem habendus est quantus est. Tali vero quantus est hire eum non potest. nisi ipsum cognoverit. Sed quantus sit non nisi a seipso nostra persistere potest. Quantum enim nostram excellencia. tantum nostram omnes deseipso vincit noticia. Unde sicut sencie omnes nostra collata nichil est. ita noticie omnes deseipso si nostra comparentur tenebris et ignoracia est. Sola ignorancia omnes deseipso perfecta. et sicut qualis noticia est.

Unde dominus. Nemo nouit patrem nisi filius.
Pater ergo sola caritas dicitur sibi ipsi esse sufficiens
ita solus caritas dicitur esse equalis et par ex toto di
lectio. Solus quippe se quia ipsi equalis
est nouit. ipsi quantitate diligit. Redimit
ad illam diffinitionem quam in primo pro posui
mus. Subtilius eam inspecta. non rationali trac
tare sed tuo deo auctore temptemus. Nam ut
tota tractatur. sepius sic ordinum est non
nisi ipse met tantum ex toto quantus est et
nouit et diligit. Que ergo creature rational
perfecto esse. Ita sint omnia et superiora ide
dem et equalia idem primum et inferiora idem
spiritus beatorum et regis tanti habeant quanti
a se. idem a creatura rationali tynda sint.
Quanti autem habenda sint sic colligere
deo michil prefert. michil equat. michil
pro quantitatis ipsius in infinitum parte computat.
Michil ergo plurius. nisi tanti. michil pro
qualitatis ipsius in infinitum parte habeat.
Michil plus. michil tantum. pro alia parte
ad comparandum illius diligit. Hinc ipse
dominus. Diligis dominum deum tuum ex toto corde
tuo et ex tota anima tua et ex omni mente tua
et ex omnibus viribus tuis. Hoc est. in
illud ad fruendum et ad intendum diligis.
Habes de superioribus. Equales autem naturali
idem quantum ad naturam attinet sunt omnes
homines. Unus ipsius tanti iste dicit. quanti

michil /.

se. Ergo sicut de superioribus ita de deo diler
tione. nec equiparare nec villa debet ei parte
comparare. ita nec salutem omnis debet homo. Et
quantum pro sua semperna salute facere vel parti
vult. debet pro temporalem salute omnis
homis. Hinc est ut dominus debuit primum
bum sic tempus habes de medius. Inferiora
vero sunt. quae post spiritualia. idest
sensualis vita cum corporibus. et quae vegetat corpus
homis in herbis et arboribus.
et silva corporibus formis et qualitatibus et
metallis cum et lapidibus. Sic itaque nil
plus quam superiora. nihil tantum. nihil
in comparatione eorum debet diligere. ita nihil
minus quam inferiora. nihil tantum. nihil
in comparatione eorum pro qualitatis parte vile
debet habere. Et hoc est quod scriptum est. Ro
bite diligere mundum. nec ea quae in mundo
sunt. habes de inferioribus. habebit itaque
tal. superiora ad gaudium. equalia ad con
sortium. inferiora ad servitium. Denique erit
ad deum benignus ad proximum sobrius
ad mundum. Verum deo homis servus. omni
dominus. Sub deo constitutus. erga proximum
non elatus. mundo non subditus. Sed
gentibus inferiora ad utilitatem mediorum. me
dia ad honorem superiorum. Nec impius est
blasphemus. nec sacrilegus ad superiora.
nec elatus. nec invidus. nec iracundus

ad equalia. nec minus nec plus nec ad
inferiora. nihil ab inferioribus. nec ab equali
bus. sed tota a superioribus suspicies. a supe
rioribus impositis inferiora impones. a superiori
motus inferiora movebis. a superiori tra
ctus inferiora afficies. et superiora sequentur.
inferiora trahens. ab illis possessus. ista possides.
ab illis in eorum similitudine redactus. ista de
sui similitudine redigis. ad hunc perfectorum
hac vita tendimus. quam tunc nisi de
stantia perfecte obtinebimus. hanc tuto tu
plenius obtinebimus. quato mag serenius
affitam. Nullus enim erit motus in mente
nisi a deo. nullus in corpore nisi ab anima.
atque ita nec in anima nec in corpore ullus ni
si deo. Non erit petendi ille puerilis voluptatis. nec pena petendi corrumpendi videbitur.
dolores et interitus carnis. Munda mens
munde adhaerebit veritati. multis verbis. mul
tis sacramentis. multis similitudinibus. ut ad
eam pervenat indigens. aut exemplis. Sic
enim non docebit vir fratrem suum dicens cog
nosce dominum. omnes enim a minore usque
ad maximum sicut me dicit dominus. Tu
homines erunt deabiles dei.

De incarnatione vbi et quo ipse ipso
nobis presente predicta demonstrant. c. xi.

Ab primitus seu instinctu incarnatus
mur in hac mortali vita si vilde

munda esset anima per semetipsam in ipsa veri
tate atq; sapia dei videret. Videret enim no
solum se. id est animam humana in mortale atq;
eterna forma. Sed et carne sua tale in resur
rectione futuram. Nam et eande resurrectio
ibidem. id est in dei verbo et sapia clare con
spiceret. Sed quia hoc non poterat propter
mediam sua. addita est ibi mens hum
na. que ipsum dei verbum plenissime fuisse
ei; omo obseruans atq; considerans. eo; solo
tota et ex toto impressit. sic scriptum est. Pone
me sicut signaculum super cor tuum. cum
ruq; similitudine tota redacta. sic ad sigilli
similitudine cera redigatur. ipsum nob; insepari
videndum sacrandum; exhiberet. Sed nos ita
ten examinabimur non solum dei vim. sed nec
humana anima videre possemus. Idcirco
etiam est additum corpus humanum. Pone
tanquam hoc tria. dei verbum. humana mente.
corpus humanum. Si primum hoc videre
possemus. non indigerem secundo. Si si salte
secundum videremus. non indigerem tercio.
Sed quia nec primum nec secundum. id est n
dei verbum nec humana mente videre po
teramus. addidit est tertium id est corpus hu
manum. atq; ita verbum caro factum est. et
habitauit nobiscum. in exterioribus nris.
ut sic nos introducat aliquam ad mtio
za sua. Anima vero atq; rationalis. unus carne

est addita verbo dei. quae per ipsam carnem,
quantum nobis docendis et corrigendis vitam ait,
sanctam docuit patrem. In illa sola fuerit
perfectissime quae supra tractatum est. ide denuo
ad deum benignitas ad primum. Sobrietas
ad mundum. Nichil enim deo prodest, nichil e
quanimitas. nichil pro parte alicui contulit.
nichil plus dilexit. nichil tantum. nichil p
quantacumque parte ad comparandum illius. vi
ait. Voluntate eius sancto semper. Proximum
vero perfectissime dilexit sicut seipsum. Nulli
enim erlynis quae insita se. ide insita rationale
mente erant pepercit. Sed omnia ad utili
tate proximi quaerit. et vitam sua sensua
lem. et eam si carne vegetat. et ipsam carnem.
Nam et dolores pro nobis sustinuit acerrimos
et morte. cum vitam vegetabile. et winera
cum ipsam carnem. Ad mundum autem tanta
sobrietate tantumque habuit contemptum. ut
non haberet similes homines. vbi saltem caput
extimaret. Nichilque ab inferioribus. nichil
a medijs. sed totum a superioribus. ide dei
verbo cum ad unitate personae coniuncta est
susceperit. Non sacramentis. non verbis. no
exemplis. sed dei tantum presencia et doctra
ut intelligeret. et accensa ut amaret. Per
eam nostrum dei verbum et sapientia
explicitur. idest sacramentis. verbis et exem
plis. quid agendum. quid tolendum. et quid

esset ostendit. Non enim sequi homo debuit
nisi deum. nec poterat nisi homo. Assum
ptus est ergo homo. vt deo sequitur quem
potest. sequatur et quem debet. Item non
proderat conformatio nisi deo. Ad cui ymag
inem factus est. nec poterat nisi homo. ita
ergo deus factus est homo. vt dum ipse format
hominem nos. pro. Conformetur et deo cui pro
dest.

deo gracias

Explicit soliloquium Carthusien

Incipit epla ayglri hūberti de ꝛbꝰ substan
libus et natis virtutibꝰ religiosorꝫ phemiū

Filijs gratie et coheredibus glo
riosis carissimis religiosis vni
versis vita dulcis deo grata
sibi fructuosum angelis iocundū
demonibus terribile hominibus exemplare
Nulli sunt omo cepitandi dilectissimi si
diuine laudi no militat ac honori Inde
est ꝓ officij mutatio ac fratrū caritate co
pellimur vobis auribus mis suadere mis
vris monere sepius mutare que vos bona fac
et mala dꝰtalis declinare Et ed ꝓ cū pulz qd
sedm affectiua et intellectiua vires gemmalis
sit et alie perfectio bypita virtus videlicet
et sciencia decet hijs mimirū virtū et scia
cū adornari ut p primū in homi
p altera diuiga in deū p primū ar
dear p sedm lucear p primū potes sit
in ope p secūdū in sermone alius ex
plo quū cepit facere et docere Demisi pnte
epla dilcōnd dnimis caritati vre sthe
que vos instruat et moneat ad ꝛgulaꝫ
obseruancia dsthe Igit gh obedientia
que est vnū de sthalibus religiosō
rum principū mei voamus ad laudē
et gloriam illius qui ex nō omū bonorū
est et finis

De obedientia pmū principale

Diligenti studio fratres carissimi
salutaribus virtutum exercentes in
castra publicis exercitationibus conformemur
et ad profitendis seniores informemur. atque
ad gloriam reformemur. et quibus amplioribus
obedientia tale esse. Habet etenim salvatorem
in tantum amplectitur. quod usque ad mortem
pro obedientia crucis patibulo desperatur.
Per hanc genitor militant pater abbatem
terrae suam et agnitor egredit. et usque ad
immolatorem filii quem habuit carissimum in
dimittit. Per hanc ipsae terrae promissionis
ingressit. et hostes eradicare sibi substraunt.
Monemur ergo in domino et hortamur. ut
obedientiae bonum eo servientes sollicitemur. quanto
sine ipso aequalitatibus non est salutis. cuncta
certissime quod est accepta multum obedientia
apud altissimum ut omnipotentem. quia pro
ipsa nobilissimum quod est in nobis carpimus.
libertas videlicet voluntatis. Iuste dignum
et iustum est. ut quanto quis amplius per obedientiam
fermetur. tanto posimodum in celestibus
gloriosus dicitur et elenet. Hoc quippe per
exemplum nobis innuit. vir frater cum quinor
enim sunt ordinem. ecce qui servavit
obedientiam sudmod vidit.

De malo inobedientiae

Sed in contrario valde detestabilis in
obedientia demonstrat. quae idolatriae stelerii

compatiet. Hanc id quod male fiendo committit
id rapina. Nam si occulte contrectamus. obedie
furtum est. si manifeste rapina. quia non vlq;
tem aliena sunt nisi dno attractamus. Quantae
enim pax quam pro xpo relinquimus. contra
iustitiam vsurpamus. Nam iustitiae in merito
pri nostri adam in inobedientia et in nostra
per in obedientia sua spoliatur. ac de paradisi
amenitate deiecta. in hanc valle miseriae
relegatur. per qd tymo cimbs enormitas de
clarat.

De hijs que viciant obedientiam

Sicut multa sunt que reddunt obe
dientiam gratiosam. sic sunt plu
ma que reddunt eam vitiosam et
corruptam. Sunt enim nonnulli. qui ut circo
abstinat. male exercet cuncta sibi officia.
In alijs vero non venit extorta licentia. Alij
licentiam atque eam curat. Alij non ne
cessitate licentia id qd placet facere non pos
mundant. Alij inuenti plato obediunt et tamen
faciunt. Plerique denote quidem suspiciunt obe
dientiam. sed executori nectitiunt. Alij ne
mandatum ad eos pertinat se abstondunt.
Alij qd penitus est. talem se exhibet. qd pla
tus nil audeat eis iniungere ut mandare.
Alij dicunt se nestire ut non posse qd
mandatur facere. medacio quodamodo con
tendentes in obedie. ad eos ignorancia vel
impotencia non excusset ut impediat. sed vo

lutas. Quidam vero volunt ea facere que iniungunt. metes ne ab eis talia quasi ex consuetudine habeant et requirant. Alii vero id quod iubet iniungunt fiunt. sed non murmurare. vel non voluntarie. sed tamen vel minus tristes vel tarde faciunt. Sunt quidam qui id quod volunt obtinent minibus aut precibus importunis. Et si quis ab de negare iniuria. domini admonet et se ipsos. hii omnes si veram obedientiam adhibeant. in sua ipsius de petitis se iniuste accusabunt Sed heu nonnulli sunt qui solant culpas. et tamen id glorianur. qui prius negligentias in se puniunt. et maiores non adhibent. qui quasi statim habent prudentia sui minime reddunt noscunt. Tales ante si amatores pueri verdis essent. vere tam malum actum ipsi stabi torrere laborarent. Qual' debz ee obediencia

Ut autem obedientia nra omnipotenti deo sit acceptabilis. studere debemus ut sit prompta sine dilatione. devota sine dissolutione. voluntaria sine contradictione. simpler sine discussione. humilis sine detractione. iocundi sine perturbatione. constanta sine pusillanimitate. omnis salibus sine exceptione. perseverans sine cessatione

de obedientia prompta

Omnibus itaq; fratribus a deo sit patens. et non turbatus. ut invenias ad obedientiam semper promptus

Ecce propter dilectissimi estis sicut aurum
ductile et quasi virgule flexibiles que
certificari ad libitum artificis vel cupiunt.
Estis ut rote volubiles que sedem spiritus
spiritus in ducunt. Estis ut numeri
apud deum quod dorso indurter quibet
imponit. Certe syllaba in domus multum
est grata visitatori. quia potest poni ad
locum. Sic et prompta sit ad obediendum deo
gratius est et hominibus. quia michi se
spiritus de iustis. legitis rationem et stelle
adunate diversum assumunt. per quod apertis in
telligi. et iusta debeat esse. vos mitis
et opus respectis. Talis enim bonus obe
diens frater maxius erituit. qui varialis
impositam sibi dimissam. quam intrapit. stat
verit. Sed e contrario quidam nolentes
ut quadrati lapides ad obedientiam vir
inducuntur. Denique ut sapiens ecclesiast
ait. Qui tollit lapides. afflicietur in eis.
Cum enim platis pone quosdam in
uno obedie nitur. per id dictor rebellium fit
gratur. Ad obedienciam igitur promptitudinem
demus per exemplum. Nauta enim impunite
in navi mari. exercuit nulla dilatione differ.
in nisi nobis aliqui in obedientia erimus
nos prelatos. Pudet et intrinsecus servi nisi
conducti pro pro pro. promptiores sint
ad pascendum gregem. et nos prelatis

nris sum q̃ pro eterna gloria. de obedia
deuota

Sit ~~nobis~~ post hec obedientia deuota
fratres. Ea namq; deuotione suscipienda est
quod iustis. ac si domino presentes
esset. Non enim homini sed in homine deo
certissime obedimus. Dubium namq; non
est. qui antepti offerentes sacrificium redemp
tori. dicit ipse ipsum. ahene vos subditis
voluntati. Simul sint quod fratres obedientia
ei xpo exhiberi. ut sit ille medela trinit
tatis allegata. sit mandatis superiorum nrorum
medela nihil sint omnia rapiantur. citius
tissime. quanto liberiores enim apud
deum. quanto nos pro illo deuotius nos
arctamus. Denq; virtus hec non sine
causa victimis preferitur. quia hic mata
in holocaustis deo voluntas pati
sed ibi tantummodo carne ahena. Sin ie
iunis et orationibus ac vigiliis poterunt
nobis equari fratres. quos quia tabidi
carne pretatis et obseruantia obedie preelius.
eos indicantur in xpo in eterno mdino
precedemus. Unde sumopere tanedum est
nobis ne in hiis duobus eruum sminimo
claudicemus. de obedientia voluntaria

Voluntaria quoq; sit obedientia.
que nec virgis nec tribulatibus
indigeat. sed moneatur sibilo

dulcori. Multo enim laudabilior est obedi-
ens que preceptum servat. laudabilior que con-
silium et admonitionibus sed per hanc omni
laude dignissima. que proprietas mihi
se conformat. Sed sunt nonnulli si poci
a maioribus suis volunt audire plusquam
quam ut placeat audita. nec prelatis si-
non se illi cupiunt obedire. Isti non
mirum genitum dicentes. nec quid me
quis facere. sed cum mihi dicit dominus si
quis ut faciat tibi satagit imitari. igitur
patet duplice esse obediam. vna vite
tatis. alia caritatis. Illa preceptis acq
quirit. hec consilis et admonitionibus acq
rit. Illa necessitate quadam aetatis. hec
caritatis amplitudine dilatata. Illa per
servitutem est seruorum. hec per libertatem
spiritus filiorum. et istam vtique tanto magis
accepta. quanto mihi debitam esse constat

de simplici obdiencia

Sit tam simpler enim obedia vra
fratres. ut iniuncta sine discussione
facientes indictis de ordo nec omnino
aliquid habere. Nam quisquis intentionem
proprietatis indicat. bellum sibi intrinsica
parat. Per hoc enim ipse causatur mandatorum
quas ignorat discutit. in laberinthum erro
rem se ipse ponit. Certe per hoc obedientie
bonum mendacium efficit. ni quis platim

irrationabilia iubere. p̄ sup̄ tonsis ordo in
tuetur. Peruptamen et si prelatis interdi
mus vtilia pro medio iubeat: monere
possit ad inobedientiam id non debet. Nam
et si ille errauit in iubendo nequaquam pos
demabitur semotis mandatis. nisi ipse sonte
deum propriat exequendo. Si enim ea que per
obediam facitis non sunt interdicta vtilia
monasteriis. semper tamen vtilia erunt vob.
Quod enim prosunt. quod quedam patres antiqua
iudam longo tempore iussis iugiunt.
nisi quod in terra quales estis obedientie pri
uate. et obedientis meritum demeruimus. Obe
dientie sane fastigium in hac est. ut quasi
stultus quis se faciat in hac mundo. ut sibi
discernere. iuditare ex his que sibi impera
fuerint. sed ad dei simplicitate et fide illud
vile tantum id sapiens et iuditans. quod sibi
lerdei ut etiamen mederit semotis. Et vere
si per hunc modum euacuati fuerimus spiri
tu. spiritu repletimur non in merito tui
diuino. Attendite quam in tuo oris cautiza sua
obedit sine discussione creatori. vt de
illa faciat. quidquid sue placuerit maiestati.
Per quod manifeste instruimur ut simpliciter
iussa perficiamus. nequaquam maceribus nris p
in obedientia zelucrimur. de obedientia
Oportet michi loqui hec ordinata
ordinata obedientia. ne si ordo eius

prudentia obedientie opus prosequitur deprauetur.
Unde considerandum nobis est quod sicut ratio
nra debet esse subdita creatori sic voluntas
obediat rationi atque sensualitas voluntati.
Nam si rationalitas voluntati sensualitas
ad rationi voluntas aut creatori ratio debi
te subditam esse ratio quere ordo. Et hic iu
sto iudicio nobis ab emptori nro resistit
cum a nobis ipsis manibus non paretur
Ordo quippe obedie consideratur platonis dra
tenendus est. vt maiores in omnibus pre
ferant. Duobus enim platus gratia proprie
tibus atque tenendum mori omnibus e maior.
Unde cum deus supremus platus sit. con
tempnendi sunt proprius mandatum homi
quando quisque propriam non deum. Oportet
enim vt aut petrus duo magis obedire sp
hominibus. Patet igitur quia minus sunt mala
propter obediam quam retinendi patet quia eandem iudicium
aliqui sint bona rationabiliter omittendi.
Critis enim contemplatiua vitam in multis
actiua preferre. Tamen cum alia illa subditi
ad ista trahit homo quod propter maiorem
negligit. virtutis obedientie in meritorum
cumulo compensat. De iocunda obedientia

Post hec sciendum est quia nequaquam
per tristitiam aut per necessitatem fit
quod in magis faciendum. Iocunda etenim
obedientia platum ipsum inuenit letificat.

obedie laborem assumat. serenitate quasi
constie prestat. Et quib autem mestus ob
stat. cum symone cyreneo i angaria crucem
portat. Cum ruis non vnitas subiecte mur
murat. et ib qui cum tristicia mandatum exe
quitur. rate se vnctione sancti spiritus demo
stat. vel declarat. ~~Aliud~~ Aliud gaudet cum
andrea crucem suscipit. quasi omnib quod
imponitur. nec rorde renuit. nec signo qui
ter contradicit. Sunt autem qui ex desiderio
faciunt ea laboriosa. dumodo sint placita.
qui cum iucunditate suscipiunt facilia. et iussa.
Illud fieri persuasione dyaboli certum est.
ut hoc nobis grave faciat. in quo maior
meritum ee constat. et aliud nobis offerre
satagit gaudiosum. quod salutem nre mori
persuadet fructuosum. de obedientia strenua.

Non tam benignitate lenia. sed et ardua ppter
obediam agenda sunt. Est enim obe
dientia preciosa. cui obtpat i placi
tis. non tamen placita. sed quia i mita
Preciosior vero est aurum et topazion.
cum obedia in contrariis. in quibus interdum
sensualitas renititur. erit tamen ratio
semper prompta. exemplo xpi. qui quan
tum ratione patiendi a se transferre poterat.
tamen voluntate sua patri subiecit voluntatem. In obedia patris mei mihi nulla ad

uiuendi efficacia difficultas operis ad
promptitudine voluntatis. Quando per
claustralem uitam religiosam uiuimus mundo
morimur et terrenis actibus quodammodo
separamur. Quare per obediam voluntates
nras continue mortificemus. ut illi qui p
uobis preciosis sunt sanguine fuit semp
uiuere valeamus. Quisq; igit ad uiam se
moris uidere presumatis. non possumus
aut nescimus ad partes uras accessos per
obedie homi cuia uiportabilia sedm hu
manu iudicia cognoscamus. Virtus etem
omnipotis deus administrat corpori. ubi voluntas
fuerit ad id qd iubetur adest mentis
Unde quidam sanctorum patrum uiaduto
semoris obtpans. supra spem. virtute dma
non pria suam monit. Ex hoc colligere
poterit. qd obedie districtio est. ut aliq;
sit indistincta. ut ea pro bono quod agendum
obedie. que interdum videntur care studiu
mundi sapiam. ratione. Hinc est qp vir obe
diens lapsus victoriam. quia voluntate
mutat naturaliter ad prospa. p actum
obedie se mutat cuia aduersa ad

de omnimoda obedientia

Non semel tm debet quisq; facere qd
iubetur. sed semper. cuia omnibus
obedire. Sed dicit in corde suo dis
dat et rebellis. Videmus qp hij qui ad obe

dicendam sunt difficilia. onerosus
sunt liberi. et ab officiis securi. Ipsis enim
vbique deserit. et parat. in alij. qui se ad ea
paratos exhibent. nec officiis. nec labo
ribus necessitant. onerantur. Cuius ergo in
quiunt possit omnia que mandantur custodire.
Tamen si sordis oculos aperuerit. aperte videre
possum. quod illis pro eo quod eis parat. est dolendum.
et vestis pro eo quod eis non parat. est gau
dendum. Quod enim interdum parat zelotypis
bus. vitio suo deputet non virtuti. sit
namque illud. ne pejor frissura fiat. et cu
talam quilibet aquassat. Sic et deus
no precepit dari libellum repudij. sed per
misit. Gaudet autem iusti. qui onerib⁹ pre
gravantur. quia dum multiplicantur super eos
opera. multiplicat et merita. et gaudium
pro sarcina premorum. Quia nisi onere tollat
preterea pena minuit. tempta cionis. ora
tio remoneat. Gaudendum autem quia licet omnes
homines obedire teneantur aequali. tyrannis
tamen preter votum regulares sunt amplius
obligati. Nam prisami huius obedienciam
est in bona domus sue ordinatione. regula
in rei publice gubernatione. plebanus in dom
preceptorum expositione. et sacrametorum administra
tione. Quilibet ordinum in disciplinae regularis obser
uatione. summo prelato deo in dictamatione
priorum. et custodia mandatorum. Nos igitur

fres qui ad obediam spiritu vos obligas
tis. nec aliquid exterpistis. exemplu psal
mste sepim dicentis. Ad omnia mandata
ma dirigebar. Memoria enim vra no
deridat. qd qui in vno precepto semoru
offendezit. precedentis observantiam omes
perdet. De obediencia pseueranti c. 13.

Quinde obedia sit pseuerans. Cu enim
professione facitur. usq; ad mortem
obedientiam vobis in posterum obligatis. Qua
igit exitus no principium. cuta probat.
felici iocunditate perpetuo coronandus. usq;
fine obediam non celebrat. Cu ergo pla
cet ut sibi veritas promissu solvat. ipse qui
que promisit finaliter p solue no obmittat.
Cum enim sedm ipi sentenia pseuerauit
fine. hic certissime salvus erit.

De abdicacione pietatis 2m principale

Ad alia observacio zeglare manu
mittis. ut qualiter sine precio viue
debeatis doceam. Igit ex eme primitue
perfectoe disce potestis. qd hre cuta gia
debeatis. Caritate nos idipsm meditat. que
communicado bomd qd habet. iuste. fere do
nant. mutuo quoq; sibi seruiut. manibz
corporis. cdi eadem vera p hoc nolio
medicancia. Que moneat rex abdicacom

Abdicacio vera xpus nos docuit ere
plo. bitus dmcus nos moriens legauit.

Scriptura quoque sacra figuris ide multi
plicibus demonstrauit. Nam xpus crucifixo
restibus suis spoliat per quod nob qui modos
sit paupertate nob se ouerit declaratur. Pe
cem non habuit vt asseruit vbi caput re
clinaret. Ceteris erga dnicis legauit nob
migrans ad dnm humilitate. caritate et vo
luntaria paupertate. Id xpi exemplo sic
tradit per idem. qui pauper erat pecunia.
sed diues erant vita pura. Denique legi
q mulieri amicte sole pedibus luna
supponit. per quod calcandi se nob cuncta
mundana demonstrantur.

Qz abdicatio xpi pietatis multu vitiatur

Sed hen sunt aliqui. qui pomp
paupertatis vitiat. nec possidendi
desiderio. nec vis prolatis sodinate. vbis
nec erga factis. sed vbitis hq modi dem
gratos demonstratis. Nonnulli erga sui.
qui ad ea que pro fide contempserat. atq
sis appetitibus nec anhelant. oblati q apud
ponderatore sum. qui puersa voluntas prius
erant qm ad actu prodeat q tempnat. Contra
quidam patru qui zapre cucumere condiuit.
se in sole acriter afflixit. vt veracio talis stellam
sibi tribuerit. et sic malu deposuit ni se tempe
ret. hic ergo qui dicat hi qui quas forris hz
non poterat nec asserant. Qi vere xpi disci
puli erant. per angustia porta que ducit ad

vitam. eremetarii ab omni in predicto vitare
sollicite laborarent. Inveniuntur interdum etiam
quosdam in quibusdam rebus adeo delicati. ut
nec ad tondendum eas sed petenti abstinere
velint verecundati. Alii quaternos vel res alias
a fratribus affectui minus abstondere. ne possint
petentibus non negare quibus attempnare dol
cent. Verum hec hypocrisia. et fraterne caritatis
ema postponendi. Pudet autem dicere. p nonnullos
pro vilissimis rebus sic agere. ut si quis
vel digito quitas erbis attentare presumpserit.
tam in dignationem totius conventus. quam vicorum
insolentia movebantur. In vernut. et alii si
sic dicunt. nisi det mihi licentia hoc vel illud
habendi vel acquirendi. nequaquam domui talibus
de extero provecto. Sunt et alii qui se tales
exhibent. ut platus ea que habent auferre no
indeat. vel ad ad temptus accedunt. in vestre no
presumat. et si abstulit quicquid talis. furtivos
in domo deferunt et tumultuo. Ad quia per
tale iudicatorem in predictis rebus aliqle
nus sibi vendicant. pretatis aliquid se habere qd
modo deferant. Pro hiis omnibus nequaquam sibi et
hardem assumere. nisi res illas pro quibus
monet. ad se primere aliqualiter indicaret.
Sunt ite nonnulli qui denarios sine licentia
nec acquirunt nec expendunt. et tamen ex licen
cia sibi denegari nulla ratione valent. apud
deum ermisibiles non existunt. Alii ad date

ul utrque quod deprehendat mendiose prelatu sui
absentiam exspectat. ut a maiore placet licentiam
habeant. quia negandum a maiore redditur. nel
prohibitu formidant. Ista quidem apud homines
forinsecus excusari possunt. sed apud deum cui
omne cor patet. et omnis voluntas loquitur. profecto
semita delinquunt. Sunt etiam qui omnes sta
bilia ul potabilia sibi missa. ut quotidie sol
habere. ul illis tantummodo. quibus placet distribue
ner fres. alios secum dispensantes. certum quorum mi
est voluntas et participes. Sunt et alii quibus
auctoritas edita est. quibus res monasterii ad
servitium dignitatis. aut necessitate pure simul. aut
superflue res expendunt. qui non magis curta curta
sua respiunt predicti. sed quo ad alios patri sat.
Hii si rem adiuvarent. qui eleemosine sunt pauper
quibus vivunt. eas sed magna timoris et zelo
zelo providentia. equalitate dispensarent.

Quales debent esse pauperum amatores

Qui autem amatores pauperum. sine hac
re nil utilitatis capiunt. neque habent nec ha
bebunt. neque relent. nec nil unitur. neque servitur.
Gaudius necessaria nobis hec licent in domi. non
tamen quantum habet speciale. Ecce pro nostro An
tiphona. tanta paupertatis exhibit. sed testamen
to mortis nec ullum fecit. Et sic quid non
licet hec claustralis. et operari studeat in domi.
Tenendum autem est qui religiosis postponenda
sunt quedam actu pietatis et affectu. ut pietatis

rerum quibus se prouiuit. Quedam affectu non actu. ut interdum est p. actum vitam despicere temporalium. Quedam actu tm affectu. sicut pro bono obedientie quis inimicitias cum templario suspiciat.
Sed hoc videmus multos bonum paupertatis appetere. qui noluit tamen ipsum cum destitui et penuria sustinere. Apud diuitem vero deum tuis pauperibus pecunia reddit. cum voluntas devota cum difficultatis molestia commitatur. Hac ad temedum arripite meditatis vtique plutera vosmetipsos ab omni appetitu reddatis extraneos. ut tamquam peregrinos tm nihil habentes. prius monasterii largitionem tu vos noueritis residere de mutepsis et alendos. Expressius igitur colligite. ut possidendorum in vita presenti nichil ordinate cupiatis. nec in honeste acquiratis. nec sine licentia superiorum acquisitis ut detis. nec preter voluntate prelati aliquid temeritas licentia extorsitis. nec cum stultitia rapacitate aliquam temeratis. nec in vilitate expenditis.

De nocumento paupertatis

Obtendunt paupertatem se vacuos esse de omni. qui cum professione sua possidere sitam quid aliena. Mala autem opensatio quic burcidat. et a deo primat. Inquitur religiosi archam onerant rerum paupertatis tantum tostitatis granati predatitis exestate. In dyalogorum libro legimus quendam religiosum paucos dies abstendisse. Cum suis sepultura et cimiterium

spinde sita. maledictione pro benedictione me
ruit sic hic. Pecunia tua tecum sit in perditionem.
potius denarius apud ipsum. Tales se deceduntur
impenitentes. Sunt insuper pecuniosi qui moriuntur
pro restituit aliena. Isti pro re sua pecunia pro
sua pignus obligat. quia pro talibus animam
suam dampnat. et se gaudiis talibus privat. Mi
serere qui se et sua apud secutus relinquit. De
inde se postmodum vitiose permittit. Iste talis in
sipiente se ondit. quia mola asinaria de col
lo amota resumit. et inspinas quas evaserat
se proicit. ac luto quo exitus fuerat se immigit.
Iste velut canis reversus ad vomitum. et vel spinas
mittendo manum ad aratrum perficit sulcum cer
tum. Talis miser si loth vxore in statua salis
conversa attendere. ad ea attendere ut respice
que reliquit nunc festinaret. Minus est
sapiens qui alio diuicias congregat. et de gra
ui opia metuit cuiat. Hunc est filius qui con
fessione sua res sibi colligit. sed per desertum
spiritualium fame perit. Per hos quoque qui sua p
rio sioza semper estimat. gradum et ordinem di
lignendorum aut neglignit aut ignorat. Iste
cum sit nundo mortuus fame mori formidat.
Cum de pedibus et solutus sit. iterato se in
quiat. Cum sit in naui hauriat aqua ut se
mergat. et cum sit in orto. sal spargit ne fe
ructus gre sibi crescat. Nonne talis potest
dici idolatra. qua fiduciam habet pecunia.

que in illo solo qui mutare posse potest
est habenda. O quam iniquos tres hic pondit.
qui postponendi pro paucis denariis xpm
putat. Primo talis intendit flagicium inde sup
at. qz is non unq̃ uno solido se dapnat. Ille
vero venditores dnm triginta denariis en
estimabat. Ratione ordine hic pueritur. qz
terram sup divina diligit. qua inter ele
mena creator rerum infima ordinauit. Du
uagz fratres: si curre ad tel in expedite si
tagis. ne quagz pinetes furemas amplectatis.

De utilitate paupertatis.

Sufficiat ante vobis tarissimi vra pau
pptas. z ab homine alia vra terrenas sub
stancias. qua xpo vobiscum manere dimitte
mus eritis. n' tpalia tenetis. Et sine illo
pauper eritis z egeni. cuctas enim divitias
mundi obtinetis. Ille ergo vt thesaurus
sit. qui solus die desideria repleri potest.
z sine illo nuda e omis rationa. Quare si
ppter paupptate efficiatis. si sitiatis. si mundi este
si sustinetis in omnoda. ille solus sufficiat vob.
cui dulcedinis magnificentia omnd mundi co
moda ppter se dimissi. in comparabiliter ren
pensat. Intendite fratres tam. qz sic secu
pauperz transitu per latrones facit. sic z
monachus nichil tenus nid detendit. securus
diabolo laqueos transit z euadit. Certe le
via sursu tendunt. z sic qui se omib' ppste

eroneando mundum. libere celos petunt. Cum
horum estimo pauper lazarus. qui sunt tande
in sinu abrahe angelico ministerio deportati.

De castitate ut dicendum est principale

Hic pertractandum est post hec velut vnum
de celestium primis vna castitas.
que divine visioni nos aptat. que
nam superat et angelicis spiritibus nos conformat. hec est mensa que fidele animam christi sponsam efficit. que sequentes agnum cantica nouum instruit. et deo proximam esse facit. Talibus in hereditatis sedes mei imperis. vbi thalamus est cordis mundi. amplexus gratia. ples opera bona. dos sanctitas sempiterna. O quam regales sunt iste nupcie. vbi dia xpo per amore mgi. vbi lena eius ihesu illicitatem nrm admiuab. i mezito sub capite nro ponit. et dex ipius nos i primo amplexuntur.

Sitiendimes de castitate.

Castitas restituit esse imperiale. quo decorabimur in animo sumi regis. hac tyrrino in dumeto qui carnezit. de imperio eterno assistere expellet. Videte quemodo constituti sunt valde serui dauid. quibus vestes vsque ad nates pendebant. quia assist nunciis eius apud altissimum. i tegumento continentie nuc sponsam. Omni laude dignum est in carne spi carne viuere. et nit spm. ad ee. et aculeos spmalia no sentire.

Salamadre sunt tales sales. que igne no
n aburit. et pisci qui aquis terrenis dantur non
submergitur atq; grano qd nec mittit. Zizania suffo
cantur. Si mira fiunt in hoc mundo. Quanto
namq; mirabilius est de carne ypocrita vomite
extirpare libidinis. quam et dementia vel febris
de corporibus abscindere. Sic itaq; cor nrm per
castimonia thronus abiectus. sit lectulus
floribus. sit fons clarius. sit vineq; ortus inclusus.
sit amenus paradisus. sit archa extrinsecus de
aurata. et intrinsecus detecta bilis apotheca.

De fugiendo errore in ministerio

Quibus modis in animabus errant. dicunt
cogitatione. vel delectatione. vel assensu
mira ide vitia elaborant. Hinc figuram em
det sic scriptura nobis innuit. cum in pomorum
paradisum peto. serpentem. et insuere. atq; vitia
trahitur introducunt. De custodia cogitatione

Primo ergo sup cordis tua stes tam
quam ponere sic signaculum sita gitur.
ne nigrit ad mundum gubiere. Cor
etenim tuum sic dicitur. que per impressione sigillo
quoliber configatur. Cuiate pulchritudo ymag
inibus metes tuas impunite. ac si eas mi
na gloria decorate. Studeatq; etiam pusillanime
ta bonarum cogitationum in igne desideriorum nrorum
mittere. quo valeat suavi amoris incenso. in
spatu altissimi redolere. Desiderium enim
nrm ignis est. et sedum mag qua imponit. ut

fetore ut boni ~~cordis~~ odoris flagrantiam
exhalant. Nor quoque rem mole turreti to
nitue opitur. sed ut lolium ut triticum domi
nus secum arbitrium imponetis. Sicut ergo
ut Salomon qui aureas lilia super templum
posuit. ad remendum quasque litteras ad
resistendum volatilibus cogitationibus se pre
munit. Sic et vos fratres. quotquot cogitationes
pueriles. raptore in suum thesaurum mittunt.
malum semen iactando eguleum nutrit. sagittas
diaboli absque clypei obiectione ut oppositione
repellere nunquam se sathane vpm de solio suo
deiicit. portos in ortum suum denastandum mit
dunt. tunc in oste sue sonte proiicit. flores
zelinquos ad stercora se convertit.

de delectatione

Ovasi matre proles. sic malum delectatio
cogitatum sequitur. Cumque quis ~~cogitare~~
voluerit vitare constat malum. pranicat an
tedens. stet quique delectationibus carnalibus
mente dedit. a supnis se infinitionibus elon
gabit. Ubi est enim ut divina consolatio infundi
debit vasi inquinato. Nam cor munditiis
sedes est sathane. nisi vpm quem non dig
nos sedere. Nequam in digna commitatio. omnium
vile bonum spernere. et zelus mundiliis sitere.
sonte dulcedinis zelinqere. et turbato rivulo
se replere. Igitur si de pravis interdum nos co
gitare contingat. no hor ex delectatione sed ex

annata apparione fiat. sicut patet in libro genesis
abraham. cuersus vbera a longe respexit.
et themaba sine cunctatione exercitum dolens
planxit. De consensu

Ceterum si considerat vt illicita cogitatio
interdum nos inordinate. si in cepe cauendum
est. vt vsque ad consensum delectatio non deducat.
Cum enim diabolus molimate nos ad peccandum
mittit. ad suum in carne tristitia nos hortatur.
Sed mendax est et pater eius. ideo minime tristitie
eius potius in assensu vero si adiecerit quod ei
placuit. Considerandum tamen est duplice esse
consensum. qui nos maculat. dum id malum
fiat determinate. ut cum non modus sed in
delectatione motum assentimus. Quando enim de
lectatio cogitationis vsque ad voluntate delec
tandi prorumpit. nisi zeal timor aeria
absque pretrinde apis indicat. Et si taliter
delectantes apud omnipotentem zeal sunt. videtur
quod zeatu aliter incitatur. qui temptatores sue
metes. ad illicita se compellunt.

Quales dei ee castitas.

Studeamus ergo fratres carpis hec co
tinentia. atque mentis quoque nobis per
tinuione tuborum atque mamillarum. cum zona
aurea declinat. Si vero temptatio carnis
ut demonis ad illicita quique nos incitat. mente
tamen stabile her minime frangat. Sed multum
interest hec vinutes politicis. ut purgatorias.

aut purgati animi. quia tanto sud erime
poralis meliores. sicuto post triumphum iam
quiete possident puritatis. Quamuis enim
laude plenum sit eterna bq desiderius resistere.
multo tamen laudabilius est. temptationum mi
tanta no sentire. Nam dum obtinet i bellorum
afflictibus quibus triumphum. tamen vulnerum
interdum ictus recipit. et plagarum. Motus
enim quie tid labore pugne quibus aperuit. qui
se pace tree stauerit tuetur insurgit. Nec qui
cum ab hoste dimicat securus esse potest.
sine pg victoria mte suos diuante timios
deseriquit. Securior erat dauid postqm
a prelius subiis hostibus quietatus. qui
tid bellorum distrimbus subiacebat. Beatus
iste tiquillus in archa noe designatur. i
qua tuta quietatus euasit et pacat. Ad
pace hanc laudabile tuetur veni. qui tdi
vicia insurgentia. no est ex nrte pugnam
appellim. sed ea potius tid se pmitid octo zois
obtulerint. velut tohibrid nimio horrore
detestamur.

Circustantie luxurie

Non solum opus luxurie nephanum.
sed ad illud mentes circustantie sed
vitande. quales sunt in tactu visus. tactus.
osculat et amplexus. freques colloquium atq
risus.

De custodia visus

Etem quia mors psenestras nras
intredit. nrte est vt visus ipe. tid

diligentia obseruet. ne diu in tante affectio
nis limites exteriora respicia. diuicias interi
ores amittas. Certe si dauid visu ab i tanto
minutu restrinxisset in tante temptationis
malo minime incidisset. Iudicia quoque
dyna prodidit. que ad videndi mitiores ze
lotypi cruces. i sui se custodia non coclusit.
Ad contegendu visu nrm exemplu nos
saluator tradidit. qui nec gaudio indersi
oculos aperiri recusauit. Cuocirca stoi
dalizante octm. sedm dmi consiliu eruag.
vt visu sit. ne vanitates hauriat auerte
studeas. De tactu

Quaerendi sunt preterea tactus. non
solu lasciuiri sed etiam bonarum
fruiti. Cumuis enim bona sit terra. laqs
sit pluuia. tamen exercitu amoritione luti
efficitur. Eodem modo licet enim bona sit
mulier femine. ex tactu tamen illius. no minus
luto sit tractatio. ut affectio tribuitur. Cipri
ti etiam quibus tetigerit. manus vtique sor
dedabat. Cuius ante stultus credit se mu
i igne posse mitte. z incedu no sentire.
Vnde. quidam patri qui matre priam pa
tua sui sportabat. manus pallio ne illam
tangeret inuoluebat. De osculo.

Si ergo sedm dmi apli. bonu est mu
liere no tangere. neque ergo expedit
illam osculari. Contu pia tu quo sed flo

sic decipit et excitat. ut dicat talia licere. cui
eundem aptum estat sanctum osculum indulsisse.
Quidam miseratur petit medicum tumor. cum
affectus ad aliquid faciendum incipit dilati.
format enim sibi mens rapina. constituit illem
incipit. dum tamen perficiat quod affectat. Ipsa vero
ostia post facti perpetratorum amatis similiter
tam pingit. que ad malum parte denuntiat. veri
tatis semitas derelinquit. Lampadibus ergo
noctes destruant. qui ad eternas nuptias
sese parant. Ornatos namque lampadibus
mundicie et dei letitie decet esse. qui supni
sponsi cupiunt amplexibus interesse.

Remedia luxurie

Remedia luxurie sunt infamitatis
tatem suspectas demittere. sibi non
minus confidere occasiones temptationum fugere.
Sensibus exteriores claudere. Cogitationes
malas restringere. Carnem domare. motibus
insurgentibus resistere. bonis se exercitiis
semper occupare. Quod enim antiquus hostis
vacante viderit. tunc suis negotiis occupatur.
Gaudendum demum. quod non cum alia vitia est
pugnandum. hoc tamen in altimetie malum
est fugiendum. Quoniam sicut insurgunt per
potum atque fugide ardor silentium non minuit
sed accendit. sic concupiscentie remedium sepe
in tristis que premisi miseriis. nec desi
derium sedat nec extinguit. De custodia cordis

Omni custodia nam est cor nrm custodire.
quia constat illud multi plicitez impugnari. In resistendo quoq; nrte est. vt ibi
in nra sancta custodia cauceres. vbi pugnas exprimit fortiores. Nam et diabolus
ibi ponit frequentius tentationum laqueos.
vbi magis sanctis nos in cantos. Et ibi
nos studet fortius debellare. vbi nos nou
ut amplius exercere. Pax et concordia
fratrum est laudabile. nisi contra vitia pugnatur. Quod optime omnium vtri turris
edificata in pugnul' decora fuisse mille
clipeis. omis ar matura forcium medra. Vnde
et antiquo ppto ppter exercitium studendi ebriz
eus zelum qui. Et qua tabeis in salutho
pugnadi lucta tum. vt qm gratia sit
deo bellum contra vitia delectat. Illum scm
frequent cogitate. qm vidit semor p diuersatu spectacu coram se formatas vmagines
impugnari. quas quia p negligentia non repulit. cordis sui pulchritudine in
conspectu dei omnia sanctis maculauit. Et
cauetso tum si statim alle temptatio exsiluit.
qui vt magis obluui stere talum mittere
sibi luta figant. Ad immedi custodia
cordis nri. cherubim cu flameo gladio
ad viam ponit paradisi. Studeamus ergo
caput serpentis maxime atere. hoc est
principis temptationum resistere. vt sic

hoste ꝗ debet est oppimere. et nequam semine destruere. atque ad petram xpm nros paulos allidamus. Ut sic adversarius nr diabolus sepe temptationibus nos exercet. xpa scriptura nos tedio no afficiat. nec sicut lapides. quos stille cadentes no violenta. sed scriptura tande cauat. liquet hoc in xpe quodam. qui annis xl temptatus. fortius ad lethal xpi pstitit. sed pernoctando ~~in~~ vnis noctis spatio victus cessit.

De humilitate : xl pm le

Patres tam humilitate libenter amplecti debemus. quam xpus vos docuit. exemplo metipsum demonstrauit. qui se mite et humilem corde dixit. Gaudebat ~~eum~~ et de quodam apud antiquos viros sempiterno. ad ossa mortuorum misso. vt illis exhibere ignominam honorem. quatenus sic hec ad vestros sensibilia teneret. sic et xpe laudes et vitupia de cetero no curaret.

Q q humilitas acquirit

Humilitas sic acquirit. si videlicet destitus vros cum dolore cor emendare studeatis. ipsum zelotipis. si ipsum et collenia cor corde fugatis. si ipsum temptationes non ostendatis. Si vos vere mundo estimatio mortuos. si nulli nisi soli deo placere appetatis. nec vlli displicere nisi domino timeatis. Si humana prosa vos nichil adiciat honestatis. aut minuat ~~solue~~ solitudo.

Si vos in viles. non supplicie latronum pro
mittetis sed varias repletis. Si deficientis
viles videri. sicut quod est dei omnem cursum
nature ordinis. aut quod vos pro redde nobiles
destinetis. Si sin glare sensu zelum quatis.
si respicos in vias ostis. arrisuris. et alios
excusatis.

De signis humilitatis

Hec sunt signa humilitatis. videlicet
gravam homini negligere. sed terris alios
acquirere. derepciones libenter audire.
caput inclinare. vestes nobiles non tre
ul ferre. risum tenere. ampulloso non ferre.
tortuosum incessum vitare. Sine discussione
maiorum precepta pstere. equaliter ad ob se
quium prudere. moribus non obstrepere. sim si
gradientes via. nuqm duplicitatis. aut fic
tionis vestigia pretendere. in bibliis nolle
virtutum obtinere.

De utilitate humilitatis

Et humilitate utilitate primo. ignos
cratis. p cuius ei virtutum rationes i
superiore construas fundamentum spirituale edi
ficii ne cadat sustentatis. et scala usq ad
celestia nos sublimatis. Ipsa etenim humilitas
virtutes cetas ornat. atque nos assi
milat. actices pulchritudine sua ornat.
Hec est que deo est amabilis. in seipsa lau
dabilis. multis nos utilis. et primis exem
plaris. Humilitas certe virtus est. que loca
obtinet absencia. stabilit sapienia. accipit

iam commissa. Qual' cit vera humilitas

Si igitur ergo pfecte humilis esse
uiti. velut surdus mutus et cecus. vno
si stultus se exhibere et minimis conte
ut videbatur nihil audire nt loqui cupiat.
ad ipm a pfecto suo pfectu. et a bono pter
derisione aliq tenus no recedat. Humilitate
quoq quisq pfecte tenebit sine fictione. vt sic
illa exhibet formetur in ope. sic no deseratur
cam in corde. Non sitis ergo sicut illi qui
humilitate diligunt. sed superbiam nolunt. quia
hes si humilitate vere agnoscerent. nequaq
illam in contemptu ppe excellentie consistere
dubitarent. In pestimetis sanctis tale me
dium. vt nec curiositate nec pcrastinate sit
nobilia. nec cum vilitate nimia deturpa.
Superbia non multu de suo meritis con
ualescit. Cum enim abutere se. quib mititur.
de hoc ipso in mentis mitiones glorianur.
et eodem modo ut pro xpo quib iejunant.
sepe per hoc nimia gly sitiunt. Vnde cu
quidam frater quereret sitz magis a con
gregatione quam solitudine iejunare
posset. Pfectius esset. quia dignius ei in
monasterio pasteret. Sed in solitudine nullo
iejunij testis esset. De nocumento superbie

Nocumentum superbie in hoc pendet.
qp in oppibus homis duo sunt vis
gloria et vilitas. Cuius pmu

dens sibi reservavit. Verumquod nobis dedit.
Unde si parte dei quaeritur altera amittitur.
Sicut enim ventis pulvere proiicitur. sic vanitas virtutes dissipat et disperdit. Hoc enim certissime tenendum est. quod nisi obedientie bonis. nec patientie virtus. nec pusillanimis puritas obtinet. si humilitatis sinceritas amittatur. Quae denuit humilitatem

Si ergo humilitate diligitis. per hec que subtrupsi illam consequemini. Si in vobis pensaveritis facilitate radi. difficultate resingendi. mutitudinem pseudandi. Si dignum habere studueritis per fragilitatis et considerandum alterius fratris meliorem. Si sepe cogitaveritis mortem imminente. si deum cuncta que agitis attendatis intuente. Si certe apud dominum usque ad mortem intrepissimi humilitatem pensaveritis. si gloriam et honorem que sequuntur ignominiam pondeaveritis. De paucia .q. pnte

Denique fratres omnes virtutum cupiditatem apprehendite. que in sanctis dei mirabiliter operatur. Paucitatem enim non nisi puellam fragile facit vincere totum mundum. vino sine pugna vincit adversarium. et amaritudo pasti. at in cibus delectat. Ipsi certe se dignos hujus gaudentes indicabant. quia pro xpi nomine ignominiam sustinebant. Si bene considerantes non

sunt q̃ digne passiones hujus temporis q̃s
sustinet ad magnitudinem xpi passionum mor-
ti delitorum et infernalium tormentorum ac
celestium premiorum. Propterea letati sunt pres nri
pro doctrinis suis tribulantur videntes et
amis suis videntur mala. Dic apte
nobis hujus domicus indit. qui locum spiritu
suscipiens intrapit alacter et cantauit. Idem
quasi pater certatione libentius sunt ipsi
tholose. quia cerepit ibi molestias tribulationes.
Exemplum patie Job nobis exhibuit
qui dicebat. Nomine dissimulari. nomine
alium. et iam quietus. Dissimulauit quidem
foris. ne p opa signum impatie onderet. ta
cuit a bis inordinatis. ne in ore dura
proferret. quiesuit et corde. ne serpens uel
ceter insectus p turbaret. Velitas patie

Deceria est adamas. quo mens in
omnibus non stringi. medina per
quam ab omni lesione tuatur. et cuspes
quo ne ledi valeat omnium. Aliaio certe
ledi non potimus. nisi prius eorum nos ipsos
intimis dimittimus. Tribulationis ille
nomen sancti. qui pauperibus ero
gauit. hunc sancti septuaginta sacerdotum. ubi
tribus pretis in nullo ignis nocuit. sed
vincula tm solut. Idem indit artificium.
quia lapis ad hoc indit et stulpit. ut in
solepni loco pannus in collocetur. Dic et

nos mundo diminuit. ut in templo
celestis patrie. vbi nullus sonat malleus
postea collocent. ¶ Iam gaudium tristitia
precedit. qua ut pro purgatione culpe. uel
presentione gracie. ut pro augmento gloriae mu
ferunt. ¶ O labor. o dolor. o vite lacrime. quas ab
afflictorum oculis domina manus terget. Celos
regnum eorum et credunt. sunt presentes potes
iustitia parant. ¶ Cum vero in presente duo
sint. culpa videlicet et pena. melior quis
habet patiens. cum pseudonis sit culpa lede
ns. pena tamen modo sustinetis. ¶ Puritate
fide dilectionis et horum in nobis omnipotes
deus probat. quia eos quos amat castigat
et castigat. ¶ Hinc est. quod signum clemencie ab
assuero regis contra hester aurea virga
extendit. quia nos et conplados virga
correctionis dulce significat. ¶ Si enim suos
dilectoribus deus iperhiter burlatur. ples
sibi non prosse sed pro domibus potius ad
herent. fuerunt qui velut deus arbitrari
fuerunt et simsi. de quibus quid aliter dice
rem. nisi quod sic ad merita vite quitabitur
prosperi. sic et adversi. unde vt verius dica
tabitur mihi adversi et potuit. pro
quibus ipsa adversitas minutis cumulat
semper et meritum et tande in gaudium dur.
¶ Patet igitur quod homo patiens de felle fructum
melius elicit. mala in bonum quertit. et

aspna vitam efficit. mare qui hic sugit. me
rore retine felicitatis gaudium emittat. respi
ad tempus eum exspectabit panes. et poca
iocunditatis redditio subsequet. Certe peni
tes ad refrigerium venire non potuerunt. nisi
hic per aquam tribulationis. ut tande per
ignem purgatorij liberarentur. Franlior est
est aque transitus quam ignis. Si adui
sitatis utilitate possemus considerare. vir
tutem amis dno possemus ~~pro nostre~~
~~miseriis~~ pro miseriis vnus beneficio
rendere. nu sapientes ille homines fratres
dolent plorant. quia non eum domus vne
ano per miseriis molestia visitant.

Malis debet ce pacia

Celum ergo fres bona accipere et
mala pati. et si credis cupimus
tranquillitate hre. no quod nobis sit. sed (debemus
qd alius ~~rogat~~ nrogat ponderare. sere
libentius iniurias qm inferre. flagella
dei sine murmure ac iniurias proximi sed
iudicis odio sustinere. nam sub studiose
curare. qua illu odi nos sentimus qm
nronatibit accepisse. exemplum horr
sinum habemus. qm quido cithiam psal
lendo refrigit. similes malu spiritu
mitigant. Si pena ex culpa meremur
doleamus. si ante inoctem patimur gaudeamus.
qz iocundius est cu xpo inoctem sustinere

molestias. quam cum laborare uiste. multo
maioris gloriae pro diuina laude. quam pro
meritis mala ferre. Gaudete igitur atque de
gratia deo pro prosperis et pro aduersis. sic
non solum cantat diebus sed et noctibus plu
lomeria. Sine querela tam actio quam pas
sione. vos ita seruetis fratres tram. ut nec
querelas moueatis de aliis. nec de vobis
audiatis cuiquam mandi querulandi. De nullo
gaudeatis nisi quod domino nro ihu xpo
militat. nec de aliquo doleatis nisi de eo
quod a conditoris gratia vos elongat. Nul
la potestas contra prium tuendo est rebelle.
Hec est enim dilectissimi tyrones xpi victoria.
ut credant ledenti et medicentur persecuti.
Gaudete ergo fratres velut zaducei. que istute
magis fraglant. sicut auri quod fornax no
consumit sed purificat. Gaudete grauum quod a
palea flagellum separat. Gaudete nauis quia
ventus non impedit sed ad litus trahit.
ut agitat. sicut gemma quam sculpta non
destruit sed decorat. Id perfecta igitur patria
cupiatis pueritie. gradibus tuis vtamur.
videlicet ut malum pro malo nunquam rallu
malo non resistamus. mala tolerentur
et inuriantur placentur. et inimicis delegamus
bonum pro malo reprendamus gaudentes
et iniurias sustinuimus. ad plus sustinendum
paratissimi. In tribulatione deo gratias referamus

Adnecessitates pro vno effectum. maxime
cum videt ad sustinendam ~~[illegible]~~ iniuria sed ad
ensione talionis non sunt facilem sed in
mobiles velut muti. et quasi qui her non
audierunt sic ad nectunt velut surdi.

de malis impacie

Multa mala impacia operat. Fastidiosum etiam
oculum tenet. spiritus sancti domum turbat.
ac iuris dulcedine mente privat. Herodi
tum operatur. quia sicut ille igne venit. sic
importuna homo impacie sui velut igne
venit. Tria enim febribus similia est. quia non
solum animam sed et corpus per eam et corporalibus
morbis opprimere. Vnam dicam vna febris
perorere. quia per febres homo in die tm
semel veratur sicut bis. Per iram vno die
multoties agitatur. Cum ante tribulatio sit
quedam iustitia. talis quisque qui per tur
midam iudicatur quieta sedeat. ne si sub iu
dicio insolent se moverit. penis malum
per impaciam incurrat. Sicut igitur de ferrente
quis incusavit sic iudicari quierit. plus
amittit quam habuit tumultu. Nocentem tol
lenti pullum tunc fame. Si quis vero
a domino vindictam posuit. ipsum deus qui
modo tortore. sed mente sese facit. Quod
de ira dicam. Per iram etiam cor anxie
palpitat. os clamore format. sensus quid
loquatur ignorat. erasantur oculi. non

cognoscit nos. facit ignescit. lignum se effe
dit. corpus tremit. **Pacta his deformat mal**

Sunt autem nonnulli qui patientiam non
exercent sed per virtutibus acquirendam
licentiam. qui volunt esse solummodo patientes cum
non fuerint abalius verberati. Sunt et alii
qui foris in iniuriis diffidant. et rancorem
tamen in interioribus servant. Horum patientia
est quasi calceus non in virtutis. qui ab
exteriori quidem lesione defendit. sed in
terior pede tangit. Isti etiam sunt hypo
crite. qui plaga in pelle foris bene sustinent et vulnera
sed corde introrsum cetera sunt
facti in interioribus determinata. Sunt vero
alii. qui gloriam in iniuriis studiose vindicant
sed dei in iniuriis persequi minime curant. non
adhibentes aliam per zelum aliam per virtu
tem esse. Prima tamen in iniuria dei. Sed ut
gravem cognoscit. et illa est gravis culpa.
Cumulat illa primum. ista penam. Sed tamen
valde est. ne in tantum animo per iram
turbe. vt quod vitio fieri agit. fieri per
zelum rectitudinis estimet. Interdum enim
vitia sub virtutibus se palliant. facta
que possunt fieri meritoria. redditur noxia
ac deprimat. Sic fit non magni. ut in
correctione fratris vel erectam caritatem. cum
potius eo iudicio caritas deberet vera esse
tacere. Sunt et alii qui per somnis et non viris

ratione. Nos autem caritatis ordine observa-
tes nostris ep est diligendi natura quam deus
indidit et detestanda sunt crimina que quis
ex instinctu ypo vel certe diabolico perpetrat.
Possumus tamen interdum hoc non ex ra-
tione sed ex caritate vestra et pro bono suo
corpori malum pene desiderare. Cum enim
quis ex sanitate corporis vel affluentia divitiarum
vel alius gracias ex tollit aut peccatis aliis
implicat ut plus bona subtrahant hominibus
bene possunt et tonabiliter optare ut desi-
cetur causa deficiat et effectus.

Quis modus arguit pacam

Ut autem secundum possumus nos adver
sancia sustinere studeamus hec solli
cite possidere videlicet. Memoria passionis
domini considerando. Zelum iustitie dilectione
domini caritate. Pensemus et mera mala me
rita. deique iustitia et penas purgatorii que
nos per tribulationem dimittit et primum quod di
mittit et gratiam que facit et gloriam dei ad
quam ordinat et primum quod auget atque cau
telam quia per hanc non modicum erudimur.
Sed laborandum est nos ne per impatiam
nos alienat inde penam incurrere. Unde
possemus gratiam et gloriam exspectare. Videa
mus eum qui pro equali motu pigmentum reddet.
Iustum setzet et qui in eodem igne aurum purificat
et fenum fumat. Certe tribulacio talem est

ad bonum opus seruore pigritia nram ex
citantes et ventis ad portum gle nos impellentis.
Letetur nu ⁊ uariose molestamur tuis actibus
⁊ nobis ra uerte ex tuo gremio. si per dyssila
nonem p̄mos impetus repulsi. Est enim re
natura. p signum extorilius paulati efficit.
sed dilat minuit ⁊ laugwescit.

De ordinacione hēis ad dm Sextu p̄mk

Carissimi in sup fres mei. exhibete
vos etiam tota deo laudabiles sin
cere mentis puritate. ⁊ tota hominis
deferia discipline. Exhibete vos semper ⁊
dei seruiti timoratos. sollicitos ac devotos.
Collinete deo plantati ⁊ vestigate ⁊ ardentes
ea amplectite ⁊ implete. In caritate ⁊ ex
caritate cuncta facere satagite. vt ⁊ deo
largiente habeatis caritatis habitu. ⁊ p
vtm studiu eius motu. Si enim vnu ⁊ so
m actionibus vris defuerit. neque ante
apud deu meritorum opus erit. Id ergo qd
m vsu venerit devote ad deu referte. ⁊
ei ppter semetipm per amore satagabi
m hereete. Via vobis est ad deu ta prospa
quam aduersa. vt in sucessibus eu gratiar
actione sitis humiles. ⁊ in grijs patientes.
nec nullo gaudentes nisi qd xpo militat.
nec de aliquo dolentes. nisi qd ab eius
gratia vos elongat. Soli deo placere ap
petatis. sibiq; displicere tm modo timeatis.

secundis ut psens

Bola vos ea que vos deo nunquam displicerant.
sola que sibi contraria sunt amaverunt.
Totam vitam vestram ad dei gloriam ordinate.
semper illi pro beneficiis suis gratias agite. et
quicquid ad eius laudem non pertinet. quasi amissum
penitus deplorate. Displicat vobis omne quod preter
deum est. nec gratis aliquid in hiis rebus preter
deum. Tedeat vos omnis gaudii quod est contra
deum. et delectet vos omne tristabile quod ordinat
vos ad deum. Sit vobis deus et gaudium
in meerore. et solatium in tribulacione. Sit
vobis cibus in iejunio. in paupertate hi
bundancia. et infirmitate similiter prima me
dicina. Quia preter si esuritis ille vobis con
ducit. si sitis ipse vobis est vinum roborans.
Si nudi sunt ipse vestis. si infirmi sunt ipse
medicus. si vigilatis sunt ipse vos lectulus
si tambiguo constituti sunt ipse consultatrix.
Si fatigati et timere. sunt ipse vobis quies
et umbraculum. Sit misericors deus roborans vos
specialiter. quos vos ex ponatis. et sigillum in
vos impinatis. sit via qua ambuletis. Sit
gemma que vos ornet. sit fons qui vos
lauet. sit panis qui vos confortat. sit ac
matum quod vos sanet. sit clavis que roborat
viam sibi aperiat. et mundo claudat. Et si vires
corporis deficiant. semper tamen in obsequio
adutoris bone voluntatis desideria retineant. Diligite que deus diligit. et odite id

tudinem ad odit. Quantum est in vobis
semper sine aliis hæc meditemini dum con-
templantur affectus dei delectentur. delectentur
ipsum quærentes. sapiam ipsum inveniente.
connectantur sibi plantente. et generantur
illum exspectante. Quod plura adhuc ne-
dum potentiam. inveniunt sapiam. inveniu-
clementiam. desiderium pulchritudinem al-
luminant per dulcedinem. venerem eter-
nitate. invitam humilitate. valentudinem
inquirant. et secundum laudem. magis spere-
ar instinct eius ~~spiramus~~ tinuamus

De ordinatione hominis ad servitium. A. primo

Quoniam vero tuum ad sicut mu-
do. salvamur per oratio. et con-
templationem sicut in celo. In tu
mentis vere sint intente superius. ut pre
sentia velut transeuntia quodammodo respi
cientes. Vinculum sit vobis celum. et patria vra
sit celum. Propter ad deum cor dirigite. propter
sua nuptialitatis eius amicitia sub intuitu
luce tuo ipsum fiat limpe. propter amicitiam
ze monendum. Studium spiritualibus tam
lati vobis assuescite. omnis vsus vobis in
primis. nec tamen tamen et vestre
tudine. sed exercentur dulcedine ad
impletur. Oratio sicut aliquid querite. illis
omnibus libenter insistite. que affectu vestro
ad fervorem videntur amplius excitare.

Videte ne in corpore in choro sp̃ tuus
animo sit in foro. Cristeiz in timore sic
vos exhibeatis bono modo sanis assiduis
ne spiritualitas aliorum ordinis consuetudin
structu fiat vos in anet. tertia die mane
surgetis mecum que sunt estis deo offeratis.
sunt enim die. Noctis tacitumitatis lacrimo
nibus et a paucilibus in die omissis volumpe
taplin teneatis. In bonis studeatis in
tellectu proficere et affectu. Bis in bonis que
affectu ipsi sacredi spiritis applicatis ne ppt
in bonis obedienciam in ad id tenemur ne
obligatis. et humiliter ut supino homo sunt
et familiaziuis valeatis ab omni sitis ne
moneri secularis strepitu et uti mi
nistrabus spectaculis prudenciam sicut
in structuosis tacitumitatis exercei et
mundi blandimentis et illecebris crucifixi
de ordinatione horis ad primum. 8. pm le

Ve ad actum sceb tratum studete vob
proficere ad meritum proximis ad
exemplum. Cum sermonia filium
sitis semp in mundi spontanei et patienter
vili sitis ppter vsu ppri corporis onerosi.
Gratia spiritus ante pristis liberaliter et salutis
impendite. Ita ipsi vobis deest ab hominibus
humiliter requiritis. Delectu structuriis no
id ignaciam sed ipsius p sapientiam. Item
satis desitis ppriorem et supportate vni ceteris

alienos semper cogitare vos petere plus
potuisse ut matrem. nisi divina mea vos ipse
disset. Certe licet non adiutrix ad fortitudinem
magnis desiderabis laboribus meis et vos
indigentis ab aliis suppeditari. Habet enim certa
quaeque vine sua. Denique monete delinquentes
timiditate et argutie patientes. quae ad victum
et bellum cum viris habetur. in bono finiatur
ordinem. et non in malo. Quis mundum et sine
ratione optatam desideretis. apestere sicut
vram. Quaeliber transitoria statim proponit
caritati. Sic amis diligentis. ut eorum vitia
non ametis. Dilatio detur hominibus secundum
meritum. Sed facienda secundum officium et etate.
Adhuc ergo plus honorate superiores et pla
diligite meliores. Placabo obedientiam. equa
libus ordinem. inferioribus benignitatem exhibete.
Condendite maioribus per timorem subiici.
equalibus per caritatem obsequi. sed humi
litate moribus equari. Ditis prudentibus
parati. obedientibus modesti. maledicentibus
tacite. laudantibus vere credi. Negligentes
et reprehensione dignos ita dominate cauta
vt vos presumptuose non inducatis et trone
ea quae statim finiatis. Cuncta certe servetur
zelo in bono civitatis. eorum familiaritate amu
dus. appetatis. Qualiter virtute velut apis
prudes semper a melioribus deflorate. ut
quid mel quis habeat. sed quid primitus pos

sideat considerate ut consitate. Primo si vo
que videritis quod edificatorius huius. velut
ita et qui permisit hoc non videat tristaud.
Videpnam eum aliquod auctoritate ut con
sideremus eorum qui male agunt animali
nel exemplo. sed detrimus est flagitis.

Ad platos

Ad vos autem spectat plati subditorum spectabiliu. omnium non
amare. magis mirare. sine alumnia
contingere. sine superbia gubernare. sine ci
dubitate castigare. Cum pietate eum solle
vere. eundem non erigere. equalitate ser
vare. culpis ipsi timore ut amore non dissi
mulare. et zanctore ut odio non punire. in
pensis ad iustitiam multi tpetere. cui alicui
victu et vestitu ostetos. ad bonum monere.
nec maioribus iudicare. vos et exemplo ip
esse. Pro diuitate culpariu et pseuerie
mus vinum mit oleum exhibere. et sicut pauc
ita et virtutibus pstere. ctos. no solu
pee sed prodesse. circa interiora et exteriora
sollicitudine habere. spualia et tpalia pro
videre et pnide dispensare. Atque sint
dui ordine non licentiare. rationabiles licentias
non denegare. curis superfluis vos subthe
sed necessitis non de esse. Cum hiis quasiq
ci lenitate ambulant vos no misere. ma
turitate honesta pretendere. platuria pro
libertate ut omodo no tenere. amare superflua

non appetere. res enim honestate non acquirit.
de reddenda ratione animae cogitare. Ad vos
magni spectat o praelati et in actione prudentes
in contemplatione suspensos. in negotiis de
cunctis. in actibus veraces. In fidei stabiles.
in zelo nimis fidelis. vobis et pastores sed
alios liberales. in caritate et strenuos. cum
pios. rebelliosos et iniquos humiliter esse
matres. Sic certe beatus vos ad subditos
ut paratus semper fratribus infirmis subvenire.
et sanos ad bonum stimulare. temptatos
confortare. peccantes corripere. devotos dili
gere. pigros erudire. indisciplinatos frenetis
zelare. rugiosos ad exteriora mittere.
dissolutos in domo retinere. semetipsos in
omnibus consule. in omnes secundum regulam nutrie.
Dum enim non contempnere. verecundis
parere. presumptuosos increpare. inhabitantes
solari. omnes sibi vobis quasi duo quaedam

de ordinacione ad seipsum et ad dispositionem cordis

Ut perfectius fratres tranquillo possitis
sine attingere quae intuitis. ad
quod mundi zelatores venerantur
sollicite cogitetis. Dum vos voluntatem
firmitate. ac mundi nocturnos vos esti
mate. De cordibus vestris abiicite curio
sas cogitationes. indignas affectiones.
sinistras intentiones. molestias occupatio
nes. tristitiam in utile. spiritum amoren.

et sensui vnus singulare. Illud corda oculis dei
cognitione primestare. quod in stane homini vlpinia
cruhestenis statere. Conet ergo quisq; cor tuum
quod sit ut orta arboribus omnium pretionibus
apotheca sanctarum affectionum aromatibus re
dolentes. ut celum diuinarum illuminationum sideri
bus fulgeat. ut flos suspiria rore suspiciens.
ut archa thesaurum mirisinum in se claudens.
ut fons de nouissimis riuulos semp
manibus. ut speculum diuina vmaginum re
presentans. O beatum cor quod exhibet se so
lum. mundo denus sedeat. thalamum in quo
quiescat. sigillum cui similitudine sua imprimat.
cellarium quod vino suo replear. et libri quo
memoria sui scribat. aurem quam pro vniplacito
suo flectat. Conetur ergo vterque atq; vterque
quisq; hec cor denotum cogitationum bus distre
ti. in temptationibus cauti. a rancore et
ira. a iudicijs alienum. desiderio celestis nos
tra sunt. amore mineum. O quanto fulgidum
in apicibus tuis. O quam latum. O quam de natum
in vario pulchritudinis. O quam frissum in iudicia
sancta timore custoditum. et quid de corde.
de mea dilectissime studeamus scrutari.
ut toto corde credamus a peccatis detestando
ut toto corde accedamus ad dominum. desiderando
penitentia. toto corde requiramus dominum. sup
plicando veniam. toto corde adhereamus
domino. ipsum super omnia diligentes. toto corde

[illegible] domino, qui laudantes toto corde secundum
dominum, quibus semitas imitantur. Iste merito
dicendus est dominus, qui humilia prout sunt omnia
corda nostra. Ipse namque corda nostra sua potentia
illuminat, sua sapientia gubernat, hominem ditat, dul
cedine nutrit, pulchritudine in vitam, caritate
vnit, promissis allicit, flagellis erudit, omnia
bona operatur, prosperis emollit. Ipse deus omni
potens corda nostra mutet, exhortando, allaq
uando, tangendo, erudiendo, visitando, solida
do, vnificando, mortificando, aut irrorando.
Pro quibus omnibus gratias agamus, nos sibi
reddere quemadmodum decet. De custodia oris

Nimium sepe solet lapsus dare, nisi prius
retinuerit. Cuiusdam vero lapsus frequen
ter, aut vix prius sanctum fuerit si
tenet honeste, modeste, verecunde, sedulitate
quod voluit id proferat. Lingua enim mendax, du
plex, aut inflammata, deo est et hominibus
diuisa. Diligenter igitur respiciat tramis, quid
ut, quibus, ut, quando, ut, vbi, quantum et
ut, certe de qua causa loquatur, ne de semi
nutus vitio sed dicta circumstantie deficiant
tunc enim mala ostium cordis nostri, aut forte sui
dilectis suis auditoribus. Hec tria, testimonium
significationem in vitis sanctorum, attendant
ita ut testimonium sit disciplinatum, verbum
nisi significatum semper verum. Verbis nolite
offendere, sed nec in letibus curatis victoriam

clata

abstinere. Vitanda sunt semper verba quae
vel laptibus nostris vel auditoribus sunt nociva. Ab
limis itaque locutoribus absondendum est quae vel
illuds quos loquimur non quemadmodum honestatis
vel cui loquimur vel illuds de quo loquimur tempus
etiam loquendi considerandum est. Et quidam si
quidam alicuius dicendum est. Et nullum certum
tempus quando mala vel etiam omnia bona
sunt prefendi. Alias vero tacere debemus quando
palam lapsus repit. ne sermone eius interrupe
videamur. Aliquando tacendum et propterea quando auditorum
animos ad id quod dicere proponimus adducimus in pa
tientiam. Aliquando tacendum est propter mutilationem
dentandi vel etiam propterea quando ipsum quod lo
quimur sicut non dum certum firmum affirma
proponendum. Denique loquamur de discretione con
silendi. minuendis de mysteriis operandi. Deinde
de mysterio septuagesimi. similes de exemplis
bonorum operum. Hi quae exterioria tractant de
solicitudine actiue. qui quietem vitam ducunt
de dulcedine contemplatiue. Prelati de dispen
satione spiritualium et temporalium subditi de obedientia pre
ceptorum. Cum ergo propter edificationem mam
lapsus voluerimus hor illorum quorum doctrina pos
sumus ad virtutes proficere exercemur. Cui
vero propter edificationem aliorum loquimur ad illos
quos specialiter pertinet alterutrum posse
corrigere quantinus. Ad hoc autem doctrina prae
intendit. ut hortemur ad constantiam timidos.

ad timore superbos. ad quietem improbos. ad
fervore tepidos. ad silentium verbosos. ad ver
bum exhortationis tacitos. ad mansuetudinem
impacientes. ad vigilantiam negligentes. ad in
dulgentiam ~~crudeles~~ crudeles. ad veracem ha
bitum proficientes. Hec etiam sollicite con
siderandum est. quia frater noster lapsus mes
tos movebit. neque oblectamentis nutribitur. nisi alia
volunt ipsi simulatione. sermonibus sui gratam de
lectet. Verumtamen ipsorum amaru. superbu.
detractorum. adulatorum. murmuratorum. superflua.
otiosu. vanu. et lasciviosu. Sicut alienum non
debetis detrahere. sic nec proximo aliqualiter
derridere. Inspectibus no delectis illudere.
nec suspectibus invidere. Vitis tacitu in
otiosis. sed loquaces in sermonibus structuosis.
In locutionibus vestis non cor in lingua.
sed linguam in corde potius teneatis. Sic
cum adloquendum vobis. paucis verbis et con
nabilia proferatis. Caritatem habete amicis.
et humilitatem omnibus frequentatis. Per silentium
namque ostium serenatur. pena vitatur. pax con
servatur. et mentis puritas templum ex pe
dimus eternatur. Quanto enim plus a strepitu
negotiorum vos subtraxeritis. tanto deus vo
bis propior erit vobis. De exercitiis virtutum.
Hiis vitutibus fratres mei tanquam sin
gulariter sicutere satagite. que spe
cialiter pertinet ad singularis abstinencia

disciplinae. Quia sunt abdicatio propriae voluntatis et
obedientiae bonorum. medicina castitatis. Et
quomodo per vos religiosis ad maius vos
hortatur. maius est in operibus demetetis.
Multo novus melius est in moribus pro
missionibus et devotio. quam in moribus et
negligentia. Omnia ordine servetis opere. sed
omnes alias caritate. Omnia in aliquo virtutis
exercitio proficiatis. et in bonis donari sollicite
laboratis. Namque ea quae vobis sunt ducit
retroactis. nisi sitis in labore optimo mo
neatur. Bonum statim in quo vos deus posuit.
meliora semper quae ad illum pertinet. ad ipsum
beatitudo in patria vitam. in desiderio vero mor
tem. Et ipsi plus ed servitutis. quam interitus
et punitatis. Subtiliter in respicatis mala qui
et digne corrigite indicata. Communiter repre
hensione audietis non illam ad alios. sed ad
vosipsos tamquam retorquete. Culpa certe est.
ideo de praeteritis culpis doleatis. sed quia in certi
estis. de venia timeatis. In omnibus actionibus
vestis crimina fugite. et semper vos in medio te
nete. Unde tali moderamine carne servite.
quasi certum amis victuri. sic vitia fugite
quasi certum morturi. Circa servicia frater
na sitis promptis. nec ulli certa mera propri
corporis onerasi. Ecce stetis tumulis sed sicut oe
maturi sine ponderositate. amulis sine le
vitate. timetis sine disperatione. speranteo

sine presumptione. Sine adulatione obedientes. sed
dissolutione hilares. Sine murmure quietes.
Esto in omnibus oculis ad morum disciplinam. pij
ad mentis mobiles ad constantiam. in orone
devoti. in vera custodia cordis sancti. Curate
spiritum mala plangere. Spiritum vinum spernere.
sitiunt ~~[illegible]~~ sancte. et in bono finaliter per
durare. Equanimes nihil honestatis humanum
pietas deceat ad vitae vitam. Sicut solitudo
minuere. tamen ibi magis servate disciplinam
ubi ut plurimus quiat scandalum negligentia.
ut forma imitationis custodita. Locete or
dinatis silencio et otioni. die vero bonis ex
ercitijs et laboribus. Die detis pro vinea nos
tra deo. laboris causa. sic labore in labo
ribus cognitate. In tentis fortes estote. sed
in malis debiles nos exhibete. In egredis
demos tale ordinabem quo ad omnes et
ad singulos observetis. ut sic videatur in
fratris dilectio. et in fratribus obedia. de
omnibus sit pax et concordia. In choro devoto
et disciplina. in altare mansuetas et zele
zencia. Devoti sint fratres laboriosi invenes.
Sit humilitas in habitu. paratas in victu. so
brietas in potu. Sit in claustro no murmur
sed lectio. In capitulo no lis sed confessio.
et interno fratris non vestitus in cauchio
sed in psalmis. In omnibus quaesi sint af
fidui. in cuncis vero viri de malis mag
nanimi vitandis.

Sicut spectat ad institutionem operis bonis
sic declinatio quasi malum. Cum igitur
laudabiliter multis nec tamen
laude hominum appetatis. Non igitur demissis
declinis publicis vestibus sed de pannis amis
publicis ordine sternitis. Pro certum fingi
atis in veritate sora deo ambulatis. Sic
restinctis omni ad formam apparetis. Nimis
enim patet esse in ingressu religionis tua
habitu mutare. sed moribus tuis laudabiliter
ingredi simplici gradiere via. magis impli
cant flexionis vestigium plenaritis. Cum igitur
tori denuo ipsi estimat. id vobis ut reddere
notabiles. id fingite quasi pestem. Justiar
mihi deseratis propter vendia ut timore
dissolutiend non faciatis. nec vobis ne
eis qui in lenitate ambulant mistai
tis. Studite vobis a vanitate. auxem
a rumoribus. roe a malis rogitationibus
claudere. Et ligna a sermonibus aliorum.
Manus a factibus impudicis. pedes
a vagationibus cohibere. Ut ea vobis demas
subtraxitis. id in editoribus obsequiis vos
potuit impedire. Via declinetis. Nec ei
lis in vitiis attempetis. Certa munus
cula, frequentes si mutacio cinglorio et
cultellorio et huiusmodi denuntiis. Ro
lite non fienda insipient appetere. ac

faciendi p amodica castigare. Diligentissime
caueatis. ne qd. vel in labore meo peccetis
vel in obedia preceptoris mei. aliquis vel
in opibus caritatis fuerit meum negligetis.
In certo semper statu & secura ostia vos
ponetis. Nu qm ita in tali statu viuere
possumus. in quo moriendo decadere no
timeretis. Expressio in habitu caueatis. ne
restricta vestimenta mea sint nimis pciosa.
aut in qualitate nimis mollia. vel in co
lore splendeta. vel in formatione signi
licia vanitatis. Cestiu quoq corporis
vtiq; ita disciplina exercetatis. sic vt
ut singula membra sua teneat officium.
nec vsurpet in suis actionibus alienum.
Vnde nec lapsa manu. nec audiat ab
nec actus lingue officium sibi sumat. sed
vnu quodq membrorum officium suum impleat.
ipsius aspectus intuitu non offendat.
Facies autem tua ita sit serena disciplin
line. in tua conscientia custodia est tuta.
spiritu mei pt abstondi si qd prius fecit
in ea vel relati. Discursus inutiles ca
nete sicut deliceter. Nam sic de conscien
tia vitis nasci ordinata motio corpo
ris. sic cordis puritate mentis adquiete
oponit. quando motio in ordinate flue
re sinit. Corpus non solatiis nec so
lacijs curiositatis adhereatis. Terrene

enim delectationes iguorant falsa. dum sta-
et existimant veraces prestigii non sunt. Hor
quoque speciali attendendum est malum opus
et nullo tempore laudabile est. ita bonum
opus reprehendere laudabile est si no quod
malo fit tempore operatur. Justicia enim
et veritas non deficit. quia tempus futuro
debitum expectat. Sancta namque semper
ita proficit ita semper iacta. sed demum
tunc quido in suo tempore seminatur.

De temperantia suadam cibo et potu

Quemadmodum ut spiritum seminat mortalibus.
et ne iustitiam edometis. sit abstinentiam exercetis. ne postea immoderato
ipsum veniunt superfluitate nimia ceto
pensetis. Non sapor ciborum sed fames
comedendi vobis erunt appetitum. In mensa
studentis mentibus no appetitum prudere.
Cibo etenim est pustenda. sed vita extinguendum. Unde corpori neque amandi sint
superflua. neque nutricia subtrahenda. Eid
em sufficiente cibum sufficitis. si immoderata
delitatora ut melliora superuenerit. no
ffter illa stomachum onerentis. Et quod de
cibo dictum. de potu quoque et semper et
indumentis. aliisque humanis corporis in
telligentis. ut medium ne illis voluptatis.
sed naturae sunt facere velitis. Illud enim
fatendum non est. quod ante cibum sumptum

magis hilares vos esse oportet. ne videatur
ipse abstinere plurium. pacem vero tractatores
et malestos. ne putetur propter rapiula vi
flamari. Ante prandium est tempus doctrine
et sermonis. post modicum autem operis et laboris.
Nec enim cresceretis et alio quidam studium spi
rituale lentus est. et nec segnanda est ratio.
qui calores medium per alio solet amplius
excitari. De venialibus vitandis

Sicut libenter vitatis peccata gravia.
sic timete et ne multa vos noleste venialia ut minora. Repe
ende de parvis minimis pervenit ad magis. sic
ignis validus, no nisi parvum surgit modica
de scintilla. Vitanda nobis sunt ista peccata ve
nialia. quia nos a malis assuescunt. fer
vorem caritatis diminuunt. perfectione deco
lorant. ad penam obligant. nec potestatis in
suis operationibus lassantur. a gloria nos re
tardant. Nisi prius aquarum facies dei vi
debitur. omne per penam venialium peccatorum ab
oculis mis) perdunt. Hec quasi etiam celes
tem nobis minuunt. quia opera recta bona p
que nobis celestem posset eternorum tumulus
promereri. quietem nobis optet ad perdurat
hymnos debitorum. Curam ergo pro omnibus ma
li declinatos et prius a noxetis. ~~quam~~ quam
ignitam culpis et ad levissimas permittetis.
Exhortatio finalis .:.

Ecce fres trami qualis in mitis
nos instruer. qui et ipse indigens ero
dni. In loco namq; peregrinationis
tue. qui dni pnis est tot hominib. proficium ad
vitia. lagitudo ad virtutes. multis exhor
tationibus indigemus. Hinc est. p ori pnitu
te nos precor et monco. qstas per eum qui
suo sanguine sacrosanctissime nos redemit. Et ad
vita pia morte sua reparauit. et vte professi
onis vestre proposito no ? meores. sed mitteris
memineritis antiquorum. per quos antecessores
vri ruere festinastis. in spu vehemen. et
iam in xpo regnatis. beta regnie premio con
solandi. Ad qui in et nos dignetur suscipiente
gra pieniera. erit. mihi vobis cognitio
pme vitatis. dilectio sume iocunditatis. ac
divine visionis maiestatis. Erit et corpibus
claritatis pulchritudo. agilitatis promptitudo.
subtilitatis aptitudo. et in passibilitatis ?
intactissima fortitudo. Ibi erit affluentia di
tatis. influentia delitiarum. Confluentia ho
norum omnium. ac hominum. Ibi gaudebimus sup
nos dominus iustitiae. infra nos de loci a
mentate. Intra nos de corpibus et ac glificatione.
Intra nos de apparitionib. angelorum et hom
inum. Erunt plura. ibi enarrabilia preciosa.
distinctio mansionum. cordis voluptatum. Ibi
amenitas vernalis. Candor lucis estivalis.
vberitas autumnalis. atq; serenitas hiemalis

Hic ingressi vita sine morte. regnum sine se-
tr. dies sine nocte. libertas sine timore. gau-
dium sine merore. requies sed labore. regni
domicilio sine fine. Hec nobis prestare dignet
qui est principium sine principio. et finis
omnis sine fine. Amen.

Thesu benigne. vitis vera. lignum vite. qd in medio paradisi est. dne ihu xpe. Cuius folia sunt i medicam. fructus vero in vitam eternam. Bndte flos sil' et fructus. Bndte vge vginis matris castissime. sine quo nichil sapit. qr tues etni patris sapia. Mentem meam debilem et aridam. pane intellectus et aqua sapie dignare refice. ut te o clavis dauid aperiente michi reseretur obscura. te o lux vera irradiante tenebrosa pandantur. ut per me mistry humilem. temetipsum maiestate et eluidante loquens sil' et audiens. vitam habeamus sempiternam.

Ego sum vitis vera. spo dno ihu xo adiuuante. essdam ppetates vitis terrestris. in quibus etiam illius super celestis vitis ppetates noze possimus. Nec tm ea que naliter in suo viti. sed etiam ea q extra ad culturam eiusdem sui considerem. Et primo qd accidit q plantari solet non seminari tm lata de sua vite. Quod ad conceptione ihu. in ptmo videtur. Vitis enim primo nata de vite. est. deus genitus de deo. filius de pre coeternus et consbalis ei de quo genitus est. sed ut ma re faceret fructum plantata est in terra. i vgie maria.

conceptus factus q̃d non cat. manes q̃d erat
benedicta tra her. omn generu proferes benedic-
nem. vel benedicta. q̃ deo donate bemgnitate
tam benedictum ptulit fructum. Her est tra
de qua scriptum est. terra nõ opaba. q̃ sepe
sz irrigabatur a fonte descendente de paradi-
so. Terra quippe her non accepit operationem
humana ut concipet. m ea filio dei. Sed aq̃
spus sancti irrigata fuit. Sta enim legimus
spus sanctus superveniet inte. et Rursus
de ea scptu est Aperia. tra. et germinet sal.
Aperta quippe fuit per fidem credens et obe
diens verbis angeli. Germinavit q̃ vitem
saluatorem nrm. etne vite pmia largiter
Hic itaq vite nra in luce edita. q̃dam
appetates vitis attinetes adhibite sunt.
Solet enim vitis fructifera pcidi. Quod et tem-
poraliter et figurative accipi pot. Circumcisus
enim fuit dns ihs. non q̃ hac circumcisione egeret.
sz ut consolem. dolores mros doloribus illius.
Qui non pro se sz q̃ nobis doluit. Et vulnera-
tus est. nõ pse. sz ut nris vulneribus medetur.
Possimus et aliomo accipere passione vitis nre
amantissimi sz ihu. vt dicatur oia ab eo passa

esse quibus caruit in hac vita cū ea tamē
habē potuisset. Et accipiamus hanc passionem
a vbo apli dicens. Qui cū in for̄ dei esset exina-
nuit se. Ipa enī exinanio quedā passio fuit.
Sicut enī minuit vitis qui prūdit ita vitis mra
vera dos ihs xs. in incarnacōe minorat
ab angelis. vmo infra oes hoēs humiliatus fuit.
Quō amputata fuit ab eo gloria cultus ignoie.
potentia cultus abiectois. voluptas cultus
dolorus. diuitie cultus paupertatis. vide nūc
quōd fuit passus ille qui fruitat oīs gloria
celos. vmo ipe qui solus est gloria vera. qi
abiecit gloriā. seruili cūdatus indumēto. sus-
tinet ignominias. oppressioibus opeit. ut te
a confusioibus redimeret et ad glam pstinā
reuoret. Ille eo potenti nutu oia celestia
terrestria et infera sunt subiecta. Sic fit
abiectus ut reputet oim virorum nouissimus.
Subiit fami siti. caloibus frigoibus. doloibus
infirmitatibus. Et postremo ipis mortis non
euadit supplicium. Ille qui lucem ihitat in-
accessibilem. in qī desiderat angeli pspicere.
Cuius solus odor storum metes sic inebat. ut
et indi pntis. et sui ipsorum obliti. totis vibus in
trant pis ipm. Tanto doloi subiit. ut i ipo

veracit nosceatur ipsletud quod am dixerat per
ypham. O vos omes qui trsitis per viam con-
sidite in q oed thesauri sapie et scie sunt absconditi. rex regum duces in oms. solus nullig indiges.
Sic sit pauper ut ipse teste vulpibus tre et volucribus celi pauperior inveniat. cu dr vulpes
foveas hnt. et volucres celi nidos. filius aut
hois non habet ubi capiat suum reclinet. Pauper in natitate. pauperior in vita. pauperimus
in truce. Natus pastu habuit lac vgmeum.
tegmine viles panos. In vita vo et si tegumentum
habuit i victualibus sepe defeit. In morte ar
et nudus inveniet et sicietem. Nisi forte i sitis
sue remedium velis adhibere acetum mirra cu
felle mixtum. Postremo ar cultro tuoris oms
amici et pximi. ut no esset q' consolaret eu ex
oibus caris suis. von Torcular calcavi solus.
Et cu sustinet ipperium tor eius et miseria. ex
spectant qui sl' contristaret et no fuit. et q'
consolaretur et no invenit. Vide ne qntum pre
cisa fuit vitis mea benignissimus thus. q vitis
vmq tantum prisa fuit. Capitulum tertium
Ait cu fuerit vitis. fossio her insidiarum
fraus intelligit. Quasi eu foveam fodit.

qui dolo machinat aliquē decipē. vñ cōqueres
dr. fodezūt ante faciē meā fo. Non enī poterat
illi alicuius dolus abscondi. qui oculatus ante et retro
qui et p̄ita et futura tanquā p̄ncia mtuetur.
Ondamus aut per exempla alicuius istarū fossio
nū. Adduxit incipiens eua. dnō ihū mlierem
adulterā dicentes. q̄ moyses in lege p̄cepit hō
lapidari. tu aut q̄d dicis. Vide foueas q̄ bēatarū
vitē nrārū dilectissimū dnm ihūm Cōfoderūt
illi pessimi agricole. sed nō ut eā facerent germinare
ꝗ magis arescere. Verū in grū cōrū cessit intentio.
et cōfossa magis fertilis frā est. et humorem
nobis misericordie distillant. longū esset nīs oes
qui vere viti malignī agricole foderūt edicere. q̄
oia illius et verba et facta cōtinuātur nitebat.
Sed ut videret cōfossiones nīch' nocere viti. vere
ipsos fodientes in ipsas incidisse. ipsam vitē ia
nō cōfodere. ꝗ p̄fodere nitebant. vt sic saltē ad
modū aliarū arborū et ūna ītrīcerēt ariditate.
foderūt incipiēs et p̄fodere nō solūm manus. ꝗ et pedes.
latus q̄ et cissimū cordis intima. furore lancea
p̄foramerūt. q̄ia dnūs amoris lancea fuit vul
neratus. vulnerasti ipsum i cor amoris id est
sponsus cor meū. soror mea sponsa. Vulnerauerat

cor tuum mi amantissime dne ihu sponsa tua soror
tua amica tua. q̃ nam fiet illud ab inimicis
ultra vulnerari? Quid agitis o inimici. si vulne
ratum est. immo qz vulneratum est cor dilectissimi
ihu. q̃ secundum vulnus apportas? An ignorans
q̃ vno vulnere tactum cor emoritur. et sic impossibile
mortuum est cor dilecti mei ihu. qz vulneratum.
possedit vulnus amoris. possedit mors amoris
domum sponsi mei ihu. Quo mors altam intrabit?
fortis est ut mors. immo vere etiam forior q̃ mors
dilecto. Non potest esse mors p̃ a dilecto ma
lax mortuum mortificatrix a domo cordis. q̃
plus inviolabili iure suo vulnere acquisiuit. si
duo equae fortes gerunt. quorum vnus sit in domo.
alter vero deforis. quis dubitet eum qui dentus
victoriam obtinet? Et vide quanta sit vis amoris
domum cordis obtinentis. et p vulnus dulcissimum
oriendentis. non solum in dno ihu. sed in suis ipsis.
sic go iam diudum vulneratum et mortuum fuit cor
ihu. Mortificati ppter nos to die estimati sicut
oris oriporis. Aurexit ar et mors corpalis.
et vicit ad tpus. ut vincetur in etnum. Sed
qz iam veniamus ad cor dulcissimum dni ihu. et
bonum est nos hic esse. no facile auellam ab
eo. deque separari est. descendentes ate intra sebet.

Quid aut ad te. Accedimus ad te. et exultabimus.
et letabimur in te memores cordis tui. O qm bonum
et qm iocundum habitare in corde ho. Bonus thesaurus.
pretiosa margarita cor tuum optime ihu. qm fosso ago
corporis tui inveimus. Quis hanc margaritam
abiciat. qm parvus dabo omia. cogitationes et affectus
meos omnibus. et comparabo illam michi. Factus
o em cogitatum meum in cor boni ihu. et sine fal
lacia me emitet. Ad hor templum. ad her sancta
storum. ad hanc archam testamenti. adorabo et
laudabo nomen dm cum david dicens. Inveni cor
meum inq nt orem deum meum. Et ego inveni
cor regis. et dmi et fris et amici mei bemgmissi
ihu. et nunq non orabo. Orabo vtq. cor enim
illius cum meum est. Bn igitur m. Ecce ego cum
ihu cor vnum habeo. et qm mizi cum cum multi
tudis credentium fuit cor vnum. Ho igitur corde
tuo et meo dulcissime ihu invento. orabo te
ihm meum. Admitte tm in sacrum exaudi
tonis preces meas. vmo me totum trahe in cor
tuum. Licet em tortuositas priorum meorum me
impediat. Tamen qr cor illud ingphensibili ca-
ritate dilatatum est et amplificatum. et tu qui
solus es potis facere mundum de immundo greptum
semine. O o im pulcrrime. aplius lana me ab

ab iniqtate mea et a peccato meo mūda
me ut purificatus p te ad te purissim possim
accedere et in corde tuo ōibus diebus vite
mee meae hytare. Ut videā sp sl' et fruere
tua valeam voluntate. Ad hoc enim p forati
est latus tuum ut nobis patescat intitus.
Et ad vulnerati cor tuum ut in illo ab exte
rioribus turbacōibus absoluti hytare pos
simus. Nichilominus et pptea vulnerati est
ut p vulnus visi'le vlnus amōis in vpl'is
videamus. Qui enim ardent' amat. amōe vul
neatus est. Quo autē hic ardor melius possit
ōndi ni qp nō sōm corus. Vnde etiā ipm cor
lancea vulnerari permisit. Carnale igit
vlnus vlnus spūale ōndit et or fortass inu
it auctōitas plicata in q bis est poitti vl
nerasti. Utrumq enim vulneris ipa soror et
sponsa tua est. ar si ipe sponsus apte diceret. Ad
zelo amōis tui vulnerasti me. lancea q militis vulneratus sti. Quis enim cor suum pro
alio vulnerari permitteret. ni plus amor illius
vulnus arripisset dicit igit vulnerasti cor
meum. Sed quae et soror et sponsa. an nō
poterat sufficiētem sponsi amatis affirmāre solus sororis vl' solus sponsi posito
Item quae sponsa et non vxor. Cui cottidie
non tesset cetera sine q libz fidel' ata sponso
suo xpo bonorum opm pobilem gratare. paucis
dico. Solent sponse ardentius aari iugio ad

Huic retente q̃ postea cū tpe precedente a-
mor ipe tomponit. Sponsus igitur noster
ut amoris sui mãgnitudinem insinuet q̃
tpe nõ detrescit auctam sua sponsam nomi
nat eo q̃ amor illius semper nouus sit. Sed qr
sponse cara caritaliter diligitur. ut in amõe
sponsi nri nich' cãtle sapias ipam sposaz
sua sororem appellat qr sorores ita neq̃q̃z car
naliter diligitur dicit igit vulnerasti cor me
um rc. Tamen dicat qr sume te diligo
vt sponsa caste ut sororem vulneratū e
cor meū ppter te. Quis illud cor tam vul-
neratū non diligat. qs tam amãte non
reamat. qs tam castū non amplexatur
diligt pfecto vulneratū qui mutuo illius amo
re vulnerata pclamat vulnerata caritate
ego sum. Reamat sponsū amãte q̃ dicit
Nunciate dilecto qr amõe langueo. Nos igit
adhuc in corpe manentes q̃tū possimus
amem9 aplectem9 vulneratū nrm Cui9
impij agricole fodert manus et pedes latus
et cor. Oremus qr ut cor nrm adhuc durū
et impenitēs amoris sui vinculo constrin
gē et iaculo vulnerare dignetur.

Ligatur vitis. Quis vincla nre vitis
non videat. Videamus tū ly vinclm
pmū ut puto fuit obedia. Obediuit enim
pri usq̃z ad mortē mortē aut crucis. Obediuit
et mri et ioseph secdm illud. Veni nazaret
cū illis et erat subditus illis. Obediuit q

et terrenis principibus solus dominatur. Secundum
vinculum fuit uterus virginis de qua canimus.
Quia quem reliquerat. Tertium vinculum fuit
in presepio cum id vagit infans inter arta
duris presepia membra panis involuta virgo
mater alligat et pedes manus quasi arta stri-
cta angit fascia. Quartum vinculum fuit quo
ligabatur cum captivaretur ita eum habes.
Cum id est cum traditus esset milites ceciderunt
manus in illum et vinxerunt eum. O rex regum
et dominorum domnatum quid tibi cum vinculis / ligari
vitis ne subiaceat intra ane minuatur
aut corrupatur fructus carus incorruptibilis
aut fructus tuus est. Quae autem bn dixit
alexander Cum percussus hamata sagitta
petebatur ut se ligari permitteret donec exci-
deretur qua leuissimo motu morte posset in
currere. Nondecet inquit vinciri regem
Cum libera sit regis et spe salua pratis.
O deus deorum quid quo derogatum fuit
libertati et potentie tue. Per tot vincula
ligaris igitur quia solus liber es. Ligaris
qui solus potestatem ligandi et soluendi
habes. Sed propter miam tua ligatus es
ut nos a miseriis nris faceres absolutos.
O quam iniqua fuerunt illorum inmitissimorum
vincula quibus te agnum mitissimum vin-
ciebant Vedeo oculis mentis quo possid
dne ihu te tam duris nexibus astricti
tanquam ad latronem trahi ad iudicium

pnciplis sacerdotib et tandem ad pilatum
p horresco et admiror et admirando deficerem
nisi q liquido cognosco te plus in corde
caritatis nexib9 fuisse constrictu q ad
exteriora vincla ferendo leuit' attrahe
potuerunt. Gracia et gloria sit vinclis bo
ne ihu q nra tam poten' vincla diru
perit. Quitu fiunt vinclm quo ligatus fu
it ad statua cu ligaret' flagellaretur
quinq et ipa flagella que corp9 eius cruciat
non mg quc possim9 flagella appellare.
Sed quivis imitia quinus dura quis i
iusta dilego tamen istor flagellor vin
cula pius sacrissimu corpus tuu dam
est attingere que tuo purissio sanguine
non mediocrer sue imbuta. O bone ihu.
Si enim sanguis tuus in flagellacione fuit
tam copiose effusus ut tolupna guttis
respersa adhuc st' asseruit. rubra seruet
vestigia. quem sanguis treda ipis flagell'
corpus tuu scindentib9 inh[illegible] esse. Vi
de aut quu bene huic legatu queniat
q vitis ad palu ligatur. Quid enim melio
per palu quu structura tui dnis est alliga
tus arripitur. Sic' vitis palo ita xpus
statue alligatur. Sextum vinclm fu
it. Corona illa spinea cu amaritudine
illud tulit amicabile complectens et mul'
tor aculeor in illo signa relinqs sang
uineas undiq guttas eliciens et ut puto

pulbr

in faciem venerabilem tu sputtes fix adhuc
de spuitis iudaicis exsicatis. Crudele fu
it vinculum hoc ptez penas qs intulit in
signo honoris plimu hns dedecoris. O
rex glorie bone ihu corona sim te con
fitentiu te sequentiu et pugnantiu pro te
vincentiu pez te manentiu in te. Quis te
amando vinculo confusionis addxit. Ecce
operuit confusio caput tuu et facie ama
bilem. Ingerit tibi a gnatoe pua fama
zitante honor derisorius i corona. ß in
spinay aculeis dolor verus. Contendit
in te dolor et confusio. Nestro vtro cor mgl
puniatis. Corona derisioez spine ingerit
gpuctione. Egredimini o filie sion et vide
te regem salomonem in diadete q coronavit
eum mr sua in die desposacionis eius et i
die letitie cordis illius. Quecuq em confite
ana filia sion x ecclie egrediat a curis
secularibus et cogitacionibus vanis et videat
coteplando metis regem salomonem s. ihm
xpm q est pax nra inimicicias aliencias
qs reformas int deu et hoem. Vide hic
o felix ana i diadete q coronavit eu mr
sua sinagoga sz plebs iudaica. O mr
amara q pertanxit hic bonus filius tuus
vt vinculis etia spineis vinciatur. Ih
e qui soluit compedites tuos et erexit cli
nos. pupillos et viduas consolens et
meruit vinciari nuq hat dote. Her

munuſcula nupcijs ipij impedis dies
eiꝰ deſponſacionis eius dies iſta eſt. dies in
dignacionis et blaſphemie. dies tribulacionis
et miſerie. dies percuſſionis et dolorib⁹ dies
vinculorꝫ et mortis. dies deſpõſacionis illij
eſt. Hac arra o fidelis aia. ſponſius tuij
pcioſo ſoꝝ p filijs hoim rubarrauit te.
Et ipe tamqm ſponſij hoc preſſit coronatij
inqm no auro no gemis ꝓ ſpinis. Nec
defecit ppria veſtis irriſorie clamide
coccinea induedere ei qm⁹ ipe
veſtem corpis ſui ſanguinis ſui puriſſi
effuſione multo nobilij ppurauit. Pur
pura enim no plij qꝫ bis tingit. Ipe ved
ppurā ſui corpis no ſolum bis ꝓ trio
ſanguineo torrente ptinxit. Ecce ſponſij
tuij o ſpoſa rubricatij in ſudore i flagel
lacione i crucifixione. Eleua mentis oculos
et vide ſi tunica ſpoſi tui hec eſt an no.
Ecce vera peſſima rabies leonina plebs
iudaica deuorauit illiꝰ morte turpiſſima.
Condepnauit filium ſuum frem tuum ſpoſum
tuum. Quis h' no doleat qs lacrimas hic co — gemitij
tineat. qr ſit pium eſt gaudere pro ihu ita
pium eſt flere pro ihu. Septem vinculum
fuit quo ligatij fuit i cruce. Ferreum fu
it hoc vinculum multo fortij et ferocius
cetis qd no ſolum manu pedibuꝫ ꝓpagem
dimiſit vm etiam illam purpuriſſima aiam
a mundiſſimo corpis hoſpicio ſeparauit

Nunc etiam o filie sion egredimini et videte pa
cificum vrm pugnatem pro libtate vestra
in bello succumbere. Videte vite vestre auctorem pro nobis mortis ianuas introire vt
vos ad vite vias reuocaret. Videte vinctum
durissimis clauis fixos pedes manus qui
ad salutem vras semp directi fuerit et sa
lutem vras opabant in medio tire tru
deliter penetrari. Videte lignum crucis mis
sum in panem eius tradidissimus panem delicatum
panem angloz panem qui de celo descendit
ut se nobis daret in cibum ut animas nras
qte libertas laboris semetipso no alieno
cibo reficeret et nobis se incorporando n
se in nram carnem ex nos in suum spiritum
transferret. Videte kmi quo ligat quo cu
in iqs deputat liberimus et optimus sponsus
noster. Adoritur n pro suis nmitibus ex pro
nris date lacrimas flumina intans vm
cul' moienti qr et ipe por dilexit nos et
lacrimatus est p nob. A state pedenti va
cate et videte qm amara qm tpissima
morte moriretur qui depne. Sustinet eum
et diligenter considerat. Si qs sit q' sul'
qtristaretur. Si qs miseriat qm desola
to consolacoez ipendat. Qui sanguinis
suos absterget q' oculos qponat qui
clauos quibus ligatus est extrahat et
de cruce deposito munda sindone non
panni sed cordis involuat et flens

cū bīs milicibus ad tumulū prosequūtur.
Exeamus igitur nos sedēm monita pauli apli
cū sponso nro bono et optimo ihū extra
castra idest ex gregis societas pūnis sili
ppezū crucis et vinculorū asperitatem
cum illo portantes. Qa non decet membra
delicatū esse sub capite crucifixo. Ner ad
capitis corpus se mēdicat ptinēt membra
qd capiti p̄ q passiū non fuit. Vnciam
igitur vinculis boni et amantissimi ihū ut
eiā vinculis caritatis cū illo vnuiri pos
simus. Spē enī vinculis caritatis denuēto
ad sustinēda vincula passionis. De celo ītro
fuit intras. Et nos egrio qui de tra de
scendamus ad celū p̄ passionis vinculo nos
tro capiti colligamur. Vt p hec ad cari
tatis vincula pueniendo vnū cū ipso
efficiamur

Visis hīs quē ex parte que viti ex
terius ad cultura exhibent iam
adipcam vitem aim gustamus. Vt per
quasdā similitudines ueraz vera vitem.
dnm ihūm magis ppie et ppius gtēplem.
Totū corpus ipius vitis alīs arbustis
et arboribus difformius inveniūt et si
penitus inutile videt abiectū. Ner visui
ner usui cuiq̄ accomodū. Qd h' dicūt.
Corpus vitis trēne corpus nrē vitis dm
ihū significare debet ni q plūmū distor
dare videtur huius difformitatis et forma

illius de quo scriptum est speciosus forma p filios ꝛc.
Tamen audiamus isaiam dicentem. Ecce vidimus eum despectum et non est species neque decor aspectus eius non est et desideramus eum despectum et novissimum virorum virum dolorum et scientem infirmitatem et qui abscondit vultum suum et despectus et non reputavimus eum. Et nos putavimus eum qui leprosum et percussum a deo et humiliatum. Ecce qualis describitur a prophetis. Sed iam ad passionis defectum veniamus. Passionem autem illius unus dies non appellatur quo mortuus fuit sed totam vitam illius. Tota enim vita illius crux fuit et martirium. Breviter ergo dicamus. Sed meditando longius immoremur quante fuit paupertatis in abstinencia qui pro luxus in vigiliis quam frequens in orationibus in labore et sudore vultus quam assiduus in circuiendo vicos et castella evangelizans et curans ubique quam crebro fame sitique pertulerit. Ille panis vivus ille fons aque silientis in vita eterna. Videamus illud ieiunium 40 dierum quod esuriit. et iam a deserto ad homines redeunti obviamus et vultum amabilem consideremus. Tandem ad illum ultime diei agonem veniamus et causas deformitatis corporis nequibimus ignorare. Intuiatur quis consideratio mea in ipso loco ubi ipse testetur cum inquiet pauci et tedere tristis fuit anima eius usque ad mortem. sudor sanguineus

orantis et agonisantis membra copiose per
fudit. Ita ut iam non distillaret sed guttatim
decurreret in terram. Procedamus nunc et illius
noctis ingemoda perpetramus quo tentus victus
tractus truso resus consputus colaphis alapisque percussus. Spinis coronatus clamide
coccinea induitur. Falsa adoratione et genuflex
ione irrisus arundine percussus alba veste
illusus flagellis acrimis laceratus pp̄a
cruce oneratus portas ea que ipsum statim
post fiunt portatura. Talem inspice ihesu.
Cuius hic locus delicias quis hic decor speci
ps in corpore sic mactato forme pulchitudi
nem quirit. Sed ita velamus ad finem nuda
tus est amantissimus dns ihs quae ut tui cor
pris purissimi valeas intuere. Nudat
go bonus ille et optimus ihs. Heu nunquid
dns qui an secula regnans decore induit
et fortitudinem. Cui tamen confessionem
et decorem induisti amictus lucis sicut
vestimento. Spectaculum fit et oprobrium mu
do et hominibus fit taqm prodigium multis et
commoto capitis in ppls. Caput nrm gau
dium nrm honor nre bonus ihs. Sed quomodo
exaltatur mercuce pforant manus et pe
des viri optimi demgnissimi ihu. Eliciunt sanguis
siqs cat. Stat mediator nre in gspu pris
sui in gfractione quis toto corpore confrac
tus, non cadit mente stat constanter in pseue
rantia bone voluntatis. O quem te intueor

dulcis ihū. O dulcissime et amantissime bone
ihū qs te amare et odiose morti addixit
vlnerz nrorz antiqz vnite saluator qs
te adhet nō sōm durissimā sz et turpissima
vlnera patienda detraxit. O vitis dul
cissima bone ihū huic fructū reddidit t'
vinea tua q̄ de egipto tuis tulisti. Expec
tauerās patienter usqz in hunc diem nupti
arz tuarz ut faceret vuas fecit at spinas. Spi
nis aut coronauit te et spinis p̄ corz suorū
crucifixerūt te. Ecce in q̄nta aaritudine qui
sa est vitis iam nō tua sed aliena. Negauit
te dicens et clamas non habemus regem
nisi cesarem. Eiectū igit te ex vinea
ul' ciitate tui consortes sui sacrilegi iudei
occiduūt. non subito sed longo cruce tor
mento q̄fecit et multis vlneibus flagel
lorz et clauorz pitez cruant. O q̄tos ha
bes p̄cussores bone ihū p̄cutit te pater
tuus qui p̄ pio fio suo non pepcit. sz pro nob
omnibus tradidit illum. Pezcute tu te
met ipm tradis eum in morte animam tu
am q̄m ned potest tollere a te sme te. p̄cutit
te discipulus impius tradicōe et osculo falso
p̄cutit te iudeus colaphis et alapis p̄cu
iunt te gentiles et flagellis et clauis ecce
q̄ntū p̄cussus et humiliatus es. O q̄nti per
cussores q̄nti traditores tui. Tradidit te
pater tuus celestis qz scr dictū z p nob omnibus
tradidit te. Tradidisti tuipe te sicut enim

quidā fuor tuor gratulando dr qui dilex
me et tradidit semp̄ pro me. Quic et am
rabile cōmercium. Tradidit se rex p̄ suo de
phoie et ĕator p̄ ĕatua innocēs p̄ nocēti.
Tradidisti igitur te in manu traditoris
illius falsi discipli tradidit te i ĕditor
iudeis et tradiderit te illi pessimi ĕditoēs
gentilibus ad illudendū et cōspuendū et fla
gellandū et ĕfigendū. Dixisti et p̄dixisti
tu hec et ecce facta sunt. Omnibus enim gsuate
ecce crucifixus es et cū iniqs repputus es. Ne
sufficit te vulneratū ēe ymo et sup dolore
vulnerum tuor addit dātes t̄ etiā vinū mir
ratū bibere cū felle mixtū. Doleo sup te dō
mi rex mgr̄ et pater ymo et frat̄ mi bo
ne et amātissime ihū amabil valde sup
amore mlier rg gsagitta nō abiit retror
sum. Sagitte enim tue acute a doctrine tue
valde qr vnus est sm̄o tuus et efficax et
penetrabilior omni gladio ancipite per
tingens usq ad diuisionem aie et spis. Nec
declinauit clypeus tuus de bello. Sruto gre
et bone voluntatis tue cōnasti nos. Hasta
oronū tuarū nō est abiisa qr etiā pro tuis gs
soubus orasti ut nō perirēt q̄nto mīgr pro
amicis. Tu leone fortior et em̄ tu leo de
tribu iuda sup̄asti illū leonem q̄ rugiens
circuit querens q̄ deuorat. Tu aq̄la velo
cior. Exultasti enim ut gigas ad currendū
viam ad implendū mysteriū incarnacōe

tue doner sicut aqla pnocas ad volandum pul
los suos expandisti alas brachiorum tuorum
in cruce et suppositas assumpsisti nos
et portasti in humeris tuis in fortitudine
tua ad hirtachin sanctum tuum et in domum fa
miliaritatis et caritatis tue. Vbi de one et
dragma perdita et inventa fecisti convivium
amicis tuis. Gaudiis spiritibus facies gaudium
de pcatore penitente. Et cum tal' sis actatus
morte turpissima condempnatus. Spu
ta in manus prius gmedato capite quoque inclinato
exspiras. Venite queso gdolete michi om
nes qui gaudetis in dno. Atten
dite vrum manu fortem quo contritus est
depdabile vrum qm impabiles de fortis
est pacificum vrum quo in bello peremptus
est. Vbi est rubor roseus. Vbi candor niveus.
Vbi in corpe tam cotito decore mveies.
Ecce defecit dies nri dici benignissimi. Hi
qm solus est dies sine tenebris. Et ossa
eius pt tremium aruerit pnissus est sicut
fenum et cor eius arsit. Elevatus enim et al
tissimus est valde. Sz in dedecore extrinsicus de
core sil' et deus intrinsicus retinebat. Noli g
deficere propter in tribulationibus suis. Videt
eum in cruce non habentem spem nec decore
sz facies eius desperata et qm deformis po
situs eius. De hac difformitate redptoris
nri manauit pnum decoris nri sz decoris

intrinsici. Nigredinem corporis mei amantissime
Ihu pro parte executi sumus. Formositatem
vero intrinsicam qui ipso habitat omis plenitudo
divitatis qs enarrabit. Deformem igitur
et nos in corpore extinguamus de forto Ihu. ut re-
formem interius in aia tua formoso Ihu.
Conformem corpori vitis mee in corpore meo
ut reformet corpus humilitatis mee ad figuram
Folia vitis pene omis arboris folijs
p̃stancora sunt. Quid ait in folijs nisi
vere vitis mee verba comendant. Pmitte
in folijs vitis pmitte in vbis Ihu. Sed qua
gracior solet esse vmbra foliorum vitis tui
ipa eleuata sup quidam struem lignorum hinc
illuc qz distendit. Videamus si va vitis
mea aliqn eleuata fuit et distecta et si qm
tuc ad nrm pterctonem dulcium vborum folia
emisit quemplem. Quod eleuata fuit
vitis mea dns ihs ipe testat de se dicens. Ego
si exaltatus fuero a tra omia traham ad meipm.
Manifestum est autem qm hec exaltatio de cruce
dicta est. Et vide quam apte lignorum struces
sup qm solent vites leuari item psignificet.
Cancellatum enim hoc est exadiso poniunt et
sic sup hoc vitis eleuata distendit. Quid
quierentes cancellata lignum cruces eleuatum
in illa distendit brachijs et toto corpore vitis
nra dns ihs. In tmo enim distentus fuit in cruce
ut nuari possit omia ossa eius. ita enim dixit p
Abham fodere manus ra. Quatuor fossas fecit

supdem est quintu aut distensio nuc subiugi
dinuauerit mihi oia ossa mea. Ac si diceret
tu distensus sum dextrorsu et sinistrorsum
et a summo usque deorsu ut corpe meo T modu
pellis tympani distenso facile possit oia
ossa dinumari. Respice in facie x' tui o aia
x'ama et elena oculos tuos ad tormenta il
lius no sine lacrimis et corgitu no sine sin
gultu et vide quanta tribulatione 7 dolorem
invenit du querere te ut inveniret te. Laxa
go oculos tuos ut respicias in facie xpi
tui. Ausculta auribus si qd in tanto dolore
profert verbu audituq; propissio in corde
tezauro in tubiculo cordis tui. Ecce poitus
est T'imia lectulo mortis sic truce dico
vera vitis vita tua. Extima sposi tui ma
data sua si vis hereditate ingtamatar
et in mare ressibilem obtinere. Ner milta
sut que moriens locutus est. Suabitur a
voluntaria xpi sponsa. Septe sut verba q
qi qda volia semp virenia vitis nra
tu in cte elevata fuisset emisit re
Primu q tu crucifixus esse bene missus
Ihs dixit pr ignoste illis qr nesciunt
quid faciunt. O foliu vide o vbu summi
pris vbo quieres facit bonus auctor qd
iubet. Orat no solum p persecutibus et talium
manibus sed et pro mendentibus se. Recunde
in tezauro cordis tui ho foliu ut quiescatis

semper in mea memoria habundancie suauit
bom ihu valeas exoctare ho semp vim tanq
clipeum non inimicorum insultus oppones Orat
sponsus tuus pro suis oppressoribus tu no orabis
pro detractoribus sed ipsam oronem diligere
tus videamus pr inq bolet puri patres
aliq affectuosis orare uolentes nomen
prmd notare ut nalem dilcionem adip
sius memoria reducud per qp familius
petitoris sic gsequit affectu Sic et ihus
miserator et misericors pacies et multe
misericordie et suauis vniuersis qui se
a pre semp stirct exaudiri tu nobis
commendas tu quito sit affectu p inimicis
orandum Nomen posuit caritatis tanqm
dicet p dilcionem patria q vnu sum sup
plico tibi pro hys ut exaudias me meis
oppressoribus ostendo Agnosce filius tui ami
cicia ut inimicis ignosces
Secundu vitis mre folia et sda cithare
mre corda est sedm vbu dni ihu infixi
qd ait ad latronem confitente et infixi con
sortiu expetente Amen iq dico tibi hodie
mecu eris in paradiso O quanti virtutes folia
O quante resonat dulcedis corda mra ul ista
O quam subito ex hoste suus est amicus ex a
lieno familiaris de exuleo proxim de latro
ne confessor quita latius fiducia oris ma
li nullus bom sibi conscius transgressor legis
vite sil et fbe raptor alienus positus in

ianuis mortis in fine vite desperat de vita
prite spem de furia qm̄ toties demeruerat
nūq̄ meruerat qapē et rechrē nō formi
dat. Qs ḥ desperet latine sperante. Exaudi
tur g. sponsq̄ aiaz nō iam latinis sz cōfes
soris siu sponsa pia et oratē bemgne respō
sione tonfortat. Amē dico tī idest vē dico tī
Cu tī. Tibi q' me cōfessq̄ es in cruce tormē
tozz. Ecū eris in paradiso deliciaz. Ecū
eis. Non dī simpr eis in paradiso ul' cū angel'
eis sz mecū eis. Sanaberis co cp desideris
videbis in maiestate cp tonfiteis potē
tī infinitate. Nec differo qd pmitto qz me
cū eris in paradiso. Bonq̄ vero et dulcis do
meus ihūs tito exaudit tito pmittit tito
dat. Quis de tam pio exaudito vel o
pmissione pmpto reddito desperet. Sp
ramq̄ inte q' nouīq̄ dulce nō' tuū qui
non deliqsti qrentes te. Accedimq̄ igit
ad te o bemgē ihū mete q̄ possimq̄ sedē
in tno maiestatis oratis ut illuc ad te
ate meam introduci qo ingressq̄ tuus
lat te tonfitens in trono ēis

Ecū folium et tua tuba tordi tū
vim. Qliter inq̄ ette filiq̄ tuq̄ ette mr
tua vm̄ bō et suave vm̄ amirabile mg
tontmes pie tau affectū. Certe nō legimq̄
dnm bemgmsī ihm̄ maxie cū ad etatez
pfectā accessēat tarissie mtū sue familiaq̄

adhesisse

adhesisse et cum ipsa frequenter communicatum fuisse
per certis mirabilibus allocutum. Sed quantum in ipso fuit
etiam matrem caritatis affectum iam corporalem excessius
breuibus verbis intimauit et ut eius sue tacita
passionem quantum etiam beatam mariam matrem ex pas
sione nimia eius affectum fuisse et cor meum
simul tam valido doloris sui gladio transiuberat per sicut.
Adauxit uehemen passionem
matrina compassio qui tam contemplatio corde
mamibus exploso oculi lacrimarum torrente
fluentibus. uultu erecto. voce querula et tot
vibus corporis vilitur tum vidit filium astare pen
dentem. Quotiens ipsam propter verecundiam
virginalem pudet et immensitatem doloris
stantem ut estimo capite contracto ingemuisse
putas lugendo filium et dicendo Ihesu fili
mi. Fili mi Ihesu quis mihi det ut tecum et pro te
moriar fili mi dulcissime Ihesu. Quotiens
ipsam ad illa immicia vulnera verecundos pu
tas oculos eleuasse. Si tum eos inde aliquam
deflexit vel si pro nimio fluxu lacrimarum
illa potuit intuieri quotiens ipsam pro immensita
te doloris credis potuisse deficere a quo ipsam
sime mirror eam mortuam non fuisse. Ad
iebat vnus vnicedo ferens dolorem mor
tem excelsiorem. Sed ne moriendo deficeret
a filio pro ipso moriente confortata est. Cum
igitur vidisset Ihesus matrem et dilectum disci
pulum stantem suum iohem quem dilexit

dicit mri sue. ecce mulier ecce filius tuus. Ad
discipulum ecce mater tua ac si diceret. Tu me
filio corpore puraris vnum tibi pructis dilec
tum in filium do tuum pincia mea mtem ab
sencia consolere. Tu me pre spolicis vnde
hanc in mrem carissima tibi mrem trado.
O quam magnificus fuis es in nuptis tuis
rex et sponse bone ihu quam large oia que
habuisti tradidisti. Ecce ipis crucifixoibus
tuis orois affertur. latrni padiso mri
filium filio mrem mortuis vita. maibus
patis aias tua. Toti mundo signa tue pote
tie contulisti premedio redmedo suo
no ex pte sed tom sagne ex mltis 4 largis
foraminibus effluentem. Proditori tuo
reatus sui pena. tre corpus no corrupen
dum ad ipsius reddidisti.

Ovartum solum et quarta tuthac corda
est quid dni verbum qd emisit tertia
hora nona clamas voce magna ely ely la
masabtani qd est interpratur deus meus
deus meus ut qd me deliqsti. Qui orti fo
lium ho no videat. Qui aures hat cordam
no audiant. Quae cat clamat ti ut forinsecus
audiat. Quanta putas fuit dolois acerbis
simi magnitudo cum ho bonus ihs toto corpe
distensus clamabat. Sed cave ne ppter
dolorem clamore putas ad iparcas
dilapsum mitissimum dnm illum parcere

eni sit in scpti folio et corda onde ꝯ i amarissia passioe retinuit. Sz vim et mgm nec dolozis ondit. Q at h va ex parte hois assupti q tm cu ipo filio dei vna psoa fiut pz p ho q ait deꝯ meꝯ qd vtrqz no diret ipe q vnꝯ e cu pre ñ hoem assupsisset. Quid at e q ait ut q me deliqsti. Nuq pz vni cu suu poteat delinqre. Absit sed p toto corpe suo id est p tota ecclia loqt caput nrm benignissimꝯ ihs Voles enim omen dare vnitate et caritate q hnt ad ecclias sponsa sua. sequz in oibus mebris passiuz ondit. q tuc in capite sustinuit passiozz ho est in ipo corpe qd assupsit de virgine. Clamat at se derelictu q delinq no poteat qr milta mebroz suoz ad tata tribulacoez eant ventura ut a deo delicti penitꝯ videret. Bnd ꝯ sit aabil' dns ihs q pmo sup nobis nuc erca vo nobiscu ñ nob pati digna tur. Tribulacoez nraz q pro iusticꝯ patim sua reputas et clamas cu ipo su in tribulacoe ut in ipo secuꝯ et stabilꝯ credamꝯ

Quintu folium et qnta rithac corda est qntu amatissimi ihu verbu qd emisit de cruce dices. Sitio et dabat ei mirratum vinu bibe cu felle mixtu punitus oibꝯ mebris dulcissi ihu superat punizi et ligua dedit ꝯ ei in siti sua illa vitis aliena tonsa i aazitudme de fructu suo

hab

potū amarū potū non potandū ſz porrigo de-
guſtandū qr ad penā ligne ſuffiret aretū
deguſtaſſe. Sed licet her adimpletoēz ſcriptē
patrata ſit tm hō vbū ſicio aliq aliud ſigni-
care videtur puto enī q hc loqdo imenſi-
tate ardentiſſime tāt voluit gmedāc qr ab
hore ſuente mlto ardencior potor deſideratur
q ab hore eſuriente cibus. In ſe igr ondēs dns
ihūs deſideriū illius rei qui ardentiſſime con
cupiuit p illā figāte ardorē ſue caritatis
ondit lig enī veracit poſſig amipe q ſiti
eat q per totū corpus ſacti ſanguinis effu
ſione ſitiat. Ossa habuit pr tremiū arefta.
Sed non t ſatis credibile ipm deſiti corpali
dixiſſe q inſtanti ſiebat ſe corpar moritur ſz
porig ardentiſſim deſiderīm ſalutis mre ipm
credimo ſitiuiſſe. Sz eſt quod moueat nos
qr cū inſtaet hō paſſiōis extīme predens
ad oronē dns benigmſſig ihs predēs in facie
ſua oras et dicens. Ai pr ſi pole eſt tūſfer
ralice hūc ame et oc nō ſel tm ſz 7 2o fent
et tercio p ralice q bibitis eat p nail dubio
paſſione ſignificas q eat paſſurus nūc vo code
ralice paſſiōis ebibito. dr Sicio Ad t hor
amīq guſtes ralicem dnē bc ihū oino au
ferri p q ebibiſti ſitis vt video mirabilis
potator es tu. Nūq vino orudit et nō po-
rig vino gpiciōnis qr ſitime aazitudis

repletus fuit calix tuus vino vero quic
nonis acrissime plenus cum non sitim si potus
potata fastidium gerere debet. Sed ut esto
an passione talicet ipsum a te transferri peti
ti non ut passione declares quia vene
ras patiendo et sui qua salus humano generi
addesset. Sed ne putaret quis te vere hoem
passionis acritudinem non sensisse propter dei
unitate. Sed vis petentibus calice a te trans
ferri semel bis et tertio summa acritatem
passionis tue dubitantibus indicasti. Nobis
quoque te sequentibus doctrine et exempli forma prestiti
sti quo innumerabilibus nobis prestitit ecia tui ad
utilitatem nrae pertineat posse et debere
a nobis dnm frequentius exorari ut flagel
la iracundie sue a nobis digne auferre. Nam
omnium tui et si ablata non fuit ex passionis
tue constanter patienter et viliter tui oi pati
entia tolerando. Quam at passionis calicem
quem am auferri rogaueras ita exhausto duxisti.
Sitio. dilectionis mre magnitudinem geminedasti
tanquam dicens quanis passio mea tam acerba fu
erit ut quantum ad humanitatis sustinere decline vellet
potuerit tamen tua o homo me caritate vincente et
ipsa tormenta crucis superante ad huc plura
et maiora si necessum sit sitio subire tormenta. Nam
enim est quod detrectem pati pte pro eo amore
aiam meam pone.

Sextum folium et sex rithac corda est
sexti vbi qd cu arripisset vea & suma
dulcedo dns ihs amaritudine aceti. dixit
cosuatu est. Quid ch sup dem c qm vides
dns ihus qz ia cosuata sut oia ut impleret
sptue dr. Sitio et cu gustasset aceti sibi
porrecti sbiunxit Cosuatu est. Consuma
tu quippe et pfectu fuit testioniu sptue
que qd dr. Dederut in escam mea fel et in sitim
mea potauerut me aceto. Et p hor ois scrip
tura q de ipo cat cosumatoez arripit. Sit
igitur caput nrm p ptis nris arbitratem
sustines passiois. vsq ad cosuatoez ide
p frone sptuaz q de ipo cat pariet pseue
rauit. Ita et nos si hi caput mebra esse
volumus in oibus adusitatibus nris vtutez
pseuerantie cosequemur ut ad fine omi pas
sionu nraz ipo benignissio ihu duce ve
niamus et cu ipo dice possimus cofidenter con
suatu est ho est tuo adiutorio n mea vtute.
Bonu certamen certaui cursu cosuaui fide
seruaui. Redde igit qd legitime certantibus
agone te p mittere repositu est sz corona
iusticie q tu iustus iudex reddes i tua
die. In illa die q nubilu no hz. In illa die
que inaris tuis melior sup milia dierum
in q tu solus id est singularis sol eis. O sol
iusticie benigne ihu xpe lucres i vtute tua

reddes te ipm in pmiu sempitnu oib9 qui
pseuerauerit in agone ctamis. A te enim
recepert splendore sempitnu iq9 sine fine
felices letan. Huic at splendore nullo potit
adipisci ni q pseuerauit usq in fine qr ni
mis vtus boni opis pseuerana est
Ultm foliu vitis ve et vltia torda ci
thae fuit vltm amatissi. Ihu vbum
pater in mag tuas gmedo spm meu lra
plana e. Quid at e q ille roetn9 et gsbalis
pris filio aiaz sua ita manifeste i mag pris
gmedabit. Cui no mio dgmedata ez ena
si h9 no dixisset pfecto quis sitet aiam
sua strissima patris maib9 ee gmedataz
aut q paulo an dixt venit princeps h9 mdi
et in me no hz qq. Tame ut ernderet nos
q tra sum9 et tinis ut spm nrem distem9
pris etni maib9 gmedae. Ne ab h9 mdi
principe cu a torpe egresso fuit gphedatur.
Nzu in nob heu ni pauca q ad ipm pinet
i veiet tu ipe q pro nl debebit ymo ena
tolle pna venerat spm suu purissimu
a torpe pnissio egressuz no vtiqz natitate
si excepli gra pris sui maib9 gmedaret
Propterea exinaniuit semetip filius
dei forma serui accipies et planta
tus est in tra nra et torpis nri differ
mitatem accepit fronduit qz z floruit

et fructus pluimos attulit. Vt per hoc q
nre humanitati vnitus fuit sue diuinitati nos
vniret. Sed qz sine flore no puenire ad fructu
florui benignissimus dns meus ihs. Qui
flores eius ni virtutes. Floruit autem mirabiliter
et valde singlariter et excellenter virtus hic incluta.
Flos vno floris grie in se spem gtinebat vio-
lam humilitatis lilium castitatis rosa pacis
et caritatis et flores pacis qm ctm appliaq; si
alijs floribus omissis dicaq; spaliter de flore rosa
floret in vite mea aantissimo ihu. Rosa rubes
et ardens rubens sanguine passionis ardes igne
caritatis rosida effusione lacrimarum dulcis ihu.
Fleuit enim et contristatus est pme gaudium meum
vino gaudium angelorum bonus ihs. Qui ut aut ap
In diebus caris sue offerens vota supplicantes
qm ad eum qui possit eum saluum facere a morte cum
clamore valido et lacrimis exauditus est pro
sua reuerencia. Audis cor ni carneum si lapideum
illum magnum ihm et optimum in diebus carnis
sue qm pme assuperat lacrimis maduisse
et adhuc aridum permanes. O cor durum audis
gmouci ad lacrimas pte illum q' metuit stat
et no gmouebitur nec adhuc tu ad lacrimas gmo
ueris. Addam et ignem caritatis et sanguinem
passionis si forte calefias si emolliari ut
dulcissimo ihu per lacrimis suis et sanguine effuso
solas lacrimas respedis. Adda adhuc malleum
guem et cuneos ferreos truncatur ut scindari
nam si esses ut terra sin aqua arida leuiter

possis emollizi solis pfusis lacrimis lacrimā
tis dulcis ihū. Si at a facie frigoris iniqtis
multiplicū mdurat es in rigore lapidis
addam instmēta frea malleū ferris et cu
neos clauos freos. vt illis t' scissis finda
ris et fonte salubre lacrimas effūdas. Q
si nec ad hoc gmoueris o cor durū et ipeni
tens durius es silice. Q m dcpto a moise
bis percussus vga emisit aqs largissimas
pseztē cū malleo ferris dōe ihū validior sit ad
ferendū qp virga moysi et tres clauī fer
rei tez percussi efficacores esse debeat ad
aqp lacrimas eliciēda qp percussio moysi ge
nata. Si vō ad huc pmaes mig cassum
eo qp in adamantis duritia sis cōclusū q solo
edi sagne pt emollizi. affero t' edi piter
et agni ingtamiati opti ihū sagne copi
oso calore ingpabil' caritatis feruetez
q sua fortitudine illū adamantinū piete
inimicitiarū poitū int' deū et hoem omno
gminuit et dissoluit. Qui pies p tot annos
milia duraueat nc lege nc pphetis ipm
dulcos preceptos gmoitionid et gmina
tonū malleis aliqtmig pcuciēdo fiat
gminutus p accidente sagne edi et agni a
mabil' ihū nō tm puorat sp et destructus
et. Dr at dns ihs esse edis q e in mundū am
mal qz nostra forma gestabit plena indias

peccatorz. In ipo vo nich' pm hntem ppter
eximeā vo mundiā sua agnus est qui no
so'm no hz pcm ß totus mdi tulit pcā hs
ergo edi et agni nri copiose sanguine te
o cor adamantinū in mezge iace i illo et
calefias. Calefam emollias. Emollitū
vo fontem lacmarz emittis. Quera go
m et vtinā inveniā fonte lacmarum
i lacms i cruce et clauis postmo i san
guine rubicundi mitissi ihu. Llega et in
telliga qitū ipe anuncit zuborē carnis 7
et aīe dilcī ex dilcō amatissi ihu. Rubuit
enī in vtqz tam in carne qm in aia. In car
ne qdem ex nā qz nalit' ois caro rubea est
nec mis sagne passionis qo carne sua nra
caitate gpellente ta crebro et copiose per
fudit. Quas sactissi sanguinis effusiones
in supioibz nos fqnet' invenimus expli
casse vn mio m venit in hns mime imo
zandid ut lectori fastidiū gnet. Sed qs
ni totus caro 7 sagis et q in se ul' spiritale
hz sanguine istū fastidiat. Quis voles se de
sanguinibus r de pcis per sagne et cane con
tractis liberari istū purissim sagne et sa
lubzimū ihu purissi no affectet. Qis sel'
isto dulcissio sagne eb'atus qm pauit siu pau
pi deus no mgl ac mge sitiat. Audiens
et intelligens verā vocem sapie dei vm

// videt

gemti prius optimi ihu dicens. Qui edit me
adhuc esuriet ꝛc. Sz vm̃ e vmo qz vm̃ est
hiuano sagm̃ pretoz aialiu sagne tata in
esse dulcedine ut cu sel' a bestia q̃libz gusta
tus fuit illu de reto gustae desideat. Sta ut
in alys aialibꝫ pꝫ potꝫ sagm̃ insidiet hua
no et in morte sua p illo corruat acqren
do. Qntu credis in se hre dulcedinis sagunie
illiꝫ filij hois vezi dei et vezi hois dulcis
simi ihu. Ecce sicut irrationales bestie
sagne hois et no sicia ego sagne dei et ho
mis optimi ihu. Bestie qnto plꝫ gustauie
rut tanto plꝫ sicut sagne hiuanu et ego
fastidia sagne dei et hois benignissi ihu.
Bestie ruit in morte sua dulcedie sagui
nis hiuani attracte. Ego no festinabo ad
vita mea ad sagne mundidi et rubicundi
ihu. Vmo ve festinabo ema et bibo emam
absq argento 7 absq vlla gmutoe vinm et lac
q nobis sapia pius altissi benignissiꝫ mis
ruit i ribhae corpl sui sagne suu pcu vite
nre. Operate 7 mecu q diligitis et dilcm
ihm emite no corruptibilibꝫ auro ul' ar
gento sz gmutacoe mozz et cou sacois vite
vinm istud et lac sagne istu puzissim pcosis
simu i eb'etate pfectos vt vinu et ut lac
pnulos enutientez. Si pfcs si fortis es vinm

est tibi sag^is iste/sag^is uue marcissig Si ad
huc es infirmus cui opus sit lacte lac est
tibi ad enutriendū bibi igitur hunc sagne
marcissimū. Igitur p^m de rosa caritatis ipse
qter de rosa passionis videamus. Ardorem
rose caritatis ppendis diligentius videamus
q's ēles quiti qre amauit. Amator mr misere
cordis et mirabil'. Amator mr ē ille quo
nich' magis dicis ul' fortius cui omis spūs con
fitetur. Qm deus meus est. In h^o vō breuis
pp̄endit^2 q's mr amator sit et qre amauerit
Ex vō sequti elicit^2 sz nō ideo amauit nos.
vt aliq nri acquirat q' bonorū mōrū nō eget
Sz gtuita gra sua. Qsi q' i nob' boni esset
q ille appetet nō h^o a nobis sz ab i^o habem.
Quales at nos amauit amator mr exposit
ille qui ait. Cū adhuc inimici essemus reconci
liati sumus deo. Iustus enī iustos pulchros
fedos solus bonus et prius peccores ipsos amauit.
O quita digna^o. Iam vō quitū amauerit videa
mus. Quis h^o sufficat dicat Esse in expositione
huius vbi nullus hemus rosam passionis rose
caritatis quige ut rosa caritatis in passione
rubescat et rosa passionis igne caritatis ar
descat. Cū enī dilexit nos nr dilector ultra
citatis igne rogente rubore passionis iudex
tradere qz in mortem atq sua morte at cru
cis non breui' tūsentis. Sz a principio ortus
sui usq ad finē mortis diuissic diuitis

sicut enim et supra quemadmodum Crux optimi
Jhu non tam fuit vnus dici quam tota vita illius
crux fuit et martirium Oratio igitur que passius
est bone Jhs in diebus carnis sue ad rubore
vtique pertinet rose passionis quamuis effusioni-
bus crebris sanctissimi sanguinis ipsius
spalle fuit rubefacta. Sed quia oratio quia passus est
enudare non possumus sanguinis effusiones salu
tiferas non pigeat nos iterare ut que
iugiter sint memorande tenaci memorie car
die imprimant

Prima sanguinis effusione legimus in circu
cisione quando fuit notum eius votum Jhs
tam tuc in isto signo quod effusione sanguinis
sui nobis futuris esset verus Jhs id est saluator.
Audiat et intelligat tam parvi tenere quam pu
elle et propter corporeitibus inculcet martir
in innocentis Jhu Vnde et ysaias de Natiuitate
domini nostri Jhu loquens inquit puer natus est nobis.
Cuius quam imperium nomen significatur natiuitatis
ad iugendo que profecto in natiuitatis exordio
natiuitas crucis pallor exorta est Non modicum
enim pertinet ad commendacionem rubicunde p
passionis quod dominus noster Jhs in alieno loco in
media hyeme in medio noctis ex diuer
sorium a matre pauperula natus est licet
ibi sanguis eius effusus non est quia tam parui te-
poris intuallo id est septem dierum spacio pal
secutum est O quanta raritas o quanta gemedare

caritatis vix natq celi glá celi dilice celi
dilicie dulcissiq et amabilissiq dns ihs et
ecce celestiu ortu ctis igniá cruce dolor
cruris pauptas maxia coplat² ꝗ rede
mit miseria ctis imperij nos vecq Cruce
enim tos mundu sil et inferos subiugauit
qui regnauit a ligno fortis ihs propter
cruce usq ad q̃ humiliauit se ftus obedies
pri exaltauit illu pr et dedit illi nos qs
e sup oe nomen. vt in nomine ihu omne genu
flectat² re. Bn igit in primi sanguis agni
purissimi effusione optatu est ei hoc
nomen ihs. Et q iam tunc p mra sal
uacone sanguis effudi mirpet q in gplc
coe salutis nre totq cat effundendus
Secunda sanguis dulcissi ihu effusio
q̃ passionis rosa declatur inveit² in
sudore sanguineo oratis et agonizatis dul
cis ihu sta enim aut cuage⁻ta. ftus ihs in
agonia plixius orabat et ftus e sudor eius
velut gutte sanguis decorrentes i tram.
Cessent oms terre effusioes sanguis nuq
yer sola no poteat rosa nras sufficere ru
brare ve pot. Contemiste et g stande cor
meu misere et sanguineis lacrimis imadesce
q² ecce cator meus p me sanguineo su
dore perfundit² nc leui q̃dem ꝗ de cruce
ti intra. Ve mi sed tordi q tanto a tali

sudore pfuso no madescat Inspice tribulacoes
illi mitissimi cordis q cingebat cu totu
corpus ex oi pte sanguineo sudore ma
nare neq enim corpus extrinsecus tanto
tali q sudore defluet si cor intrinsecus illi
dolorus molestia franget. Constitui est in q
ppha cor meu in me ipo. Dissolvi corde
intus Cissa e extus et pellis veri salomonis
amatissimi ihu Et effuso est sudor sangu-
neus sup terra Rubefacta est rosa caitatis et
passionis xpi zubiendi ihu Ecce q zubieu
dus et qm totius zubiendus Nec vacat a
misterio ista sanguinis opti ihu effusio ge
nezalis Sudauit enim toto corpe q nras
vencat tollere infirmitates ex nro corpe
et sanguine q tractas ut ad qualesteriam
et samtate toius corpis spiritalis qd est
cutlia sufficet Sudor sanguineus abomi
pte corpis rapitis nri dni ihu pfusus
liberati sumus de sangu bus bemgmus
dnd pnobis sanguine effundetur Vel
hoc recte significabat sudor sanguineus a
toto corpe rapitis nri effusus q i toto
corpe suo spezualiter q est cutlia sanguis
nrm erat effundendus et cutlia zub
randa

Ecce sanguinis effusio fuit i vel
lucaroe venaru Cui testimoniu hem
in ppha dicte i psona ipius amabilis
dni ihu Corpus meu dedi pruciebibus

et genas meas vellentibus q̃ q̃dã exponẽt
de laceratione maxillarũ cũ unguibus
impiorũ iudeorũ. Quidam vero de extractio
ne barbe dñi ihũ q̃d nõ credo sine aliq̃ sag
uinis effusione peractũ. Video igitur
sacrilegas manus impiissime gentis nõ sa
tiate talophis et alaphis et cõspuciõne
desiderabilis vultus opti ihũ. Sed etiã ad
genarũ illius vellicationem exarsisse et a
vultu q̃ dulcissimo ad rubiciõem rose sag
uinẽ eliciuisse. Video agni illius immaculati
patientiã admirabilẽ et imitandã genas
pudicissimas impudicissimorũ unguibus lace
randas cũ ore mansuetudinẽ pbuisse ut
patienter sustineramus. Si aliqn facie nostra
operiat confusio ppter ipsum xd

Varta sanguinis puricissimi effusio
nem invenire debemus in cota spinea
nõ leuit' imposita sz in uide impressa capiti
dulcissimo capitis nri dulcis ihũ. Sat
eni consentit vitati vt odientes vitatem
non sonũ abpbriũ illius sz et supplicium
respiciẽt. Nec h' quidẽ puto cruos sanguinis
defluisse qui a capite corõto defluerẽt
in collum sil' et faciem dulcis ihũ

Vinita rubiciõe rose nrẽ invenit
in crudeli flagellatione masue
ti agni rosei ihũ. O cũ q̃nita q̃ntitate pu
tas illũ stillasse sanguinẽ de stillicidio corpore

flagellato distillasse in terra. Cui quanta putas
seuicia tum prior fremeretur quanto fremitu
seuientum flagellatum fuisse dulcem ihm
qui aduenerat ut nos ab eternis flagellis
liberaret. Sine causa inquit flagellis ren-
derunt me vere sine causa. Nisi forte
miserrimi et puerisi bona opa tua pe-
nis digna iudicarent. Qui veritatem
tuam in mendacio detinuerit. Sed et hi
moraliter instruimur ut flagella benig
nissimi ihu patris nri distanq eqni
miter tollerare qui pessior flagella
pro nobis indignis tam paciter susti
nuit dulcissimq nr ihs. Qui cum fla
gella non sufferret homo ad laborem
natus. in pnis nutritq et tonsuratis
hereditati celestis aule destinatq qui no
nisi mundos recipit. Cui vidat regem
omm regum et dnm dominantium amia
tissimum ihm. Qui primum non ferit nec
m ventus est dolus in ore eius ta gra-
uibq flagellaribq esse constitutum. Audi
homo stulte et insipiens et erudire et no
solum refuge sz etia apprehende disciplina
ne pcas devia iusta dno tibi trasten-
te. Qui pprio filio suo no pepcit. sz ppt
te tradidit flagellandum

Sexta sagitus effusio que rosam
in passione rubeuit in fossione

clauor copiosissime invenit. Qs cum de fossis yo
et pfossis manibus pedibus qs in rectis ihu copia
sa rimeti ihu dubitet effluxisse. In torrentibus
huius sanguinis nostra rosa ppuat qr h' vere
ardentissima caritas hic rubicundissima passio
invenit. In hac magnm passionis magnm do
considerat caritatis ardore rose caritatis i ru
bore considera passionis. Qs vnqm tam grua
tam pudenda sustinuit. Deus e qui patit
nec in aliquo sibi torcular passionis allenat
qui huius suis ul' omino aufere ul' alienare ul'
breuiare vires tormentorum sineuit. Non prit
sibi qui suis pce gsneuit huius rei euiden
tia hes in euangelio johis. Cum ab hys qui
ipm venerat ad captandum ei dicetur qm
ipm querent sbiunxit ego sum quem quaer
tis go me quaris sinite hos abire. O ardor
mitissime caritatis. a qua festat et tradit se
caritas ipa seuientibus inimicis non par
cens sibi. Rogat qs p suis ut parcat ill'
Captus igit post plimas illusiones tanude
or qm gentium pus sanguinis plimas effusiones
clauibus durissimis manibus sl' et pedibus
perforat et configit ligno crucis saluator
nr mitissimus dulcis ihs. Intuere et respi
ce rosam passionis quo rubet ardentissime
caritatis signo. Contendunt caritas et pas
sio illa ut plus ardeat illa ut rubeat. Sz
mirabiliter per ardorem fit caritas passio

rubea qz ñ diliget nõ patet. Et ĩ passionis
rubõe ardor maxe et ĩappabil' ondi rãte.
Sicut enim rosa per frigꝰ noctis clausa sol'
ardore urgente tõ aperit et folijs expansis
ĩ rubore demõstrat ardorẽ iocũdũ. Ita flos
delicosus celi optimꝰ ihs xpus q' multo tpe a
primo pmi hois qui in frigore noctis tãquã
clausꝰ erat paribꝰ nõdũ grẽ plenitudinẽ
impendens. Tandem plenitudis tpe aste
dente radijs ardentis caritatis accensꝰ in oi
corpis sui pte aperuit. Et rose caritatis ar
dorꝰ in rubore sanguis effusi effluxit. Vide
ergo q' hoc flore rose floruerit optã vitã
rã rubicũdus dulcis ihs. Vide tõ morꝰ
sancti rose florem. Inspice manu vnã et
alterã et florem rose ĩ vtq; ĩ vtrq; Inspi
ce vnũ pedẽ et alterꝰ nũq; nõ rosei sunt. In
spice latezus apturã ñ illa tacet rosa quis
ꝓ rubea sit ppter mixturã sanguis 7 aq
qz sit narrat ewã ta. Cũ vnꝰ militũ latꝰ
eius aperuit totꝰ exiuit sanguis et aq. Ipse
est qui venit per aq. Et nõ tõ pm aq sed
per aqm et sanguinem optimꝰ xpus ihs. O suauis
omniusorꝰ dne et saluator bone ihu q' tibi
condignas potit referre actes q' ardore excel
lentissime caritatis tue ta crebris sanguis tui
effusionibꝰ manifestare curasti. O q' multo nuo
foliorꝰ multiplicata et exornata e rosa tua
tua. Ecce illa omnia numerare nua

guttas sanguis effusi de dulcissimo corpore a-
matissimi ihu et habes rose passionis caritate
ne folia mutata single gutte sanguis single
rose sanguinee passionis folia sint. Jam septi
mam sanguis dmni effusionem breuit' duxig
tid & aptua latenus dicemus vnde equint
sagis et aqua per que baptismatis accepi
mus sacramentum

O Dn fortaze nuc et cleuare ana mea
misera et infirma. Et alis fidei et
spei ad hnc ortu caritatis euite. Et totum
mentis intuitu per varia dispersid iu'm
recollige ad conficiendu mel deuotois ad
padisu tui' ascende. Accede ad cor altu
qr ere qm qris exaltatq e. Sed ne timeas
qr exaltatq humiliatus est. Non em cleua
tus est in ere ut se difficile pbet accede vo
lentibus ad ipm sed migis ut oibq possit
pacior iueniri. Accedas igr cu fiducia ad
hnc padisu in extensioe brachiorq ignosce
suscipiens affam et inuitans aplexus
et quodamo misericordit clamans. Reuer
te reuite sunamitis reuite reuite vt intue
amur te. Reuite a mala voluntate a malis
factis ab obstinacoe a desperacoe. Reuite
mqm ad me q a me aufsa fuisti ut iniuca
mr te intuitu gre quo mtiere p'tatem
per lacrimatq et latine pfectq respexisti

lege igitur liber vite scriptum intus et foris et
lectum intelligere tolliere ibi flores meos sag
uineos ut paradisi illius possis ianuas intro
ire. Ante tu fores cherubim et collocat cum
gladio flameo valet enim sua qui in me ple
nare diste potes admonendum i pedimentum
cherubim. O flores vos sanguinei gladius versa
tilis ~~flamas~~ flamas trentes extinguunt
Intra ergo o anima hunc paradisum omnibus
paradisis meliorem nunc solo meditatorius assum
ut pomum ad ad et corpe celestem paradisum
valeas intrare. Nunc breuiter amplexandus est
tibi hic paradisus. Ez et volando per singlos
huius floris et singlorum florum folia sunt fugiendo
da. Nunc ad dexteram nunc ad sinistram cuiolos
sanguis spergente propius et intelligamus accedendum
. Vbique grenda deuotione et gratia lacrimose
deuotionis considerandum quomodo imites fixure cla
uorum quomodo amara venarum ossium quoque confractio
in manibus illius qui fabrauit celum et terra
quomodo patus est salutem in medio tree et inter horum
consideationes frequenter repetendum. Redde mihi
letitiam salutaris tui ad imitatorem apiculi
qui inter volandum sepe quidam vocis sonum habet
nisi gutturis donec mittat florem mittit. Vbi mel
lis optatum dulcedinem colligit et exsugit.
O quam felix eius pomum quoque inter florentis et dulcis

paradisi nari floces sanguineos in lanea duo
fluis intermissus ab hoc mundi strepitu et tem
tationum incursibus per divina saltem potenciam
oia valeas libari. Et sicut ei ad quem intrasti va
rans gustare possit et intelligere quam bonus et
dulcis est ihs. Sic lustrandi sunt pedes non
minus sanguis hinnites non minus de lotis quam
manus perfossi ipsi et perfuti sanguis flumineus
manantes guttis quasi respersi. Tandem accedendum
est ad cor illud humilium amantissimi ihu per
latus latenis lancearum. Ubi procul dubio
thesaurus ineffabilis desiderabilis caritatis
latet ibi denuo inveniet in gra lacrimarum
extrahit dulcissimam suavedo patria paradisi.
Compassio in affluctis propinque cor cordium
et humiliatum invenit. Talis oplexos tuos
desideat. Talis te ut te oplecta exspectat.
Caput floridum multis spinarum aculeis confix
um adte intimat ut ad pacis osculum te
invitet tanquam dicat t. Ecce quo figatus
sum tibi quo confossus quo mactatus ut te
possim ponere super humeros meos quia aberra
veras ovis mea et ad pascua celestia re
ducere paradisum. Redde vite et super lanea
mea mia gmovere et pone me tate clem
nue vides ut signaculum super cor tuum
vt signaculum super brachium tuum vt i oribus
cogitacionibus cordis tui in oribus operibus brachii

michi saltem vt videas signatos posse sal' in
venire. Conformare te ymagini divinitatis
mee tu te creasti. Conformatus sum ymagi
humanitatis tue ut te reformarem. Tu igitur
qui non retinuisti formam divinitatis mee ti
ipsam in tua recreatione. Si non retines
qualem te creavi. Retine saltem qualem te
recreavi. Si non tapis quitas virtutes t'
dedi. Te recando. Saltem tape quitas
i humanitate tua miserias propter te assume
rim te recreando et adponendo quam ad quas
te formaveram delicias te reformando. Nam
propterea homo visibilis factus sum. Vt ate visus ama
rer. Qui in divinitate mea invisibilis non
amabar. ~~Dragma primum~~. Da ergo primum
i carnacoi et passioi mee tu te. Propter mear
natus sal' et passus sum me. O dulcissime
atq amatissime bone ihu pr lumin atq
omne datum optimum et omne donum perfectum.
misericordie respice humiliter ti confitentes
et vere te sitientes. Qui sine te nichil
possimus facere. Qui dedisti te nobis i pre
tium. Da ut licet tanto pretio simus indigni nos
tamen tue gratie tam integre et perfecte
reddamur ut conformati ymagini pas
sionis tue ad eam quam peccando ami
simus tue divinitatis ymagini reforme
mur. ..

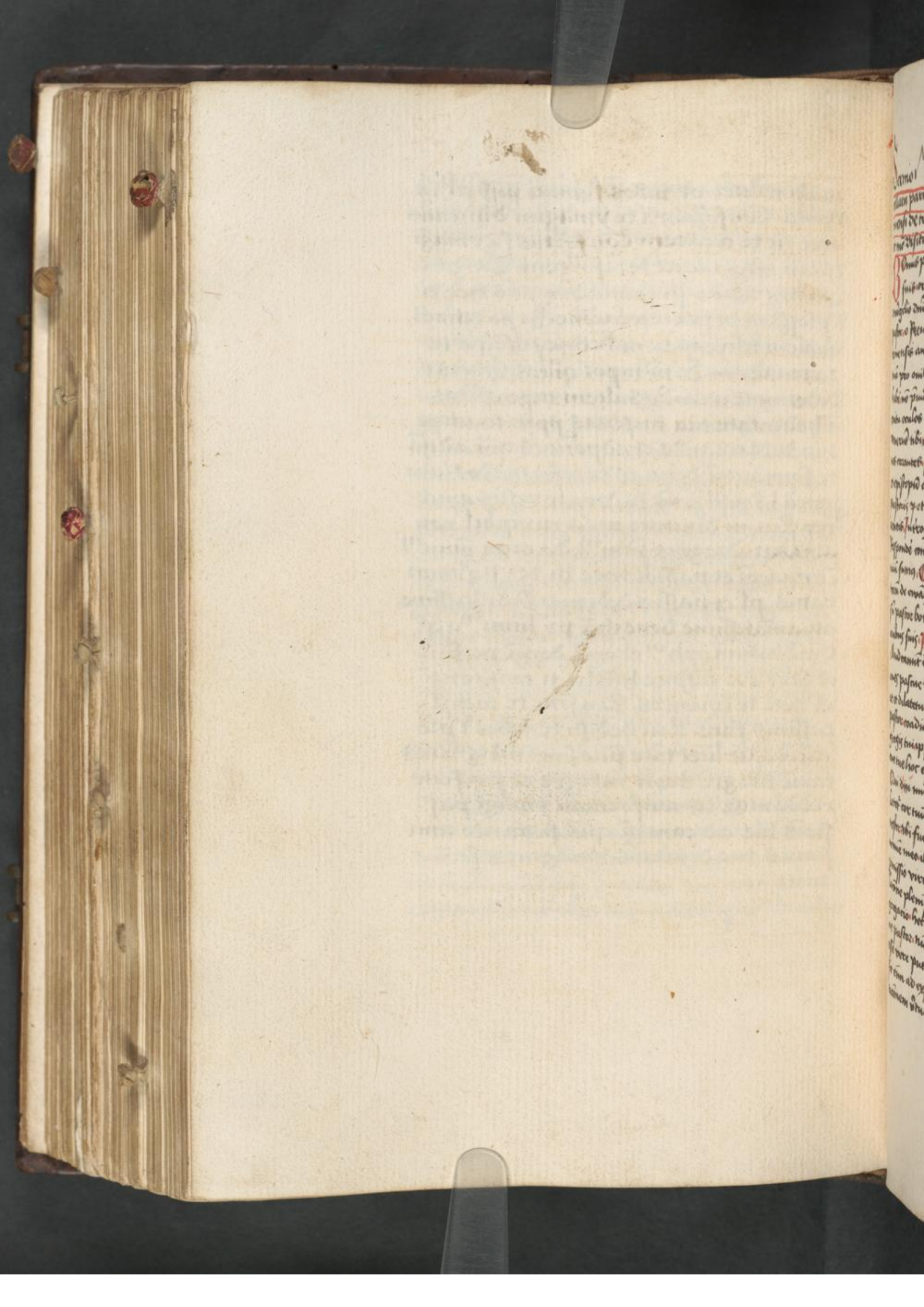

Sermo Magistri Johannis Cerson cancellarii parisiensis habitus in concilio remensi de triplici passione domini gregis et modo visitandi omnes status in ecclesia

Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis. Originaliter iohis x°. et dicitur in evangelio dominice xl entis. Admiramini me esse bonum pastorem. o reverendissime pater sancte sedis hic remensis antistes. Admirentur te qui animam tuam pro ovibus tuis habes dare. non venale habe. no pundualiter retine. Leva mine in circuitu oculos tuos et vide. omnes isti congregati venerunt tibi. obedientes sunt. et no sunt sicut oves errantes. sed convisi sunt ad te pastorem et episcopum animarum suarum. sm verba primi pastoris petri. in eiusdem dominice epla currentis. Interrogent qui et quales ipsi sunt. Respondet convenit illud genesis. Pastores sumus. Conveniat 2° vt mihi illud alterum de evangelio cuilibet eorundem. Ego sum pastor bonus. qualis animam suam dat pro ovibus suis. Pro illis enim ovibus que prophetium illud tamen deo. Nos autem populus tuus et oves pascue tue. Miseret igitur et effluat et dilatetur cor tuum. tu videas tu bonus pastor. coadiutores tuos. consodales ducis gregis tui. ipsos quasdam pascue tue. hoc est principie tue remensis arietes. Qui dum miseretur in hac die et effluat et dilatetur cor tuum. cum prisecit summus pastor noster. ubi fuerit duo vel tres congregati in nomine meo. ibi in medio eorum sum. Gradius prissio viri patres et fratres. omni cosolatione plenissima. Het magis celebrima congregacio. Het tua convocatio sanctissima o bone pastor. nunquid non in nomine ihesu facta esse vere putada est. Putanda est profecto. fit enim ad exstirpationem vitiorum et plantationem virtutum. fit ad evulsione scismatum

et pulcrae pacis tradicionem fit ~~demique ad fortem~~ demique ad fortem custodiam gregis dmi
ci. ne male dispersum. ne vagabundum p desi
ta negligencie. rapiat dissipet perdat et de
voret ipsi lupus ille vorax et infernalis. Cu
pocius visitatis sepe colligat sub vnig ouil
tectis. quod est fides cristiana. illic qz protectioe
sollicita teneat. Ecce dns noster ihesus cristy
in medio nostri est. Viri patres et fratres in
tendite que dico. dns in medio nostri est quid
aspicitis quid stupetis. Ita est. credite no michi
sed pollicenti qui mentiri non potest. Ego mqt
in medio eorum sum. quis ego. Cuius loquit. dns
fortis et potens. ipse est pastor bonus. qui aiam
suam dedit pro ouibus suis. O recte pulcra o
felix et deo grata societas in cuig medio dns
ille est cui angeli seruiunt. cui sol et luna laudant.
Nemo tam deiiet. nemo trepedet ex aspectu
nel oculorum tot luporum rapacium. in sidiatis tot
tadie gregi cristi. Confidat pocius vnusquisqz
in verbo helizei. plures p nobis sud qz cum
illis. adest quippe deus. et misteri eius in liam
lud assistit. et decies centena milia. Quid si tles
pro nobis. quis contra nos. ades et tu pulcra
non dicam pales. qua pastorid deam gentilitas
fabulat. Sed vera sudmi pastoris mater virgo
maria. vgo bndicta. ades plane. Nam vbi mat
si no vbi filig inuenit. Admittit ergo mit te cu
fiducia. que tromis es gracie. mater misericor
die. vt graciam et misericordiam inuemamus
in auxilio oportuno. quod ut assequam. pdtag
illud angelicud. Ave gracia plena dns tecum.
Bong pastor te fiat hoc. fiat congtulor tibi o
bone pastor congaudeo et glorior in domino
quod video. Vident ceteri hic pdtes studiu
tud. zelum tuum. quo ad ymitacionem veri pas
toris queris p hoc sacratissimud conalud aiaz
tua dare pro ouibus suis. et qualem aiam sa
ne que triplici vtute predita est. habet itaqz

aia tua sicut et reliquae de huadua spe vim tpli-
cem. vim ronalem respectu veri. vim irasibi-
lem respectu ardui. vim concupiscibilem respec-
tu boni. Itaq; bonus pastor dat hanc totam
aiam pro ouibus suis. Fiat hoc igit fiat. quia
tempus faciendi dne. loquit ppheta ad dnm.
quia tempus faciendi. quia dissipauerunt lege
tua. qualem legem. euangelica. naturalem. et
canonicam. quibq modis. quibq modis. in multis
et psonis pessimis. Ipsarea conuenit nunc ci-
am magna ecclia totiq huiq magne remesis
pndie. cogitare quid fecerit. et bene quid fa-
cerent. quia tempus faciendi. tempq ponendi ma-
nus ad arandum vel opus. Alioqui quid prodeat
nouae veteribq superadde sanctiones. si neq ve-
tes fiat neq nouae. Apponat manq ci inter e.
hoc est exacto loucum. ne sit vox quidem vox
iacob. manus aut sunt manq esau. Cinteter
in ppcio quod vulgari prouerbio melius so-
nat. Dictu optimum est. Sz quaerite quis hoc
aget. Illud enim quod obiectu plini seneca
refert. aliter loqueris aliter viuis. demiq fa-
cta fiunt et mordax in pastores ppositio. Fere
cuisdam dnote. hec redebat de sermone quodd.
ad turba multa interrogabat ab obuio quodd
si sermo factus esset. neq qua inquit. Porro
ad interrogans mirarent. sicq diuersioris ad hac
hgmodi copia causa ipsum et exquo ho erat.
sumo vtiq ductus est. sed non factus. Dicuten-
et no fecit. Fiat igit ab vnoq pastore quod
ppnit dns. det aiam suam pro ouibus suis. il-
lam itaq aiam que ymago est beate trini-
tis secundum triplicem vim pnotatam. Relucet in
irasibili potestas respectu ardui q appriat
patri. relucet in ronabili sapiencia que appria
filio. Relucet in concupiscibili beniuolencia vel
bonitas que appriat spiritusto. Hanc o bo-
ne pastor totam aiam no vnicam sic obtu-
listi porcionem. arauerit dare ouibus tuis.

triplici sedulitate pascendis. Neq; enim existimo te latere quemadmodum olim primo pastore petro interrogato terq; respondente. Tenus pascere bo tristus ter subintulit dicens. Pasce oues meas. Pasce agnos meos. et tuetur sum si diligis me pasce oues meas. Pasce uerbo predicationis docte. ~~Pasce exemplo~~. Pasce exo conuersacionis sce ~~pasce subsidio~~ Pasce subsidio caritatis pie. Predicacio docta fidem in fide quo ad vim rationalem. conuersatio sancta roborat in spe. quo ad irascibile. Subuencio pia consumat in caritate quo ad vi irascibilem. Cumsquis hoc modo pauit oues suas triplici pabulo saluari. Verus imitator est pastoris boni. implens suam suam ~~complecensa~~ comprehensam in vita thematis. Bonus pastor animam suam ponit pro ouibus suis. Sic enim repellet ab ouibus rationabilibus tres carmas caldeorum. mefice qrenard greges ai pueris. iuxe figuram in principio iob positam. Sic arcet. sit exprimit tria luporum genera spiritualia seniissima abomi- nibus xpi. lupi dyabolici. lupi carnis. lupum mundi. qui hoc victoria que vincit mundum fides nostra. Spes coherceat et configat carnem agit ut nostra conuersatio sit mcelis no carnalis. Caritas de mundi fugat dyabolum. quia sola diuidit inter filios regni et peditores dei sic et diabolus. hinc utraq; plenitis tam pro fi- dameto quodam solido dicendorum. qs vt post to ordine lucido confusio fastidiosa et mecdiu dimittu vitet. Pcfamq igitur nunc hanc triplicitatem aut tue vtuten. O pastor bone. et exemplares tres in hac qualitatis nostra exhortacione pri- ciones principales. sub tinario considerationum vnoq; priorum articulo. qterq; edificium nem tadq; triangulari triplicitate subnixum. forcodi stabilitate subsistat. Erit prima pricio de pa- bulo docte predicacionis. Erit 2a de pabulo sacre conuersacionis. Erit tria de pabulo pie subuencionis fiat fiat. Exegitos igitur primum priorum

diuisio

structura collocemus in ea primam considerationem
que talis est. Pascere omnes pabulo predicationis
docte dando aliam quo ad vim rationalem pertinet. est officium de natura annexum pastorali dignitati. Dura pro quibusdam fuerit nimis sima.
Proba. Prospicium recte est pollicitum ecclesiasticum
a christo legislatore sapientissimo perfecte constitutum esse. quippe ille est de quo moyses cecinit
Perfecta dei sunt opera. Sed ad huius institutionis
perfectionem exigit insertio spiritualis pro vita
animarum conservanda. quemadmodum in policia terrena
humana necessario est temporalis victus. aliquando
sine pabulo corporeo nequeunt sicut ista temporalis sic et
illa spiritualis vita suomodo deficiet. Nec esset communitas perfecte sufficiens. Ad hoc respicit dictum
veteris. a xpo renovatum. Non in solo pane vivit homo it. Oportuit igitur ordinare ministratores aliquos pabuli huius spiritualis. pro continuabilibus omnibus gregis christi ne periret. qui
hoc agere possent ex officii auctoritate. et deberent
ex superioris obligatione. Dalestinero quales
alios rationemque accipimus qui platos. Hos ro
pastores appellat verbo scripturi tam veteris
qui novi testamenti increpans eos. qui non omnes
sed se pascunt. Unde ne prudent deus ad hoc rusticanda humilitatis exemplum fecit dicere et dicere
Ego sum pastor bonus. Hinc zacharias la
bia sacerdotis custodiunt sciam. et legem de o
re eius requirent. Propterea enim dedit deus
eis regiones gentium et labores populorum. ut
custodiant iustificationes eius et legem dei exquirant. et sint parati ad satisfactionem. / nota
quod volt petrus. ori posterioris rationem de ea que in
eis est fide et spe. Hinc paulus ad thi et ad ty
tum. et alibi pluries volt episcopum doctorem esse. et po
testatem instituere in doctrina sana. et eos qui contradicunt arguere. Hoc officium predicatorum ita
potulit. quasi de aliquis nullum sibi ~~[illegible]~~ vi
detur rura. Vnde et dicit Ilo misit me dominus

nutrio

baptisare sed pdicare. Consonus est ad hoc
apostolorum responsio dicentium. Non est equum
nos derelinquere verbum dei et ministrare mensis.
Christo magis existimas hoc dixisse de aliis
operibus minus spiritualibus atque prius. Vt
omorret. o tempora. iudicibus nunc aptior quosdam
ex platis vel presidi aliquod artificium. sine qz
indignum dignitati pdicare. vel publica ad po-
pulum exhortare iudicat. Est inquiunt hoc vel
officium mendicantium. vel pauperum theologorum.
Adeo nihil sapit eorum que dei sunt. alius homo
"qui" a deo de terra est. nichil nisi de terra loq
potest. Sed dicunt pdicamus gregi meo p sub-
stitutos. pdicamus pillos qui se libenter ad hoc
ingerunt. Et hoc nobis satis est. nobis multiplicat
voluit sit hmoni tacta. q d nausea tm sit audi-
ens. Agimus vtique illa grandia et ardua dum
muris domum meam diu tpalitatem vigilat pre-
gimus. Spiritualia enim sine tpalibus diu esse non
possunt. Sed respondeat velim primo quid dere-
cius atque salubrius. aut q arcessorum prelatus p
seipsum exercat. et principale p substitutos. neglig.
Si enim illud oportuit fieri sic pdicare. et aliud
nos omittere stultum mirsdictorem defendere sic operen-
tur principalior ipse qui principalis est habeo dg.
quia et si pdicare possit p substitutum fieri ma-
tomagis id qd minus est tpalium defensio. Addad
ite pinde q pauci sunt sermones diuitum multis
atque multo. sed ppheonis laude vacissimis. Amare.
quia adulterare verbum dei atque corrumpit. diuvel
questus existimat pietas. vel diu miscent exo
rus mala semina. vel diu inutilia sterilia quia
cuiusdam fumulacrum zizania supseminat. Ita
p dto mea vigilatior aptior quosdam ex platis
habet in eligendis mercenarius p culturam agri
tui suorum. qz habent in electione pdicatorum suo
rum. pro cultura spiritali audiunt. Denique quia so-
lam tpalium defensionem nos ministrationem atte-
dunt. nil aliud si consequent censeat permutet.

vel aduocatulos uel prudentes aliqos de seculo
in tutelis et traditionibus humanis. pferendos esse
uiros quitlibet in sacra doctrina et spiritualibus
uer sacrone pollentibus. Nam sim pstitutionem
finis de conferendis ad finem indicamus. Addamus
ad poza. q officium cuilibet archiepo ecclie tradi
dicta est pdicatoris obligatum. quitd plus uel
minus apprehendierit pastorali dignitati. sicsamo
sint archipsbiteri. curte prochiales. archidiaco
nati. decanati et similes. Vnde spectat ad curatos
cognoscere sidnatim et in quodam generali te
nore precepta dimine legis. tid quitdam explanando
grossa. Deterlos similit nostre fidei. traditos
qi facinorum distinctione petorum. at eorum qui
sunt respuata a no respuatis. Institutones sco
rum. et si qua sunt silia. pertinet aut oltra hoc
ad platos scire rationem subtilit ac pticularitet
addere adiuga hereticos et pernicios de pdictis. Denique
ad beneficium dei pp officium. Officium mus nqm
in horis dicendis. si tamtudem uel aplicam cantibus
de pp inquo vitid et pastiuid gregi dmi. diiu
dicet aput se hii qui pdicationis officium sibi imy
me debitum uel ne scint uel omittunt. vel de
terioi sacrilegio ppmunt. et ir uident. Diiudicet
oro si bnficium tale rite iustegs dispenant. atq
dtment. minus qi si negligerent ecclesiasticum in
horis dicendis officium. Diiudicet an fructus suos
bnficiorum faciant. et similia qualia no est men
mus diffinire. quanis emula curiositas vehe
menter exposcet diffinitum in hac re iudicium.
/si abeat altior sum in toto hoc nostre exhorta
tionis exsu. et quod fieri debet monstratio
est fiat. pascere oues pabulo pdicationis. debe
anum rationalem pro eis. sicut est officium mag
ne dignitatis ac pietatis. sic grauis in eo dif
ficultas uenit. Sit pietas mis aplicam vocem
valet altera ad omnia q maior alta. que dignor
pietas excogitari potest. qua que liberat animas
a morte ppetua. Que protegit ea ne lupus

infernalis pateat in denotatione. que tadem
duxit et perduxit ubi ingredietur et cf dicitur
et pastua inuenet. huic officio que uel qual
alta misericors largitas valebit equari. si nig
nud est pascere carne p timor mortuam ut in
terim viuat. anam metuit victura qm prosi
us est pascere ne pereat. Dura est mimis il
la xphete lamentatio. p uli petierunt panem
et nd erat qui frangat eis. si ad carnem re
ferris. sed durior in dnensid si de spiritu sn
no fiat. attrpite quo celiserit uacuo eplus
suad. fratres ignit si quis ex nobis erraut
a ueritate. et auertat quis eu. sure debet q
auerti fecerit peccatorem ab errore vie sue.
saluabit aiam eius a morte. et opit multitudi
nem peccatu. Sporro difficultatem aure pasto
ralis patres sancti quales gregorius in suo pas
torali. et cri dostis in alio similit pastorali
suo ad basilid diligent appetuerunt assigna
tes principud difficultatis rationem ex pdicatione
ad dei. Tanta quippe in opibus pascedis pa//
bulo pdicatoris varietas et conuictas ami
dit. vt p vnam mutrit maceret altera. aut
maceret pascentes varia mlid dinso palato.
Culpauerit alignos anatos. p digus inde
sidnet nigumenta sue profisionis digne.
Culpauerit p digos. amatus inde tenatior
sordidior qm efficiet. Sic est diuinte dom
vicedid epnitate. nisi cautissima sollicitu
dine sit vnud vicdid arguat. p alterud si
milit inculpet. hor aut semp et sollerter
agere p gladiud vbud dei. secadem a dex
teris et sinistris. ut medud virtuosi itineris
liberd pateat. ad incedendid viam dhiam
mandatorid dei. Tam ardud puto pdicatore
qm tam prudeton et vigilem exigé sentio.
ut vix posset vnus ex milibus diuenire. adde
p auditorid quidam sud ebetes. quibus pe
ne nichil pt qindendm plicitas decies ipe-

tuta mulcare. Alii prolant ingenio. vesti
que fit aput eos vino plixitas onerosa. Qui
paucissimos insup videbis auditores qui fide
liter attendant ea que dicunt. qui no ea que
dicunt audierunt nil audire putauerint cupi
de trahant ad sua desideria foueda poenas
que eradicada seu moderanda. Vertit eis
verbum dei in proverbium et fabula. trahunt
que illud ad omnem poenitentiam sicut de
sono cappanarum agnus puerum. Sicut eum in
fabulis de lupo sillabicante narratur. quia au
diens pa et ter. commixit ex hinc agnus ge re
fert se fit in ymagine sua conuersabatur. Tales
denique ea que male intellexerunt penitus nutri
tant et pessime deficient ad aeterna diuidia
uel stultitia stimulade. gerunt similitudinem
ethni uel collatori lactis effluit ex eis quic
quid puerum susteperunt purgandum sola uel
festuce sordes et palee retinent. Exigit igitur
ad officium predicatoris ingenium deleo sordes
atque ydatile. in non perperto tpe a dexteris et
a sinistris. ad retro. sursum et deorsum. Exigit
eloquentia tpe tens et vehemens. suadibilis
suauis. copiosa que ne adhaeat ligna pala
to. et azesat. net ming tpatum esse conuenit
ne nimis effluat semen generatum filiorum
dei. et sordescens inutile fiat ad gnationem.
Exigit erudito sapiencia sacerdotum ad cetera od
bus que ad mores spectant. Inde est illa
dicit pastor conservat interrogatum. Scis vt in
que testamentum quorum aliqui sua construcia
respondeat scio ipsi viderit. Exigit multi
moda exposicia actum hinadnorum et condi
tionis annotatum eorum qui docendi sunt. Exi
git exemplaris vita et conuersatio vere ep
hensibilis in medio natorum prauae. aliena
ab omni crimine. prestim ab auaricia et luxuria.
que maxime sunt contria fame. Aliquando predi
cator plus destruunt exemplo quam instruunt re.

Condicor

Sicut nos operis forcius sonat eis uerborum dex-
igit denique Christaro spiritu p contemplationem
aliquid ceteros accedere ad episcopi desiderium
quasi fide phipsisset si frigidus in se totus et al-
gidus remansisset. Dis mit et officium p diaconis
existimaueris leue. passimque omnibus imponendum.
nichilominus ipsum qn rate pietatis et difficultatis
ostensum est fiat fiat. Pastere oues autoritatiue
pabulo p diaconis. dando aliam tonale pro
eis. est officium quod nulli fas est capere. nisi
misso. nec mitti quisquam debet nisi sit ydo-
neus et probatus. Primum prem breuibus verbis
absoluit apostolus. Quo nequit p diaconium nisi mit-
tent. Confiderent eum penitus ecclesia sancta ie-
rarchia. si omnibus indifferenter auctoritatium p
diaconis officium laxaret. patrum interuenientibus
et aliis ydeotis. quos heraudana fefellit. et in
varios traduxit errores. Auctoritatum vigilan-
diximus. quam fenda correctione certam sit. autori-
tabilem que edificare non scandalizare possunt.
lex diuina christiana cuius finis est caritas cor-
dis omnibus diuait. Si permanserit inter fr tuos
&c. Sic enim dicit sapiens. mandasse deus cuili-
bet de proximo suo. denique nichil hominum
pretibat caritas semper a se alienum. Nullus em
peccat qui noceat omnibus. tamque si indum corpo-
ris nec ps ecpcy spiualis depeat. fit aut mis-
sio ad p diaconium solemnitur. uel p deum immedi-
ate. que tm p pari debet aput dipictos. vel
p miraculum. uel p sphera. uel aliud sufficiens
tale signum. aut fit p deum mediate superiorum auc-
tate. quibus impositum est huius auctoritatis
ministerium. fit cursus non minus missio talis
ex ipso mandatis lege. quod non aliter posset fidei
seu morum zelus dmolata seruari. Ubi min
est pasce fame morientem. si non pauisti occi-
disti. Porro nullum debet mitti qui non fuit y-
doneus et probatus doctor artes ceteras. quas qo-
ce non presumit ignaro ipsum. sic ephirtuum

sunt psit ueo'm. Et mediocrid est p mittit me-
dici tractat fabrilia fabri. Remouet autem
aplid ab officio pdicatoris mulieres. muli-
eri inquit docere no p mitto. Inuestigamus ra-
tionem et diuinis multos erid ex viris p hidos.
Spectat ni mirid ad pastoralē doctorē constan-
cia. spectat prudentia. spectat continentia. ut
sit in eo fiducia. audacia. et bonitas. Constantia dat
ne succidbat aduersis. ne redat diuitiis. ne
rumoribus flis et indignis uel inflet ad gloriam. ut abestat ad ignominia. neq; ut gladi-
ator sicut dicit cris. estimus plus debet habere
anam in manibus. hoc est eam uiro morti dare
qm pdicator. At uero quis nesciat mulierem
imbecillem esse fragilem inconstantem. Sic
pueri uel adolescentes. pueros dico uel etate uel
moribus. sic omis quicedes que sua sunt non
que ihudcristi. Cedid magis ad pmad diuitie uel
cotidie p sonalis seu iactura tpalis suspicio.
tamq; arundines uento mudam timoris agi-
tate. Prudentia dat pastorali doctori ut nec
falli uelit nec falli lenit' possit. Sz cogitū
est d'iudicio mulierum dicit aristotilis. quoda
mstabile est et dualidid. sic apud comicid mu-
lieres ducunt' tpe sicut pueri lenis sma. quod
viderat egitius poeta dicens. parid et mu-
bile semp fuad. Ut aut inuenind' inter viros
quorid indicia extra agibilia et credibilia aut
nullid est uel obscuru. timidid et mirendid
exonerid. quia nec ipsos ocidit lex dei in
regulariis bid omicidi distiplina bid p donu
it. Solidid id do dare nequid d aliis extra stau
pulosas questiones gsilid. tamq; interrogatio
fiat eis de ignotis nec exptis. Continentia
denique dat pastorali doctori ut nec in pclub'
titatem admittat. nec ad illid auditores alli-
ciat. Ut no mulierid vox. facies. gestus. qi te
de sulphuribus illicite audiens et spectantes
aduersid faciliter. et in pnad desideriis carnalid

fladmann accedunt. Die vero quo aliqui multi
brit fratres sine nervis disciplie plus eloqo
et gestibus effluunt in lasciuia. ipsamque quo
rat nutrunt et augerunt. que extinguat festi
bam diu apud meditacione mea pagere post hac
tripliem mee pterius considerando. ad tem
pterius aggressus. loquutus de pabulo sancte
trinitatis sicutis. Dic ecce visa est asteriscus industri
osa sedulitas. affirmans no satis esse si fedu
tant in medio defectus existentes extra pabu
lum gregis domini. nisi piter numerent pro
visiones. Et hoc tuto efficiunt. quito pticularia.
Vniuersalia enim parent. sed singularia multi doceri
at ego dum has pvisiones ab eadem industri
osa sedulitate pquirere. Cito enim sed sep
ernant plimas hic et in posteriorib. quarum
paucas nos reperiet cognoscendis huius celebrime
dmedrari iussit. Petrus arbro fiat fiat in
pmis myta pmissa epcopus illis decretalisq
in omni metropolitana ecclia stola theologie con
stituit. Nec videt stola mendicandi satis ee
expediret amplius ut hec instituere cognoscen
dam sicut et aliarum domus iuristis lingo exte
derent ad ecclesias cathedales et alias collegi
atas notabiles. sic q vna prebenda esset ad of
ficium hoc salutiferum specialiter et irrevocabiliter
applicata. quemadmodum dicit noster bidictus p
cepit. Preceptore inclito domino meo canonicorum co
stituerat. Sed nisi quo pacto tam sanctum opus
emediis vt dicit manibus dilapsum est. Concedat
ut legentes et studentes pperet certis
diebus et horis discubicones cotidianas. hac
rodie qua intendentes tpalibus ecclesie commod
sine ulla windrose accipiunt. Expediret insuper
q monasteria nomibilia no carerent viris doctis
suos subditos religiosos. etiam ab adolescentia
in lege dni meditari die ac nocte. Aliquid
pymodum in ipso otio suo quo contemplando ee
uenit qualiter exercebit ad dmum. Tenedad.

nigz esset decretalis prohibens ipsos audire leges
uel physicas. artes sic practicis negotiis ac temo
dis. Nam apud eos que stricta magis quam theo
logia debet uel doceri uel cognosci. Fiat apud
ipsos amplius qui predicationibus exponunt epa
nnacio prius ea generalia nostre fidei et ea pre
cepta et modes. et ut cognoscat si et quid predicare
nonerint. et ad ea principalia predicanda sublu
sis fabulis aniliby et iudiciis compellat. Dicant
insup tam generalis licentia apud quos ad
religiosos. qui petiny ut aliquis sumerit duo ba
ba pferre volubilitate lingue. nutriatur eius in
cathedra predicandi. assidgat denigz nid det
he superioribus absentibus in subditos predicia. Nad
hoc age quod pficit nisi ad subiusione auditoz.
apud quos mutetur inde bellio. murmur. odium.
impatientia. contradicia. penia. et detractionis libi
do. Cuius signum est. quia extollunt se detractores
hymnod quasi soli sint qui veritatem audeant
palam dicere. Doceat ipsos econtra obedire ipso
sitis suis. et ad discolis. ordinando quod dnus rex
nare facit malos et ipsos ipsi pena ipsi ut
in eorum ignem pena. sic habeat predicatione
ligna et ligna pro subditis. et ligna pro
dnis et platis. Tertia pnisio et fiat cum
pronisio sufficiens eis pro horibus. ut si
possint de pabulo predicandis prudere sic
instituto pot habuerat. que apud nostros
adhuc observat. ubi medicates nid habuerat.
Sit et etiam in qualibz prochia cura spealis
iuxta statutos canones de instructione pmulos
pstim iuniorum disciplina. sim pmitiua nec
religionis indumenta. Et ecclesie siquidem resor
tio sicut quidam ait debz dehoari a pnuelis. quod
eius deformo ord venit ep eis pranit. z nequit
dstitutis. Cum uero fiat sicut pactum est p
nisio sufficiens aliqua p magistris. fiat pro
predicatoribus idoneis si sint seculares d pben
dis. Si medicates aliunde p platos et cura

tor ꝗtenꝰ ad pietate magis ꝗ ad questu sua
valeat ordinare pdicationem. Itaq; si procu-
ribus. si advocatis. si aliis practicatibꝰ assigne-
tur sedulo pensiones rette et magne. quinꝰ
alunde lucrent. qualit' non absurdum erit
nec magis hoc fieri pro laboratibꝰ gratis
ad spiritalem omni diligentia mutuationem. dum
exercent officium qd de necessitate nostrum
adeptum esse pastorali dignitatis. Sed in pretando
dicit nec mlli prelatorum. Cur inquiunt vos
theologi doctorati maxime nec pdicatis. Cur
statis in studio vel in cameris tota die otiosi. Et
talentum secrete vobis collatum retinetis. Accipi-
ant sic loquentes veram hanc p milites vinctorꝰ.
Alemo nos conduxit. neq; enim licetia mendicalis
nec theologia dat obligatorꝰ pdicandi. si ostendit
ydoneitate. quod aliqs exercere non tenet nisi
delint. vel alunde mutuat ad mercede sua. ad-
dito q plus sollicitacois et temporis apponet
aliqd pdicatore vd dei in vno sermone rite ꝛpo-
nendo. retinendo. et pnuntiando. ꝗ advocatꝰ vnꝰ
p multos dies patrinando. Cur ergo sua merce-
de caritatꝰ est. Repetendo ab illo cuiꝰ debitum ex-
ret officium et nec solum a populo. Hoc igit fiat
fiat quod andacꝰ introduxi. quia nec sed sub
ostende questꝰ alienum. ad satis iam habeam dei
dono de bonis ecclie. ut pona sine suptu alio
evangelium. Fiat postremo quo ad hoc publi-
cacio quorundam tractatorum vel ꝗponendorꝰ vel
qui forte iam ꝛpilati sunt. inquibꝰ ꝗnalis
tenor nostre fidei et preceptorum et sacramentorum
ad silibꝰ ꝛtinet. quatenꝰ in eis sacerdotes cuꝰ
ti simplicioresꝰ ~~[illegible]~~ legere possint et instrui.
quid ipsi scire quod alios doceredebeant. Dere
inquit scriptura talem si nec alit cognoverint.
Compelli quoq; poterunt talia sinis qopersi
qemplaria sibi comparare. ꝗadmodum fit de
statutis humanis sinodalibꝰ. p cura tpalium. et ho
nisi forsan alunde caritas habiddamus plateorum

ind. gerere pauperiorum subuenire voluerit. Hic miseri potuisset de legendis sacris legendis adnsam ecclesiasticorum ppstem platorum. Item de de cohibendis questoribus istis laxantibus liguas suas ad fidelitates et inepcias. Hec interea sufficiant ꝗ prouisione circa primum ptiaos et suas considerandas. ita commemoratas illustres prestantissimi viri patres 2 fratres quemadmodum diximus aliquia de pascendis omnibus pabulo pdicacionis docte. dando animam ꝓpriam ꝓ m pozionem uel omn zonalem pro. o.s.
uet sudrestinis qꝫ multo plura 2 alia dici poterat. Et supplicit impfectum meum ditissimus. vre sapiencie magnitudo. Nunc pusqꝫ conuertam oratio ad alterum modum pascendi oues secundum pozionem rasibile ait. et hoc exemplo stre conuersacionis. dicam id qd obtigit michi d ipsa meditacione mea. dum circa hec eloqui zeregitarem. dicit id comite industriosa sedulitate. cum volnebam oculos mee considerationis ꝓ omnia vanda ecclesie militantis. Illic aspexi veros pastores habitantes in casulis et portatilibus tabinaculis sictis hic nos habemus manentem ciuitatem. Et debac futura inquiro. illic similiter viri sunt oues zonabiles gregis christi signate omnes signo tau T. sacrum nine agni. Et ꝓtenta seu seductiones heu mille moredi artes. heu mille moriendi discimina. Cum libet omis patit suos hostes. suas insidias. sua tormenta. hanc vepres spine sentesqꝫ dilacerat. hac estus vrens. hac pina tegens discrucrat. hic infixa est in limo ꝓfundi. hic exalis rupibus pnceps cuit. Ad hec veterna stabiens alterum contractiosa sorcetat morbid affectat. Sic qꝫ fastidio morbidorum tusie in temorum agmeldes. Denique quid omnibus miseris erit tutum. qm nota ꝓ uerbum gretum. lupi fugidit officio pastorum. vel certe pastores dicti sunt ni lupos. qui ꝓ prud omnibus. dn ad lupos tyrannos rapax. qui lanam. qui lac cuiud. qui

carnes et ossa. p molentam quaestionis suscipit. cassat. et opprimit. An nid lupus tyrannus fallax. qui lana. lac ouium. carnes et ossa. p pasturam predicationis et adnotationis suscipit. cassat et deiicit. Annon denud lupus tirannus vorax. qui lanam. et lac ouium. carnes et ossa. p gulam z luxuriam suscipit cassat z mfiat. Et ubi id obsecro tales lupos fullatos raptatos z voraces nid potestis dicere. qui rapiunt. qui fallunt. qui deuorant luxuriando. Audiamus et ezechielem veterem. sidmi pastoris verbum. lac comedebatis. et lanis opiebamini. qd erassid erat occidebatis. gregem autem meum non pascebatis. qd infirmum fuit nid consolidastis. et qd egrotum fuit non sanastis. quod est fractum nid alligastis. et quod abiectum est nid reduxistis. et quod perierat non quesistis. sed cum austeritate imperabatis eis. et cum potentia. Et reliqua in hac sententia. Iuxta que p cdpleniore limis scribde pticuis intd. tres induco aspiracones. pidrpales. id duoden. promissionibus quas industriosa sedulitas retentsunt. Bonus pastor negmt aiam dare pombus secundum vim irascibilem. nisi prius studuerit eice tyrannidem raptorem. qui est lupus auaricie. Instituens atq paulus vnd pastorem dormit cum hospitalem esse debe. et no trepidis luceri cupid. Sed quid daret hospitibus sua. qui tolle satagit aliena. quique raptoribus aliemis nid obsistit. Videatur ergo q hoc loco admonet sedulitas industriosa. fiat mgt reformacd hospitalind. hoc est cm de cura pastoris. fiat hoc reformatd tam intempali q in spirituali regimine. fiat non illic cura pauperid negligat. p pim ad salute anaid suscipid in paucia et pma cdgrus. et in sacendoid sustepid. qualis fructus est in hospitalind ~~sustepidne~~ fidaedne pidpalie detenty. Expediret quoq sic fieri aquolibus hospitali. quald obsmat pisig conformit satis ad decretalem de euitandis pzig medicis anaid qi corpid.

Illic confestim ut aliquis egrotus qeit nt dua-
prius intra iamiad confite et absolut. Erit
in sup pnitendid aprit pfessos et pfessas dhi
religiosis sicut era fieri conuenit in ordibus alis.
quatenus tria vota sua custodiad obedientie pau-
pitatis et castitatis. Non dicat i appiadones nad
feste sicut apud sctladesi sed eos qterte debeat
mores anime t sapiire. Ut insup sibi volut cor
distinctadnes mortuorid seculi p seculid. Et o
vtma nulla sint nostria mulierid que facta
sud prostibula nedtriad. et pohibeat ad hnc de-
teriora deus. Fiat amplig pnisio con tyrani-
des varias et oppssiones inreabiliz. Et in dig-
nos pauptis populi maxime eius qui subditus
est ecclesiis et hoc p vdoneos domesticos. p fadi-
ares dimicos. sub umbra sectadid dnoid. Has
oppssiones vide facilig est in dbus. qs opponi ser-
mombus. quod si nd moriet pastores atrocita-
te terid pndere. qualis erit sermo meus. qui
iacentes eos et trepentes valeat oratore. Mo-
neat eos doguata et lacta costans auctodas
ambrosii. Ve mi succedut in simili dignitate.
succedat in pari constadie stabilis insipibi.
discant pastores ne odiosi mores sue vete-
tes coram deo et homibus. dent hanc causa g
namid pauptis sue groeis. Fiat ulterior p
nisio pauptibus quibus sua pnisio cendelit
auferant. ud det meat. Her sud ea bona q
vtcis ecclastics supsuit. altra simplied vetid
et vestitid. Iuxta decretid sui status in ecclesi-
astica republica. notissima est hoc loco. Sed
durissima Gilberti atq et second sinad qui
retentendnem signod ud luxuriosam pfiss-
onem. ne dubitauerint sacrilegid. vno omni
sacrilegio et depredacone dapnabiliorem
appellare. Videant ecclestici ne forte ab hoc di-
nisto iudicio pnemat rapine eis et genlibus
indignie. et mrasdednid suaz usurpadnes. q
qns q d nd hab cristy tollit fistus. et subtrahi

egeno rapit pdo. Hoc eni veteris est puerbii
sentencia. q abdita velpnd fuit urpme luporu.
ut qui predatq fuerit. ipse et predat. Hic nsup
pendendu erit de celeri testandoru ad cplendo
nd dpedinito. p eos qui accelerare dubitarant
ecclias curiales loquor. p quos abusus mu
dibiles fieri memorant. ita ut nec fideles d.
uenad mcestanedo hinq nel illiq. fiat demd
pnsio cta ecclias versas in dissipacionem. quoq
pnitus extitit magnifica fudare. quatenq sz
nitores in eis assignad iusta facultate reddatu
id. nel ad alius vnad ut ex toto cassent. ne sint
hmod bnficia depauperata plus instadulu et
obpbriu rei. quod in dei laudem qz ad populi edi
ficacionem. sicut in poratibq plibus cpzmnr.
hinc itaqz subuenire fundacoibq antiquis sac
tius esset atqz salubriq. qz fudare nouas ecclias
volendi sibi facere nomen. Cupitq modu educ
nt sicte tale tam qz vili et abiecte pauptu.
ymo med ifati curatoru in locis plurimis. quib
posita sunt in ordine essentiali et ierarchico eccle
sie militantis. tamqz minores prelati et discipulo
ru sucessores. quibq tu nulla ob egestate fiud
ducedia nel obedientia datur a subiectis om
nibus. quia nec inuenind viri sufficientes. qui tali
bus pzthiis sic mcestatem versis. velint zpo
nalit deseruire. Quindq addud frequenter eis
a pastoribq transis vel officiariis ipsis noletibq
onera oneribq titacones angarie tallia cones.
Ita ut liberior id sit laicoru qz ecclias tuiq talia
condicio. Ter iam ut populq sit sacerdos. Sz libe
rior et honestior populq qz sacerdos. Et sit lect
deseruentes prochiis sint tantumd seculari eli
giosoru nel canonicoru. nel p zpiuos curados substi
tuti cogant ipd pnipales de sufficienti vite sus
tentacione pmissione assignare. ut d. quadrag
tta nel q indiuagodu libe vs admitad. ne alius in pe
nuriu laboradibq ipd in ocio totu diripiat fiat
her fiat. Homis pastor negnit anam suu dare

pro omnibus suis. sicut vim irrasibilem si nolit
in se nec in suis tradendem decepturum que
est lupus fallacie. Iubet apostolus ut episcopus qui
pastor est sit domui suae bene praeositus. Aliter
eum sic idem arguit quia tatione diligentiam
habebit ecclie dei qui prium nesait regere domum
domus autem plati est curia habens ministros
familiares et officiarios. pro addendo omnium
quae bona et simplici fide quod suum est. non ad spo
liationem. sed correctionem. non ad corruptionem sed
edificationem. non ad multiplicandum litis. sed ad
compendiosum pacis stabilitamentum. Sicut autem
caritas incipit a se. sic reformatio debet mchoari
a primo fiat iudicium a domo plati. sicut sit d
omino a domo dei. ne pretera contingat obiur
plato. Medice cura teipsum. Et illud apud Cri
pdicus non furaddit furatus. imo et sacrileg non
facis. Quo cura suadet in disciplina prudentia
ut fiat efficax non abalis prudentia. con astutis
sima illam vino sepe aptam tyrannidem. pro
motorum et procuratorum. in angariis. visitationibus
diustis. que omnia non diustissime operti fuere pe
commisisse estis. quia dirpuit opes ab inoceni
bus abstulistis. deque caliumnias prudissimis. de
diffamationibus preterea crudelissime depositis ve
sis. mercedem qui eis male iudicat dirpuit. Lest
le divit de la pōre bon dest. Est hic precor
equitas. nonne clamitat hic disceptatio. Esset
iudex iustis ut hiumodi pretores perciperent
stipendia laboris sui a suis dnis nel platis.
qui debent subditis dare iusticiam. ab inoceni
bus sit vexatis. Ve qui condunt leges iniquas a
ut dns p ysaiam. et scribentes diusticias. scripse
runt vt opprimerent iudicio pauperes. et vim fa
cerent iustis hiudicio populi mei. ut essent viduae
preda corum. et pupillos diripierent. Notet h
iuamentum quale debitum est prestare p aduoca
tos. p pretores. p notarios. p procuratores. ne
tmi ut nichil agant nd f faciant qd diustum

esse vel credidisse ab initio vel post modum cope-
rerint. Fiat insuper abscissio tam dispendiosarum
litium. moderatio tot excoriationum. tam a iure qui ab
homine sublimata. et hoc videlicet quod pro defendendo
sen recuperanda re modica parvi valet vel
pp hanc. Cum tu barulq iste pmitq fuerit
stituq a cristo tadq durissimum sidmudq suppli-
and. quia noluerit ecclesiam audire pleni debent. p
si ecclesiam nd audierit inquit cristus. sit tibi
sicut ethnicus et publicanus. Hic aput quosdam
talis dignat soliditas. qualis aput illud qui vt
musica abigat a frote premu. ritu senuis exp-
branit eum. Itaq tpalis incommoditas vix repu-
ri debet musica purgens p respectu ad eternam
salutem. quia auferunt aliqn pensiones iste p
quadraginta qs missimat. que ut in aliquid cedant
ipse vix abiri possunt trahentibus d' venit in alia
lupis entie rapacibus. Fiat amplius obsuaro de-
cretalium prohibendum ne det aliquid ordo inspiri-
tuum administrandum. aut saltem adhibent mode-
rationes in collationibus ordinum qs beneficiorum. et
in appbationibus sacerdotum officiare debentur. Insi-
gillationibus qs et in litis silibus. plus ad questum sic
dicunt aliqui qs ad spiritalem profectum sup dpotis.
Exequat saltem istu tali modo qp ab ord spiritua-
la symoniae scandali semet abstineant. Fiant vl
terius tot rectio subditorum secm qualitatem delictorum.
et plus ad emendationem suam et tzore. quam
ad pecuniaria exactionem. que gregem simplice
scandilizat frequentius qs edificet. qd si delicti
qualitas exigat dponi pena pecuniaria. expo-
nat illa in pios usus manifeste. ne plus ad auri
ram pastorum qs subditorum correctione exerta vi-
deat. Addimus hic incident d' iurandis tribili-
bus exactis p officiales et alios iniciales et offi-
ciales. dum quamvis aliquid dimissum sup dice-
da vidatur. quibus tamen iuramentis deffe nolunt se
credere. qualia cum violatio imp habilibus qs oppo-
situm supplicat. Hic nodus liquet est manifestat

crudelissime predicemus audeat. Cum nisi qui
cat aliud quam omnis controversie finis est mera
metum. Bonus pastor nesciat animam suam dare
pro ovibus suis. si miserit in se vel in suis tyranni
dem. Voracis que est lupus gule ac luxurie.
Sobrietas quidem nec multo deditur vino. Nec pre
ter ea bigamus habet aliud bigamus institutis p-
hibens ex conscripti scrupulosas commessationes
petus adeo lia metriarcones sordidas dari
sibola. frequentare tabernas. tamque non sint eis
domus proprie ad eo d' aut velut histriones more
nullibi peregi habeat quam in domo. Et que illic
detractiones bone deus. quales galiardie pro-
ty quita diuita omnia bene vivendi est sobrietas
decisco. qui visus ludus aut gesty indicari
usque ad standalia vilissimorum mulierum ad
muliercularum sibi mutuandum. Stultus qui vide
tur. una in re consulit industriosa sedulitas
ut fiat primo restructio frugalis tante varie-
et multiplicitatis ferculorum suptuosissimorum.
in eadem mensa usque ad nauseam. et predita
vastatorem carnis ex quibus multi ventres
pauperum pasci possunt. Sileamque hic de egritudi-
bus inde nascentibus. de obtentione medicis. de sol-
licitudine rerum. de occasione rapacitatis. De
temporis quod priosissimum est consumptione. Con-
sideratur iniquitas illa qualis quita que est
publicum apud ecclesiasticos vinctes exoblacoribus
et laboribus pauperum. qui ita luxuriant quasi
gentes obvenerent sibi. quasi pta ad nil ali-
ud nati fuerint. Diligerint quoque pasciti
apud eos et curis aliquid canes quam pauperes. Ut
ista durius ut laudet in platis et ecclesiasticis
sordida tenacitas honestati hospitalitati quam
contria. sed assit frugalitas liberalis. que non
sum danem iactantiam aut opinionem predicoy.
si sendum consuetudine diuose indicum mensure.
Vtrum uxo pensata temporum modernorum qua-
litate. sit copiositas platos splendide in omnibus

1. epm

exnóribus. uel ducere vitam pauperem cristo z
aplis conformem in nuditate aut vilitate.
hoc alio loco deductum est. Fiat amplius hec sta
restrictio talis pompe in multitudine onerosa
et in composita tot seruitorum. tot equorum. et tot co-
summendum opes sine mensura sine fructu. adde
q emutuit hominem istos comatulos et adolescentes
lascinos. Quosa pessima doctrina. Nam nihil ma-
la dominus ociositas. aut sapiens. cum pessimis co-
mitibus ebrietas et crapula comungit. Quid aliud
isti tuti studerent nisi uel insidiare alienepu
dicitie. prodigi sue. id lusibus illiberalibus or
naparum. hinc illa adducere deformissimum hominem
vaderum. hinc lusus taxillorum et sibi p hoc
hinc ouid denique tollencia morum honestate.
Subditi nete cetti quid facerent. nisi qd viderent
fadiam sui pastoris funestem. ymitant ide et
libent. Ruesus quit fronte iubebit pastor ee
crapulam et luxuriam a subditis eius qui assi-
due comedonibus. et in penetribus suis imet illus
et gaudet opere. Proibitum est. qualis rector
ciuitatis tales et homines in ea. Et mobile semp
ymitant cum pidipe religius. Fiat obsecro ie iuniorum ab ecclia statuorum constadior. aput di-
uites et potentes. pstim ecclesiasticos. aput quos
prechdolor versa iam sunt delicia in derisum.
ad soli vere pauperes atq rusticani ieiunet. qui-
bus vix est panis tribarig zelictus ad sanitate
sufficiente. fiat dquisicio diligens et tanta sup
atis emorrissime. qualia commemorat aplus
in pidipo ad romanos. quibus corrupt hen heu
ois raro niam suam. plusq zodama z gomorra. et hoc sine diuersitate sexus aut ordinis
gradus aut status. aut etatis. se religiosis sa
aut meridionalis vmanalis aut affimbatis spi-
ritualis aut prud corporis honestatem. Credite
fodientibus parietem. p discretam inquisicionem
in foro pedetentiali. qui habetis obstetrandi sti-
cium. educunt colubrum tortuosum. et videntur ab homi-

conet pessimus que sint. Credite mihi. quia
prudentius esset id tu effectu. ad discretionem
tatum familiaritatem in cubilibus et alibi ipse
decent parentes vitis id vitis propinquis. affines
id affinibus in adolescentia. senes id iuniores
tam in religione ipse in religione et alibi. Dubi
tauerim prorsus si deteriores mores trahunt
aliquid pueri et puellae occasione impentius dor
milius. In religione et stolatus contubernium quod
futuri erant prostibulis cenomid vel meretrid. et idem ducta sint de secunda parte principali operibus dicta sunt fiat fiat Tandem
reliquum est propleniendo susceptae commonitionis
aliquid dicere pro ulnae et terna parte de pas
cendis omnibus pabulo caritatis subiunctis ad
do anam quo ad omnem comprehensibilem pro eis. Ut
quidem non diuino pabulum caritatis et gratie me
lius efficacius que tradi possit gregi christi ipse per
debitam sacerdotem collacorem. Illic quippe
gratia conferet semper in suscipiente dulce apis
operatio. hoc est ubi supplex mutuo suscipiunt dulce
te meritis christi institutis sacerdotis et illud speci
ale privilegium dilectis ut in opus privilegiatum
noscere. Conderet preterea ut minister sacerdotis
tui maxime se disponat ad gratiam. dum ea sui
ministerio studet apud subditus omnes tuis fidelis.
Aliquid iuxta probabilem sed formidabilem
quorundam doctorum sententiam. ipse nonne se pro
laqueo stringit. Posuerat vero illud in an
cedentibus ita et hic educere tertiam hac parte
ad tres considerationes principales. omnium in pa
de pabulo salutaris gre per sacerdotis baptismi
confirmationis eucharistie. baptismum eum gratia
confirmatio roborat. eucharistia complementum
hoc prestat. vel de pabulo salutaris gratie per re
liquum triplex sacerdotis sui ordinis. mercedis. quem
unctionis. et procuparunt industriosa sedulitas
beneficium diligens et allegans sufficit. Sed pe
uisiones donec salte aliquo usque duodecimum

num. Quamobrem dicimus ut fiat primo diligens examinatio illorum qui ministrantur sui sacramentorum ne forte sint ignorantes formam necessario requisitam in collatione huius vel illius sacramenti atque inde nichil agant seu conferant. Et quid est credimus ex confessoribus presbyteris formam sacramentalis absolutionis. Dicit obstetrices aut laici baptisare quos putantes puerulos d'quorum morte dubitant non vere baptisant. quia forma debita et a christo statuta non utunt. Dicit dicenti sicut quidam exploratores erraisse nonnullos in collationibus ordinum. ex defectu vel formae vel materie vel intentionis debite. tamen suppleri vel denuo fieri nitet fuerit ea quae prius acta credebantur. Fiat administratio sacramentorum omnis sicut apostolus iubet de omnibus honeste et per ordinem. non in iocis et sermonibus vitiosis. quae ad rem non pertinent. Erraat hic patrini et matrine in baptismo puerorum. in celebratione matrimoniorum. ad ululatibus et publicis et sedis iurisdictionibus. in audiendo aut missarum ad quam extremadura et indecentia videre cottidie est ad oculum. nonne tangit alarum et plaicos vitreos positos quemadmodum cambis mugentibus ad pallas alarum. quod de vitis ecclesiasticis tempore mysterii sui in ecclesia et choro. quas ibi garulatores videbis velut in foro muliercularum et ut ita venalium. quas discursiones. quos risus cum clamores prohibente nemine ex superioribus. Nam et superioris nulla par dolunt. Et quid demum de ritibus impiis illorum quos deus omnipotens vel erigat vel male predat. qui ne dum blasphemias et insanias falsas operere sumo defendere non verentur. Ecce in ecclesiis notabilioribus et hore missae quas palliant subnoctes fatuae. adusque quas quidem alias enumeravimus. Fiat collatio confirmationis sacramentalis frequentior per totam diocesim. quia et si non sit semper necessitas vitae tamen sit suspiratio est tamen necessitas ne quem prematur. Fiat audire missarum totalis diligentius a subditis. presertim diebus dominicis et festivis. in suis prochinis.

Versatur enim hor preceptum de observatione sab-
bati nec ecrusat omittens a uiolatione sabbi
tissante causa legitima. Prouidetur hic ne
opibus seruilibus insistant tempore illo. Item
de recedentibus statim post aspersionem aq
benedicte uel domuli corporis eleuationem. Qd
insup de multitudine preceptiua tot festorum
que uel non observantur 2 ita peratur. Vele-
gestati subditorum mechanorum no suffici
enter consulit. Vel pessime oriositati qua
nesciunt rurales bene vti. iamna grandis apis
subintrent consequent magno agmine ebrietates.
lites. lusus impbe. expense supme. correcples
petus 2 insanus et carnibus blasphemis ymo
hereticis p inquisitores damnandum. dissoluendus
quoq luxuriose. 2 ad breue verbum ingredit
malum omen. Statut q hore dei pro aiarum
salute fuit sapient institutum. vertit in contue-
liam eius. et salutis detrimentum. Fiat in vnaq
q diocesi diligenter confessorum ydoneorum q sat-
mento salubrium penitere digne ministrando.
In hac quidem principalissima et fere tota
residet utilitas pro pabulo gregis domini.
Nam p nullum nisi p hoc sacramentum redu-
cunt oues errantes. sanatur egrotus. pascitur
famelicus. presertim si confessor probus si
continens. si doctus atq solitus affuerit. Ali-
quin si sollicitat ad malum. si questum solum
mendicat. si negligent ignorantiamq sup ma-
fitenda transgressionibus inquirat. Si per
ebrietatem aut vanitatem sigillum violandum
quoslibet affectauerit. aut si demum blandiens
obstinatus neq deserere petum volentibus eos
absolue temptauerit. Ve ne simplicibus omi-
bus cristi a talibus sacerdotibus. qui iam no mi-
nistri sed rapaces lupi notandi sunt qm lo-
gus abigendi. Fiat confessio coram oculis hom-
minum in patenti loco. ne subintreat lupus ra-
pax in anonilis suadens agere que turpe est

no

ministro

etiam cogitare. Ve aliter agentibus sub fa-
miliaris specie in angulis ut camerarum
res ignominia plenas exercentibus. easq;
deteriori sacrilegio sub denotationis specie
palliantibus excusantibusq;. Fiat reserna
tasiud seu peccatorum moderatior. Prouidend
est saltem q; multus casus prouidetur se-
dulatis quo ad uiuendum mores quatuorde-
cim annis. quia nec habet etas illa perfectu
usum rationis. nec facilter resistit temptacio-
nibus suis. uel malicijs alienis. nec audet semel
coram personis exteris et auctoritis apparere. quo
minus de pudendis et verendis confiteri. Con-
sulendum est insup ne addie et fame mulierum.
ne insuspicos ueniat maiuto rum uel pentum.
si cabro. si palam. si de longinquo ad peni-
tenciarios mittent. Expedit facilit' denique
et nto relinquere potestatem sup occultis ca-
sibus ipsis uiratis et ordinatis. Non eni de
publicis loquimur peccatis. Relinqui omibq
quos bona fide constiterit velle et scire et p
fice agabit. non ad questum uel subuertsione.
tales quippe diligent inquirendi essent in-
ducendi et rogandi imo conducendi. Quito
magis dum se ultro et gratis offerunt admit-
tendi. Penitent itaq; dum ieo q; sedam esse pq
naufragium tribulam. quam amplificare et
dilatare plus expedit. q; ut nimia artatione
sua nequeat illos recipere qui allici immone
lut impelli dubitarat. Quasup re exstat
epistola longior ad pastoralem dignitatem.
Fiat exacatio diligentior clerorum ad sacros or-
dines se offerentium. presertim in uita et mori-
bus. de spe insup rotuiendum quam fuerit obs-
uandi. et ut latinum lignum competent in-
telligant. ad hiis que sacerdotale requirit of-
ficium. Aliqui consulens esset paucores sede
lcores constituere. q; laxare passim p omnia
dum tales sine disciplina. sine erudicione sed

cōmenda. nichil a dissipatoribus lupis deferentes. Hic de cōubinatis et de susapiendo uel non susapiendo sacramento ab eis detollerando quoqz eos uel abiurando. De corrigendo insup eos per superiores. non p q̄ stu animalit eos confouendo. Multa se offerent tractanda. que alio loco disputata sunt. Hic preterea de non ordinandis ante etatem legittimam dispensandum non habita caute agendum est. quia peccat ordinans et ordinatus. Nec dat exercicū ymo nec ordo quqz. si platus talos ordinare p expssum non mtedat. Est enim essenciale in collacōe cuiuis sacramēti conferentis mtencō. Fiat matrimonialis commctio ad omni solempnitate et bānis. neqz in domibus ꝓphanis. sed in ecclesiis. ne incidant id imperiū apli. Ecclesiam deig tempnitis. Monēant quoqz diligent p suos confessores. ut infra limites matrimonial licencie se se contineat. ne abutant inhonestis execrabilibus sepsis. qz metuentes mpstibulis. Fiat collacō extreme uncticnis diligenter. dum ad huc patiens sentit compos mentis. quateny admonitiō salubris de salute ꝓpia. piaquoqz ad hor sacmēti de notio. sibi ꝓficiat aliter qz si pressus egritudine animy nichil attenderet. Est quidem hor sacramētū reiterabile Est quide necessitatis tmno cōcepnatur. quānis non ut cōtinuo uel semp suscipiat. Hic de egrotantibus spualiter in domibus hospitalium. Deqz sepliendis eis ad pietatem dum forte ignoti moriuntur esset attendendum. Fiat frequentior uiliorqz visitacō p totam diocesim uel prouinciam spargendo ubiqz semen verbi dei bonum. Etiam si quomodo fieri potest pnte prelato pnipali. prout iura volunt. et circuat prochias. Hic est cursus totius reformationis ecclesiastice. Hec dicta huiusmodi similis quidam cōtulit. qzadmodū cetera

proverbio dicit. Oculus domini inpinguat equum.
Sic pastoris presens auctoritas nutrit et pas-
cit gregem suum. Ita tamen si id positus in se
et familia sua pastor fiat. si factor no lupus
vel latro rapax. hoc modo visitare nonne dare
esset pondus auctoritatis et honoris verbo dei.
Quodnis p metuam vel amissionem plato-
rum versum est apud subditos. quos in obpro-
brium et fabulam quidam. quare. quia videt po-
pulus solos mendicantes et pauperes apud eos con-
temptibiles predicare. nec adesse ~~apud~~ prelatos ut
vel sua illud honorarent presentia. Illic ita vi-
sitando ita exercerent inquisitionis officium. pq
rendo de doctrinis variis et peregrinis clam
vel palam seminatis. de sortilegiis. de superstitio-
nibus. de blasphemiis et adulteriis. de gravami-
nibus plebis. p expactores curiales et palios.
De excommunicationibus quoque iustis vel iniustis. et ci-
tationibus ad ancharis. exercerent p inde sanctum
confessionis fructuose et misericordiae. tam
pro clasibus resignatis. quam pro quibusdam e-
nibus que prochiani celant quod pteris arra-
tis. et aliquid sine iusta ratione. Concernit quoque
hic visitationis modus archidyaconos. ne plus
ad questum et subversionem qm ad pietatem
et edificationem sua visitatio iudice expedita.
Et ne sit velut cattus ambigens quidem mu-
res a caseis ipsos veros plus devorans. hoc
preterea respicit celebrationem annuam consilio
id prudentiam. p fm va iuris Nichil pene
mores disipline ab ecclesia magis expellit.
quam negligencia sacerdotum. qui contempt
amonibus ad virtuosos ecclesiasticos mores si-
modum fere negligunt. Denique nequis dicat p
sufficientes contra omne piaricardiem constitu-
tus sunt leges a prioribus. Subditique ea que
frequenti piaricatione utcunque fieri sentencia
debent exemplari. et veluti depululantia
malis radicibus crimina crebris amputari. Ph

tim per visitacionem que est quedam applicacio legum ad operacionem. et sua vinificacio que alit mortue sint uel languescant. fiat ad exnihilo reductio pulcre pacis tam superi exulantis ad habitaculum tocius ecclesie. et hoc per implorationem divine misericordie. per nouum correctionem. quia sua puritate nos a nobis deoqz separant. per conclii generalis si ita visum fuerit celebracionem. In quo gnaliter per christianitate errores passim sepe venirent hoc gnali remedio corrigendi. pgebat hoc loco industriosa sedulitas velle plaprelariaqz subipso scismate pestifero tminando differre. ut de subtractore. de neutrali de beneficiorum ad ordinarios reuocacione. sic modestia expressit dicens. hic neqz locum esse neqz tempus. Iam quoqz dauidus est ait multiloquio tuo finis. pui modestie et subexhortatio quodam epilogo concludere. talit nisi tui. bonus pastor ut audit vestra devocio p clarissimi viri patres et fratres. Bonus pastor animam suam dat pouibus suis. Dixit hoc pastor ille qui fecit qd docuit. Nam cept facere post docere. ut qui potens erat primo ope po sermone. Primus coram deo. post coram populo. dedit animam suam pro ouibus suis. In pdicacione. in operacione. in sacramentorum pmotem eius vinificacione. fiat hoc similit a vob. Attendite primus vobis. de hinc vnius gregi inquo posuit nos spus suus regere ecclesiam dei quam acquisiuit sanguine suo. Quamobrem diuinat aput vnuquiqz vestrum conformiter ad pmissam triplicitate. et sacram euangelii lectionem. triplex condicio. Vocet vnusquisqz oues suas pprio nomine. et hoc in predicacione. Vadat ante eas. et hoc exemplari conuersacione. et spiritu ta directione. defendat et adiuuat eas. et hos sacramentorum religiosa ministracione. Sic assoria

Epilogus

bunt eu sedula turba canes latrates in no-
ce predicationis. Sic audient omes vocem eo
et sequentur. qua precedat eas in gressibus
operationis. Sic demu cognoscet singulas ex
nome attendens diligenter vultu pecoris
tui in sacramentorum predicatione. confessionis
exhibitione, sic pasceret eas triplicit. pasceret
verbo. pasceret exemplo. pasceret subsidio. et hoc
ppetuu quod ztuus sanctus efficacius est.
Det p ydoneos visitatores substitutos. Addiuna-
te eo z via confirmate qui est pastor bonus
et deus benedictus in secula seculorum Amen

Explicit sermo Reuerendi pris ac magistri Magi-
stri Johannis Gerson sacre theologie professoris
eximii cancellarii parisiensis dignissimi lumis
celestis habitus in concilio Pomensi de triplici pasci-
one seu pastura gregis domini et modo visitandi
omes status in episcopatu Deo gracias

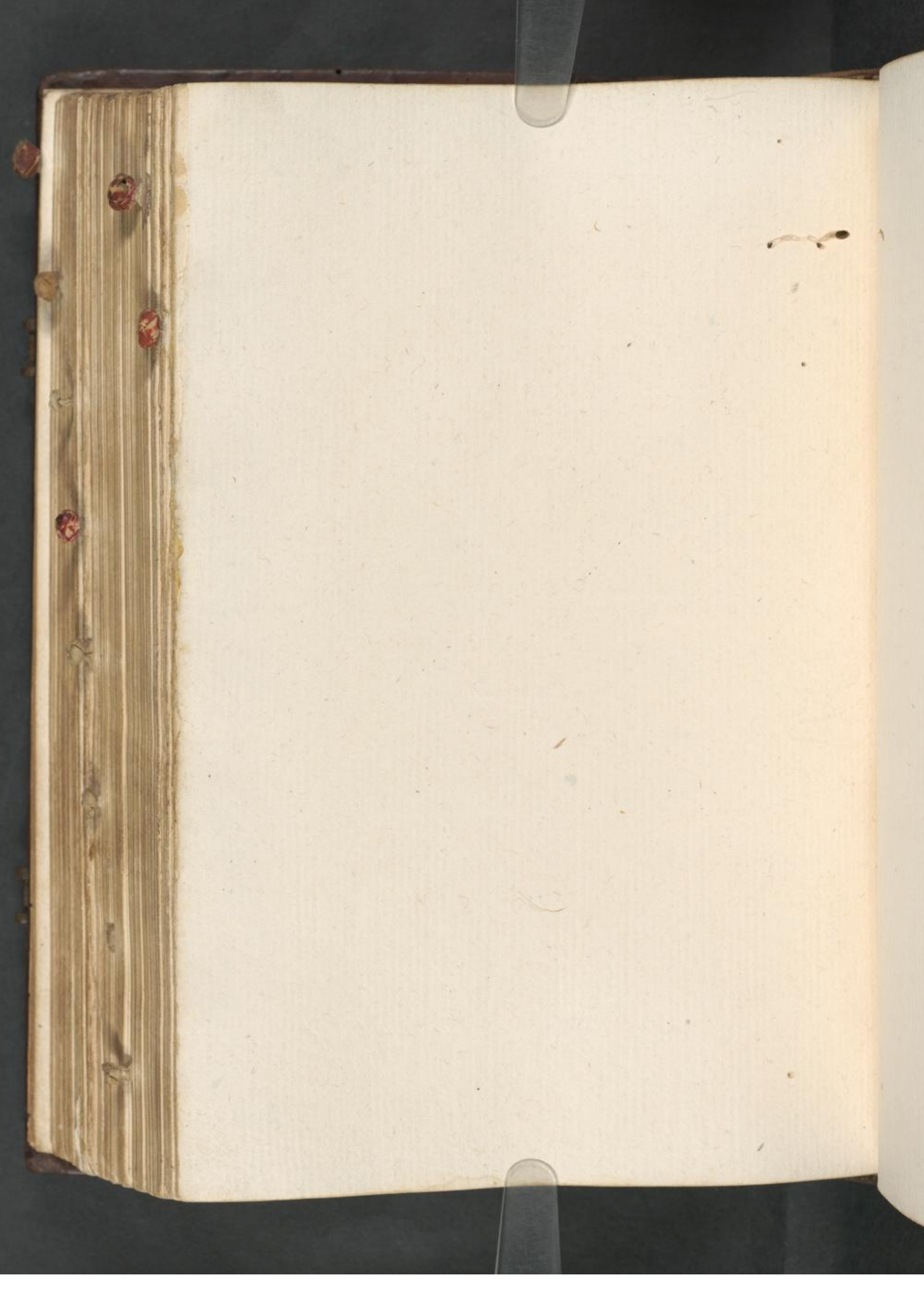

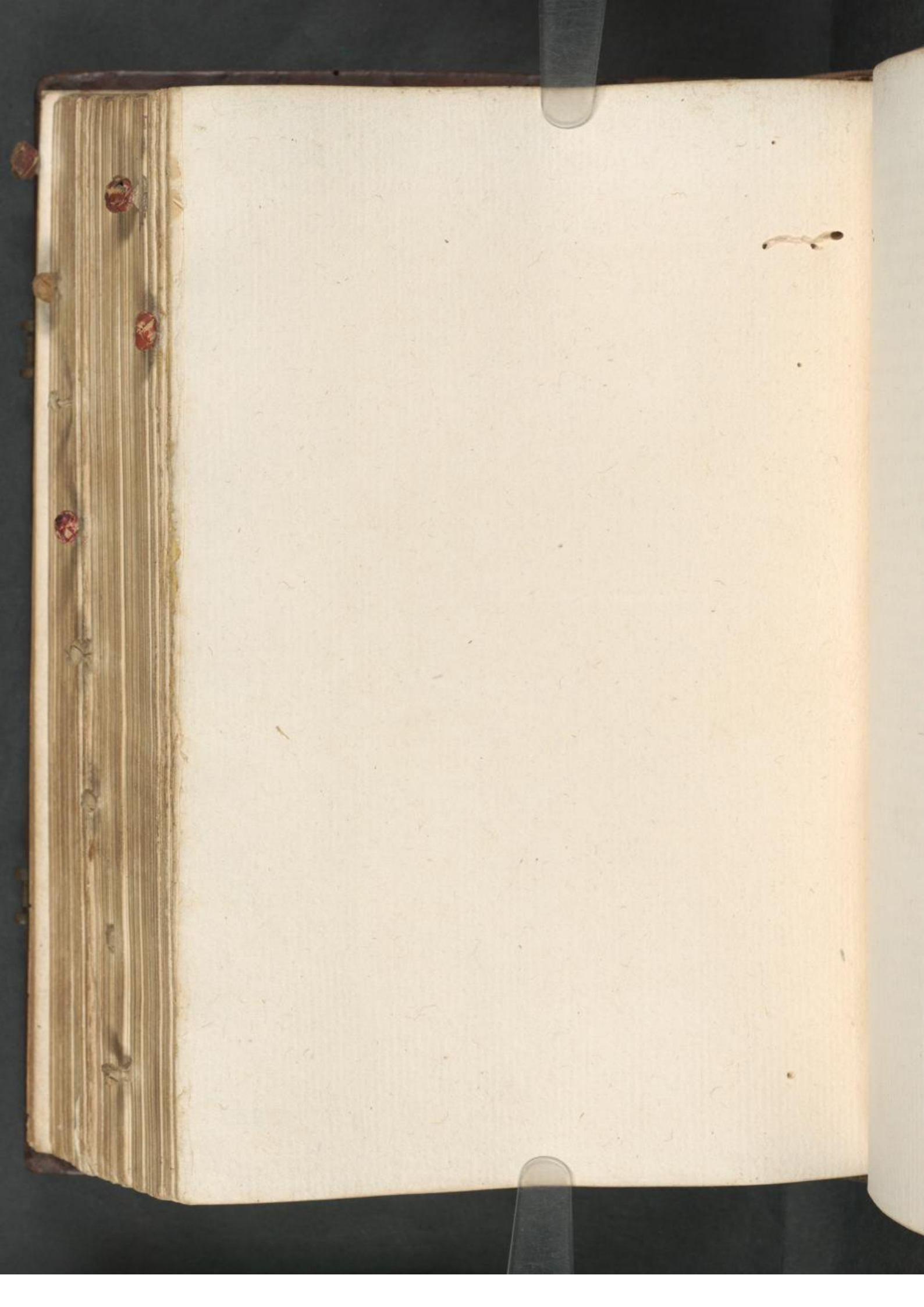

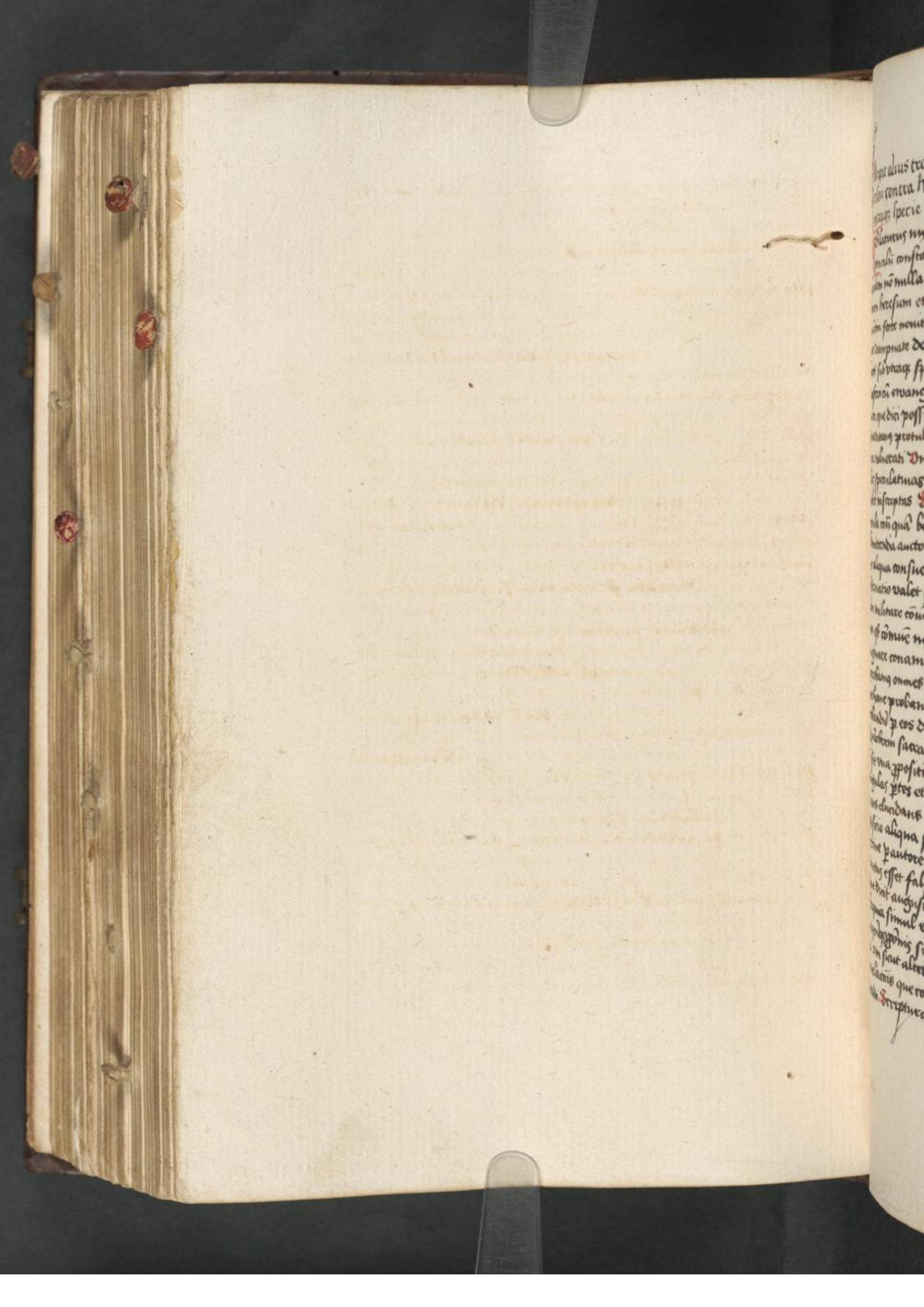

Incipit alius tractatus Magistri Johannis Gerson contra heresim de communione sub vtraq; specie ꝛc

Blaturus nyta semorū huiusmodi sacrosancti concilii constanciensis monicionem generalem nō nulla que concernit expugnacionem heresium et hereticorū nostre temporis nouatim sectę nouit exorte et ꝓtimus indiuaaliter dampnate de necessitate cōmunicandi laicos sub vtraq; specie panis scilicet et vini Profero cū euangelista duo pauperula minuta que dici possūt duplex ille denarius q̄ samaritanus protulit et dedit stabulario pro cura vulnerati Vnus denarius derem regulas speculatiuas alter derem practicas habet inscriptas Scriptura sacra est fidei regula cōi quā bene intellectam non est admittenda auctoritas tacō hoīs ministraq; nec aliqua consuetudo nec constitutio nec obseruatio valet si contra sacram scripturam militare cōuincat Hec regula fidamentum est cōmune nobis et hereticis quos impugnare conamur Preterea concedimus approbamus omnes nec autoritates nec rones que hant probant pro q̄to non ad aliud probandū ꝓ eos ducunt nec induti que int Quāobrem sacra scriptura debet considerari q̄ sit vna ꝓpositio copulatiua cōnectens singulas ꝓtes et vnam ꝓ alteram cōfirmans elucidans et exponens quoniam si ꝓpositio aliqua sacre scripture posita affirmine ꝓ autorem suum qui est spiritus sanctus esset falsa tota sacre scripture sicut dicit augustinus vacillaret autoritas Et quia simul est tacō sentiendi ꝓ fide cuiusdam ꝓpositionis signate in scriptura sacra ita vm sicut alteri scilicet auctoritas diuine reuelacōis que cōiū est vtrobiq; racio credendi Scriptura sacra diū considerature

in aliqua sui parte vel ꝓposicione non est
tenenda in solis terminis illius ꝓposicionis aut
in sensu illo quem illa ꝓpositio sic ꝑse etiam
de considerata facit Sed conferenda esse et ad
vertanda per comparacionem ad alios facere sp̄
ture passus Patet hec regula ex predenti et
per exemplid manifestid qualia sint innumera
Dixit itaq; cristus mathei ultimo Qui credi
derit et baptisatus fuerit salvus erit Inhac
p̄scrisa forma vel sentencia stare nō admis
sa quantecq; collacione ipsius ad aliis sunt dictos
esse aliquos tales augustinus de trinitate dei
vicesimo primo Constat ip̄ extabit manifeste po
nendo ip̄ sola fides sufficit in baptismo ad sa
lutem sine aliis virtutibus sicut traheret aliqs
sild verbo cristi qui credit in me habet vitam
eternam Amplius arguendo ad homines
sic inducendo illud iusti Johis sexto Ego sum
panis vivus qui de celo descendi Si quis
manducaverit ex hoc pane vivet in eternum
Attamen ꝓ istos nō sufficit manducio solius
panis i sumptio corporis sed requirit bibi
tio sanguis Sacra scriptura potest et de
bet in suis ꝓtibus et partialibus assercionibus
teneretur et humiliter et diligenter exposicione
recipere convertendo prissium cum passu
et vnid per alterum indicando sequit exp
redentibus Et quia sic fit in omnibus aliis
sciencis et doctrinis in quibus intencio esse
sius vnius dicti trahit ex aliis exquibus ap
patet intencio dicentis quid scaddid hilarid
Intelligencia dictorid ex causis est assumenda
dicendi aliqui plura essent mendacia
et contradicciones in qualibet scienciarid et p̄dicu
e in sacra divina qs sint virtutes in omni modo
loquendi cod Scriptura sacra in exposicione
p̄mid suarid requirit sint et requirit homines
p̄mo p̄reditos ingenio 2o exercitatos studi
o Tercio hudles in mundo Quarto divines

ab affectato vitio patet qm̃ ex opposito aliq
istorũ quatuor solet facilime falsus intel
lectus sp̃ture suboriri ut si fit homo ebetis
ingenii si inertis ⁊ neglector studii ⁊ si sup
bi et arrogantis iudicii ⁊ si denigr fuerit
affectus et depnatq ex affectu alicuius vitii q̃
mam exercat titles malitia eorũ possit ista
et ipsorũ quodlibz auctoritatibz qr̃ exempl
et rationibus multiplicit declarati que quia no
ta sunt doctis et alibi satis sunt nota brevi
tatis amor linquit ⁊ scriptura sac̃ in sup̃
maria exposicione habuit homines erudi
tos non solũ humana ratiocinatione vel studio
sed divina revelatione et inspiratione sp̃us
sancti patet de apls et de illis de quibz lo
quit lucas in actibz aplorũ c. xiii. et paulq
plures enumerat divisiones gratiarũ inter
quas interpretatio sermonũ et sermo sapiencie ⁊
sermo doctrine Compandi sunt igit in expo
sicione sacre scripture doctores sed doctoribz
et illi quos constat habere condiciones positas
in predenti regula preferendi sunt no hiti
bus similiter revelationem habentes no habe
tibus eam et dona gratis data possidentes
non possidentibz ea ceteris paribz et pinde
iudicatur ac deprehendit quorundam arroga
cia modernorũ usurpatiũ sibi illa de psalmo
Super omnes docentes me intellexi Et iterũ
super senes intellexi Et iterũ super dimicos me
os prudentem me fecisti ⁊ sed utinam ami ad
verterent si vere sint eis causse que ingiunt
quia testimonia exquisiti et lex tua meditatio
mea est et reliqua ‖ ⁊ scriptura sacra no
ta depicta est nuda et insolidum contempta
aliis traditionibus hom̃ qui debeat ad intelli
gencia veram ipsius habendam iuribus
humanis et canonibus et decretis et glosis
doctorum sanctorum frequent ⁊ humilit uti patz
ex predentibz patet etiam ex modo que tenet

hetica quos modo impugnamus qui doctores
valde impugnat diligenter allegant pro su-
is assertionibus tolerandis et corroborandis
Et tales qui sint aliqd nullius auctoritatis
vel ponderis qui sint aliqui glosatores de
creto id et decretalium et non sancti nec mul-
tum methrologis eruditi et similit aliqui qt
de numero trahunt theologorum Unde sic ar-
guit adhuc sint eos Si doctoribus et peritis
in sua arte credendum est cur doctoribus p nos
allegatis non vultis credere qui bene intel-
lecti sunt pro nobis et alii qui absq ullaq
pacione plures sunt et clariori sermone dicu-
tes nostram sententiam Si vero non talibus
in aliquo credendum est Cur eos pro nobis in
confirmatione erroneorum sensuum vestrorum
tam curiose 2 exquisitissimo studio quibus
allegare videmur colligentes et distrepates
quadlibet semitat Scriptura sacra recipit in
terpretacionem et exposicionem ne dicam in sis
verbis originalibus sed etiam in suis exposicio-
nibus Patet ex predentibus Unde si allegat
augustinus Exemplum quod dixit in uno glosa
sua sumendum esse sanguine cristi in cordatione
laicorum Et hoc de necessitate salutis Et ali-
bi dicat vel obsecuet oppositum sum intellectum
quin prima facie colligeret ex vis attendend
est ex dictis aliis qualit est concordandus sibipsi
/ invicem cum dixisse Crede et manducasti et ita
dicere potuit crede 2 bibisti/ Scriptura sacra dicit
p novellos homines inducit tanquam credenda sit
in suis modis timis absq alterius interpris
vel expositoris admissione opponi g imbus
pueriles 2 standalis nisi sollecter p inducatur
et confestim occurrat patet ex predictis
Et quia ad vitatem tales implicant semet
ipsos in dictis suis put deducitur est Sexta
regula dicit aliqd pro se inducit doctores
et inductos con se non admittunt dicit preterea

vitare nolui glosam omnem incidit aptis-
sime in multiplicem contradictionem et ultra
quem iudei scaldei iudaizant qui dicunt in
antiquis traditionibus legis expositiones
suorum doctorum multas et varias z rabistales
et ta moysi quadmodum traditum hunc in
lege deut. 15. Submoritis mihi in hac re sa
cerdotibus leuitici generis esse credendum et obe
diendum Ex hac preterea radice pestifera orti
sunt et resurrexerunt cotidie errores begardorum
et pauperum de lugduno et omnium illorum quorum
multi sunt laici homines in suo volgari translatori
biblie ingrande prejudicium z scandalum catholice
vitatis quale propositum est in reformatione
esse tollendum/ Sacra sacra in sui descriptione
et expositione authentica finaliter resoluit man
toritatem descriptionem et approbationem totius
ecclesie primitiuam primitiue que dicit eam et
eius intellectum immediate a xpo et inuela
te spiritu sancto in die pentecostes et aliorum plures
patet quia mathaeus scripserit veracit
euangelium et nicodemus non solum habemus
ab auctoritate ecclesie Iuxta id augustini
euangelio non crederem nisi me auctoritas
ecclesie compulisset Hec enim est infallibilis
regula a spiritu sancto directa que in hunc
que fidei sunt nec fallere potest nec falli potest
omnes omitto Et quia hoc est primum et prin
cipium in fide tenendum quo non tenendo non
superest argumentum sic negantem sic nec
contra negantem prima principia in mora
libus et speculabilibus arguendum esse tra
dit aristoteles Addit consentiunt quod sacra
scriptura in expositione habet et habere de
bet in reuerentia et auctoritate maiori cosue
tudinem illius ecclesie circa ea que fidei sa
cnda spectant et dispensationem quod auctho
ritatem doctoris vnius particularis etiam sti z
sic tradit sanctus thomas in illa questione qua

sic quærit Vtrum pueri infidelium sint diuitis
parentibus baptizandi Iniecte ad oppositum
Vnde valde mirandum videtur apud aliquos q
sideracones dum uident ut doctor aliqs
composuit lectuam unam uel unam opposicone
aut glosam super decretalibus et decretis et
redegit in scriptis habet illa glosa seu lectura
in uerbis tali q allegat in autentiis
et iudiciis et in scolis qui doctor si uiuet non
esset comparandus multe et multe qui iam sunt
mouta Et tm si tota una uniuersitas Cydgra
que habet doctores in omni facultate pitissi
mos declaret aut detiet unam exposicionem
circa unum passum sptum satis uel decretum aut
decretalium uix ipsum id dicpiet hymoi tesi
ficacio quasi uideliz sptura mortua sit maio
tis auctis qz una Et si opponit q in minis
puertis indicium pter puersionem affectus
Cur non similiter pt dubitari q in mortuis ry
nant dn uiuerent hymoi passiones iudicii
subiuersine Scriptura sacra patit in suis lecto
ribus p mittente deo q errat et pterue agit
quating qui pbati sunt fiat manifesti sicut
dicit apulus et ut studia doctorum multiplicet qui
tent put notat augustinus et ut ptulantes uita
tes cottidiano exercicio repiant et elicant uix
ptisibit multi et plurima erit scientia Et illud
declaratur simonis tuorum illuminat et similibus
multis Nichilominus dum sacra scriptura pa
titur in suis lectoribus aut allegatoribus p
ipsum et pterum intellectum aduersus illa q
manifeste in eadem scriptura sint addita et
declarata sint p ecclesiam ulem et ita decepte
p fidelium obseruacionem debet habere defe
sionem sua magis iudiciali seuedate et ex
cucione prudma qz tormentare curiosa p sptu
tas aut verba patent ex predictis dicunt
enim mtlibus q stultus verbis non erudiet qd
et experientia cottidiana manifestat Illa quippe

tales negant p que sola possit aut debet
ad viam veritatis reduci et si volit aliqua
credere nisi que dicuntur in biblia duemantil
lic si poterit forma sacramentorum et q cristus
aquam miscuit in vino qd consecrauit et tri
ta de plurimis/ Sequitur alter denarius regularis
practicarum/ In expugnatione errorum et erranti
bus materia de laicorum reducatione facienda
de necessitate salutis sub vtraq specie dz
l porrig hor sacrum generale quilibet ducere
auxilium brachii secularis si opus fuerit qz
p reprimationes con tales attentas detractione
sua que iam tusit in rem iudicatam/ nichilo
minus in expugnatione tali possit aliqui
doctores de consilio vel alunde scribere vel
aliter agere con tales errores et erraneas p
uadines et p suasiones et allegationes qua
modo sit cre p errorum confutatione presens
opusculum sub gnrlibus regulis que possit la
tius trahi et prudentius appellari p rationes
deductas an decretum concilii dd/ In expugni
one hymodi debet dp mris credi proteni
entibus adulsariis quicq est theologice et ra
nabiliter concedendum ut accepto illo de quo est
controversia facilius et expeditius ad errorum
depositionem induci/ debet enim credi sicut
et sancta synodus concedit q aliqd potuit
fieri et factum est sine peccato ymo credimus
q aliqui laici reducationem sub vtraq specie
sicut aliqd fiebat consecratum in fermento
ne indaizare videretur ecclesia sicut et cristus
et forsitan plures post eum in primitiua ec
clesia consecrauit et dedit hor sacramentum post
cenam/ Concedatur enim ipsis q contra sa
cram scripturam nec auctas humana nec con
suetudo aliqua robur habz si addatur q mutp
tationem vel exposicionem iam remtipsis
sic in regulis deducta est/ In expugnatione
hymod principale illud cta quod debet diffi

z Dnaig

2

3

sicut in puncto centro vel cardine est. Si quod
carnis talis sub utraque specie sit missa a xpo
qualiter sub debito salutis etne et indispe
sabilie ab homine/ quemadmodum dicimus q̃ bap
tismus aque est de necessitate salutis in
dispensabili p̃ homines sic q̃ nullus aliter vel con
suetudine possit introduci vel statuti vtrati
homines non baptizarent baptismo aque
Diffinit autem sacrum conclusum et verissime negatum
sic nec superior sacrandi talis est mentis aut
cibum vel end p̃ cibum Circa quod est diligenter
tanda distinctio nectenda et notanda q̃ circa institu
tionem et institutionem sacramentorum quedam sit
de veritate sacramenti et de iure diuino quedam
vero sunt tm̃ d' veritate precepti et de iure humano
seu positiuo/ Exemplum in materia nrd q̃ fiat
consecratio p̃ tlem vocum formam q̃ metal
panis materia qd' p̃ sacerdotem hoc est de ne
cessitate sacramenti et iuris diuini q̃ autem fiat
in templo seu altari sacro q̃ ad tabulas vestibus
et ad lume q̃ ad tabulas ocoribus cpla et euangelia
et q̃ ieiuno stomacho ieiunio end natiue hi
mes oim et similia sunt in solo precepto humano
et variabili sicut ecclesia posset ex auisis cona
bilibus p̃missa oim vel aliqua talium diuine
et diuina sub precepto tradere sit q̃ nec peccaret
homo faciendo illud in quo nunc mezetur et
qd' tm̃ egrediendo peccaret/ In q̃ pnus naturae tlem
declarati p̃ facilit' aput nolente p̃ter nitere vel
ex assertu errare p̃ut q̃ superior sacrandi subin
tracq̃ specie a laicis nd nd est aut omnes sunt
de veritate precepti iuris diuini sub pena damnationis
eterne Attamen olim fiebat a laicis propiete
vel p̃mittente ad consulende ecclesia bene fie
bat Sicut diu conficiebat sacerdotes in feremento
Nunc vero diu certa voce moleunt opposita
consuetudo p̃ ecclesiam laudata et missa quei
sio patet ex tali consuetudine que est optima
legum interpres Superior talis temeraria esset

presumptuosa scandulosa sediciosa et ecclesi-
astici status turbativa Et ex consequenti eter-
ne dampnationis inductiva Ver valet du
inducit q laici plus merent sumendo sb
vtraq; specie q; sub sola forma panis Re-
spondet falsum esse quia melior est obedie-
tia q; victima et quia pt ecclesia aliqndo
prohibe aliqua que possint aliqn meritu au-
gere in aliquibus propter melius bonu cose
adipiscendu vel malum declinandum In ex-
pugnatione tali dicendu est q asserentes ta-
lem suprionem esse licitam et vtilem lai-
cis sub vtraq; no tm errant licet errent
qntu fatuit illi qui dicut eam esse contrariam de
natate precepti diuini et iuris indispensabi-
lis q; sacmenti Patet qm isti dampnant
aptissime de heresi omes et singulos qui
non voluit laicos esse taliter coitandos et po-
nit eos extra ecclesiam et ita consequenter re-
putant q sola generalis ecclesia sit apud
eos Sicut olim fuit temporibus augustini
de donatistis que q; horrenda sit presumptio
super est Et valde mirandum est q ex hac
auctoritate cristi nisi manducaueritis carnem
filii hois et biberitis eius sanguinem non ha-
beris vitam in nobis Johannis. 6to volunt
concludere denitabiliter errorem suu et no
attendunt q in eodem capo xpus premisit Ego
sum panis viuus si quis manducauerit
ex hoc pane viuet in eternu vbi nihil loqtur
de potu Et ideo mendacium fatuit cristi si d-
quat2 eucan cu manducatione sacmentali pa-
nis sumptio etia vini sacmentalis quoma
dictum sum est vna conditionalis Si quis Eg
oppositu consequentis stat cu antecedente sm
eos sicpito sm se et sm verba sua vno qm
isto modo repugnat antecedenti Est mi sup mi-
rabile q ex isto vno verbo voluit concludere
q sacmentalis suprio corporis et sanguinis

cristi sub tata necessitate salutis et iuris divi
sicut baptismus aque Cui oppositio madsete
pateat p doctores quomam sine tali sumpt
cione stat salus saltem in pueris seu pueri
tie p sectio usio romis sicut observat ecclesia
quamis trahat ex quadam epistola cipriani
puli quatuor annorum depierant aliquido cō
pus tristi Ponit enim p miraculo puerio dm
talem qui ablato cibo ydolis immolato nolebat
aut poterat gmedere sed bene de pane consecr
to gustabat si bis memi In expugnatione
tali iudendum est ad auctoritates adversario
rum inductus Primo q aliqui tōtendit p quōto
fundamentum veritatis dicit esse sacram scrip
turam tē frite intellectam Alie similiter tōtendit
p quōto dicit sacramentum altaris aliqm sum
ptum fuisse a laicis sub utraq specie quamvis
probabilius iudeatur q licet observatio mu
qz a tpe doctorum eis aput omnes extiterit Alie
que dicit sacramentum altaris intecte sum
debere sicut expressius int omnes allegatos
tradere videtur Cesal Celasius papa de
consecratione De consecratione distinctione 2a
omnipotens debent esse de sacerdotibus
ecclesie qui celebrant pro toto populo aput
quos semper fuit et est de necessitate pre
cepti saltem ecclesie q sub utraq specie
communicarent dictum q plq obligant
hoc facere qz q ieiunent celebrent Supra
tertium doctorum dicentum q ubi homo veni
ens ad preponem sagitis cepit primo
ibi aquam qz putans fuisse vinum degus
tat et ita franchit ieiunium nature debet
conservare nomen vinum et ita consumere Et
ita dicit ff plus sanguinem bibere quam
ministrantes pro illis illum bibere put intel
ligunt auctoritates inducte ex tam ecclesie
Et infra dm augustini pdictum Crede
et bibisti Est enim manducare et bibere nie

omnes distinctione duplex una spiritualis
p fidem et amorem que nata est in dadultis Alia sacramentalis que si sit sine
spirituali nedum non proficit sed officit
Cadit tm in prepto dum eius supra neqq
contempnit prout de confirmacione et eplna
unctione dicit a doctoribus que dicunt esse
sacrnta non nrtitatis Et de hoc sacram
tonotetur qd egit venerabilis hugo de
sancto victore in morte sua Ex quo colligi
sumpcionem sacmentalem non esse nra
tis sicud baptismd et ex aliis notatis p
doctores sup qstiud sniarid di xi et p glo
Johis sto et pe ad corf. xi. In expugna
cone tali sint inducende auctoritates doctorum
sacre theologie qui sp senti d hac
mā quos hic omittimus p tim qm fuerit
sufficient allegate in hoc sacro concilio
ante damnacionem erroris p tim quia
multe sunt colligate z note Deinq quia
stat p pte hac expugnencie testimonium
visibilis diuulgatiud quale qui negat
caret sensu et debet non cone ß flagella
cone tempesti. In expugnacione tali p si
cere videt qp serenissimus rex romanorum
ducatus a sacro concilio accipet factu
illud tminandiud et p sequendiū sicut et a
lias heresis in bohemia cum potencia
etiam brachii secularis attento p tripue
qp presens fuit et est in concilio ubi sta
sunt decreta in hac pte attento preterea
qm regno sciud sui cuius successor est hec
heresis habet epordiud et nisi p indeatur
serpet in longinquiud In expugnatione
tali videt multiud p sicere p p tim apud bo
mos si concilium aut suppositia eius petia
onderent ne diū verbis et epistol sed
factis et exemplis qp non ex odio inuidiud
conti eos sed zelo solo fidei z salu

tis animarum. Et hoc tunc fiet eius ꝓsua
sle si videant et sentiant in factis quod
ꝓcul in hoc concilio extirpatio omn erroꝝ
sine acceptacone gentis alicuius uel ꝓsonarum
et q non solus eis fiat sicut nec fiet
dno concedente ꝓsecucio et aliis detriq aut
nominis erratibus detur fauor dissimulacio
aut etiam defensio. In expugnacone tali
videt maximum esse ꝓnudicium si non libe
conuenirent theologi cum collacones mutuas
ad caritate et absq contentione frequenter
habituri ad pro causis mudribus et ꝓ hanc
fiat cottidiana aliorum conuencio. Nec suo
portet q ꝓhibus predendi theologicis obseruet
non litigiosus aut ꝓhanus sup qua re
alibi scriptum ꝓpt amplius in ep pugne
tali viderent ydonei esse quantum ad ꝓpugnacionem
doctrinalem theologi uniuersaliter
laicum qui no debet a dnis bohemis de odio
uel inuidia haberi conuabilit suspecti. Et q
constare potest in aliis materiis sincerit
et veracit et constant hatteny decertasse
sine nota hereseos uel erroris. In aliis ma
teriis et ad hoc no dubium est pati sue inte
rest theologi d alma uniuersitate pisien
qui d magno mo pitet sue in hoc concilio
fuit et de aliis uniuersitatibus prelatis tam
mo q meruto theologi prellentes. Vnde
dicunt eorum plumi qui sup hoc fuerunt
sil adquiuti. q consuetudo licite r conuabilit
fuerit introducta de no cohirando laicos sub
vtraq specie pstim pg multiplicacionem fi
delium. Et hoc ꝓpter euitacionem multipli
cis periculi irreuerencie r scandali circa
suspcionem huiusmodi biduicti sacramenti.
Primum periculum in effusione. 2m in deportacione
de loco ad locum. 3m in nasorum sordi
cie que deberent esse conserua nec passi
tractata uel tacta a laicis et multo minus

debet vinum consecratum vendi apotecis sic
fit aput talet ut dicit. Cum in barbis longis
laicorum Quintum in consecracione pro infimis
quoniam posset immisce acetum gratis et ita
ibi desinet esse corpus cristi nec sustipiendum
esset nec nouit consecrandum sine Et fieri
posset quod daret acetum purum pro sanguine xpi
Addito quod in estate bibienes aut musculi gra-
rent quinimmo esset vas clausum Quidquid
aut putresset aut ve fieret acludab homina
bile ad bibendum et hec est rara efficax mal
de Et exalia cone quido alii multi pbibisset
et querit inquo vase fiet consecracio tanti
vini quod requiret in pasca pro x aut xx
milibus psonarum Secundo dampnum esset in
suptuositate salcem aput multas ptes in
quibus vix inuenit vinum ad celebrandum et
alibi aere compat Esset preterea periculum
congelacione Esset rursus periculum ni fal-
se credulitatis inductione Et hoc multipl
Primo quod tanta esset dignitas laicorum
extra sumpcionem corporis cristi sicut et
sacerdotum Secundo quod hec facere semper fuit
et est necessitis et ita precepit omnes et fuit
aliter sencientes facientes aut docentes Et
omnes generaliter tam clerici doctores quam p-
lati qui non possetenus opposuerunt se ali
consuetudini verbis scriptis et sentenciis
et quod sacram scripturam omnes illi puerte
rent Tercio quod iuxtus hic sacramenti non
est principalis inconsecrione quam sumpcione
Quarto quod etiam cona non rite sentit
de sacramentis nec est in hoc imitanda
Quinto quod gralia concilia et specialiter
constancien extinuerunt in fide et bonis mo-
ribus Sexto multaplicet occasio esset sedi-
cionum et scismatum in cristianitate malum
sicut experiencia nunc manifestat in bo-
hemia que sedicio ne dicam ad spualem sed

tempalem dissipacōnem nisi dei pnudēa
et legis cōnoscēd prudencia pnudeant p
disponit.

Explicit tractatus aduersus hēsim
nouam d' necessaria cōdacōne lauy
sub vtraq; specie Deo gras

Incipit tractatu eusdem Magistri Johis
Gerson de passionibus

PAssionū seruorem. effectum. et origi-
nem cognoscere. prodest aīe ad deuo
cōis scalam iueniū. hanc quemadmodū
sidma nodum est tūsisse in affectum
malicie. ita ut ipsum iam dictū exintimo
sensu placeat. sic culmen virtutis est tūsisse
in affectū virtutis iustitie. Affectus uero.
uel passio abagente derelicta in potencia
cognoscente. uel similitudinem habet passionis
Non est autem deuocio sine affectione. Ad
deuocio quid aliud est. q; extensio uel ele-
uacio mentis in deum. p piū et hūdlem
affectum. Pursus oīs virtus cū sit affec-
tū moderata et ordinata. vicio ex defectu
ordinis in affectibus pnemat. Nūquid
non salubris erit affectionū passionaliū
cognicio. Passionū quippe ignorata qua-
litate. neq; virtutū neq; habitū. imo nec
ipsius hoīs. nec temptacōnū suarū multi-
plicū poterit sufficiens notīa uel arsa
dipsti. quoparto deniq; sicut oportet ora-
bimus mente. orabimus spiritu. imbiliabor
in cordibus nris. et laudabor deū in psal
terio dedicacōdo nō cantico in cithara. Si
desideriorū et affectionū que suauem hat
atmoniam reddere debent. natura ignora
mus. Denaudē ab ydeotis et simplicibus
aliqū expimentalit' tales affectus. Nec

negamus. uerumtamen addere doctrine multum con-
ferit. Hac consideratione promoti sunt sancti
patres nonatim poemen et arsenius inquo-
rum ore vix nisi de passionibus animarum
sermo uersatur. Pridem igitur materiam de
passionibus et earum conditionibus. de causis
et effectibus. de modo quo vtendi eis. pla-
cuit sub aliquibus considerationibus pertrac-
tare. id quod aliquam erit. Multa autem
aliquent. Inuenietur apud sanctum thomam
in prima 2e a qoe 22 Et domcepe additis
quos allegat doctoribus. Primum con-
sideratio inquam on quid sit pa. pdissimum
Passio est inclinatio quedam uel contra-
tio seu similitudo et conuenientia de-
lecta ab agente in passum. p quam tra-
hit quamo ipsum passum ad agens. aut
eidem contrahitur uel assimilatur et refugit
contrarium. Certe quemadmodum ignis gene-
rans ignem ex aere. Alinquit in igne geni-
to caliditatem et leuitatem. que leuitas
suo pondere uel tractu mouet sursum ad
ignem similem. Et diu illic est quiescit. o-
dit uero locum deorsum tamquam sibi non
conuenientem. et infugit ipsum. nec quie-
tem habet in illo. Sic homo propriaonabi-
liter affectu p amorem ad aliud. inclinat
ad illud. et si non habet desiderat et concu-
piscit ipsum. et si adipiscitur quiescit et delec-
tatur in eo. odit uero contrarium. et horret appro-
inquationem eius. et si ei contingit dolet et
tristatur. Et hec sunt sex passiones. tres
respectu boni simplicis. et tres simili ap-
petitu mali. sicut inferius docebitur. Amor
concupiscentia. delectatio. Odium fuga
dolor uel inquietudo. Ita consideratio
vbi ondit q etiam in rebus pure na-
turalibus sit inuenire passionibus et diuersis
modibus eius

et

Passio quelibet sequitur cognitionem uel
conuenientiam ut in cognitis. uel non conue
niam ut in non cognitis. habet itaq; q̃ bet
ens naturale suas inclinationes et tas. tamq;
dimenorationes et directiones. ab intelligencia
non exurante que deus est. agit quippe dy
oia tamq; sidum bonum sinpsiq; diffusiuum
et ppter septum cecanit oia. tamq; finis
omnium. deo bonum quod habet conuenientes
et finis. ponit a bto dyonisio. pnum nomen
dei. Consequens est igitur q̃ in qualibet re
desinguat deus passionem. que sit as
similacio quedam uel coaptacio. et co
uenientia uel inclinacio et tendencia ad
ipsum. pm ordinem sue sapiencie. in qua fe
ut oia dmo pondere et mensura. habet
inclinacio naturalis ad finem vltimum psi
nes ptiulares et pximos nondum appe
tus uel affectio naturalis. qm pondus verum. qm
tractus seu tendencia. qm sedus verum stabile. Qm ~~nature~~ amor insitus. Qm q̃q; lex
qm regula. qm instinctus. Qm q̃q; equi
tas naturalis. qm sensus nature. aut ali
quo tali vocabulo. Et res sepe eadem est
que sepe nichil dicit sipaddit ad ipam
naturam. neq; ut actus. neq; ut habitus.
sed ipsa natura talit instituta. que exa
gente et omia disponente fortiter et suauit.
habet tendere in talem id talem finem.
Et moui ad illud si abest id absens sit ni
impediat. et quiescit in adepto. Odire uo
oriendum fugere quoq; net in illo quiescit.
Set sopniasse nisus est eraclitus dicens.
Quid fieri p litem et adiuram. hor quoq;
dixit aristoteles emdiam. Bonum est qd
appetit oia. et hut aut esse finem omn du
Confessius est. qui solus sicut e ineffabile
ab alio. sic inpassibile solus dicent tam
passione pfectio ut est illuminacio in celo.

tam defectiua sicut est dolor in corpore animato.
nisi fortasse quis abuti ausus dicet in ema-
nacionibus diuinis reperiri passionem. sic
gnacionem filii passione dicemus. et sic
passiua spiritus sci spiracionem. Et ita
consideracio rerum sequentibus ygnoscendam re-
uuctamur hoc in comuni. /, de passionibus

Passio sequens ygnoscionem reuuctam-
reperitur in oi virtute cognitiua in qua
passiones derelicte ab agentibus incho-
antur. et terminant in appetitiua virtute. ita
q passio talis gnali nomine describi pos-
set. q est inclinacio uel motus puenens
ex cognicione uel apprehensione alicuius
conuenientis uel disconuenientis. presentis
uel absentis. Et siquidem motus ille q
qns successiuus est. quasi permanens. uel im-
manens. sicut est amare. si inqs consequ
ad cognicionem pure sensitiuam. sic dicit
passio animalis. Sincere sequitur cognicionem
ipsius rei deliberatis uel dictatis de
particularibus agendis. sic dicit passio co-
lerica uel rationalis conscienciosa. Si uero
sequatur cognicionem pure intellectualem
seu mentalem. in cuius linie cognoscuntur pa
principia naturalia. sic pt notari passio sin-
deresis uel intellectualis. vbi fit captus et
extasis. Et ita quadruplex genus passi-
onum potest apud hominem inueniri. naturali
id animalis. rationalis intellectualis. Et passio
qm aput phantes principalis sermo e
de passionibus consequentibus cognicionem se-
sitiuam. tam in animalibus qm in hominibus. eo
q ad illos transmutat corpus transmutacione sen-
sibili. Et ad transmutaciones istas similiter
ipse passiones aliqd consequuntur. Et sicut
ydoneum tractare primo separatim de pas-
sionibus hominum animalibus. quibus ygnotis
facile erit per similitudinem et comparacionem de

Aliquis tam naturalibus quam voluntariis quam in-
tellectualibus habere sermonem Circa
consideratio quo tripliciter cognoscitur pas-
siones animales

Passiones animales cognoscuntur ex sub-
iecto/obiecto/et effectibus. Sunt quod
subiectum est vis appetitiua sensualis que
bonum temporale particulare hoc uel illud
tanquam sibi conuenientes et malum tanquam dis-
conueniens et hoc sub ratione commodi vel
incommodi quia cum iustitie propie non est ibi
nec sicut eam propie sunt passiones sed
magis ipse diuites in ipsa ratione et mente
Causat ergo motus quidam in ipsa appe-
titiua uirtute consequens ad apprehensionem
diuitis cognitione sensualis exterioris uel
interioris cui obiectum est verum simplex
vel id quodam adequatum rei cognite ad
agnoscentem Bonum uero superaddit conue-
nientiam rationem Et quia bonum commodi pt
considerari absolute sine comparatione alicui
vel considerari nunc ut absens nunc ut
preter nunc ut ardum et difficile atque ita
proportionabiliter de malo Preterea sicut hoc
diuisificat uel ratificat virtus appetitiua
et similiter passiones Est quippe virtus
appetitiua alia concupiscibilis alia dicitur
irascibilis Quarum distinctio sumitur ex ob-
iectis Nam vis concupiscibilis respicit bo-
num uel malum non sub ratione alicuius difficul-
tatis uel arduitatis/ sed quoniam
multa supueniunt nata impedire concupis-
cibilem in sua inclinatione uel tendentia
ad quietem cui bonum et in odio fuga ut
temptu ratione terra malum Hinc data est ei
tanquam propugnatrix ipsa virtus irascibilis
que tendit in/ bonum adipiscendum uel ma-
lum depellendum quale nullum in deo re-
perit ideo nec irascibilem habet ullam

/ impedire

Cuita considerato de numero et suffi-
cientia passionum et quare passio irascibilis
habet contrarium

Passionum numerus et sufficientia sumitur
a subiecto qui ab obiecto vis ita concu-
piscibilis vel appetit bonum commodi abso-
lute et sic causat amor vel libido quia ut
est concupiscentia vel melius quedam ad bo-
num commodi vel appetit illud ut absens et
causat desiderium et concupiscentia seu cupi-
do id est cupiditas quasi satagens id adipisci
vel appetit bonum commodi ut iam adeptum
et sic causat delectatio vel letitia vel vo-
luptas Dicendum quoque est appetitus naturalis bi
duabus aliis passionibus appetitus mali seu
incommodi quale si apprehendit absolute sic
est odium quod est disconvenientia quedam et
disproportio passi ad ipsum malum vel apprehe-
ditur malum ut absens licet imminens et
sic oritur fuga vel abhominatio et horror
aut apprehendit ipsum malum ut iam pres
et sic oritur tristitia dolor et angustia cum si-
milibus et ita sex appetitus in
concupiscibili tres respectu boni amorem
desiderium et delectationem. Et tres respectu
mali odium scilicet fugam et dolorem Pur-
sus ipsa vis irascibilis ad nos appetitus bonum
vel malum nisi sub ratione difficile et arduum
ad concupiscendum vel fugiendum quale nul-
lum est et bonum vel malum ut prius appetitus
manet solum intendentia vel fuga Na
quicquid est prius vel adeptum ut tale est
radit in rationem concupiscibilis Tendit
ergo vis irascibilis in solum bonum vel ma-
lum absens tamquam difficile ad optinendum
vel refugiendum vel depellendum Et sicut
dem hoc stat appetitus boni fiducia
adipiscendi sic dicit spes si ad diffi-
dentia sic dicit desperatio si vero stat appetitus

futuri mali. Et hoc cum fiducia repellendi et oppugnandi sit habemus audaciam,
sicut diffidentia sive est metus aut timor
exorsus et utrobique fiducia vel diffidentia
eremitis sunt ad certitudinem sunt sine certitudine quamvis iste passiones certitudine magis importare videantur. Sit ergo quatuor
habemus passiones in irascibili duas appetitum boni difficilis futi spem et desperationem
et duas respectu mali futi difficile audacia
et metus seu timorem. Subiungit quia pas
respectu mali futuri quia dicimus iratum du
ris irascibilis assurgit ad vindictam illa
te injuriae quae injuria apprehendit ut lesiva
gloriae excellentiae et indignitatem honoratorum seu
vilipensionis. Ideo quaerit diversitudo q.
dam lesionis tamque agens contra patrem
ut dignum est. Sic fiat quaedam equalitas.
hoc apprehendit ut difficile vel arduum. Sed
ne her passio non habet continuam. Videmus
quod idem irascibilis si obstiterit quod illorum
satisfaciat vel audeat assurgere in indictam d
iuste iam illatae hoc non fit nisi duplici causa
Una quia malum apprehendit ut prius et inevitabile. Et ita cadit sub tedio tristabilis
et dolorosi nec exit tedium concupiscibilis
aut hoc fit quia nis irascibilis non satisfacit
in vindictam et ita cadit a tedio ire quia
putat quod inimicus satis contrapassus est a
contrapatiet sine ulla difficultate quidquid
placuerit et ira quietat seu quiescit et quo
ammo delectat tamque in adepta victoria
et hoc ultimum spectat ad concupiscibilis tedium

Sexta consideratio sex de ordine passio
num inter se et earum ordinatione abin
invicem. Hic sequitur arbor

Assumo aliquid prima et velut ultima
radix est amor seu libido. Amor quippe
aliquis est inclinatio vel motus consurgens d

Epilogus dictus

aliqd ex apprehensione boni vel tanquam
boni sibi ut pote qd valet ad sui esse vel
bene esse consequendum. Cum igitur prius sit quam
malum. nihil malum nisi dicitur nisi privatio boni
et habitus non est dubium prius esse privare
Unde nihil aliud odio habet nisi quia ali-
cui quod diligit apprehendit esse contrarium
Superest ut omnes passiones respicientes bonum praedicatas quae dicuntur et de primo malum de-
spicientes tam in concupiscibili quam in irascibili
sunt eas vero quae circa bonum consistunt ut si
desiderium delectatio spes desperatio amor
qui absolute bonum respicit praedicta habet
passiones habentes respectum bonum ut ab-
sens vel ut iam adeptum vel ut futurum
vel arduum vel subaliquo tali contracta rem
habemus consequenter quia nisi concupiscibilis
prior est ad irascibilem quadam passio
irascibilis frequenter ad concupiscibilem eminent
ut spes vel audacia ad delectationem
si videant desperatio et metus ad tristitiam
si viderint. Invenimus praeterea quia omnes
passiones reducuntur ad quatuor principales
duas in concupiscibili quae sunt delectatio
et dolor et duas in irascibili quae spes et
metus appellantur. Sed et sub generali
considerationem omnes reducuntur ad duas
sum dupliceem ordinem scilicet boni et mali
et ille sunt delectatio et dolor. Tandem
sit omnium ad unum vel aliquid radicale origines
reductio sicut ad amorem licet principalior passio
sit delectatio consequens huic amorem
et quiescit in re iam adepta. Amplius licet
vero amor vel libido sit prima passionum
sortitur tamen ipsa concupiscibilis nomen ar-
cupistentia vel cupidinem eriam sum fictione
poetarum dicitur quia cupido deus amoris est
et filius veneris. Et hoc quia bonum absens
vel desideratum magis facit se senti certius

bonu

pibus vdne defectus et indigentie tamq̃
opposita mixta se posita magis sentiant
Similem assignare possumus causam cir
rasabilis potus ab ira q̃ a spe vel aude
cia nouitur Ira quippe respicit inoracio
nem seu vilipensionem que inter mala
maxime fugit sicut ex adverso excellen
a magis appetitur et ita appetit ut ue
ppie aliqd pferat Cuemadmodum nt
duxit poeta emulus tulit visum Et h
est animus mortis contemptor et illud qui
iute bene redit emi quie q̃ vis honore
Consideratio .xi. q passiones brutorum
pulcre sint et bone
Passiones omnes in animalibus brutis
reprehendende sint bone et pulcre Exegra
audacia et audacitas in leone et gallo Ira in
tigride et apro voluptas In porco hirco
et passere Timiditas in lepore et cue fi
liidalentia in volpe adulatio in cane Sup
bia in equo tristicia et melancolia in taro
amaricia in corvine itaq̃ passiones iste nq̃
male sint neq̃ deformes ingenium mortis
id desit ipsis animalibus arbitrii libertas
denq̃ fidat et aut laudis vel vituperii
neq̃ turpes dici possint aut mali ingenii
entis quod ens bonum et pulcrum convertitur
Preterea habet quelibet res tunden sit sua
sit actus de bono et pulcro quod d ente
Nec habe pt malum convertitur Amplius
vero quelibet res malis digit in suis acti
bus motibus ab intelligentia non errate
ut dictum est iam ex sentencia phorum Cui
se conformat auctor dicens Cum deus sic
res quas condidit administrat ut eos proprios
motus agere sinat ubi aut deest error
et adest rei illud quod sibi d ppetum deest
et turpitudo nunc est q passiones in bru
tis aliqd turpitudinis arguit vel hor

remq et pugnamq respo
demus hoc ideo fieri q nobis et deside
rius nrio aduersant in seruitq lesione
aut aliqua tali rone monstra pinde
que videntur esse prita et turpitudines
in natra quo ad tam pnia z ultram la
ta pulcra sint vide facile est Consid'o
sunt q audes passiones in statu peccati
plerusq turpes et male sunt in hoie
Passiones audes in hoibq viatoribus
sunt ut plurimu vituperabiles male et
turpes sunt nueniemq hoc esse verum non
solu ex det' mitatone fidei sed q natali
deductione si ppsexeriemq omnio rationem
et finem sui quem homo conditus est ho
namq cu sit nature rionalis ipse factus
est ut discernet inter bonu et malu et
ut maiq bonu magis diligat Constat
uero deu esse sumu bonu Ordinatq est
igit hoc ad ognoscendu z diligendu du
mqnostrat sua iustitia sua bontas et
gloria Oportq quoq ut hoc assequat
aliqd homo aliocq frustra z insipiet
ad hunc finem fuisset ordinatq sup bru
talem naturam Ex hac radice ordinatq
phabite sequit q homo debet sumu
bonu sumu diligere z magis qs parua
bona aut qs mala det qs ad operationes
ptis sue principalis que est ratio magis
molimari qs ad illas corporis debet quito
iustior iustitia moralis uel ullomo uel
mq affligi debz scandu porro nem sui
orem et diuinorem aut liberam dd
gere in feriorem et ei libere z sine con
dione dnari Debet habe corpus sum
tamq instrumentu conforme rom mu
mortale sit impediens sed ad mu
nad rionem ac mimq indigens qs corpa
inferiorid curatiard sed omnistorid ac

similiud videmq; in hominibus contra ipsi
passiones corporis que trahit l'anam ad
delectationes sordidas & malas trahit
in errores et superstitiosas insanias | trahit
magis ad operationes corporis q̃ ad operac-
nes virtuosas | trahit ad obligationem nig-
noratiam & inquietudinem | trahit ad
afflictones & rebelliones ad penam ad
mortem plusq̃ in brutis et in rustis sepe
q̃ in virtutis | Quid superest quia conclude
ralet passiones esse con rectum et debi-
tum ordinem natre primitus instituti | hic
autem ordo aliter puerti non poterit | Et
pyq̃ exclipa libe perpetrata p nightitudine
contra deu fiant vidit qui deplorans dice-
bat homo cu in honore esset &c sed hen ia
non filius sed deterior & turpior | Sunt igit
passiones hymodi vituperabiles quia tol-
lunt obedienciam | sunt male et turpes tacq̃
priates in hoie ex nicosa radice modi spes
et ordinem | pueniunt quippe indicio rationis qd
oppetet subsequi | turbant ligant atq; ty-
ranisant dominium rationis | ita ut minus se
nat homo illam sentenciam Corpus quod
corrumpitur aggravat aiam | et illud mgium
gne sup filios ade | Denique multi phorum
et experiencia & rone convicti confessi sunt
hanc corruptionem | licet ad vnam causa
neq̃q̃ pueneriunt | Tande ex his radicibus
que multiplicia extendi poterant necessario
citur necessarius hiudie p mediatorem
cristum deum et hominem Aliq'n finis hiudie
iucundus vnchilo corrisset pro tota specie
quia non ad gloriam sue vinificationis
& fructus sed ad penam eterne dampna-
tionis tota pueniisset | qd sapiencie divine
sueq; potencie et bonitati neq; decens ne-
q̃ rationabile est assciribe Deus quippe et na-
tura nichil faciunt frustra Hinc octud habuit

illa exclamatio prophetica Numquid enim
vane constituisti omnes filios hominum dans
intelligi quod nequaquam Notent tu per hiis quod
dictum sequens consideratio Consideratio
no quod in statu innocencie fuissent animales
passiones honeste et bone vbi erant ordinate
sunt bone et quia non in statu culpe
Passiones animales pro statu nature in
stituite fuissent pulcerime Huius ratio
est quia nulla premisset iudicium rationis
sed ad obsequium et nutum eius vel surrexisset
vel quiemisset sicut in cristo neque dolorem
neque concupiscentiam neque desiderium neque spe
aut metum inuenire erat aut aliud passionis
genus silitudinem nisi subsequitur adimpi
ui et dictamen rationis Porro quilibet ho
quanto amplius profecerit in virtutibus moali
bus atque granitis tanto reformabit ordo
iste in eo ut passiones non premant aut ob
tunt iudicium rationis sed potius ad eius impersio
nem moderentur Hinc ortum in diuinum illud
aristotilis verbum cuius in virtuoso ordinem ponant
rationi Si tu in hominibus est inuenire
talem puisque mortale hoc et corruptibile
induerit incorruptibilitate et immortalitate
et absorbita fuit mors in victoria Sicut fortassis elenare
natura humanam voluerit
ipsi stoici sed dixerunt quod virtutes sunt impassi
bilitates Non vtique quod illi nichil sen
trent aut paterent alioquin lapidibus
essent pares sed quia passione qualibet
premit virtuosus nec sinitur aliqua
velut effrenis atque transiens ratione sed
status talis ut eo facilius acquiratur tu
pulcre et recto describit Epicuri aut quia
natura humana ubestialem detorquebant
nec aliquod porro melius aut diuinius po
nebant in homine Dixerunt consequenter
passiones omnes esse pulcras et optas

Ita enim de bestiis iam diximus Ceterum a
ristoteles quasi medium iter ponens negauit
omnes passiones bonas esse quia multe pere
mint & impedint rationem Negauit nihilo
minus omnes indicandas esse malas et turpes
eas videlicet que rationi repugnent Puto q
ex hiis facile est elicere dyrilam moralem
de generali bonitate uel malicia passionis
Dicit enim passiones regi debent ratione uel
gidt ille tunc indicande sint aut e mali' d
ve maliter male Nam sensualitas in homine
principat d'obedientia in hoc q ordinata est
audire rationem quod dicit renuit audire p
cat et turpis Brutum uero nullam hoc no
habent ad rationem colligantiam nec ordi
nata est brutalitas obtempare rationi ratio
cte quia non habent Et orit difficultas de
pueris & fatuis non habentibus usum rationis
primitus instituite dum sint sui motus illi pas
sionales turpes non habentes modum speciem
uel ordinem qualem humane nature postulas
set integritas Ita ut vim sit iuxta hanc consi
deracionem cum nemo dicet esse sine peccato
sup terram etiam infans diuinus dicit do
lus cristus post petim fuit homo sicut habit
inocencia originalem sic in solo regno ac
sine secunda est ingit ab instanti sicut concep
cionis talis obedientia sensualitatis ad rationem
qualem primaria natura instituto in homine pla
cuerat Et talem nec in dyrme maria nz
in iohanne baptista dicit infantes essent dici
te erat quantus hec destitutio nature nec
imputaret tunc ad culpam actualem uel
mortalem uel ueialem aput eos sicut nec
aput nos dicit infantes signum & dii non habz
ro liberum usum sunt absq omni precedente
pa actualiter nostra Deus vbi culpa ma
in culpa causa est Nichilominus essent hic at
tendenda multa ex condicionem status d

notenie Et circa liberum dominium qd habuis
set ratio pro omni tempore supra sensuali
tatem, tam in puericia qm in senio, tam motibus
poetis naturalibus cymodi sunt interiora gna
tiua 2 vegetatiua, qm sensitiua, sicut sit
ymaginatiua 2 fantastica et cogitatiua qui
qm potentie, de quibus non est hic dicendum
p singula, tantum nec quale dominium in ipsi
comprehensoribus fuerit habituri. Consi
d 2 de duobus orientibus passionum aliud qm est
e exterius sensibile 2 interior ro uel spiritus
Passionum aliud generalis origo duo
inuenit Proueniunt enim sequentes ex
sensibilibus obiectoribus agentibus in ipsos
sensus obiectores ut in uisu auditu gustu
tactu 2 olfactu Et hic modus in hoc est
uelut ab inferiori. Pueniunt nichilominus
uelut a superiori dum spiritus rationalis actua
tur hac uel illa cogitare uel quiti uolitare
uel uolitione impat uehbris efficionibus mo
uens ea quoad modum cristus horribilem
mortis apprehensionem emisit a rone 2
sensualitatem Talis enim colligatio rationis
potrationem sensualem ad potrationem actua
lem sic q uicissim actus vnius edindat in
alterum Quanto in non citiosis tractu
sensualitatis sit fortior 2 ita fortior qm
est in potestate ronis non tanqm ueneni
tibus priis passionum motibus licet sb
ea sit ille appetitus et dominetur emitta
lis q ab unita rone nequit consensu eorum
quere Tertio de ipso sensu preterea in sta
tu primario d quo probabile est sentire qd
nunqm nisi desup impetrate rone potuis
sent qdcunqm sensibile forinsecum acte in
sensus aliqm uix haberi pt exitus qui
nine sit concede decepciones et errores po
tuisse contingere pro illo statu et passiones
d naturate pueniisse ronem Expedit at

se clenter qui sencunt ut dixmus sane nec
mirum apud naturam destitutam contrario qm.
ante est ut ois nostra cognicio incipiat a se
su deorsum tuc aut de sursum semp descendit.
¶ Considerato xi concordantes stoicos ac pipa
theticos imposuere pa[ssio]nes spiri rationali
Passiones suas suomodo dicendus est
habere spiritus noster rationalis Sile et
ro rationalitas presupponenda sunt hiroia
que de distinctione spiritus et rationis rationali
alitatis tradiderunt doctores sacri non dis
crepantes in hor a philis elenatis d'quibus
hor alio loco tractatum did stricta de theo
logia mistica atque declarat tam speculati
ue q̃ practice conati sumus Et quia pati
prius breuitas dicti mox iam notata qui sic
ad ignicionem sensualem natus est sequi q
dem motus ad persecucionem uel fugam du
apprehendit aliquid uel tamquam conuenients ut
disconuenients Sit suo nid nata est sequi q
dam affectio longe tu prior ad cognicio
spiritus in lumine pure intelligencie a fantasma
tibus denudate / dum se ad lucem eternum despi
cendit quasi ad speculum quam eternitatis et
ad montes eternos a quibus mirabiliter illuminat
deus voluntates / Sile dum insequitur cognicio
tonis quasi medium inter lumen spiritus et cog
nicio sensus habet ipse motus passionales suo
modo qui tu nid alterat ipse rationalem mediate cor
pus qui nid fiunt mediante organo corporeo
quemadmodum passiones sensuales oriuntur
quarum effectus varii sunt in corpore ut ad le
ticiam sequitur dilatacio cordis ad tristicia
constrictio ad ira fiat calefacio ad timorem
fuge factio rita de reliquis Vnde cor in gau
dio paulatim dilatatur et maxime ad mitica
propter quod moueri dicitur a medicis nerfy
pectinis / in tristicia uero paulatim eum sh ad
mitidum rationalem maxime deorsum / in ira uero sp.

uto uersus pectus Iut moze uero mouet
ad oppositu subito In uerecundia uero subi
to ad uendq; In angustia uero paulatim
Et ita nō ponit medici nisi sep passio
nes. uiz sex modos alterandi cor ipsu di
ad uertat aut studiosus diligenter hant
de passionib; distictionem. quoniam mul
ta indetur nisi sapiēter varietas de mo
do ponēdi uel negandi passiones ne con
fundaret eos ista considerata sine distinc
Posuerūt stoici passiones nō cadere in
sapientem put Persex improbat ex sa
cris lris. aristoteles similiter eis per ra
ones ab exigentia sumptas contradicit.
Sed intelligamus quid in re sentiunt et
eos statim conuenire indebimus Concedūt
stoici gaudiū sapienti letitiam tollunt tā
quā vanū aliud ludicrum nec seuerum
Concedūt et sapienti amorem virtutū
et odium vitiorum et spem bonā z fuga
uel horrorem inhonestatis aliogn nihil
plus in sapiente q̄z in lapide Stutis lo
cō liquit Negant tū in sapiente tro
rem miserecordiam dilectioz iram tamq;
egritudines et morbos animi pestiferos
Sunt notat tullio in de Tusculanis. Sic 1. q̄st
sentire visus est Socrates dum has qtu
or passiones abscendas d aquisiue vitatis
metire iubet Tu quoq; sue nis lumine
claro cuncte perui Caramite recto car
pere callem Gaudia pelle pelle timorem
spemq; fugato Ner dolor assit mibula
mens est Victaq; fremis hor ubi dynant
Quis tamē existimauerit Socrē uel al
terū sapientem negauisse qd plures z
varii sunt animi nostri ad virtutes et
ad vitia spiriales affectus Ecce qd drame
gradines z retrossiones passionū magis
exuoie mē phos q̄z ex re pendere videt

Cum vero sit considerandum nostra quoque passiones suas suo modo dicendum est habere spiritus rationalis sicut rationabilis voluntas potenabilis ad appetitum sensitivum dicunt

Consideranda igitur quomodo nostra passionum sensus transferunt ad mentis passiones et spiritus et de dra eorum

Passiones spirituales magis attendende sunt animae ad devotionem vocate quam sensuales ut illas adipisci et secundum eas affici mereat. Si enim devotio est sicut elevatio mentis in deum per piam et humilem affectum utique iam affectus ille non est intelligendus esse solum sensualis qui fere quoque non est dum ad plenum nec respiritum ut instum est nec est solus voluntatis insequentis commotionem portionis inferioris ipsius rationis appetentis fantasmata licet absque fantasmate quum hoc non dum est perfectum qui per consuetudinem quantum habent sensus spirituales instinctos insuperioris portionis rationis apice Cum portio legibus temporis immutetur in lumine pure intelligentiae impetrati loco et tempori Et quum nominum aliqui grandis est memoria quorum nihil omnino instituerio libera transferamus dum tempus nomina passionum aliud de quibus philosophantur ad affectiones hujusmodi spirituales quales habet anima dum contemplatur deum amat ipsum totum amabilem contemplatur ipsum ut totum desiderabilem fruitur et quiescit et delectat in eo tamque in toto bono utique iam adepto Odit vero quodque ab hoc toto amabili toto desiderabili separare putat hunc illud sibi vehementissime odium ad peccatum horror et abhominatio et fuga et detestatio Si indeant instare Dolor autem acerbissimus et inquietudo molestissima si forsan affuerint hinc praeterea spes ingens dum

considerat magnificentissima & munificentissimam dei liberalitatem promittentis / audacia ut sus magnanimus in aggrediendo grandia propter deum zelus quoque dei cultus et honoris desperato aut in viribus propriis vel de viribus propriis ut ex consideratione tanta et dei eminentiam et dominii indicio in instantabilium metus ingens / Ecce habemus in spiritu passiones duodecim principales amorem / concupiscentiam / delectationem / odium fugam tristitiam / spem desperationem audaciam / metum iram vel zelum / Et ut ad omnia dicamus vel differentiam propriam assignemus passiones aliis ut tales sunt vel sunt certa rationem rationis modi vel irrationis modi / spirituales vero ad rationem solius usti vel inusti respiciunt // Consideratio xiii in qua per figuram ostendit quomodo passiones causate per consideratione dominorum indicorum sunt ingenter contemplande

Passiones spirituales habentes originem ex consideratione pura & lucida dei nostri indicii quo ad bonos & ipsos habende sunt ingenter a put denotos tanquam centrum aliquod vel cardo vel axis vel sidus immobile inter volubiles alias quales sunt et undique surrexerunt passiones / puto quod passiones hujusmodi spirituales habuerat qui dixerat / O domine ante omne desiderium meum / Et iterum Oculi mei semper ad dominum / Proinde intellectus plateat uti manductione grossa figuratiua Constituamus navem in medio maris / ordinemus eam & armemus tam hominibus quam instrumentis requisitis / Sit in medio navis malus erectus portans velum expansum ad ventorum susceptionem / Sit in summitate navis mali ratio navis ita collo-

tatibus quod potest quacunque versum deorsum sed dex
trorsum et sinistrorsum ante et retro pro
spicere sibi de omnibus ita ut neque fluctuo
se elationes maris neque caliginis nebulo
se neque aquarum affusiones neque intensiones neque dis tensiones veli per varietate ventorum neque contrarius et contrarius nau
tarum seu navigantium seu navium tergentium
valeat obstare quominus prospiciat ea quae
videnda decreverit Talis rector et si fera
tur nunc hac nunc illac per hac navis Si
cidem nunquam mutationes predictas pati compellat nichilominus liberum
habet semper prospectum ad immobilem celi
plagam et polum noviamus determinet
in suo oculos Si et dum placuerit omnes
circumquaque definitis regionem Estima ca
lem debere esse spiritum in naviculam ad
ponis qualis tibi descriptus est rector na
vis ascendat ipse oportet arcem seu speculam
fundatissimam quam appellavit mistice pro
phetam montem domini et paulus celum ter
tium iohannes esse in spiritu prospicat epis
cula speculam tamque ex sublimitate mali stabi
lem celi axem que deus est qui stabil
manens dat cuncta moveri Videbit quisquis
iste potest annotare victos passionum vari
arum tamque ex diversis partibus et plagis
ducentium originem a deo a bono angelo
a malo a celo ab innata complexione ab
actione qualitatum primarum ab actione
qualitatum secundarum ab ymaginatiua
virtute a spiritu a corde ab habitibus ac
quisitis vel innatis Tandem a natura
combinatione seu consignatione causarum
predictarum Sicque omnibus considera
tis aliud estimamus per singula Consi
derando decima quarta

Passiones spirituales originari a deo ta

mediate ꝗ immediate fatendū est omis
sapiencia a dno deo est. Et sapiencia dicit
a sapore sm nomen suū. Si vero gra
ciam virtutes et dona infundi supnatu
laiter a deo nemo fidelis ambigit. Si
rursus virtus sacramentorū attingit salte
ministerialiter in spm. Si denq; multi
sunt tractatq; dei amorosi quales erabat
aia sua in canticis. Trahe me inquit
post te curreremus in odore unguentorū tuorū
Et hec oia z similia cū sint passiones
ipius spiritus nil tenet eas. Quid supe
rnis ut fateamur deum agere passionibus
spiritū usq; adeo q; mobilet z quietet spus
in deo salutari suo. Amplius si naturā
quidq; sensuū spualiū perspiciamus. qui sua
habent similitudinem ad sensus corporales.
invenimus q; deus est ipsi auditui spuali
armonia sonorosissima. et visui lux sple
dissima. et gustui sapor suavissimus. et
olfactui odor suavissimus. et ipsi tactui
amplexus iocundissimus. Porro semel
locutus est deus p scripturas sua sacra
qui quidem et id ipm non repetat sem
p p singulos ut dicit iob. repetit tamen
aperiendo sensū ut intelligant hmodi
scripture. Repetit quoq; inducendo mente
diuite qualeq;. Repetit inclinando inspira
do alliciendo illuminando stabiliendo. ut no
solū intelligent si amplexent z ament.
Puto sit affectu postulauit qui dixit Co
cupiuit anima mea desiderare iustificacio
nes tuas in omi tempe. Unū tonem
vnam reddit. Quia inquit Testimonia
tua mea meditatio est. z consilium meum
iustificationes tue. Bonum certe semper
consilium iustificationes dni quas scriptu
ra sacra tradit. Qd consilium qui desi
rit volens diuiti pruē uel aliene prude

huiusmodi / volens postea sequi desiderio cordis sui et ire in adimentis suis / vt tandem fallat inter tot varietates affectuum videlicet orientur / nec est quod infra dicetur

¶ Consideratio xv quomodo passiones spirituales quas mittuntur a bono angelo et de modo audiendi

Passiones spirituales ab angelo dei bono frequenter immitti credendum est / Nolo quisquam expectet ut mihi pertractemus studiose modos quibus angelicus spiritus copulari potest ad hominem illuminando ipsum afficiendo movendo et docendo / Speculatione quippe conquisitio fit a doctoribus scribentes super 2m sententiarum fatemur itaque quod angelus non illabitur in spiritum nostrum quia hoc solius dei proprium est qui potest dominanter spiritum nostrum possidere fortiter atque suaviter ut sepe motum atque vim suscipiat ne spiritus noster obediat vltro Et sic vltro tamen vt non habeat plus obmuti Et hunc ingressum diuinum notamus illapsum Fiunt inquilonium alii modi quibus angelus bonus agit in spiritum nostrum vinculum est applicationem immediatam sine vtutis et substantie ad spiritum non quidem naturali ordine pro statu presentis miserie sed dispensatione supernaturali facta aut applicatione tali tunc angelus sit substantia luminosissima intimissima et benignissima quis negauit qui allicuit et quomodo trahit spiritus noster ab huiusmodi luminosa et benigna et suaue olenti vtute tamen / si fiat trahit a magnete vel appetitus ab obiecto placidissimo et convenientissimo moneat / Postmodum si fuerit spiritus noster purus castus integer et sanus sine distractione febrili corruptionis mente sine inpositione sordidarum cogitationum ad desiderium turpibus et fedis Porro sicut ymaginati sunt phan...

tes q' actiones celi corporei ponunt orbem
stellarum atq; planetarum et ꝑ via zodiaca
signa formant corpus huiusmodi influitq;
et imprimit mipsi contractione qda
m dissolubili ꝓportionali similitudinem dicere possumus q' ex dispensatione dei ꝗtu
ita quelibet celestis ierarchia a sidereo usq;
deorsum ꝑ omnem naturam spiralem influe
habet in huiusmodi spiritum quilibet angelus
suomodo mediate vel immediate Sic seraphim inflammat cherubim illustrat tron
stabilitat Et hoc fit tres vires aie affectuam
stilicet intellectuam z executiuam
Et fit tres eius portiones superiorem
inferiorem z infimam sensualem unde et
appellatur prima ierarchia nouem dicit
positionem superiorem aie que respicit ꝓ
pinquia za portionem inferiorem quod
spiritu collusiones gnales Et tertia por
tionem sensualem que ad singularia ma
gis dilabitur Cuiusquis preterea studiose
cogitauerit q' tangere superficialiter intendimus de causis vel libi passionum aliu
ꝑ quas disponitur vel indisponitur spus ad
passiones spuales annaduertat quod id
dominium habeat bonus angelus ad in
ducendum saltem dispositiue hos vel il
los spuales affectus disponendo vel im
mutando sensus corporales tam interiores
q' exteriores qui sunt organice potentie
et hoc variis modis et pene infinitis
mixta varietatem applicationum multipli
cium huius vel illius cause corporalis ve
rum de hiis vel e hic dicendum ꝑ singula
Considerato ꝑ vi Cum malus angelus causat passiones spuales deo permit
Passiones spuales perturbant Tertio
crebro ab emissionibus ꝑ angelos ma
los fortes Possunt quidem angeli mali quitu

dei p indentia p ministrat agere similia multa ad angelos bonos tam ob subtilitatem vigorem que substantie sive quia ob p spiritualitatem naturalis ingenii quia ff experiencia divinitatem nunc in naturalibus actibus sive sid et deorsid in celo et interra nunc in operacionibus miraculosis angelorum et omnium spirituum beatorum quibus certent frequenter Operatur eos malicia aures superbia fretens sine lege et ordine liberi insanientes Operatur eos iustitia dei iudicium illudens eis et pretrissimos eorum conatus adversus electos suos conertens in usum sue bonitatis Transfigurat se angelum lucis sic tradit apostolus Quod fieri sic potest uno modo intelligi ut ipse malus teter malicium dignatum et hereticos affectus suos fingendo se pulcrum pulcrum et benignum ad exemplar bonorum angelorum imitando pretera dotinatis et observationes spirituum bonorum in amore caritatis et dilectionem tamen ut seducat facilius ut deceat et volentes sicut deus Nam ff quid aliud inveniunt in superstitionibus magis fieri thurificationes et oraciones devotas ac reverentia petit quia fieri ministria p puerros innocentes nisi ut efficacius fallat et volat sicut deus Denique quia habent efficacius ad immutationes corporis actiones iste malorum spirituum sed tuta satra docet de magis pharaonis et alibi ut ad certa deducit processo quod demones sint aliqui adversus quos e nobis colluctatio sicut tradit apostolus et idipsum sinuti patres multis sup mum arguendis exercti sunt Considerandum xvii Quod passiones spirituales a celo dispositione causant et a qualitatibus 2us a celestium flexu et primarum actione qualitatum causatis

Passiones spirales permittitur a celo
mediate in corpoliria dispositione Sile
in qualitatibus cis consequentes celestes influxus
et primarii qualitatum actiones longinquas
esset hic sermo de traditione astrologorum
quo ad celestes actiones in corpus humanum
pm varietatem signorum et planetarum
et aspectuum vt q saturnus inducit ad tristi-
ciam iupiter ad letitiam mars ad iram
Sol ad audaciam et venus ad concupiscen-
ciam et sic d'aliis Inde venit distinctio quia
q planetarum alius est benivolus alius
malivolus quamvis hoc non sit accipien-
dum de malicia que sit innata planetis
Inducit enim quitum dese est ps. al ad bonum
Et in hominibus abusus et qui bene nate
inclinationes deducit in bonum malum po-
tuerat et rememorari quopacto celestes
influxus varias impriminit et mirabilia
in lapidibus qs in herbis et metallis p
prietates sicut in magnete appparuerunt
sicut pectora dicunt verum hymodi arcio
si q lapis talis portatus vel in pectore dat
audaciam alius letitiam alius amore
Her aut omnia quibus habent virtutis
nichil aliud probant qm nostram con
sideracionem qm accipiones hymoi fi-
unt non immediate in spiritum rationalem
sed in corpus ad cuius alteracionem hac
vel illam no parum inclinat spiritus ad
hunc effectum spiralem vel illum inse p
cendum Quemadmodum mecratur he
liseus enotasse saltem dum spheric spm
inse vellet exercitari Et aut demones
dicunt p aliquas hymoi virtutes alici vel
eici vel expelli alterius est speculationis
Vocant aut aliqui virtutes hymodi vir-
tutes occultas sicut amicina Alii virtutes
a tota specie vel que insequunt formam

specifica rei. Sicut natura specifica calidi-
tatis est calefacere ita natura specifica mag-
netis est movere ferrum. Natura specifica stu-
pefactivi est digerere ferrum et ita de aliquibus
effectibus quos non dicunt fieri ex constitu-
tione actione qualitatum primarum vel ex combi-
natione earum seu configuratione quemad-
finit intentio quorundam ad hoc principia
generalia quales sunt effectus inferiores de-
ducere qui vel non prius vel difficilem
possunt in assignatione tot varietatum in effectibus
suis semper evolvere. Invenimus preterea
quosdam philosophos omnibus esse sicut ex
articulis fidei credentibus et palam
licet ex celestes intelligentie que aliquando
celos sicut eos taliter agebant in spiritibus qua-
liter celum agebat in corpus ita ut spiritus
solum habet se passive ad omnem suam
cognitionem vel affectionem. Et nil agebat
Et agebant tamen si obiectum lucidum agat
in magnum sui in speculum obiectum vel ad
quod pictor aut scriptor se agat in tabulam
sicut etiam boetius in suo de consolatione
metro commendat. Dixerunt tunc sunt aliqui
ex hac actio intelligentiarum sit libere in
suum nec ad hoc cognoscendum nec ad illud
alii naturali necessitate id fieri contra
debant. Ponebant in ex dispositione spiritus
sicut abstrahit magis aut minus a ra-
nalibus virtutibus et tamen cum corporeis in-
uat plurimum nil impedit radios hos in-
fluxus sic salinat magnam nalem sic
hetiam illuminationem. Et ita de similibus
Et ymaginati sunt antecedentia algazel
alkindus Et nonnulli doctorum christianorum
ponentes illustrari quaque naturam Et
posuerunt aliqui fieri ex liberam connexionem
rem spiritus sum duplicem faciem suam nec
ad superiora nec ad inferiora Aristoteles uo

nullam posuit ab infimis fieri cognitionem vel affectionem originatius z immediatius quem insecuti sunt omnes doctores catholici sed loquunt de statu nec destitute nec elevate per raptus aut illis tractationes miraculosas Hinc dicit petrus q non humana voluntate aliqd allata est prophetia Raptus aut aut q trasis apud devotos tuit ideo dicit fieri dum illustrat spus immediate de surso quia pt naturalem rursum vite pdictis hor evenit Consideratu porro de passionibus ansatis ab innata complexione aut ex origine

Passiones spuales innate plerum vel impediuntur ab innata complexione corporali Autorisavit plato q ait insequuntur corpa non quidem naturali necessitate sed ad spiritu liberu fiat appetitus sed quadam inclinatione put corpus ipm subministrat tamen instrumentu Constat enim q ad instrumentorum varietatem consequit in operationibus facilitas maior vel difficultas Videmus enim certa mechanicas artes q faber aliter operat cum instrumento quadrato aliter cum acuto aliter ebeti sic et scriptor et pictor Sic erit suo modo de varia complexione inferiorum et d'hus q membris ipsis subserviunt ut sint spus corporis tam radicales q fluctes ut e pterea sanguis qui est cuius materia tam inferiorum q hominis spiritum Circa quod opportet attende circa tradicionem medicorum q sanguis subtilis et clarus in sua temperatus vero qualitatibus disponit ad gaudium maius vel minus sm quantitatem talis sanguis qui gnat species splendidos et temperatos Sanguis aut clarus subtilis z calidus a dominio qual e sanguis

corpum inquibus color rubeus dominat
disponit ad uehementissimam iram tu sit in
locis inflammationis et motus Sed iste
hic modicum est durabilis cum omne subti
le et tenue facilit resoluat Si uero san
guis fuerit subtilis et clarus sed frigidus
qualis est in corporibus inquibus copiosus
flegmatis diatur inclinat ad timorem
et pusillanimitatem que a quibusdam notat
cordis debilitas 2 hoc est qz prius a tali san
guine generatus est modicum frigiditate impe
diente suam generationem Est enim fiubet
parum infiammabilis ppter frigiditatem et
humiditatem sed eo supest ut sit mentis ca
lefacere cor et ab exteriori moueri ppterea
Neqz ad iram neqz ad gaudium neqz ad au
diciam potest inclinare Sanguis autem
et calidus si fuerit niger uel tenebrosus et
inequalis grossiciei qui turbidus appellat
qualis est sanguis corpm inquibus color
appaiuans fim adustionis diat disponit
ad tristiciam ppter tenebrositatem spiritum
et ad iram ppter caliditatem ipsorum disponit
itaqz ad pmaniam uel furiam iram ppter
eorum spissitudinem uel grossiciem Delet
enim tunc nimis forma eius impressa Et a
corpe dissoluit Si uero sanguis fuerit gros
sus 2 calidus non tamen turbidus qual
repitur in hominibus habentibus cor temperatum
Et epar notabiliter calidum atz siccum
sed longe amplius siccum 2 utentibus
dieta mediocri uel in corporibus temperatis
quorum sanguis forti exercitio calefactus
2 inspissatus non diu repit aduri et deni
grari nondum disponit ad tristiam sed
ad constantem audaciam quod quidam no
cant fortitudinem cordis Disponit qz ad
mediocrem iram quia letitia franguit
ad ad letitiam sunt magis pni qz ad esti

riam Sed si quis vehementissimus transit
ira fortis quietetur in talibus tarde sedatur
propter grossiciem seu spissitudinem predi-
ctorum Sanguis autem grossius et frigidus
non tamen turbidus qualis est in corpibus
cor temperatum et par sicutus et frigidis
temperato Sic magis siccum quam frigidum
Et ventribus dicta generatiua dese medio-
cris sanguis addit homines mediocrem
in odibus amicibus ai ut nec magis sit
promus ad hoc quam ad illud Sic in tradu dei
ab hiis quorum sanguis est temperatus quam quo
dispositione sui sanguis est solidus sine
constans in dilatatis preter grossiciem spi-
tus suorum Si uero sanguis sit grossus
et frigidus 2 turbidus siant in habere
par equalit' frigidum 2 siccum temperato uel
amplius frigidum et ventribus hiis que ge-
nerat hymodi sanguines disponit ad cele-
rem et permanentem tristiciam et ad leti-
riam uel tardam iram Sed si quietet ira
quo fortis ira minus pseuerat et inclinat ad
odium uel rancorem fortitudo tu ere istorum
minus est quam in habentibus grossium et turbi-
dum atq caliduum sanguinem sed maior
quam in habentibus ipsum subtilem preterqd
odium naturaliter diuerat in istis Ecce quo
fm ista et similia sumuntur medici signa
complexionum et attribuunt alias humores
sanguineis alias colericis aliis flegmaticis
alius melancolicis Considerato propo
qua ostendit per exemplum grossium pas-
siones aliquas spirales dispositiue causari
per actione primarum qualitatum

Passiones spirales solent immutari
mediate tamen et dispositiue per actu-
nem primarum qualitatum Hic sequitur ha
consideratio ad declaracionem predictis
Nam naturia disposito sanguis atq spiritum

causat principaliter a multiplici actione qualitatis primarie suamuit aut per manducatione declaratur predictorum exemplum quod in ebriis cottidie conspiamus Constat enim aliquos primitus se vino impleuerunt repatos et sedatos in passionibus suis affectionibus qui post vinum habundant spiritus trahunt hii ad iram inhemetem hii ad tristiciam melancoliam hii ad lacrimarum effusam hii ad spem hii ad timorem hii ad audaciam hii ad odium et indignationem hii ad benignitatem et audiciam Cur autem fit hec tanta varietas nimirum quia variat accidentalis disposicio sanguis humoris atque spiritum ex actione vini et qualitatis suarum Quocirca facile est pendere quid operet hec vel illa complexio hipa quamuis et permanet si in accidentali et hinc inde disposicione corporis dissimilis tamen subita et potens operatio subsequatur adeo quod ut si videris ebrium putes sobrium fore dicere possis hic utique non est ille denique quisque sit in morali negotio talium ignoscere passiones tales originales tam apud se quam alios vel corrigendos vel docendos vel operosius est adnitere Sed non eadem videat videri ebrius et sobrius sum plurimum Aliter quoque prudens sit ad denotandum et diutem induendi sit vel sit affectati Quod utique vidit sapiens mulier abigail que nabal non nisi post vinum digestum admonuit hec in sup lucidissime tradidit optimus moralis artifex gregorius in suo pastorali Considerandum xx de passionibus ab ymaginative ortis et earum effectibus

Passiones omnes per ymaginarium diuem solite sunt vel intendi notabiliter vel minui et hic inferemus de aliquibus gradibus ipsarum passionum Itaque quitam

vim habet ut ymaginatiua tradit philosophantes et medici propter pigenaic libri
edocti dicunt eam ipsam habere vtrutem
regitiuam et immutatiuam totius corporis
Quod ut facilius innotescat supponamus
primo ad phm quod species seu forma rei cuius
uel eius fantasia seu ymago habet vim
alterandi approximabilis sicut habet res
cuius est ymago sicut species ignis habet
vim calefaciendi species niuis infrigidandi
non tamen in eiusdem gradu ad rem ipsam
Suppono preterea quod spiritus animalis dela
tius et formarum seu specierum sicut aer
dicit species colorum uel aliorum sensibilium
Et hee species licet non sint sensibiles im
pressiones in corpibus disposite sicut species
colorum causat ymaginem in speculo Sic
ymaginatio turpis figure dicitur dispositibus
efficit et defert in dormiente se mine tpe tal
ymaginationis species et thiopis assimilatur
inducit ad ethiopem Fit autem delatio for
me ymaginatiue per fieri dicunt primo quod ipsa
met forma moueat et deferat ad motum
sui subiecti sicut si sal liquefiat in aqua
defert et quo pandit per aquam Aliomo
fit fit diffusio per radicationem ipsius fore
ymaginate que habet vim simpliciter diffu
siuam et causationem aliarum specierum per
ipso sicut lux trat lumen quod tratum pri per
uere aliud lumen Supponamus insup
quod delatio talium formarum per spiritus per
euenire usque ad sensus exteriores quo
rasu fiet in sensibus exterioribus talis sen
suatio sui non quomodo quandiet si ab ex
tinsecus moueretur hanc causam assignant
aliqui cur dormientes exerent opa quae
vigilatum Cur erid manati et aliqui
melancolici credunt ea videre aut sentire
exterius que non nisi interius erid e fiei

Hinc uenit ut did homo est in tenebris et
timet putat se quoq; videre ymagines t-
ribiles uel audire sonos horrendos quadi
modo melancolici etiam in pleno die et
locis lucidis patiuntur talia ppter tenebr-
sitatem spiritum quos horret quadmo ipsa
aia uel dius ymaginatiua et hinc est q
semp tristes medium quia causa sue tristi-
cie secum ferunt Hec est ratio cur aliq ni
timent uel timida cur in suspicionis mul-
biles et falsissimas cadunt ita q credant
se aliquido queri admortem uel mancipari
uel spoliationem et inde fugiunt nemine ppe-
qte trepidantes timore d' nos est timor
Cognoui talem pprio meo qui dgenerosis-
simus erat et pezatus valde in medicina
Cum tandem fugit in memora occulta nec
ultra reparuit Sic aliquis estimabat se
gallid et more galli Alius murlegidet
sub lectis murem querebat Aliq ymagi-
nans se habe corpus in frote vehiddaba
quotiensq; videbat se in spiri fronton
tegebat Alius ymaginans se notari de
infectione lepre uel d' morbo cadiuo omes
homes fugiebat et trepidabat aspectus et
sermones Alius ymaginab se habe pe-
des vaforzeos calcabat validissime sup
terram Alius ambulare non audebat fa-
tasians pedes suos vitreos Sic saluiant
qpposuerat aliqui quomd nabugodonosor
q medit fem sit bos z cum feni habita-
bat quia se bouem esse fantasiabat Sic as-
seruit mediti q ymaginatio facit rasum
et mortem induit et hanc ebrietatem usq
ad hor elenare voluerunt aliqui ut p il-
lam mirabiles impssiones fierent in ele-
mentis et nzebus cotidsteris ut q ad ymi-
maginationem aliq ut refert aurelia cadat
amelius Talia sunt dmabilia Nam mfi-

mte sint ppenes hmodi fantasiarum vel
melancoliaz sm tradicionem mendicorum quos oratiq furores appellat vel insanes deputent nhor omnes homines in aliquo stultos esse Ille mqt puella tum puerorum multe furores Et in ecclesiastico dicit Stultorum infinitus est nms hic aut consideracio docet qm salubre minus est fieri ut aiq noster a fantasmatibq qmtidiqz possibile est fieri se demudet et audat in qritatione sua Quod qualit fieri habeat testimonia alibi de practica theologie mistice in considerando ultra Rursus apparet quod ridiculosum sit hod dimittere se nimis labi et profundari in ymagines vel fantasias pstim nocuas et era pitura semperq labencia ut sint bidsicia honores diuitie no tamen quet habitq qactibq frequentatis et habitq causent natalit fit ut ponde sue mediationis sit immutent ymaginatiua dtusem et ex nitate totum homies p nitate quadam trahit hod velud beatum ut quemadmodum fit in illis quos phi bestiales appellat Sic vtiqz verum est q omnis ymaginaciones profunda habet suam insaniam vel ebietatem et quasi demoniacam passione Sicut dic origenes Ledit aut notabilit seu puerilit nudum zdmis ut patet ipsi philo, captis in ambrosiis et amaris in diuis In impacientibq in quibq verificat illud puerbium Furor fit lesus sepiq pacia sta demum puenit ut dimisso vocato aud quo denuo z interoio in domum dei nue est quia nemo sibi assumit hnc honorem sed qui vocat a deo tadquid aaron aliqui pnum casum alii p gemitum alii p accusatum alii p ablatum contempati passibusq qeue astendere Addamq adh

concursid multiforme flexid & inflexum
quibus habent in potenciis cognitiuis ipse
ymagines uel fantasmata uel species ad
ducem & id habitibus et passionibus inde
sequentibus in potenciis affectiuis ita ut
non sit dubium quid mirabilior varietas
inde resultet quid sufficiat causare simpl
aliqua ymago talis uel talis uel fantas
ma sequens uel passio Qd si fuerit to
cursus ordinatus ut in citiuosis nemo di
bitauerit qri oriat inde suauissima et mi
rabilis armonia sic citharedo inducendo
tharisandum in citharis suis quam ipsa
inhabitatrix sapia delectat audire ali
quid resultat horrenda prorsus et ama
missima tumultuario tanquam maris resa
gentis in se & ad tantos fluctus suos puto
non ab alia dixisse ysaiam Cor impii
tanquam mare fremens de mus sicut dixi
d' ymaginatiua f dicite ita apparentibus
sive nid dicit ad possumus ad potencias su
piores non organizatas que sint racio et
spiritus quidem ad actus istarum potum
non sequat de ipse corpis immutare quead
modum ipsa ymaginatiua mutat illud fitis
ut actuata vehendi ipsa racio rapiat ad
se quodamodo potentiam ymaginatiuam
et ab actu suo suspendat eum sicut
ipse spiritus simile actuatus rapit ad se
bonem et ymaginatiuam ut restiata
hymnodi est an in corpe an potia corpis ca
que vidit intelligat Puirsus fit aliquido
redundantia superiorum habitum potencias
d inferiores quemadmodum beatitudo re
dundabit in corpis et detabit illud
Consi. xxi. De decorda citharea spdli
& mistica & decordis eius
Passiones spirales temporales & animales id
dicit in citiuosis psalterium decachordum

§

ad cadere in cithara. Spiritus enim si quadam appropriandae loquamur psallit tamquam sensus citharizat videamus in primis de psalterio mystico quod ad exemplar cordis sicut et cithara artis ipsa fabricavit. Noverimus ergo corpus sed lignum ad psalterii vim affectionum superiorem multos corde potense sunt quot sunt virtutis affectiones ut ex deus pro me est ex deus vicelis est ex deus iustus indeo est et ita de aliquis quasi digito aliquo studio se meditandus. Sed ne quid minus spiritus habet flectere distendimus quo tendit cordas sentendo se veritatis. Iusque corde tales debito moderamine tense et pressae addunt sonos varios sum varietatem passionum ita ut amor qui est generalis et radicalis passio stabilitate pteneore porro decem Aliquae passiones efficiunt decem sonos alios principales de sonis enim lateralibus et appendicis non est mus sic nec de hiusmodi passionibus. Constituamque si placet pro mandatione exemplari psalterium aliquod decem cordarum et dete ordinis deinde sententiis sicut ex decem preceptis mox ymaginemque augustini vel ex aliis scripturae locis fabricari potuerat primam cordam sumimus ex hoc nomine pater et hoc nomine patet naturalis adoptio tam in hoc nostrae nomine quae appellatur filialis assonare. Habemus tuam ad dicit vicelis. Hoc est dei ex alia habemus alias septem mox septem petitiones quae sunt dimini nomen sanctificatur sanctificetur nomen tuum dei dominatio adveniat regnum tuum voluntatis dimine vidio fiat et sic in te et de terra. Panem nostrum cotidianum da nobis hodie debitorum multiplicatio dimitte nobis de nostris. Temptationum ducas. Et ne nos inducas in temptationem. Sed libera nos a malo

Pulsate cordam primam digito studiose et at-
tente meditationis illa reddit sonitum amoris
dei Pulsate iam illa reddet sonum amoris pro-
ximi Pulsate tertiam illa reddet constantis au-
dacie Pulsate cordam quartam illa reddet so-
num zeli et ire in ypocritas nomen dei Pul-
sate cordam quintam illa reddet sonum sancte
spei Porro sonora sexta dum tangitur sonat delec-
tationem atque letitiam Cerda septima deside-
rium et perseuerationem Sua dolorem et odium No-
na fugam et horrorem Decima timorem et de-
suis viribus fidentibus desperationem potuerat
hoc laciori sermone deduci ostendendo quod ista
corda prima que est patrium lis adoptio sed tanq
sapient digito sancte meditationis aptre dat
sonum quelibet diuque spiritualis affectionis Ba-
ruchus in alia qualibet quidem non equa si-
militate respiet ut sit sonus tuus multiplicatus
super nimis Exqua responsuria fit quod cadit et re-
redit malignus spiritus dicendum tamen citharis
sancte denuo desinebat nequam spiritus quagita-
re saul ita utrumlibet dicere sonorum possit
aptari vna ex tribus cessionibus dicere precipue
addamus ad hoc quod dum meditatur nostra fert
sup hymnos cordas sententiose vitatis et ad
reddendum sonoritatem religiose affectionis seu
passionis fit hoc aliquid quando tacuerit sumptas
quod eternis et quod primis sapientie principiis et tu
reditur sonus in psalterio tamquam de sup nus
fit hoc aliquid quando tenet suptus quo affectibus
et sensualibus exprientiis et ita resultat sono
in cithara tamquam quod infimis fit aliquid hoc
quando tenet suptas quo deductione quodam quod pri-
cipia prima vel quod reformatione ab effectibus
ad causas suas sumptam et ita reddit cadi-
cum iucundum velut inguitte et sanctis domus
sit psallimus spiritu et mente quod cantamus
mordibus nostris cantica domini Tu ci-
thazisamus mortificatis quadam et quod disci-

desiderantis alioquin non esset psalterium iocundum absque hac cithara Sic optabat psallere tamen et citharizare qui dixit Exurga psalterium et cithara exurgam Sed quia precor est exsurge diluculo puto quia est ad primos gratie contemplatione radios splendentis per anime regionem pting erupe Et ne aliud ex sententia dicere Homo est confitere domino et psallere nomini tuo altissime misericordias modis dictis Ad annunciandum mane misericordiam tuam et veritatem tuam per notam adiuvantis In decacordo psalterio id cantico in cithara Considerandum. xxii. quomodo sermo passionalis sit utilis et quomodo non et quomodo distinctio quid permittit passiones tam modos quam laudabiles

Passionales sermones assumpsit ut inducant homines ad virtutem veritate tamen et discretione semper observata laudat aristotiles in rethoricis illa iudicia apud que prohibent dici sermones passionales et ubi vitas nuda proponi iubet Verte id quidem dici nulla expte iudex quereretur aliunde diverti a tramite interto iustitie Quemadmodum si nullos omnino fieri contingeret paralogismos aut de sophisticis et elenchis frustra esset Sed nid passiones passionales cotidie fieri cuiamq adversus vitatem tam per nos ipsos in quibus habitant hiymod passiones ex corruptela peccati quam per alios Qui prohibuerit sicut arguit augustinus epto de doctrina cristiana Quis inquit prohibuerit eloquentia seu persuasionem rethoricam induci licet pro defensione vitatis et pro sua in cordibus hominis plantatione ut libenter et obedienter audiant vitas adversus palliatam et suam tam falsitatem Adding tu in considerare quia veritas et discretio semper observet male enim per iudicate trahet falsitas Cum non fiunt

mala ut bona eueniat ¶ Multi nec asserere
da falsa sint vt iudas confiteret ¶ Nam si nu
mere quesieris aliquem per sermones passiones
les non obseruata discretione Nichilominus me
gis efficeris quod si equum velocem stimules
ad currendum ¶ Licet enim discretio sine affectione
passionali iacet sit affectio sine discretione
precipitat ¶ Qua in re placeat attende quas in
dustrias obseruat discretio ¶ Discretio permittit
passiones aliquas vicissas sicut testé dei vti
bus curam impendit ¶ Docet quippe eam eua
gelica parabola de non eueuellendis pomi
tempe zizaniis ne sil eradicet et triticum
¶ Ceterum nel indigis germinat triticum in nobis
diuitiis sine zizaniis et paleis vanitatis p
ferem cu primum nere sit illud qd' aiale est
sim aplm ¶ Deinde illud quod est spiritale vide
tur ergo qm indiscrete se habeant eruditores
pretorum nel aliorum hom qui parum differt
in moribus a pueris si primum eos que sicut
epnt ab od passione mecosa eos nolut ad spi
ritualem senectutem subito pruchere con
tenderunt ¶ Si denud sine ordine et tempore
zelus eorum non sim stiam in placabili ferue
re ymo furore passionem ordinem psequi
nolatur amplius nero permittit discretio pas
siones aliquas qm madre nel testé non qr
placeat aut pulcre sint ¶ Sed ne deteriores
dualestant passiones ¶ Sicut retenditur clang
clano et dolor est medicina doloris ¶ Sic n
respectus hinane laudis nel timor in famis
vincit aliqd turpiores adulterior et furta
parum r rapinarum aut alior hymodi fla
gitorum opuedines ¶ Sic tollerabilig est p
mittere diuisionem odiosam fieri inter ipsi
personas qm impudico se amore commaculent
¶ Sic ad felicem reipublice mistacionem in
ducat ipsi principes aliqd p fame dimissi
onem ¶ Sic ad leges cognoscendas pdest pnes

emulacio quedam licet vicosa ut socios cu-
peret Rursus discreto sicut permittit passio-
nes aliquas vituperabiles sic aliquas lau-
dabiles presertim secundas et sublimes quas
sat induce si in deteriorem quod eas usui
ici cognoverit ut puta si pare sibi si frenu
suu pati postea renusaret Non enim primi
tatidumo spectant satis habet discreto si re-
tum epity prudent ipsa metit Nichil qz
sublimig sed nichil periclosius et temptacio-
bus magis expositu qz ambulare per viam
affectionis amorose dum nehemenciam nise
habent Sic amor vti e de vehemetissimo
est passionu Postremo placet ipi discreto
sobria mens et mollesta Si tamen sollicita
est ambulare cu deo suo per viam mandato
rum suorum et het ina regia a patribus ci-
ta tamqz si inmentum sit apud deum
Tamqz preterea sit asma quod agitat iheszu
in ihzlm Plus mqz placet talis quedam
rudis mens et arida trita sine aqua qz
si rarecto freno discretodnis qzet ductum
spiritu affectuum in inrabilibus supra se p
rupta mortuu contemplaciones per alta et
sublimis sapiencie per desideria fluminia
quibus accendit felicit quidem Si discreti
semp inhesezit saluat se in mente et illic
deffectis imis imbilae deo in decacordo psal
terio ad cantico mathaza Et cu habacuc
dice ep sentencia Sup pelsa mea duxit
me victor in psalmis canentem
Deo gracias

Explicit notabilis tractatus magri
Johannis Gerson cancellarii parisiensis
de passionibus

Hic Sequitur tractatus eiusdem Gersonis anagogicum de uerbo et ymno gloriae ꝛc

Gloria meyalsis deo patri ⁊ filio ⁊ spiritu sancto Nichil enim pt aptius pserti volentibus nobis de uerbo ⁊ ymno gloriae hymnorum misticum uel anagogicum fate in nomine patris et filii ⁊ spiritus sancti Et qui sapia mittit ancillas suas vocate ad arcem quam dicunt dionisius vocat mistiorum eloquiorum sup incognitum supplendentem et subtilissimum ducem intriamus velut ab infima sapientie ancilla que est gnatica ponentes ex ea sensibiliter inferiorem nomen gloria est quasi claria clara sts cum honore uel laude noleticia noticia Est aut honor exhibitio reverentie in signum virtutis Soli aut deo honor et metus p supponamus in sup ab eadem ancilla sapientie vocantis ad arcem qpcros sit gradus noticie gloriosi dei videlicet positiua comparatiua ⁊ suplatiua Et hor alit et alit fm duplicem statum quorum vnus est viator alius viator pt infra patebit deducto pt in sup fm hos gradus positiua comparatiua et suplatiua clare fm vnum gloriae fmo fm misterium fidei Primus fm gloriam dei et in vlterius denique multiplex fm tempus ⁊ locum ⁊ modum beneplacati tui deus laudando verbo tuo Ihe verborum meorum Gla patri filio ⁊ spiritusancto tamquam clara noticia et lux luceat in tenebris et tenebre eam non comprehenderunt Triplex aut tenebra est vna nulpe alia pene seu misterie tertia defectibilitatis nate pa in peccatoribus altera in viatoribus etia pg petm Tertia in oribus beatis cit deum Gracias aut deo de suplatiuo gdu et dice sublimissima et sup incognita qui est pelagus entis infiniti

qui habitat lucem inaccessibilem cui soli honor et gloria cui soli debet ephibico su-
prema dominie signum virtutis infinite Cuf-
ficiant intellectuali creature duo gradus
cognoscitiuos diuine qui sunt positiuus et comparatiuus Terminus uero suplatiuus in quadam caligine et silencio venet. Sicut denique
qui lux in tenebris lucet et tenebre eam
non comprehenderunt Quemadmodum epli-
tes sunt modi tenebrarum dnus culpe alius
pene seu miserie Terminus descriptibilitatis
naturae In peccatoribus pene damnatorum et
In omnibus creaturis erit beatis tertie Thob-
rem concludimus cum sapiente quod omnis psecu-
tator maiestatis alius a spiritu qui etiam psecutatur quod fundat dei opprimit a gloria peccator infeliciter maior bonus salubrit Com-
prehensor uel apprehensor in patria feliciter Sta
patri et filio et spiritui sancto Sed in mysterium regni dei describi potest quod est notitia
praeignoratiam habita sum unionem supmente hoc est expresse dionisii quae possumus sub aliis verbis tradere quid est unio desertina uel desertio unitiua in cognoscere et amore dei Sit enim desertio unitiua in noluitate sic intellectu Circa quod
attendendum nunc epliem gradum comparacionis naturalis dumetaphysica sidatum quod desertio uel primaro uel tales termini dicentes negatorum in hac mia non accipiunt nisi quin negant uel primat gradum suplatiuum ut simpliciter ut in beatis uel respectu cognoscitiuos uel finitorum gloriae quod statu vie Alioquin manifesta esset contradictio Neque dicet aliquis plus cognoscere quam quod lapis aut asinus Preterea non dicimus quod sit deserto solum sed quod est unitiua deserto ut unio desertina Gloria patri et filio et spiritui sancto
Quod exigit hominem esse fidelem cristianum hq

signū est q diuinus dionisius incipit hanc no-
tiam p ordinem ad beatissimam trinitatem
Trinitas inquit sup essencialis et sup deus
et sup optime cristianorum inspector theo-
sophie dirige nos et Notetur in primis duo
ratio trinitatis huius non habet in una cognitio
nisi p fidem saltem non p gloriam Est
hec notitia et doctrina non ad sensum sicut
constat non ad ymaginacionem nec ad in-
tellectum viatoris Est igitur p fidei misterium
gloria patris et filio et spiritusto sm misterium
nuncupatur cristianorum theosophia accomo-
datius q theologia Theosophia dr siquidem
magis a sapore dei q a logos q o sermo
Unde theosophia nominatur quasi sermo dei
Hoc vidit qui dixit sapienciam esse secundum
sinderesim sapidam scienciam Tribuit igitur
diuinus dionisius magisterium huius theoso-
phie ipsi beatissime trinitati notans eam o
spectorem theosophie cristianorum Ubi ni-
amor ibi audiuit et inspectio Pruenit autem
ex amore dei benignitas in primis cristianos
Cognitio sm misterium que est trinitina
desectio preterea primo triplo in lea post ora-
cionem ad deum et exhortacionem ad thi-
mothew sic ait Hic autem vide quod nemo
doctorum insinuet et Dorat indoctos pa-
ganos ydolatras et philosophos ymagi-
nantes sua scientia deum posse comprehendi
qui tamen posuit tenebras latibulum eius
Gloria patri et filio et spmsto sed miste-
rium fidei viatoribus pt dicit negatio
seu primacionem cognitionis dei sm duplice
gradum simplicium simplicium et hoc vel
simple sunt mentis vel sm quid et comp
atione respectu tamen theosophie beato-
rum qui p misterium fidei non cognoscunt
Notat autem ista negatio seu firmatio vel
desectio p hanc supposicionem sup Excepti

statim in primis tribus adiectionis additis
ad hoc substantiuum trinitas que sunt su-
per essencialis super deus et super optime
secundum tria que appropriant trinitati Es-
sencia uel unitas quo ad patrem pri-
ma deitas quo ad filium et optima deitas
quo ad spiritum sanctum Constat itaque
quod essencia deitas et bonitas accipiat
pro gradus cognoscibilis dei primo positum
saltem et comparatum conpetit viato-
ribus talis cognoscibilis sed non in suplatiuo
gradu qui est positum et comparatum inbe-
atis et quinto cognoscibilis regni dei ubi videt clari-
ssime et mode deus Hec tria uocabula
super essencialis super deus et super optime
nequeunt negare seu separare suplatiuum
gradum cognoscibilis dei sed suplatiuum pro
cognoscibilis prie Quis autem sit iste gra-
dus patet etiam dictis patet in superue-
ra intellectu et concordia greccorum et lati-
norum si cum ritate predictorum iudicent la-
tini sacra tradentes et diffinientes quod deus vi-
detur in patria mode et clare non in the-
ophaniis sacris uel symbolis solis uel
ligitur quo ad gradum positum et comparatum
gloriae Greci uero ponunt diu aut
deum non videri ut beato dionisio in theo-
logia mistica pro et hoc restrendo ad
suplatiuum gradum simpliciter ut in patria
uel pro quod ut in via inquit de communi
lege impossibile est videre diuinum ta-
dium nisi sacris symbolis et inuolutum uel
tenuelatum uel tentectum Sicut in exemplo
sensibili lumen celi videri non potest ab
oculo corporali si non sit admixtum coloribus
uel colorum speciebus Gloria patri et filio et
spiritui sancto sim misterium tam fidei d
uia quia regni dei non patrum elucidat pro tra-
dicionem hanc scolastica quinis efficie neq

queant vnionem de fertuma sui mistica
tacio potissima est vitare vitare erroris
et confusionis vnio & irrisionis aput im
pios et aridos in lege dei signum huius est
q homines denouum traditi & vinctes se ad
vinc putates ad deo pluries explicauerunt
suas denotones veras aut vicias p erores
hereticales & insanos Confessi alii magis so
brie cognitionem hanc mistica docere non
posse p scolasticam quo ad explicationem
doctrinalem phibuit id eo eos conatum ad
studio impossibilitas estimate cognoscendi
sunt vero doctrinalis sm tios clarissimos
et vsitatos palam facta est tradito sine u
borid inuolucro Adeo q nec apud cristianos
ideotis dimguit nulla contradictionis seu
pugnacie nebula Itaq si quis a fideli cristia
no indep potest aliquis nel dnia nel d pria
cognosce nel amare deum intanto et p el
lenti tradu fiant ipse cognoscat et amat
seipsum Nonne p mag responidebit q nichil
potest equari deo incomprede nel amore si
tur sub inquirit possunt ne homines tam
viatores q beati cognosce deu et amare
multis modis fidelis hgnodi no nectabi
affirmatiuu dare responsum de vtroq statu
suomo Gloria pri ad filio & spiusto
Cognoscitur hic in mia quatuor modis
sm quos dicit dionisius capitulo tertio de
mistica theologia theologia se quadruple
tradidisse vnam p priam de diuinis carac
teribus id est p semis affirmatiue vt de i
carnacone verbi et hanc non habemus al
teram de diuid scripsit nodbus sm essenta
diuitatis et her aput nos dicta est de diuis
nomibus Sub hac theologia p tria continet
tertia pr de substantiis spiralibus sicut de
celesti ierarchia & ecclesiastica Certam the
ologiam nomat symbolicam qua caremus

nisi quia in locis plurimis tangit multa de
symbolis et de similitudinibus translatis ad
deum. Quarta notat mysticam eiusque mu-
nisistinguendo. Denique notat capto eos 1° et
sequenti quarto et 4° et in epistolis ad ephes.
et ca. 6° septimo de divinis nominibus considera-
tiones aliquas huius theologie mystice appe-
tentes. Dicit est quod oportet eam esse brevissi-
mam. Ymmo non fiet breuem sermonem
sed sermonis defectu fiant in silentio et ca-
liginem et otio. Et in hoc casu supintellec-
tu per defectum notationis hoc ibi. Ponit con-
sideracionem alteram quod predendum est in
ablacionibus seu negacionibus ab inferioribus ad su-
ma quadam fiat pressius oppositio modo
per theologias alterias posunt predentes.
Causam reddit manifeste in textu quoniam
magis est vita et bonitas quam act et lapis et
magis inane et crapule non dici et intelli-
gi. Tertia consideracio est ad intelligendum difficilia
fiant formam vocis sed fa-
cilima si gradus premissi comparacionis in-
tent. Dicit enim in fine capitis ultimi quod
neque est eius ulte posicio neque ablacio sed
corum qui post ea sunt ablaciones et posicio-
nes faciens ipsam neque auferimus neque
ponimus. Notat preterea cognicionem istam
esse suplucentem caliginem et obstuxisse
quod est supmanifestissimum. Consonat hec
sententia verbis aristotelis dicentis quod occul-
tissima nobis manifestissima sunt natura. Si
uero fiat quaeratio ad nostram cognicionem
concordabit per distinctionem triplicis gradus
comparacionis. Denique non est hic condictio quo
ad dicit denus est sup omne ens et non ens
sed non ens non refert ad purum ens quod
est deus quia tunc esset apta condictio sed
refert ad modum cognicionis. Quo fit ut ca-
pit cognoscere ens quandoque quia non nisi sito

gradu Pro quo sit verbum sequens Gla
patri ad filio z spiritusancto sm̃ misterium
fidei in tria vno z regni dei in preud qgd
scit z ablationem seu negationem seu p̃
nationem aut defectuam ab oi eo quod
est ens vel nd ens ad gradum suplatim
referendo Ratio quia sicut deus sibi soli
sm̃ hunc gradum cognoscit esse ita sibi soli
sm̃ hunc gradum conuenit perfecte cognosce
re quid est non esse Quoma oppositorum eo
dem est disciplina sm̃ phm̃ Ipsa nemo
cognoscit non ens simpliter perfecte concipiat
quid est ens simpliter hoc aut solus
deus ipse dese nouit dicit idcirco sua cog
tio mstra esse sup omne ens z non ens Vn
z in prima epistola ad gain sic Inquit vi
dens deum intellexit quid vidit non ipsa
templatio est sed quid eorum ab ipo con
et cognitorum Ipse aut sup ad̃m et essentia
allocatur vni usalit non cognoscendo ne
qz videndo cognoscit et ipsa sm̃ q melius
perfectissima ignoratia scientia est
eius Sup oia cognita her ille Constat ita
qz qisita manifestam inclinant et no intelli
gibilem conditionem si no sit adaptatio
contrarz sm̃ tres gradus compationis qo
ancilla theologie gnatica nobis tradit
modis dictis

Verbum glorie sm̃ misterium fidei sepi
apit et efficacia p digna eucharis
tie preparationem spualem qz p in dulciam
humanam itaqz domus noster Ihesus cristus
cum spiritu zuelat misteria dixit nec
cetera licet euangelia no explicet postq
p̃misit hic est calix sanguinis mei Ea
misterium inquit fidei quod p nobis fiet
Exptus hanc efficationem credo fuerat
sepe beatissimus dionisius quia post mi
nuta tormenta posita in carcere sacrad

misterium celebrauit cui assistit visibilit' dns
noster Ihesus Cristus cum multitudine an-
gelorum et septem sacramentalit' eidem tra-
didit beato Dionisio dicens Accipe hoc tra-
te meus quod mox complebo tibi vna cum
patre meo Meum enim est maxima merces
tua et his qui audierunt solus in regno
meo Subiunxit z p quibus diuiq; petiere
impetrabis Obsecrauq igit' te Dionisie
nigrissime ut nobis impetres reseratione
mistice theologie tue quantum expedit salute
nostre Si enim voluntate humana nu allata
aliqm ypheria dicete petro Quanto minus
her mistica theologia seu porig theosophia
qm a consio conseretorum paulo didicisse
putatis O Dionisi vopante spiritu sancto in
verbo glorie quod est magnum pietatis sa-
cramentum quod manifestatum est in car-
ne iustificatum est in spiritu z assumptum
est in gloria cottidie pdicalit' exhibet' in sa-
cramento corporis z sanguinis quod est mister-
ium fidei fides igit' dirigit nos ad misti-
cas visiones spes erigit Caritas porrigit
et attingit Deinde sapientia refirit pax
sufficit gloria pficit sm in fezig deduce-
da verum glorie sim misterium fidei in eu-
karistie sacmento nos inducit ad gloriam
misteriorum dei quod madfestat nobis in car-
ne nostra p sensus corporales exterius et in-
terius dum sub sanctis symbolis dat se xpo
palpabilem osculabilem manducabilem
mandducabilem ymaginabilem iustificat
aut in spiritu nostro p illapsum spiritus sancti
qui diffundit in cor nostrum Et sicut vnum e
corpus verum quod est zeus hoc sacramentum z
signum corporis mistici quod est vnum in eodem
corpore et eodem spiritu cristus Cuipe tan-
q assumat in gloria spiritus noster quinis
interim nostra vita abscondita sit cum cristo

modo Sed cū apparuerit cristus vita nostra
tunc et nos apparebimus in gloria cū ipso
Verbum glorie dum in hoc sacramento no
bis manifestatur incarne dū iustificatur
in spiritu Nūc etiam z hic puri puriali
assumit in gloria Obmittamus interea
gloriosas de deo cogitationes que passim
macdines sunt de quibus est triplex the
ologia sicut notatū est dionisio vna cō
sideratione precedenti Veniamus ad quar
tam que fit p omnimod ablationem ostendat
quēadmodū fides erigit ad illam dimis
sis itaq; duobus gradibus cristi cognitionis
dei positiuo z comparatiuo fides z linqui
in puro caligine quo ad gradum suplatum
cessantu prie Q; si querit a fide ad quid
dirigit spiritum nostrum Respondebit ad ca
liginem Similit dum querit a spe quid erigit
Respondebit ad caliginem Porro si qui
a caritate cui se porrigit quid attingit cui
se vnit respondebit ad caliginem Veniq;
p sequēdo si fiat inquisitio quid est illa ca
ligo quod quesso habent respondere nisi q
est cognitionis privatio et amoris defectio
Vrgeat aliquis vlterius p quirens quo
possit hoc fieri Nū hoc caligo est deus
noster Nūquid neg ad pe esse affectio
Nūquid ignorantia pe esse sua Nūquid
ultimo fiat ad nichilū quia caligo quid est
nisi privatio Profecto respondere poterunt
fides spes z caritas q no tam agunt quam
gustum z a quo agitur certe ab eo ipso do
qui habitat caliginem et lucem inaccessibilem non vtiq; simpl; sed in suo gradu
supremo qui est sup integritatem et plenitudinem z sublimissimum vel vertex ad que notio
rat dirigi dionisius tuorum tenitate sup
essencialem sup deum z sup optimum cristia
norum apperiorem z theosophie nū aliquis

sequentibus in textum Hinc expedit repetendo
summare quia iuget posterius ad anagogicum nostrum Hoc de verbo gloriae verbum
gloriae secundum misterium fidei quia sup gradiat
duplicem gradum cognitionis gloriae dei
positiuum et negatiuum in quo se meditantes et
contemplantes exercent tam affirmatiue quam
dilectiue deficit totaliter a se et rapitur sup
ipsum qui per simplicitatem et infinitudine
sub se et per maiestatem infinitum supse Con-
stat autem casum huiusmodi nec expressum causati
non posse nisi ab infinita virtute Est igitur
summa refectio summa refectio de qua xo
venite ad me omnes qui laborati et o-
nerati estis et ego reficiam vos Qualiter
autem per spiritum rationalis laborans et one-
ratus plus venire ad deum cuiusmodi quo abiac-
do medium laborem suum medium opus proprium
vel alienum quia disserendo semetipsum Quid
stas inquit augustinus et quid non stas
dic in te stas prius te in deum et sustinebit
te Et gregorius Nisi quis a seipso defi-
cat ad eum qui sup ipsum est non appro-
quat nec valet apprehendere quod superem
est nisi nesciat mactare quod est facile
autem ista dicuntur facilitate credunt a fi-
delibus ex propinquitate hoc
opus hic labor est sed actio spiritus sancti secundum
tempus et locum et modum beneplaciti sui
in multitudine misericordie sue verbum
gloriae secundum misterium fidei dum agit et ana
rationalis deserat se et sua omnia conueniat
ut eadem se per negationes gradatim
creat Exempli gratia in eucharistia sa-
cramenti quod est misterium fidei cogitat
fidelis ana dum videt accidentia pa-
nis et vini est hic deus tuus non inquit sed
tot mei pignoralitate corpus verum et san-
guinem dei mei Deinde subiungit corpus

hoc uerbum z sagnis domini dei tui inquit e
deus tuus non inquit sed unum domine
deo meo Significant etiam corporis ecclesie
misterium quod unificat ab uno spiritu dni
dei nici unum corpus et unus spus ait apls
Subinfert si corpus hoc misterium ad corpore
uero sit dns deus suus Alior est inquit
dns deus meus quia nec finitus e nec
materialis nec temporalis neqz sim carnem
neqz secundum spiritum cognoscibilis est hnc
maiestate sua sic sit tandem ut deficiat
a seipsa p cognitionis defectum et sustinua
a spiritu tristi p dilectionis illapsum Re
manet questiones difficiles scilicet aia ro
nalis sub tali suplatino gradu constituta se
tit aliquid si agit aliquid si meret aliqd
si diligit aliquid si nouum semp fiat et sup
naturale miraculum Rursus qual est dra
talis defectionis uel abnegationis dnia uel
in pna quia blasphemum videt dice igno
tanciam esse in pna quia nec aia cristi
habuit in nia Respondemus ad singula co
nitentes alpha ad o Unum stilus creacois
ad finem glorificacois Verbum glorie sdm
misterium fidei nec trahit horem fortu ee
ad ymaginem et similitudinem dei Unde
et aplus ait q mx est ymago et gloria
dei in hoc aut non distinctio viri et mu
lieris Considemus hanc ymaginem simi
tudine z gloriam dei in pma creatione
sua Considemus in ea essentiam suam z
quod p memoriam capax est dei et p intel
ligenciam z noluntatem ptiens eius cept
Aliud aut est aliud ista capacitas et ista
preptibilitas nisi quedam impressio pme
et eterne unitatis veritatis z bonitatis put
aut naturaliter ex impressione pma consiga
et coapta ipsi beatissime trinitati in me
morando cognoscendo z amando sicut pma

efficiens exemplans z finis. Dicit autem
aia rōnalis secundū her tria nāliter agit ut
meminerit dei sm impressionem primam
ut in sup cognoscat eū z diligat indelibi-
liter consignāndo ad suū principium effecti-
vum exemplatum. Quo tertia notat her no-
talis operatio vel actio aptitudinalis respectu
dei naturāliter deiformis simplex z quieta
que deleri nō pt etiam in damnatis ut
naturālis est quā nālia in eis. dicente dio-
nisio. Quanter splendida q̄ nis in malis su-
unt sicut et in abusis resplendeat. Verbū
glorie secundū mysterium fidei nostre tradit
hominem reformatum esse in baptismo p
g̃riam infusionem virtutū habitualium. Est h
reformatio veluti quedam sup inductio
relorum deiformium ad lineamenta naturālis
ymaginis et similitudinis. Est in sup tante
pulcritudinis et decoris ut rōdat anima
placitam deo gratam z acceptabilem
adeo q' si statim migrat a' spiritus corpe
mox stola glorie decorat. Est aute h
vita gratie habitualis operativa sup nāliter
deiformis simplex et quieta efficiens et
ornans similitudinem et gloriam create
rōnalis aie. Tiscanus mediam vitam
pegrinationis istius que est vtiq; disy-
mma et iquieta z ne multiplex z venaq
ad vitam glorie que efficiendo vita nae
et g̃rie conformat ad illas est ōtima sp-
plicissima quietissima et eterna. Conclu-
damus igitur q' quātū vita pegrinationis g̃-
rie conformat initio recreationis z decreat
sue. Net nō fini glorificationis sue in pria
tatem efficit simplificat z quiescit hic
in ma mexta psalmiste questione. Unde quis
quis habitat in adiutorio altissimi in protectione
dei cōli commorabitur. Dicet domino tuo autē
requiescet domino sancto tuo de benjamin
q̄ est hdrat confidenter in eo sicut thalamo

tota die morabitur et inter huiusmodi illius
requiescet Requiem hanc optabat petrus
in monte fortius mertasi diem post vocem
allatam a magnifica gloria dixit Nesciens
quid deberet quia magis agebat quam age
bat Domine bonum est nos hic esse faciamus
hic tria tabernacula ꝛc Verbum gloriae sm mis
terium fidei dei subintrat p abnegatione nos la
tibulum in quibus tenebarum ꝛ caliginis ana ꝛo
nalis acta p spm sanctum reagit sm eude
spiritum Iuxta illud dilectus meus mihi ꝛ
ego illi et ita mei atq efficit quod de latibulo
caliginis venit ad tabernaculum quod est in
circuitu eius Iuxta illud David postquam
dixerat de deo inclinauit celos et descendit
et caligo subpedibus eius Deinde ascendit
super cherubim ꝛ volauit volauit super penas
ventorum Conclusit et posuit tenebras lati
bulum suum Cum sonat poetica fictio et sub
lime volans nube se diuisuit aere Superadd
et circuitu eius tabernaculum eius Conside
tamq igitur deum velut in latibulo tenebrarum
sm theologiam mysticam que fit p abne
gationem in gradu suplatiuo ubi est velut
in nube excondenso ꝛ umbroso ꝛ in desitis
seculorum et in nubibus etnis et ve deus abscon
ditus saluator deus israhel sanctus Attame
in circuitu eius tabernaculum eius Iuxta ra
tiem ecclesie circuitu tuo domine lumen est
quod nunquam deficiet ubi constituisti lucidis
simas mansiones Et psalmus circuitu eq
uitas eius Spectant omnia que seraphicus
doctor bona natura tradidit in itinerario
mentis in deum sub capitulis et gradibus
ad hoc tabernaculum retinens duplicem gradu
agnitionis dei positum ꝛ comparatum Sp
tat uero septimum capitulum ad latibulum ca
liginis et tenebrarum quod explicat suo mo
non coniunxit ad nostrum verbum gloriae sm mis

terend fidei sicut no est in prud sed clara vi
sio est fruito sic non ibi p vie loquendo
pone theologia mistica quadus deo gle
negq; in suplatuo gradu qui p se infinity est videat et ametur pro tuig elu
cidacone 2 totius materie considerenig qsq
quet ad pdicta dtuor modos specialeq;
bus inspicat deus p abnegacionem vnq
est p simplicem fidem spem et caritate
alter est p dueligacionem phi tatumodo
vnus p inuestigacionem theologicam qui
complerti duos precedentes Ex p aptud et
claram dei visionem d quo dicamus ad p
sens Et ata tissime fendzid ex gracia cla
rissime videt deum post aiam filii quo ad
gdud cognoscis positiuum et qpatiuum Nichi
lomiq; dud extendit se ad suplatiuum qui so
li deo conuenit illic deficit videns q; q in
attingibil est sed non reflectatur nel
cadit in caliginem cognicionis quemadmod
fit dnia si semp in aptam visionem quaob
rem sua defectio non dicit enigmatica seu
caliginosa nel tenebre vnde no dicit d sohe
baptista q fuit plusq; ypheta non tolli
ab eo gradus yphete sed augetur ypo
rdinabilit in yposito si maria no cognos
cit qitud deus semp non pom in sua cog
nicione tenebrositas Si enim sol est clarior
q; hesperus aut lucifer no pom in ipsos sq;
hesperos 2 lucifero caligo tenebrarum p
claritas solis superior pdicat Semp aut
dud ambulamus p fidem qitudiu p sent
cognitud nostra de eod lege cadit in cogni
conem p speculud et enigma vt sequit
tria pdicto d no gtie
Excelsius diuoglorie spiritu rationalis
nel intellectualis dud ambulat ad dei
cognicionem actualem nunc p dueligacione
nalem nunc p simplicem fidem nunc p ratio

Si plena fiat resolucio semper fit ortus sine ul
defectu ad simplicitatem gradus quo deus nosse
cognoscit se sicut in inferiori fit uel ortus bi
tus generatus uel et motus ad potentias vi
ta carentes Quo ita dicimus vlterius quic
tu finito cognitiuo et affectiuo qui vtique pie
medit potest attingi obiectum infinitum ita
finitum quale est deus a finita potencia et
actu finito memorabitur intelligetur et di
ligetur in primo Poterit igitur dici talis ac
tus infinitus terminatiue uel obiectiue qui
nis in se sit finitus quantitatiue quemadmo
dum licet in infinito actu deus cognoscit
omnem creaturam esse finitam Quo ergo
pt quelibet creatura quantumque finita dici
finita cognoscibilis quia in infinito actu qui
deus cognoscit Neque comprehendi totaliter
pt ab alio quam a deo Quadus ad beata cog
nosciturus quod habet d' pfectione sm principa
lia intrinseca sua que in essentia creature fi
nita sunt et pfectionis limitate de tali scire lo
quebat phus describens scire esse rem per
causas cognoscere Intellige de primis et ul
timis causis Cum prima et si potest cognosci
per demonstrationem uel aliter comprehendi in
plene neque Credit sunt in uerbo glorie spus
tualis procedendo in cognitionem tandem
desiert et tradit in ortusum sm possibilem pho
ed maxime platonicorum quam tractat et
explicat augustinus in suo de ciuitate dei Quod
in sup albertus explicat in suo de intellectu
et intelligibili ex dictis phorum dimittendo pie
tatem fidei legat in speciali ca sui vlterius
ubi concludendo dicit q spiritus debet pro
cedere de cognitione in cognitionem usque fiat
assimilatio ad primam causam deum sicut
sanctificetur et formetur iam non indige
bit organis in sua contemplatione et hic est
ingressus tractatus alq ante mortem Quamus

autem ysa z similia dicit videantur alte
et spaciose dicta p phos et ydolatras sic
in impossibilia et et p multos autores
prisien phibita et condrata ¶ Secreta di-
missis infidelibus ipsamq ad fideles erat
simplices dicuntur tradicta sed z fiddata d
fide spe caritate quali ferunt fuisse
martires et anachoritas patres placuit
sub compendio insinuare modis ex p we
nendi ad sup incognitum et sub splende
tem z sub humanum dicem hmig sapiencie
que p ignoraciam ignoscit tamq a dno
spiritu ¶ tacq spiritu sancto digit anam p
fidem usq ad suplatum gradu divine cogni
cionis Et p spem erigit ea usq ad mitio
ta uclaminis et pacitatem illic figit et
unit Cruelibet em tcu dnitu istarum theo
logicarum habq p dmediato obiecto suo z tio
deu At p in sm theologes dnt a dnitibus
morabilibus z aliis que certa alia necessant
obiecta Excelsus in na glorie spiritus tona
lis sit elevatus z actus a spiritu sancto p
fidem spem z caritatem secundum meo cia
intelligencia z nolitatem tradicatus in essen
cia sua et in superiori facie que formata
e dmediate a solo deo capax est eius sm
triphrem hanc poin terminat immediate su
am actionem ad solum deum z attingit
ipsum tmiative uel obiective et cu hoc no
sit p aptam visionem necc est q hoc fiat
p caligmem Est aut el caligo p nacio
lumis seu ignoris sunt et tenebra pu
cera silencium dicit sonii defectu ¶ Mirudo
videt quid possit in amor, cogitato q posse
uel agi p puacionem ignoris et amoris
tam in paribus euacuata est hec facultas
quia primato uel defectio seu tenebra seu
silencium non dicunt simplicit z uniformit
sed tantumodo respective ad suplatum ignoris

uel amoris gradid Privatio preterea non dicit
hic negationem habitus sed debito existentie q
quia ad modid certitas non dicit simpliciter privatio
disiuncti nisi sit circa subiectid quod debet esse
visid Non enim lapis dicit apprie cecus Nos
autem deposito accipimus privationem pro
negatione simplici dum ponimus q sancti
primatum cognoscant deum sub gradu supremo
Non enim sicut apti uel debitores ita cog
noscere positive quidam istud notet imperfectos
Et cete queliter res creatre apperitu dei diri de
bet imperfecta Quelsius diverbo glorie spiritu
ralis p hymnodi defectionem sive admirabi
liter reficit quoniam plus vnit deo spiritu
atq sublimis sine quis admixtione fantasma
tis uel sordidis et imperfectionid cunctis cre
atuis ep p positum Cuio pacto sit qua
ni mirid millid est ibi medium inter deum
et spiritid primat enim cognitio et amor q
libet altiziis rei pter deum Si uero quietis
Nudquid timium cognitionis stat et finitur d
caligine sola quiet privatio quedam Respo
dendum est q privationes et negationes timi
nare non possint nisi affirmationes Unde
net deus cognoscit mala et imperfecta nisi p
dram boni et perfecti Quid sit igitur respo
det beatus dionisius quia crasis et ocrubim
et defectione ineffabilibus et ignotis aid cog
nitis deffabilit et ignote Et iterid ait pluri
corpisteneris et altezitatibus cuiis ep michi
sis et sup mudane explicitis nos in dina
monade longe primus Preterea notat defectos
hanc vnionem sup mentem Puzsius u
nifica inquit vizius diuinaeid illuminadam
que stiluet fiut hm positiuid gradum habe
de replet nos et constituit et connectit ad q
gregantis patris unitatem et simplificam
deitatem Attende q ideo nominat patrem
q in ipso est fontalis diuitas hm dionisium

filius eni 2 spus sanctus omem suam
gloriam referunt in gloriam dei patris
Excelsus in verbo glorie spiritus romul
vehemens eptum theologicum vel phi-
losophicum potest elevari ad aptum seu
virtutem theologie mistice ad auxilio fidei
spei et caritatis sublimius qz rudis et sim-
plex cristianus et hoc de tomm lege sup
qm est spus patuit hoc ultimum magis
idiotis et alis qz plurimis Patet vero prus
considerato de doctoribus fidelibus grecis et
latinis exhibris et traditionibus suis quib
bus fortassis aliqua exarptu iungent
viferens ad f. tpotu mistice theologie
dionisii confirmandi fuit aliquibus
bonis et magnis viris hec doctrina pp
sui profundatem in standalu quia non
adverte tenant satis aut advertere poterat
modos loquendi de eminentia dei sup
omnem creaturam et q tamen oblis es-
set esse 2 bene esse Concludebatqz ex ipso
sequi q omnis creatura esset deus qz
deus 2 suum esse sive odno idem Sed ali-
qui viriste imposuerunt iohanni scoto translato
ri lib zoeu dionisii posuisse 2 sudme in
hoc hereticasse q omnis creatura esset d-
us Reducunt aliqui positionem d' vniuersali
one entis creati et increati sim zom vel q
natura dei aut sim alia realia ad erro-
rem istum quatenus hoc non intendat illis
Excelsus dicit verbo glorie spiritus zonalis
era cognitionem mistiorum eloquiorum
Non dimittitur principalit humane indus-
trie ullam tamen abicit si exercet diuti
pq quam scolasticis lectionibus tractare
tang de theologia mistica speculative
p ee considerationes et octo principales
sim totidem materias principales Motaui
ung postmodum diuersas industrias per

practicam Et prudem in volgati ad sorores
transseramus de monte contemplacionis
certos gradus et modos Prima industria
dei vocacionem intende 2a ferventem com-
plexionem cognosce Tercia assiduo ne
fervend statu inspicere Quarta semet ad per-
fectionem extendere Quinta occupaciones
effuge Sexta curiositatem deponere 7a
longanimitatem assume Octava passio-
nud vel affectionud origines adverte Nona
prius ydoneum locum inquire Decima sopno
cibo moderant indulgere Undecima medi-
tacionibus piis gemitibus affectu insistere
Duodecima spiritu a fantasmatibus avertere
porro sic mezogaret a me germanus mea
lanus celestinus Pg inspectionem industria-
rum illarum que nam esset difficilior in petra
respondit q spiritum a fantasmatibus
avertere sensit hoc verissime neq; potest
hec industria practicari qz p theologia
mysticam hic dnus id intellectus noster
ductus est tempori et cotimo Ponit
dnus albertus ut prius de intellectu z intel-
ligibili penultimud assensu reditu anime
ad deum q efferat supra hic z nunc hoc
supra cotimud et tempus Deinde ponit assi-
milacionem in unione ad deo quod vocat
extasim alterius vite consonans in hoc bto
dionisio si divine gracie munus tale tulu-
isset in tristo thesu dnus noster q adhuc
extasis ipse cristus est hostium mea ductor d.
sicutud Quemadmodum de deo aput boe-
cium canit spheria pindrip nud rector duy se-
mita terminy idem/consonaret insuper
multa q p mittit albertus de intellectu
agente in habitus intelligencia se induere
Unde inquit multi notati sphete ordina-
verunt multas suppositiones et ordinaciones
isti cti fuerunt magici z ydolatre qui per the-

betas execrabiles et simoniacas arbitrat
animas purgari ad ypheras et miracula
parenda Deq; nubes habet aput augustinum
de civitate a septimo usq; ad decimum et con-
sequent in aliis quibusdam capitulis Ipse
enim satharias qui soli vult ut deus ymitari
sepe vel ymitari fingit veros ritus et mo-
dos significandi deo per oracones per ieiu-
nia per castitatem et purificaciones Nos autem
soli deo sacrificium laudis offerimus et ad sos
angelos suos homines quos beatos tamq; in-
cessores et administratores spiritus ypi electos
suppliamus Excelsius in verbo glorie
spiritus corporalis non enituit ad theologiam
mysticam per raptus insanos quales fiebat
in sibillis et vatibus Deq; nubes historie sa-
crum et poete mentionem Sile et spiritus
satyra sicut de phitonitis et de balaam
qui cadebat et aperiebat eius oculos Sic
et epulentici quales fuisse tradit machome-
tus Cruenam modum ponit preterea
infinitas melancholiaci species et alienaci-
ones aliaci Unde redit simplices qui-
les rapiunt ad celum et cadunt in scenum
aut in eodem statu perstant immobiles
quo malum inuenit eos et velut gehu stri-
gil Unde angelaci noviter inuente sic
tempore nostro plures tales que ypheras
et visiones se diuinus habere iactabant et
fallebant sicut et aliquando fallebant Ex-
celsius in verbo glorie spiritus naturalis
in theologia mistica se exercere non habet
necessitatem ut in eo sit corporalis desertio
quales legit de bonis erga yphetis ut da-
niele et ezechiele Dionisius enim michi ta-
le ponit exigi frequenter in sup exposita
contradicit Sed nec oportet sup metaly
excessus theologie mistice intelligere
nam prece contrere quales fuit in multis

prophetis qui secundum augustinum potuerunt
diu mandatum transire et attingere pma
causam Videntes idcirco simplices cristia
nos non potentes ad intelligentiam talem
enchi quibus respondet idem augustinus ip
simplici fide tenet certius z salubrius malu
sen velud in ecclesiastica manicula que pdu
cit ad celum no oportet preterea sup mentales
excessus theologie mistice fieri p tale miracu
lum quomodo pthomartir stephanus dum
intendens in celum vidit gloriam dei sicut
vincencius sicut laurencius sicut beatus and
as sicut felicula sicut d'aliorum sanctorum pri
mus in raptibus z revelationibus quales le
guntur in apocalypsi johannis de quorum differ
encias est et proprietatibus presens vectus
non inquirit Excelsus in nebo glorie spi
ritualis dum p anagogiam constendit in
deum deserit omnes operationes ut sit ne dum
intellectuales sed etiam affectuales seu amica
biles et delectinas vno oportet presus at
tingere et liberum aeram deum in supmo gradu
obiectalitate positum t'mindum Et quoniam
videtur istud verbum durum esse et repugnare
dictis scriptis eppositorum beati dionisii v
no et nostris hactenus de theologia mistica
traditis quod in amore posuimus Ponemus
in forma p testimonio tam huius qm
predecessorum reputum dum bonaventure sup dis
pinii 3 q stione 2a in fine ad illud inqt
quod ultimo obiatur de comphensione dicen
dum q comphendere dicitur tripliciter Primo
comphendere est idem q caritati adhaerere
Et sic accipit b'richardus ad eugenium Tristi
es comphendisti Aliomodo idem est q cla
re videre et perfecte amare sicut ad philip
pen 3o Si quo comphendam in quo comp
hensus sum Tercio comphendere idem est
q claudere t'minus rei Sic deus est in com

phensibilis Cum ergo dicat quod sancti sunt comphensores in patria et quod cristus sunt comphensor dicendum quod medio modo accipit et sic habet vitatem Nam cristus videt dei immensitatem nec tenet hoc fide sed clarissima cognicione hoc est nouit deum immensum Ecce quod hec dicta ex gradus cognicionis seu comprehensionis dei lucidissima distinctione notatur conformit ad predicta subiungamus illud quod protinus idem doctor pro verbo presati Et si tu quaeras inquit vtrum positive vel priuative vnum nouit deum immensum dicendum quodammodo positive quammodo priuative Positive quantum extendit se capacitas seu intelligencia priuative de mceps admiratur eum illam profundam sublimitatem diuine immensitatis Sicut dicit propheta mirabilis facta est scientia ex me confortatus est et non potero ad eam Ille Ecce quod ponit priuatam cognicionem in aliquo cristi quitomagis in aliis hec est ac cognicio quam notamus mistricam pab negacionem sic defectionem ex oculum Constat autem quod nullo minus desinit diligere seu fruicio beatifica ab illo gradu supno fruicionis quo deus fruit se solo actu infinito quia ipsa cognicio In cuius signum non inuenio positum a beato dionisio tradente mistricam theologiam quod dixerit ipsam positive obcecatam tinebri in deo sed nec nichil opposuit de dilectione nec ipsam dixit fieri quod caligine ex defectione Hic est illud iam inductum vnio mirant ex desinunt rursus in altero ex verbis sapientes Cuitum potest tamen

tadrd aude quia maior omni laude nec lau-
dari sufficit Poterat dici z laudando de-
ficit que defectio summa est z defectio sub-
mus qz perfectus Excelsius in verbo glorie
spiritus rationalis intrando diuinam caligi-
nem p defectionem sublimius habet dicé
Omnis consuaro mis vidi finem Tradit
secretalit beatus hilarius q nec ange-
li nec archangeli sciunt aut penetrare p-
sumunt diuine ymaginationis archana Con-
stat q hoc intelligi non potest de visione
beata in positiuo uel comparatiuo gra-
du Accipitur igit de superlatiuo quo p
ignorantiam tantu cognoscendo p fiat
spiritus in nia ymo z in pria gitid per
graciam aut p gloriam magis exaltatus
et elevatus sperit p memoriam intelli-
gentia z voluntatem in gradu cognoscis
positiuo uel comparatiuo quia plus accedit
deficiendo ad vnionem perfectiuam Cum
hee condiciones q infallibilis etiam ini-
a quia nichil potest habé erroris admix-
tum nec fantasmatis nichil create defecti
bilitatis nisi insidiarum diaboli vbi est altis-
simum refugium vbi solus vnit deo z vni
ais soli z vnico spiritui Si quieras quo
fiat istud audi no me sed diuinum dicti-
sium Ineffabilius inquit z ignotius me
ineffabiliter z ignote coniungit Cum
post hec verba presumet ineffabilia fari
z in cognitionem ignota perferre Possing
itaq doctrinalit et speculatiue p quid
nominis veritatem vitatem eloqui mis-
terii Sola uero trinitas p experimentu
rei Cuppsunt alia de verbo z ypnogle
noratim sup hoc versiculo Sunt erat

in principio et nunc et semper et in secula
seculorum amen differat ad presentem
alteram Et per consideracione doctorum
simul et refectione animorum iudicant
ultima verba hugonis in suo de arra
are Ubi sic aiat conquerit asserens d
cognoscendo deficit anima Quid est illud
dilecte quod in eius recordacione aliquando
me tangit solet et tam vehementer atq
suaviter afficit ut iam tota quodammodo
a metipso ab alienari et nescio quo ab
strahi incipiam exhileratur conscientia
in oblivionem venit omnis preteritorum
malorum memoria Cor illuminatur desideria
recuperant iamque alibi nescio ubi me esse
video Et quasi quibusdam amplexibus
amoris intus teneo Et nescio quid illorum
sit et tamen illud semper retinere et nun
quid prede toto animo nisi laboro luctatur
quamvis debilitatus animus ne recedat quod
semper amplecti desiderat et quia in illo omnium
desiderorum finem invenerit suavis et i
ffallibiliter exultans nichil amplius quam
semper sic esse volens Nunquid ille est di
lectus meus queso dic michi ut sciam
si ille est ut si denuo ad me venerit
obsecrem eum ne recedat sed semper permanet
at homo Vere ille est dilectus meus qui
visitat te sed venit invisibilis venit or
cultus ut tangat te ut videatur ate ve
non totum infundat se sed ut trahat ass
tum primicias quasdam porrigit sue
dilectionis non plenitudinem exhibet p
fecte societatis Et hoc est quod maxime ad
tam desponsaverunt tue permeat quod ille
in futuro se tibi videndum et perpetuo pos

sidendum dabit mū aliquido ut qz dulcis
sit agnoscas se tibi ad gustandū prebet
Simul ecia ut interim de absencia eius
consoleris quido eius visitacione nec defi-
cias incessanter zeficeris Quar pnē
de nō glorie

Glorificato pris mutua pris z filii et
spūs sēd postulabat fieri cū cristus ait
Pater venit hora clarifica filiū tuum
ut filius tuus clarificet te Potuerat
tacz tex glorie cristus Sz hoc verbū gloie
ad deum patrem glorie dicē Sed ex p̄-
mens exterius sublevatis oculis in celū fe
d̄ verbo glorificacōnis ymnū glorie dum
azmoniam addit vocis ymnid quippe di-
cimus laudem cū cantico Hunc esse ymni
nid cōmunis doctores de quo matheus et
marcus Et ymno inquit dicto abierūt
in montem olivarū Non dubiū q̄ post
institucōnem z refectionem sacramentalem
statim qui zcessit cristus dixit teste iohe
Nunc clarificatus filius hoīs z deus clarifi-
catus est in eo Et deus clarificabit eū i
semetipso Deinde postez docuit discipulos
multa Sequit de ymno glorificacōnis sue
glorie vel glorificacōnis Vtrudqz enim tra-
dit ex verbo grēco Vnde gloria quasi
claria vel clara Pater venit hora clari-
fica filiū tuū ut filius tuus clarificet
te P in subingens claritate ingz quam
habui prius q̄z mundus fieret aput te
Dedit palam intelligi q̄ d̄ glorificacōne
quam habet in eternitate solus ad spūsto
solus in gloria dei patris loquebat hoc
ipsū ymitatur ecclia dū frequentat
hunc ymnū glorie Gloria pris z filio et

spiritu sancto vel loquitur subiungit. Sicut erat
in principio et nunc et semper et in secula
seculorum amen. Glorificatio patris et
filii cum spiritu sancto designatur fieri nil
repugnit sub hiis aliis verbis. Unum cum
placentes congaudent et congratulatur
quia scilicet complacet in gloria dei. Alio
modo desiderant et exhortative quia hec
gloria manifestatur per omnes creaturas pri-
mum rationales. 1° modo repsentative et ex-
pressive sic opus sapientis dicitur sapiencia
eius et gloria eius et gloria eius. Dicitur
autem gloria dei fieri vel augeri non ipse
sed dum manifestatur fit aut manifesti
or in operibus in effectibus suis. Oramus
sub hoc tropo sanctificetur nomen tuum
adveniat regnum tuum quemadmodum et
hic loquitur christus per totum ymnum quod
similiter dicit apostolus dem finis ait. Cum
tradiderit regnum deo et patri sequitur
Cum autem subiecta fuerint illi omnia tunc
ipse filius subiectus erit illi qui sibi sub-
iecit omnia ut sit deus omnia in omnibus. d-
telligitur hec per patefactionem generalem
et perfectam non per nove glorie collationem
nec initiate quia dicimus suplatum glori-
ficandis divine gradum ad quem ora
resumabuntur presertim electi sub gradu
glorie compatino seu 2° constituti. Et
eruntque sicut hic erat christus resumati
in unum. Glorificatio patris et filii
et spiritus sancti in hac dici potest habere gr-
dum. Vel ut richardus loquitur modo
sine modo hoc est misterium et archanum
quod loquimur et inquirimus. Aptum
est vero scolastice per prudencia si ma-

neat clara et certa distinctio de triplici g
du seu modo quod idem est in opposito d
nū posuimus gradum glorificationis po
situm alterū compatiuum z terciū supe
latiuum Et licet compatiuus gradus et su
platiuus p̄supponant positiuum Verum
tamen appreciatiuus positiuus in gloria nec
compatiuum in gloria prie supplatiuum
in gloria patris eternitatis diuine Ordo
si voluerimus attendere qualiter hic gradus
glorie sit sine gradu z modus glie sine
modo patebit primo ex ipsa diffinitione
et interpretatione huius nominis eternitas quia
eptera terminos entitatis Nidqui eptera illud
exprimit dauditur ymni Magnus domi
et laudabilis nimis et magnitudinis eius
non est finis quo ad compatiuum prius
non est mis sapiencie eius quo ad appre
ciatiuum filii Et miseriordia eius super omnia
opera eius quo ad clementiam et bonitatem
spiritus sancti Siquidem in omni te
treata id cabili ponit modus mensura
tio mis et species finis et ordo Solus
deus est sine mo modo mensura z tio
Pro sit sequens verbum Glorificatio
pris et filii cum spiritusancto in se ipsis
recte dicit infinita z immensa nedum
priuatiue sed positiue sicut quelibet gloria
treature interessa dicit finita nedum
positiue. si priuatiue vtendo large nomine
priuationis p negationem p fiat hec con
sideratio ad intelligendum prius notes
spiritualiter Unde finitum dicit illud quod
habet tios positiuos sed intelligit ma
negatio uel priuat q ulti uel tios illos
finitum illud pgredi nō valeat id eptedi

Infinitū vicissa dicit negative quia
non habet terminos quibus circumscribat
finiat diffiniat aut terminet Et hinc
dicit esse extra genus Porro dicit in-
finitum aliquid affirmative tm negat nega-
cionem in nomine finiti clausam Equipol-
lent enim due negaciones vni affirmacioni
Considerate autem nominum istorum et sili-
um talis significacio tunc non erit absona
aut discors ista locucio Gloria dei
est gradus sine gradu et modus sine mo
similiter de cognicione fruicione delecta-
cione quadris alie delectaciones addi possit
Ex inquid eternitas vel eternus deus seu
ternitas claudit se terminis suis et comphe-
dit Perfecto sic assentire possumus et
consequentiam negare quia subinfert ergo
deus habet terminos Non enim sequitur d'q
est infinitus ergo est terminus vel ter-
minum habens Ex inquid preterea aia cristi
vel marie videt clarissime tios eternitatis
infinitos quibus eternitas seipsam circum-
scribit et diffinit sic sicut hic frequenter
bid declarat in tuig explicacione totum stat
qd inquirit misterium regni dei Gloriflicacio patris et filii cum spiritu sancto co-
spiritu et diligit fruitione et obiectaliter in
supremo compatrui gradus patrie ab aia
cristi et marie non tamen in suplatino
formaliter et intrinsice quo beata ternitas se
cognoscit et diligit tam obiectaliter qs
intrinsice Attendenda est hic detractio ec-
clesie tm approbacione modernorum doctorum
q duplex est beatitudo Vna obiectalis
et tractata et illa est solus deus sicut solo
deo fruendum Altera est beatitudo for-

lis & intrinseca consistens in duobus actibus
qui sicut visio & fruitio cum tenedine seu
possessione secuta sicut etiam apud dn
pentq idem beatitudo formalis & obiectalis
At uero distinctio maxima est inter
utrisq beatis inter beatitudinem ipsorum
obiectalem que non nisi deus est Et fortem
quia utiq constat esse finitam quoti-
sic & infinitam ab quotisica beatitudine
dei differre uel distingui Etiam ubi pone-
ret q deus p seipsum sine habitibus cre-
atis aut speciebus aliis illabendo forlem
hanc in aia beata causaret beatitudinem
Concedit hoc illi qui etia contituat ecclesias-
tice determinationi quia forte nudiu viderat
eam Concedit enim q de facto uel de potia
dei absoluta non potest deus esse anime
create nisi finita beatitudo formalis quia
nec creatura est capacitatis preptiue qd
tue et dilectiue dei nisi finite & limitate
Etiamnobrem uere est ut beatitudo create
formalis semp sit finita quicq sit illabe-
atitudo formalis que utiq est motus aie
a deo distinctq etia si poneret q esset aia
sinis motus Nec magist hoc negat sed
expressit Glorificato patris & filii cum
spiritu sto tota videtur a beatis Et tacet
totaliter sub hoc intellectu q gloria bto-
rum finita est formaliter quadrq obiectali-
ter infinita vel ut g̃horius loquit de
dno glorie Totus est intra non inclusius
totus quotra no exclusius Totus subtus nec
p̃stratus Totus supra nec elatus Totus
etia non circumscriptus Veritas etia facili
uestigat non rationando qs exemplificando
p similia in creaturis ut d lippo qui vi

det totum solem sed non totaliter uel tota
albedinem aut aliud sile sicut d' lineis et
culi si intelligét centrum sui Exemplu
aie zonalis approximat que sic tota est
in corde q tota est extra cor Sic est inte-
rior cordis q ad eius simplicitatem indi-
uisibilitas centri non equatur Sic nec ad
magnitudinem non molis sed diuitis aie
que circundat cor totaliter non pacificatur
Continet igit cor ipsam aiam totam sed
non totaliter sub alio verbo circumscriptibiliter
infra tios sue capacitatis qui finiti sui et ad
hoc desinit similitudo quo ad deum qui sile
infinity est simplicit Et circumscriptus cuig
perfectio nec accidit ex creaturis si sint nec
decrescit si non sint quia semp in eternita-
tis solio sue et trinitatis triclinio sedet fix
us Sicut erat in principio et nunc et semp
et in secula seculorum amen Multa de ro
diuinibus eternitatis possent induci que
latissime tractant p doctores 2 aliqua sub
me metris notanig Denigz p vo nostro fa-
cit illud iob Tonitrum inquit magnitu-
dinis eius quis poterit intueri Dat po
intelligi quod nullo in sup dat illi intel-
ligi q intrinsecus uel intueri uel visius cre-
ditur adomes sensus tam corporales q spiri-
tales tonitrum inquit eius quod vtiqz est ob-
iectum audity quis poterit intueri Sile
in exodo q populus videbat voces Por-
ro colligit ex istis q dominus habitat in
silencio et caligine respectu cuiuslibet c
ature quo ad cognitionem 2 visios suam
sibi ipsam non tacto Glorificaco pater
et filii cum spiritu sancto manifestat in dap
natis p ordinem iusticie quoy damp natio

obiectualiter ⁊ t̄minative infinita est Ded
formaliter ⁊ intrinsice infinita ꝓpꝛietatiualiter
ad ea que dicta sunt de beatis conuersuri ad
deum ⁊ auersuri a deo Certe sicut ens pri-
mi gradu suo suplatiuo comprehendit a se so-
lo sic et eius priuatio non essendi a se solo
videlicet totaliter comprehendi valet Indesit
vt neq; demones neq; creatura alia plene
intelligat peccati mortalis ignorantiam
sicut nec gloriam actus meritorij uel beati
Caliter enim iam diximus d' ignoria uel non
cognicione minus ipsius creature Cuius causa pri-
cipalis que deus est cognosci nequit in sidi-
mo Superest igitur superbia demonum destendat
semp ⁊ assendat ad nihilum Gloria uero bea-
tum semp destendit in bonum deficiendo uel
ꝓficiendo consendit modis dictis Iuxta qd
sumitur intellectus mistici verbi quod beatus
dionisius apponit ipsi seraphin q in eis ꝓ
est mobile intessibile calidum acutum supfui-
dum et holocaustum puregatum Humor aut h'
motus uel motio largissime vid3 ꝓ opacide
que contrariatur orio De qua dicit damascenus
q nulla res destitutur ꝓpria opacione Sic
enim ⁊ uelle dei ⁊ intelligere dicitur opacio qdam
et motio ⁊ in angelis magis ꝓprie Terra si-
quidem est inertissima omn Habet nihilo ig
suam opacionem qua se tegit ⁊ figit in loco
suo d'stens amouere noleti Dicit ergo se-
raphin mobile semp sine intermicione amo-
ris in deum intessibilem sine desitione ꝓpe
di calidum sine diminucione uel minoracione
seu tepefactione acutum quia penetrat ad sim-
plicitatem dei velut ad centrum Sup ferundum
quia eleuat se ad immensitatem eius velut
ad circumferentiam holocaustum puregatum ⁊ eliq

que sequuntur Spectat ad 3es actus ierar-
chicos respectu inferiorum que sunt illuminare
et purificare Opacio igitur generale nomen est ad
alias quinque species sonantes dmotio que sunt
motio et her successiua mutacio et her sub-
ta insubiecto factio et her subdita demchila
aliter dicitur creacio Quarta est productio in di-
uinis vbi est dmutacio quadruplex sit nominacio
et spiracio Quinta est actio qualiter forma in
fluit in materiam dans esse formale materiae
dicitur ideo talis forma Vlatine ad materiam
qualiter forma que est deus multorum dicitur pt
glorificacio prius 2 filii ad spiritum sanctum pt
quadrupe cognoscitur et amatur ab intellectuali cre-
atura tam in primo quam in secundo Sunt nia quidem p
gratiam vnam in se et trinam in fide spe
2 caritate cum adiutorio disciplinae cristiane
Exemplum dicit quis videt aut sumit eucaris-
tiam hic est cognicio sensibilis exterior et
est cognicio sensualis interior tam ymaginac
tiua quam estimatiua respectu corporis cristi tam
veri quam mistici hic preter cognicio rationalis
fm vtrumque rationis posterioris superiorem 2 in
feriorem qua rationing speramus 2 amamus
spirales substantias 2 sub deo vt aiam cristi
vt angelos et spus sanctus clerictorum hic est demum
cognicio supernaturalis mistica 2 anagogica
ipsum simplicissime deitatis in vnitate trini-
tatis Concordantie sunt plurime nouatum illa
iam rememorata ab apolo Manifeste in quit
Magnum est pietatis sacramentum quod manifesta-
tum est in carne et hoc quo ad duplicem fm
cognicionis modum Iustificatus est in spiritu quo ad
tertium assumptum est in gloria quo ad quartum
Teneat ergo p regula quod est in ego
scendo 2 amando deum cristiano talis est sibi

in retribuendo deus Ego dilecto meo inquit
sponsa et ad me conversio eius Glorificat
patris et filii cum spiritu sancto facta in beatis
Ut sit aliquido dici in hac formalis eo quod medi-
ate sit per essentiam sine specie media que sit
tamen cognoscendi divinam essentiam vino per
eandem formam vel speciem qua deus cognoscit
se ipsum aliud beatificat deum Adhuc aliqui
quod etiam actu beatificat caracterizat seu formam
non nisi a divina essentia dum obiective videtur
Unde et si divina essentia subtrahet se in tota
talis caracterizationis seu formalis consignationis
per ymaginem beatissime trinitatis creatura nullo
modo posset dici beata nec intuitive videns deum
vino esset multiplicatio quemadmodum implicat
creaturam esse et deum se subtrahere in tota ef-
fectus Notandum est igitur per concordia doc-
torum quod deus specie dicit forma per tres con-
dictones forme communes Forma enim dicitur quia
est in se formaliter suo sit ab alio sine non ori-
ginaliter Ut quia dat esse formale Tertio quia
denotat aliud esse Constat autem quod deus habet
esse in se et quod dat esse omni creature et quod omnes
creaturam denotat esse tamquam principia sue exis-
tentie transsumpta Sicut enim dicit boetius in quilibet
creatura esse aliud quo est et aliud quod est quod
intelligi aliter nequit nisi de deo quo denotat
existere creatura Doctores igitur ponentes deum
esse formalem beatitudinem accipiunt formam isto
modo et nullo alio Ita deus sit vel esse possit
formalis beatitudo inherens vel constitutes sicut
forme accidentales vel substantiales inherent
et constituunt quadam illapsus forme divine est
perfectior et intimior rei cuilibet quam possit esse
forma sive materie vel accidens sube Itaque ad
quilibet plus dependet a transsumptis exprimere quam ab

intrinsecis que sunt forma et materia que vtq;
nequeunt esse sine causa extrinseca efficiente exemplante seu formante et finiente
Porro si doctores taliter se resoluunt non stat
contra articulis fidei quibus ipsis quod deus non possit
esse forma vel formalis beatitudo creature
quod vtique vim est de forma subsistente vel in
trinsice constituente Sunt qui dicunt nomen forma
medium vel speciem in beatis quam nominant
lumen gloriae infusa detractionem celestis ad
quisitam Dicunt alii fidei sufficere de po
dei absoluta deum et animam sine tali lumine
ad beatificandum per formalem illapsum Cre
di tamen debet hunc et inde nomen est motus
ponendo intellectum et voluntatis qui vtique
formosius huiusmodi et speciosius Et hunc vo
camus formalem beatitudinem sine quo
impossibile est creaturam esse beatam etiam
de potentia dei absoluta supplaret enim sic
patet intuenti quicquid dictum fuit de natura
habitum distinctorum ab actibus istis Glorifi
cando patris et filii ad spiritum fit principe et
principaliter in mente que sola est capax y
mago et gloria beatissime trinitatis Essent
hic annotande distinctiones plurime de
diuisis aut potentiis et earum officiis maxime
quomodo dicunt anima a mente spiritus et spiritus aut
te et quales sint spiritus et intellectus Quemad
modum insuper sola mens ponitur in supremo di
tice vel culmine id arce totius aie et potentia
arum eius quia respicit per obiectum et finem propri
solum deum memorando intelligendo et vo
lendo pure liberaliter quantum immobiliter tpm
aut et non movent liberaliter et arbitrarie
contingenter Mirabile prius est diuisio aie
et spiritus quem facit fm apostolum fimo dei

vivus et efficax sed est sup admirabilior di-
sio spiritus et mentis qualem dat intelligi par-
lus id dicit de sermone dei qp est discretor
cogitationum intentionum cordis quit inquoda
metro dedixerim Arbitror qp dsup qp her
mens in cuticis notatur aid ut ibi Dic michi
quem diligit aid mea ꝛc Et in cuticis nro
magnificat aid mea dnm Non enim idoneum
est intelligi pt d' aia sensuali nec d' spiritu
rationali Aid igit ista est mens que manes
semp in corde dirigit amorem suum vnica in
vnitate dei Tota adsolid diligens ad dilectio
Exemplo solsequium aspectu solis vel ferri d.
spectu magnetis aut poli Dicit ista speciose
facilit ꝛ stolastice Credit preterea simplici
fide si tarda est felicitas expiri Expiat tu
aliqui hic diuia fortassis erad finalit aspbe-
di ut qui gloriat in dno gloriet timeat qp
timo enim qp demones ipd inq dicit iacobi et
dic ymo ꝛ aliquo mo intelligit p naturalia
splendida ꝛ gtremiscit sed in malis suum
quia servili timore trahit quo fugit et o-
dit flagellatem conscie ad bros qui timetes
et tinentes et in se deficiates sub reverencia
maiestatis laudant diligit glorificant ymmo
glorie vna ꝛ ineffabili nore dicetes Sanctus
sanctus sctus dns deus sabaoth plenis sunt
celi et terra gloria tua Conformit ad quos
frequentat et hd dicens Gloria pri et filio ꝛ
spiritusancto sicut erat in pnio ꝛ nunc ꝛ semp
et in secula seculorum amen Deo gloria qui
finem apposuit ad tentiad marie inq apposuit
Vtinam bndplantid deo et eidem gloriosissime
dgmi matri et filie id qua semp magnifi-
cat aid mea dnm Amen

Explicit anagogicum de verbo ꝛ ymno glie

a Johanne cancell presidens lugdunen
Et tamen quatuor prationes principales Inqz
quelibet sui decem verba seu considerationes
et inquolibet versu multa verbula p hras al
phabeti usqz ad medium tropini et p ppula
tum agere Reuendissimo pre dno Archipsul
et comite lugd' primate galliarz nostre profnd
benuolissimo preceptore
Deo gras

Vnitatis ecclesiastice tractatoribz vna ex relatoribus
eiusdem pacis eam feliciter inuenire Est alligatum cor
pus vnculis occupationum teneatur ne pgrit ad
sacrum concilium prisis deo auspice celebrandum Nichilo
minus ut dicat Apls verbum dei non est alligatum zpteriade
creuit spiritus sanctus zmpetus et pacis amodissimum
verbum aliquod dei latter insertum q̃ qua uersum spte
qua ifirma nescit ree caro non quidem ad determinandum
absit hec temeritas sed ad examinandum et dandum
sapientibus omnium et offerendum in tabernaculo dei ci
hoibus id quod ex talento qualiscumqz scientie amissum e
Vnitas ap̃ce est ecclesiastica ad vnum certum cristi vita
cum stantibus timinus in qba est nur ecclesia Armo dni
1 zo lam non est retardanda zpter allegationes quas
dam ex uerbis positis suptas cont celebrancez concilij
generalis aut viaz cesionis ut ip consilium non potest
celebrari sine auctoritate zpe Qz spoliatus ante omia
debet restitui ip restituendi sui tamq̃ inimici qui re
traxerunt ab obedientia et allegari potest iustus metu
Qz zpe nemo dicere potest cur ita facis pserim cum
non sit expresse erratus contra articulos fidei cum a
nemine ualeat iudicari et nemini sit subiectus nec
possit esse scismaticus Qz periculosum est pastori deserere
greqem suum cedendo Rursus ip quilibz fecit debi
tum suum pro ecclesiastica vnione nec est in culpa de
inde ip inquirendum est de iustitia uere patris sine

cuio cognicione nō possunt hi qui erraverūt penitere et si qua sūt silia

Dominūtur igitur adversus illa considerationes xii gralēs quarū applicatio specialis sufficit studiosis ita refellere

Prima consideratio vnitatis ecclesie gralis sicut impedita est per disiones filiorū suorū tamq̄ filiorū pu testenciū et contra deū peccanciū Nam peccata nra iuxta verbū ꝓphetaū diuiserūt inter nos et deū Sic p vnionem oppositam sic per reconciliaciones cuiolibet ad deum corrigendo ꝑuios mores humiliando se et orando rursus debet her vnitas impetri aliqn manente causa stismatis qualis de filia cessatione poteit spes hrī nisi tamen in pura grā dni nri ihū xpi qui ī meritis et migratis conferre solet magna Nichilominus coadiutores eiq esse nos oportet nūr papae qn pacis inimici sunt qn to redditus pacis apparet primo or inimicis qn si poteit ualidissimū ad cōtinuationem stismatis impedimētū diuisiones sic inter eos qui p sequuti sunt vnionem mysteio superbie cupiditatis aut invidie

Ta consideratio vnitatis ecclesie essencialis semp manet ad pm sponsum suū Nam caput ecclesie cristus in quo summo oes vnū sdm aplm ei si non habet vicariū dū sic mortuus est corpaliter uel similiter qua non est phabiliter expectandū q vīqua sibi aut successoribus suis obia psteretur a cristianis tunc etiam tū dno q nāli iure cū nullm obuet uis positiū rite intellectū pt ad procurandū sibi vicariū vnū et certū semz congregare ad concaliū gnale reputans eū et hoc non solū auctoritate dnorū Cardialiū sed etiam et auxilio cuiacūq principis aut alterius cristiani non eū habet corpus ecclesie mysticū a xpo pfectissime stabilitum mīq ius ul robur ad procurationē sue vnionis q corpus aliud simile mysticū aut nāle vel

neq eū est de ūme⁹ ac ūnū⁹ uere diuino uel nāli
q eaz non possit congregare et vnire sine papa
aut sine aliquo pa⁹ statu uel collectio ubi ī casu
cadere potest mors uel error

¶ 4ª consideratio vnitas ecclie ad vnū ītū vicaⁱ
cristi que quodāmō accidentalis atq ūmutabilis nō
debet impedire uel differri nūq ꝓpter contencioēz
duōz de ꝓpatu aut fautoz suoz si querant sic ma
nere per allegationes uirū positiuoz et iustificā
ciones uarias et aquestioēs q sūt spoliati et q de
bent ante oīa restitui nec aliūde ⁹ iudicur expe
diens q ea que retro sūt obiuscē⁹ isti de concilio
in anteriora sicut ⁹ plus loquitur se extendant
ut iuxē narrationez ab augto⁹ quinquaginta plus cō
feratur quō liberabitur ecclesia ab hac scismatis
fouea profundissīa quaz qualiter et a quibz ī eam
plapsa est

¶ 5ª consideratio vnitas ecclesie ad vnū cristi
vicariū sic amanda est ut pro sua adepcione pos
sint rationabiliter plura mala sin⁹ ꝓnariū
ditti nūq uel ī postez sine pena ⁹ quedaz uel
seu plā iura prūt differri sic q fiat cessacio uolū
taria de eis uel eaz coacta p auctē concilij ⁹ hec
nimiz dictat nē lex ut ꝓs quelibz pro suo totosal
uando credat et exponat q si quis cōtendencīū mis
tificare se si īuste secū agi ostendeū dicat ei tute
tuaq oīa debes tu qui pastorez te noiās quicūq sis
īnocens debes uel saluanda uel vmenda uel nō gra
uiter scandalizanda patus esse pone vitaz ꝓriam
quō magis ꝓlibz dignitatem conferendo que
sunt ihū xpī et hoc nō sedm dictamen ꝓpīm uel
carnale sed publicū et īcorruptū spirituale p⁹ con
silū qd utiq sapiens iudicabit ⁹ neq prius hoc agen
do deserens gregem sed pascens vnies et manere
dite

¶ 6ª consideratio vnitas ecclesie ad vnū xpī vica

rum non habet vtte q nun pcuretur seruando ter
minos reales aut cerimoiales iurum positiorum aut p
cessum ordinariorum in enotacoibus actusatiobus dilatoi
bus aut libis sed sumariee et de bona grossaq ciitate
potest procedi istud concilium quale in quo reiterpta
di oia iura positiua et ad finem celebriorem et salu
briorem habende vnioiis eadem ad optandi aut si o
pus fuerit relinquendi Qz ei pro ecia pace et sa
lute institutum est si rite et no tyranuia malignitate
fuerit institutum non debet contra eaz mlutere ne
potestas data videat institutoibus humanis in destruc
tionem ecie no eius edificationem diuitas uero dor
tualiter utendi epykeia residet pnr apud pitos in
theologia que est architectonica respectu aliarum et
consequiter apud pitos in scia iuristanoia et similis
pr ex principys iuris diuini et naliis lnt accipe fun
damenta

Ca consideracio vnitatis ecclesie ad vnum certum xpi
vicarium videtur per concilium nun celebrand sic pcura
do q primo detur securitas tam p principes q per
alios quostium pro duobus contendentibus si noluc
rint compare pcedendo ad implendum iura ta sua
atq uota q si noluerint confide queratur ab eis
cessio per pcuratores latios Qz si utrusq comprehen
serint procedat ostepis abobus contendentibus ad elec
tionem vnus per omes assm totius conalis robora
tis ac approbantis illud quod duc de collegio cardinalium
aut eorz ps maior et sanior constituerit et fecerit
Qz si noluerit aliq ptinaci adhere alteri conten
denti nec insed sentencia concilij quod non est
licit psumendum videant ipi de salute sua quia
concilium istud et sequaces eius se apud deum et homines
a scismatis imputacione se liberauerunt

Da consideracio vnitatis ecie ad vnum certum xpi
vicarium sic priuilegiata et scta est ut eaz sincerose
querentes nullo modo debeant reputari a contende

tabus sui aduersari sed ait ssi. 2.xo dñi cessionem eporum
uoluntariam querunt uel ex eis redire nolentibus petunt
directio quare ut spiritus eorum saluus fiat ne ecclesia
dicitur perturbetur Igitur quippe tam uere ipso
dñm contendentium qm q libet cristiano agere fas po
uissibus dei his in tam desperato et inueterato iuris co
munis morbo his est radix imolanda et sufficiens
pie uoluntatis et necessarie pietatis in qua cristianissi
mus rex francorum uere innocentissimus nec grens in
sua sunt nec quq odio habens fundauit hactenus
omnes agibilium naturam laudabile et pacis reducti
onem sicut litera sua patens indicat cuius iucundum est
post salutationes pax ecclesiastica 2.xo preclaram
uiam pattulit accusationes Cuiero in plurimis dñi ito
stans in iniuria cesaris et varia fiusse culparet cuius est
hec sententia Cuia vo non habeo cesarem ait nu
quam dilexi nisi pro quanto iussus est diligere rem pub
licam dñi ergo nunc amorem ad eandem rem publicam
fruge tyrannus ego consequeor aduersus eum iniuriam mu
tui Octauia consideratio unitas ecclesie ad un
certum cristi uicarium non debet impediri propter restitu
tionem obedientiam ambobus contendentibus tamque spoli
ati sint pro fruendam nam qm iusto detentor uel predo spo
liatus sit restituendo est magis ex institutione positi
ua et iudiciaria non pure naturali uel diuina propea
tenet in solis casibus expressis nec in iudicium iuris di
uini et naturalis et boni oris est aliquatenus obseruanda
in eum restitutio debet fieri exi heretica instituatis
manifestis nec furiosi et obrius in sui principem in ciu
sis in papatum non petentibus uxorem non desponsabi
lem aut affinem in gradu prohibito iure dino in pe
tenti beneficium quod tenere non potest alio ia exante le
gitimo possessore non postremo udenti rebus detentis
abuti in contumeliam turatorum aut in ecclesie principem
aut in hoies liberi seruitutem aut contra restitutem ali
cuius aut uitam et si qua sunt silia multas aut exep

cones huiusmodi atta contendentium quibet iterueire fi
dem facile est

Nona consideratio vnitas ecclesie ad vnum certum
christi vicarium videtur melius procuranda si nō ante
concilium neq; in concilio neq; postmodum conferan
fri iustificationes uel iustificationes eorum q̄ hinc inde
facte sunt ut de intensione huius uel illius in papa
tum. de processibus prius fulminatis in alitutros. de
molatione iuramentorum et iuratorum. de subtractione et
neutralitate uel de ecclesiarum priuatarum reductione. de
imputatione scismatum heresum. de adhesione repro
branda uel laudanda alterius partis obiec. de sentencijs
excōicationum uel aliarum penarum cessent quippe hia
et mixta rationes pro una cessionis et practicas eius
als pluries ostensam predat auferendo processus
factos et iustificando uel ratificando uel etiam tolera
do preterita prout res qualitas patietur aut plu
rima ad statum quo prius erant ante scisma pus
absq; alia discussione reponendo promendo rur
sus ambobus contendentibus. de sufficienti securitate
et statu pacessionem si ea per se uel procuratores
legitimos ultro facere etiam sero noluerint que cessio
illis per concilium pro purgatione omnium priu impo
sitorum tamq; sufficiens reputetur nalitura

Decima consideratio vnitas ecclesie ad vnum cer
tum xpi vicarium tanto zelo querenda est ut uix poss
sobria esse et nō temeraria reputatio alicuius christi
ani q̄ sufficient ad hoc de tu pegerit quito minus hoc
quispiam aude debet asserere iurato preserti ubi ps
thomum maxima reputat contrium hoc enim quid aliud
est q̄ pertinaciter et incorrigibiliter talem in erratis
persistere Rursus occurrere prius casus multi in quibus
pro adeptione pacis publice aut iuste defensionis sic
vim vi repellendo liceret a rite electo in pontifice sub
trahere ob talem obedienciam liceat in neutralitate ma

nere liceret ipm̄ corpaliter ĩcōparci licet ei ad mis
tracionem omem̄ publicam introducere licet per
appellacionē aut sil̄e remedium sibi resistere fictus sit
obedientia vera potius q̄ contradictio vel resistencia
licet p̄ns sententias suas qualescūq; nō timē ner
timendas asserē. sed laxare eas et in caput suū re
torquere liceret ipm̄ p̄terea actusare etiā de scisma
te et heresi tam doctrinaliter in locis publicis per the
ologos et sapientes q̄ secrete in correctione fraterna
cui subiatur tamq̄ peccator et in foro conscientie
et in mente torq̄ tota ecclesia cui sil̄iter subiectus est
tamq̄ demabilis ĩdemabili liceret consilium ḡnāle eo tuto
celebrare liceret tandē ipm̄ ad cessionem compellē
vel remittentes deicere ab oī honore et gradu p̄ et
inter p̄uare hr oia demq̄ taliter licere p̄mit sub th
ure dīno et naturali q̄ adversus hanc veritatem
nulla lex vel constitutio p̄ui hoīs cuiq̄tūq; sine
nova auctorizatione dei fēi debet q̄ ei erroq̄ ĩtollera
biliter dāpnanda sit. In vero predicti casus ĩ scis
mate presenti contigerint discutiendo neqnaq̄ as
sumq̄ dū discussiones p̄dictarū casuū emti magis
debere estimē

Vnderiā consideratio vnitas ecclie ad vnū
certū christi vicarium non respicit ut errantes p̄sertim
in dubio probabili circa obiectū veri pape penitē nō
possit nec esse ĩ statu salutis nisi expresse et absolute
cōfiteant errata sua cū sepe ĩ talibus penitencia vel
absolutio conditionata sufficiat Hiz non oportet
omes ĩ dispare de scismate qui in tanta incertis ppa
lis dubietate assurgente ex factis dubiis et veris
certā vero pape nō p̄stiterūt obedienciā Sicut nē
pe verus papa potuit potuit ĩ scismatis culpa lab
si p̄tinax fuerit in recusando ea que parem
vlem habebatur reducere ad consilium ḡnāle vel
ad p̄mptitudinem animi ad viā cessionis inire et no

si complementū sic excusare potuerunt multi adhe
sentes ei affiant hi zelo vmoris habende fiant ex
duo probabilis ignorancie dū tamen patos semp
audire ecclesiaz exhiberunt semetipos et obedire
cognite veritati

Duodecima consideratio vnitas ecclie ad vnū
rectū cristi vicarium sic inchoanda impetrandaq
est per orationes devotas et mox correctionē sic
in eio reformatione a summo usq deorsum p omes si
ot membroz principalū debet cū facta fuerit studū
ferventissimū ad et totum adhiberi ne iusto
dei iudicio deteriq ꝗd contingat si post confessaz
dei miāz vmoris reconciliatio potior fiat Qualia no
in ecclesiastica pollicia venient reformanda potu
erunt dare tū libri experientie multiplices cartule ia
sup hoc edite et relationes ecclesiasticoz in conci
lio fide digne Demaq si contigerit forsan quale cō
cilium retardari ꝓter principū vel alioz i dmers partis
diuisiones vel aliūde sic q multi nobiles vel nequ
ant vel nolint comparere nec mittere sed differ
re Et dū cardinales utrobiq senciant probabi
li coniectura q tales multi et magni de utraq
pte nō obedirent fuit electioī indeceter expedies
in hoc casu q ipi cardinales comparentes i conci
lio inuenirent saltem modū tollendi ꝓpetuitate
in hoc schismate prouidendo q pa detessū aboz cō
tendentiū et si nō adhoc habet aqua mecha est sed
q nūquaz et ubi nisi modū qui in alio concilio fie
ac fiut conclusus ut p suos ambaciatores ifrent
et psequent apud ambos tonte ndentes et sua
collegia de non eligendo sti anepia in casu mo
tis huius et illa cū iris talibziq ad hoc opportuis

Sequūtur quatuor considerationes alie ad fulcimē
tū et declarationez pmissaq

Prima consideratio vnitas ecclesie ligat idem

lege sc̃ di̇na uel euangelica nãli cancõica et
cõili. Quarq duas extremas regláre nãe est p
primas sdm epikeiã et bonã equitatem hoc itacq ex
traductoibq earũdem legũ ultiãq quãtum quarq
ãnotacioẽs aliquas pro mirq eruditis et litatis pla
cet adducẽ Non debet reprehensibilis iudicai si
sdm uarietatẽ temporq statuta quicq uariantur
humana. Presertim cũ urgens necessitas uel euidens
utilitas id exposcat quũ ipe deus ex hmis q̃ i uetei
testamento statuerat nõ illa nunc i nouo hr
iuno q 3 m concilio gnali hr habent in decretis
non debet de consaq et affi in antiquis
Cũ ulla iuris sanctio quitiũq pensio di
gesta concilio ad humanã naturẽ uarietatem et
mutationes eo iestiãbiles sufficat nec ad de
cisionẽ lucidaq sed nodose ambiguitatis attin
git Eo presertim q nichil adeo certũ clarqq sta
tuit qui ex causis emergentibq ꝗbq iura iaz pre
dicta moderai non pnt in dubiũ reuocet 2 c
hr Iolyes 22 q i plenio clerico
Non pnt oes casus seu iuris articli legib
coprehendi sed cũ i aliquo casu sentẽtia legũ ma
nifesta est is q uri pest ad silia procedẽ atq ius
dicere debet hoc iuitur i lege nõ pnt ff de legib
Certũ est q is qmittit in legem qui legis
uerba ꝓplectens contra legis initia uolũtatem
hoc habent in regulis iuris Ctũ i vi Contra fa
cit qui id facit quod lex prohibet In fraudẽ legis
facit q salus uerbis legis suaq legis arguenit
hoc habent i l Contra legem ff de legibus
Nulla iuris ratio aut equitas benignitate
patitur ut q salubriter pro salute hoiũ introi
ducũtur ea nos iterpta Iure contra ipoq quo
di poucamus ad seuerritatem hoc habent i l ulla

ff de legibq cū quo concordat regla Iuris canon. i vj

¶ Quod ob gratiā alicuio conceditur non est in eiq dispendū retorquendū Item ipe etiā leges cupiūt ut iure regant. Item aut Stipio nosat Consul dū iuris ordinē sequit. id agit ut cū legibus suis rōm corruat imperiū Ideo iuris ordo est in casu si iuris ordo seruetur

¶ Secunda consideratio Vnitas ecclie ad vnū ciuitatem xpi viatorū nequit modo prouidē cōmodē sine retursu ad epykeiā seu bonāz eqtatem que interptatur lrā iuriū positiuoz sēdm intencioēz legislatoris raditatāz in regulis eternis ac īmūbilibz dine legis per quā legū conditores iusta decernūt atq sēdm dictamen legis nālis Hic autez processus authonomatice et sūme indutando eit iuriditq sic iuntet legibq et iuribq et canōibus ppiō noie sit notand' Veritas consideratoīs legi clarissime in libro exprientie p prudentes et sicrū spectos nec pīuos nec male affectatos dū considerant naturā pūtis sisimatis cū circūstātiis oibq quales mūqua vise sunt gerrusse i aliquo casu lege positiua memorata Qd igitur iuranda si non habeatur in eisdem traditoībq positiuis mdq ad remediandq expssus quodmodū multi vigebant morbi priq q leges nūc condite late essent quibo nō erat expsse prouisū Et cū leges huiusmodi finite sint constat q non poterūt casuū insi' possi' luū pūdere Sunt autem ipa presentia iuris diui et naturalis regule tales īmobiles et eterne ut ex' q Obedire magis oportet deo q hoībq Dedit deus pīātem hoībus in edificationez non i destructionez ecie Nichil possiuq contuenitatem Plenitudo legis atq finis eiq est dilectio Dilectio est causa dilectoīs atq iuris Dilectio nō fit que sua sūt affines oīs pīātis et seraf ecie est di

letio pax et vmo affinis impoū necessitates; lmis que ad fi
nem sunt idest sedm exigentiam finis cetera debent mode
rari Necessitas non habet legem ffelix necessitas q̄ ad meli
ora compellit Bonus pastor poū aiam suam p omnibus finis vm
endis et saluandis Imi hoīs domestici eius idest rationales
ssa Spiritualis homo oia diiudicat Medium virtutis ar
cipiendū est ut sapiens iudicabit vim vi licet repellere
affas est vnicuq se tueri et rem suam defendere cont vim
iustam · qui suo iure utit nemī facit iuriam Deteriora
sunt maiora q̄ corpor uel rerum exteriorum detrimenta Deposi
tū non est reddendū in depositarij uel rei pubce detri
mentū Salubia pānis uel uestis uel gladius ab usurario
subtrahitur q̄ donetur Vnicuq mandauit deus de pxi
mo suo Diligites inquit pxim tuū sicut teipsū Quod
p caritate institutū est cont caritatem imitare non
debet Si pes tuus ul manus et. ita de capite scandalizat
pte abs te Qui ecclesiam non audiet sit sicut ethnicus
et publicanus Tolleranda sūt zizania ne sil eradicet
et triticū Cois error facit nos Non punibis reddes
altissimo nota tua Sunt incrementū et notū quod sine
detrimento salutis potest custodiri seruandū est Cuius
est tondere uel dotrinaliter uel iudicialiter eius est silit
interpitari Intelligentia doctor ex causis assumenda est
dicendi et silia multa

Ia considerationis vnitas est ad vnū certū tristi
citarum dū primat p epykeiam seu bonam equitatem
non exigit in sic epykie seu legū positiuarum interpre
tibus q habeant euidentia mathematicarum seu demon
strationū sed satis est si tortitudinem moralem seu ciui
lem et politicā attulerit Considerat quippe bonus e
pykes circūstantias oēs predictas quales non potuit legis
lator prudēt uel exprimere quibus attentis appisit finem
qui sequeretur si rigorem litralis expssionis obseruaret
Qui dū indit ex sua observatione lesuram fore ex legibus

diuinis uel eternis contra intentionem debitam legis
latorum dictat uel doctrina uel auctoritas est q lex scripta
sic uel sic applicanda est aut deserenda secundum ymagina
tionem philosophi de regula lesbea que erat plumbea et non
ferrea idest flexibilis et non inflexibilis uel immobilis.
Constat autem q de circumstantiis moralibus modo pt hui
ceiusmodi nisi moralis secundum philosophum in ethic ex gracia
Tyrannus persequitur rempublicam cautelis dolosis sicut lupus
rapax mitissimis tegit se aestimentis omnis que sunt tra
ueba q facta apparuerunt falsissima in quibus est scop
ter equiuocacio uel ypocrisis Ago igitur ista pro re publica
Ago pro salute populi pro quibus patus sum etiam moriendi
bus oppositum quorum fides detur Ita mentietur ty
rannus et multos ex simplicibus seducet Prudentes uero
et uiriles quorum est epykeia uti legent in operibus suis
oppositum si autem christi ex operibus eorum cognoscetis eos
vult dicere consideratio q prudentibus ipsis tradendum
est etiam si nescierint rationes euidentes et irrefutabiles adducere Alioquin puteret confestim omnis politia Demum apte sunt hoc loco parabolice narrationes de
lupo et oue quam lupus diuersis fraudibus nitit osten
dendo similitudinem et amicitiam mitis falsam imponen
do calumpniam quaerebat fallere ut voraret propter quod monuit xps attendite a falsis prophetis.
Quarta consideratio vnitas ecclie ad vnum rectum
christi vicarium per concilium pisanum dno contradente p
curanda debet solidis innitti sentenciis et deliberacionibus
iuuenum gali et sapientum in eo uenturorum etiam si non affe
rant rationes euidentes q allegacionibus uel assercio
nibus uel excusacionibus aut iustificacionibus licet valde
apparentibus ipsorum contendencium de papatu uel fautorum
suorum Deducatur faciliter consideratio ex hoc q medium
virtutis arripiendum est ut sapiens iudicabit et ut spi
ritualis qui omnia diuiditat dicet non ut carnalis homo

qui non sapit ea que dei sunt sibi fingit. Cum enim
homo dubitauerit qu plures causse offerre habeat
pro omibus de gremio ut eis fides detur qui laborat
ad vmonem dandam q pro alijs contendentibus
ad suam psidentiam talem quale oportunam. Amor appe
titus et carnis ad serpm et ad suos nonne fallere so
let et in errores impios traducere etiam usq ad inuoca
tionem luciferi ut adorari uelint sicut dij nec reputat
se subditos esse cuiq sicut fieri belial sine iugo nec si
bi dici posse cur ita facis qui nec deum timent nec
hominem reuerentur cum tamen humiliores esse debeant
et ad sermendum pmptiores ex plationis munere quo
se obligatiores esse conspiciunt in reddendi rationem
Postremo tamen hor suopte cauendum est indiscre
te usus eprkere passim et absq manifesta ratione
fiat transmutando legem sipsam. Alioqui tolleret primo
a legibus sua stabilitas qbus mitantibus tota rei dis
ciplina publice intentem eis collabi ut ex consse
quenti rem ipam publicam corrue uel conturbari
necesse est. Inde contigit apud romanos ista seuei
tas erat in nere pprio filioq ne labefactaret optima
rei publice disciplinam.

Circa sectam flagellantium se consideranda indent ea
que sequuntur in hor opusculo summati recollecta a uene
rabili viro Mgro Johanne gerson Cancellario pisien.
Lex christi dicitur lex amoris quia dns sicut dicit
augustinus uoluit paucissimis sacramentis esse
contenta et inde culpat eos qui seruilibus ea pmunt one
ribus conformit ad id p pastoris petri actu xv. Ad
temptatis deum imponere iugum sup ceruicem discipulorum
quod neq nos neq pres nri portare potuimus sed
p gratiam dni nri ihu christi credimus saluari quadmo
dum et illi. O pium certe vm et omi acceptione dignissimum

Ex christi non minus debet in cultu suo vitare superstitiones gentalium et idolatriam presertim crudeles et horrendas. quam antiqua lex in qua tamen prohibitio fit per expressum deut. xiiij. vbi dicit. filii estote domino dei uri non uos incidetis. et glosa. nō debetis in aliquo idolatreis assimilari. Et in hebreo habet. nō uos laceratis. hoc autem faciebant idolatre sicut habetur. Re. iij. xviij. vbi dicit. quod incidebant se iuxta ritum suum cultris et lanceolis donec effundent sanguine. Compertum siquidem est. et traditum hominibus illos et apostatas demones auidos esse effusionis sanguinis humani

Ex aliqua quanto est liquior et demonibus tanto sequentior tanto semper inuenit crudelior et amarior patet in illis qui filios suos et filias immolabant demonibus. Hinc dicit per ysaiam. Heretis dis alienis qui non dabunt uobis requiem. xpiis autem ex gratia sua sicut nō in dicto petrus allegato uoluit nos saluare misericorditer per sanguinem suum semel effusum. per quem factus est nobis a deo sapientia iustitia sanctificatio et redemptio

Ex xpi maxima sortitur virtutem ex mia et gratia sua cum gratie uasa sunt sacra ex virtute operis operati. Et ideo quisque abstinet a sacramentis suscipiendis. presertim a sacramento confessionis. debet reiti diligenter. Constat autem per experientiam in multis. quod taliter se flagellantes non curant non curant de sacramento confessionis. uel penitentie sacramentalis dicentes. quod licet flagellatio potior est ad delendum peccata. quamquam confessio imo eam etiam equipparant nō nulli uel preponunt meio. cum sacrum induunt vlt. effundendo sanguinem primo quod ab alius mineribus coegebant. et reformidandum tamen istud est. ne apud personas clericales in locis sacris causet lectio pollutio sanguinis uel excoitatione

uel irregularitatem uel contaminationem uel apphanatio
m eisdem sacris locis

Ex xpi prohibet solutis penitencias publicas da
das esse clericis sacerdotibus et platis ap ter re
uerencia status clericalis quinimo debent tales psone
suscipe pmas huiusmodi publicas sicut sunt ut fertur multi
de uno se flagellantes qui licet uideantur relaxare se ta
men satis cognoscuntur Sic dicitur de psonis religiosis
in utroq sexu de fuanda clericalia iuuenciaq et iuue
nu illu se demiditnou et de no infrigenda ginitate
uiroq minuenda parentu

Ex christi si flagella videantur indulgere nix illud
Cite ego in flagella paratus sum Sicut longe circu
stare debent uidei quatenus rationabile fiat obsequium
nostru. Vna q huiusmodi flagellatio fiat uidetur superioris
imponentis talem penitenciaz Et qd ad altero fiat et
moderate et sine scandalo uel ostentatione ar sine sacri
uine nix tradition guidi pisien qadmodu fit huiusmo
di flagellatio in religiosis abbatis et ab aliquibus
denotis psonis sed aliq longe uidemq illis que re
pbamq flagellis obsuai

Ex christi declarata p ecclesiaz cuius autoritas ma
ior est in sua consuetudine dicente sco thoma q
sit autoritas vnus doctoris sicut leo uel augustini super
hanc sectam flagellantiu se reprobaunt postq insurge
uidebatur in diuersis mundi partibus et hoc de memo
ria plurium hominum uiuencium tam in lotoringia q in alma
nia et in francia et in pluribus locis nix uirationes
hominum et regintas francie et scripturas fide dignas

Ex christi frequenter phibuit multas obsuationes
sicut begardorum et begardarum et siliu d in pma
sui introductione pretendebant spem magne religionis
et multi fructus spiritualis in animabus et exempla salutis
atq autoritas phibuit in quaz ipter sequelas malas et

et multas que sub hoc pretextu fieri sunt mente Non e
nim est malum quod subsistere posset si non aliquam speciem
haberet in se boni Propterea fallit hic argumentatio pue
nunt ex hac secta flagellatorum multa bona non igitur
tollenda vel reprobanda.

Ex xpi ordinat horem nedum ad deum sed etiam
ad proximum et ad principem seu platum suum propter
no debet qualiscumque ritus introduci per populos qui possit tam
sare seditionem vel proditionem vel superstitionem. sed
debent omia regulate fieri et ordinate de mandato et
ordinatione superiorum ut ullatenus ordo ierarchicus con
fundatur quod fiet si quilibet ad arbitrium suum poss
instituere vel fouere novum ritum sine dure sine lege sta
bili sine ordine ubi sunt iuuenes et virgines se
nes cum iuuenibus sil'i vnum duces et pauper et ioc
turba magna de ibo aut ecclesiastes qui stultorum infini
tus est numerus.

Ex cristi sufficienter data est in preceptis de
calogi quorum observatio facta cum bona simpli
citate et ut dicitur grossa fide satis est ad salute
presertim laycorum et plebanorum. absque nova gravissimorum
onerum impositione iuxta illud cristi Si vis ad vi
tam ingredi sua mandata. Nec valet si dicatur
quod plebanes susceperunt voluntarie tales flagellationes
sine precepto alio. dum iuxta quod ipsi dicunt precepta libenter
tunc multis inde gtempnunt Est enim gtumax humana na
que postque destituta est originalis iustitie statu cupidus
fertur in ea que sunt adiuncticia sive quae que sunt diuine
iussionis iuxta id quod in adiuncticiis suis Et inter
omnes superbie gradus quem apud religiosos loquitur Bernhar
dus inuenire dum plus gaudent in abstinentia
vel in oratione particulari spontanee suscepta quam in
tota regulari disciplina

Ex cristi sufficienter et ab apostolis et sacris doc

torubus explicata nõ ineitur tales nouitates fla
gellantũ se constituisse pdicando uel alit' sed po
aus reprobasse tamq̃ suspectissimas et pclosissimas et q̃
uergere pnt in scandalũ cristianoq̃ apud indeos
sarcatenos et paganos tamq̃ lex cristi sit austera
crudelis et sagnibz non miserationibz emulcta

Lex xpi docet ex pmissis et silibz mlts platos
ecclesie pastores et doctores ymo et pnitpes
q̃ sectis lynq' cruentatz et sanguinolentã studeant et
laborent destruere seu cõpescere tam pdicationibus
et bonis suasionibus q̃ censuris nedũ ecclesiasticis sed
etiaz temporalibz more pdecessoq̃ attento q̃ sub hoc
uelamine ac pretextu penitencie fiunt innumera mala
sicut expti testantur Insurgũt heses vilipendũtur spiri
sacerdotes q̃ repnũtur confessiones et pnie sacmen
tales extorquntur dolosis modis penuẽ oia q̃ pigros
ottidũt mutuãtur Filenq̃ de fictis de stupris et ad
ulteriis de piclis que sunt i falsis fribz et fraudulen
tis sollicitationibz ad oẽ fatuo atq̃ flagitiũ ita ut bo
nis et malis hinc inde statera iusta uel equa lance
pensatis mala multo plura q̃ bona pluere cognos
catur Her secta flagellantũ se pdez et pluries ia
damnata ipteria dũ repullulat uel exresit toto stu
dio funditq̃ euellenda pterrendaq̃ teuset

Cum qm oportet in hoc malo iaz radicato
et q̃ latissime serpit pcede pedetenti et tan
te ne dũ queat eraditari zizania flagellationũ
hmuqmodi simul euellatur et triticũ priq̃ semiatũ
boni salubriq̃ uerbi dei Notetur igitur talis cau
tela quadruplex infra sipta Cautela pma

Fiat in pmis exhortatio uehemens et ueb
desup autoritate patri concilij dũ id est
Similiter de auctoritate pape et rõne ecie quatenq̃
habeat quilibz pmptitudinem apte uel obedire

mandatis uel institutionibus seu consiliis predictorum
quemadmodum facit egregius magister Vincencius sicut ap
paret ex literis propria manu subscriptis nouissime
missis ostensis ad aliquos qui sibi suspiceratur In cotidi
anis inquit recommendabitur sacri vitis quibus ostensis quas
facio post sermonem doctrinalem et doctrinam omnes fideles submit
tere omnia facta aut uerba aut etiam scripta determinationi
eiusdem sacri consilii Subdendo et sic facio ego in omnibus
factis et dictis aut etiam scriptis meis &c Tunc magni
ficatur discretam humilitatem et humilem discretionem tanti
viri Tunc discretio posita est a sanctis patribus dux
tex et auriga virtutum Instat devoti Richardi dicto
plus credit alieno quam proprio iudicio Porro non est formi
dandum retractionis quem forsitan opponet objectum si
cut in exemplo beatus Augustinus cum retractatione nec illorum
eum nec auctoritatis doctorum suorum robur euertit Nichil
enim est ut aut quidam efficacius ad docendum quam uer
bum uerax et simplex et humile nichil habentes fictio
nis nec simplex principiorum adminicula. quia deus est qui
cum humilibus gaudetur dans eis gratiam et virtutem
uerbis suis sine qua laborat in manum lingua loquentis

Hiat ostensio quadmodum multa quinque fierunt in
choata pia devotione que pressuras spiritus sine
mutuo deteriores exitus accipere. uel propter scandalum
pusillorum uel propter sapientie defectum sicut loquitur de qui
busdam apostolus Testimonium enim perhibeo eis quia zelum dei
habent. sed non secundum sapienciam fiet itaque sic dicendo sic
predicando quia non ita reprobabuntur persone singule que
precedentibus temporibus flagellauerunt se. quia indeant
nunc dampnande uel exercitande diuinum denuncie obe
diant monicioni salutari insultando quadmodum me
lior est obedientia quam victime et quam uissione diuina
dicitur In tuo sacrificio tuo sul offeres

Hiat exhortatio diligens et uehemens sup laudi
bus pacis que pfectum opus habet pferendo

eas talibus ultro susceptis flagellationibus mix quod lo
quitur Augustinus conformiter ad senectam et adversi
tates huius scilicet non tantum Affligendo sunt et dum eve
nit patienter tollerande faciendo per patienciam
de necessitate virtutem non sum tam demens aut
Senex ut egrotare velim sed si egrotandum est pati
enter tollerabo Debent proinde numerum diligenter
atque singillatim tribulationes varie nobis dant et
ingerunt velimus nolimus et patientie misericordiam
cumulant sunt infirmitates paupertates vexationes,
angustie mortes gtumelie labores manuum in agri
culis et methanutis tentationes turbesque malorum
peccatorum qui mihi pugnis et foris et timores et
quis cuncta hujusmodi tribulationes et angustias diui
meret que tot et tales sunt ut non oporteat no
vas supponere qui satis est tollerancia fortes tri
bulationum hujusmodi cotidianarum pro purgatione
magna prorum presertim adunata contrione et humi
li confessione in re vel in proposito tempore et loco
mix quod rogabat quidem fiat ps purgationis mee
purgationem meum labor quo h' p singlos dies exercor
Et p sito sic est plus aliquam valet pia flagellorum dei
sub eius manu tollerancia sine murmuratione
sine reprehensione minorum dei diuinorum sine ru
more vel odio contra superiores suos et si manens
tacitus et impatiens nedum flagellat serpum ad
sagnem sed lacerat et de discerpet membratim
ad mortem vino sicut nolitet horrem serpum mu
tilare vel castrare nisi p necessitate totius corpo
ris consequenda Sic nec licet ut videtur et a
serpo sanguis quis violenter eriat nisi causa
medicine corporalis aliqua sili ratione posit
solhomo cauterizare p ignitum ferrum quod adhuc
nemo p posuit vel contessit nisi forsan vdolatre vel

falsi cristiani quales reputantur in media qui se putant
baptizari per ignem

Hinc in spali uelut in quadam radice punsio sol
lers et exacta certa societatem illaz mirii
niosam a qua videtur inchoata. uel saltem mi
tum attenuata et obfirmata flagellatio talis Un
de cum se dicant sub obedientia impandum est quod
sistant et desiste suadeant alios sub moderamine
que dicta est uideliceet nisi et quousque sacri conci
lium uel ecclesia romana mandauerit uel tollerauerit
hoc fieri allegando regulaz moralem quibi dubita
tio surgit de aliquo actu. an possit licite fieri uel
omitti. tutio est omittere quam facere. presertim ubi fate
cerint quiaze scandalum aliorum. Vnde est id dpli. Si esta
scandalizat fratrem meum non manducabo carnes in
eternum Videtur ynde mis talis coartando et solli
cite pungendo ne sub eorum multitudine eniaz bonorum ma
li et improbi delitescant demum ypl's qui erigitur
ad nouitates ille sunt eis ingende in quibus est tu
ta salubrisque deuotio sicut de misericordia sororum et
de recursu ad eos ut ad angelum ypm custodem
ad sanctum cuius nomine psona gerit ad illaz imagi di
et virginalem sponsum suum Ioseph mandando pre
cogitatuas eorum Ynde si predicandum fuit de fi
nali iudicio uel antixo fiat hoc in quali concludi
do quin morte quilibet habet iudicium suum ypsum
et incertum quisquis voluerit inducere mirabilia
nouia sup antichristi adventu ypsum notet quum
dus senescens patitur fantasias multorum miraclorum
sicut homo senex fantasiatur in somno. ypteria sunt
mit habenda miracula suspecta valde. nisi facta
pq examinatione diligenti obfirmando pteria sum
mopere videtur apud tales de societate quilibet

vnant oroſe ſi laborare poſſint ut ſint ī exempla
et ām̄onicionēs laborantiū ut p̄teria nihil aptū
contentioſe et uelut exempeiō uel contep̄tu plātor
maior et minor uel antiquor gr̄ālit' clericor neq;
in predicatiōibus faciem neq; in confeſſiōibus au
diendis. ꝓterea debent ī ōi loco quo p̄mo ueniunt
p̄mitus habere collocutionē et beneplacitū tū eccleſi
aſticis uel eor capitibus ne ſcifma forſan fiat la
ior ad clericos uel eōs Conclusio

Et interim notata ſint uelut ī quodam
tūſcurſu magis ad rememorādū q̄ doctrīnā
xvij die Jul ij anno d̄ni m° cc° xvij° aſtantie vbi
celebratur gr̄iale concilium Et miſſum eſt hor opuſcu
lum Magiſtro Vincentio de ordine fratr p̄dicator
doctori ſacre theologie cont̄ dictas ſectā flagella
tū ſe predicanti p̄ tunc.

Explicit opuſculū cont̄ ſectas flagellātiū ſe de q°
benedictus ſit deus ī ſecla ſeclor amen

Compilatū de mirabili victoria cuiusdā puelle de pq
fetātes recepte in ducem belli exercitus regis Francor
cont̄ anglicos Cancellarij p̄ſien

Deſupponendū eſt in p̄mis q̄ multa falſa ſt
p̄babilia p̄mo ſecū plūm non refert quēdā
falſa probabiliora eſſe ꝗbuſdam veris uſq; adeo q̄ duo
cont̄dictoria ſil' ſtant in p̄babilitate licet nō ī veritā
te Advertendū eſt ulterius q̄ iſta p̄babilitas ſi recte
fundata ſit et rite intellecta non eſt dicenda error
uel erronea niſi p̄tinacit' extendat aſſēſū ultra ter
minos p̄babilitatis Ratio huius eſt quia p̄babilit' loqs
fundat ſe ī hor q̄ rationes et apparencias habet pro
pte ſua et hor utiq; nec eſt niſi ſit penitus ī p̄babile
verū eadē ſilit' de pte opposita q̄ ad eas ſint rationes et
apparentie ſeu veriſimiles creature Et hor ſilr pt ēē

et est sepe neq; nec ista conditiones sic exposita atte
dendū est tercio q aliqua continencia fidem et bo
nos mores considerant in duabus dictis quibus spectat ad
presens Aliqua enim dicuntur de necessitate fidei et
in istis non licet dubitare nec probabiliter opinari hinc
illud vulgatum dubia in fide infidelis est Et de ta
libus ista esset questio Neq; lex illa civilis Ribaldi
habet locum neq; in libris quis error faceret ius ymmo
tanto deterior quanto contrior Ipse denique ferro et
igne exterminando impio ecclesiasticis et civiles censu
ras contra hereticos latas locum etiam habet id metrum
salubre Non patitur ludum firma fides obliq; ymmo et pro
tali ludo in hiis que sunt fidei posset excusari sic io
cans ad iudicium fidei tamq; de errore suspecta in fide
Considerandum est pro altera dicta eorum quod sunt in fide vel
de fide q id notant de pietate vel devocione fidei
et ullo modo de necessitate de quibus solet dici vul
gariter Ozia nec avet il nest pyx dapne Spectant
autem ad pietatem tres conditiones in spiritali prima
q illa faciant ad exercitacionem devocionis et pie affecti
onis erga deum et divina q sic resonat in laudes divine
potencie vel clementie in miracl et veneracione sanctorum
Altera conditio est q habeat certa talia probabilis
aliqua cicatrix vel ex quin relatione vel ex fide
lium attestacione qui dicunt se vidisse et audisse
Superaddit tertia conditio cum discretione pen
sanda per viros in theologia et bonis moribus e
ruditos q in huiusmodi relationibus eorum que dicunt
de pietate fidei non illudat vel immiscetur
aliquod falsum vel erroneum quod manifeste sit in
detrimentum fidei vel bonorum morum directe vel in
directe palam vel occulte Cum qua cognosten
da vel determinanda non est fas cuilibet palam et

passim ferre sententias et reprobationes primo ¶ nec
approbationes contentiosas maxime qui tolleruntur
ab ecclesia seu prelatis ecclie i vna prouincia uel i multis
¶ sed iudicium et determinacio debent deferri ad eiu
dem ecclesiae seu prelatos eiusq et doctores ¶ Possent hi
notari multa in particulari ut de mia concepcione
beate virginis ut de opinionibus probabilibus inter doctores
ut de indulgentiis quo ad circumstancias multas sicut
de uenerazione reliquiarum d in vno loco et alteo
primo in diuersis sil' ¶ Incidendum fuit mihi con
tencio in parlato pisiensi sup uenerazione capitis sci
dyonisii in ecclesia pisiensi et i abbatia sci dyonisii
iuxte pisis ¶ Concludendum est tandem ex premissis et pie
et salubriter potest de pietate fidei et deuocionis susti
neri factum illius puelle circumstantiis attentis cum ef
fectu parentis preferri ex causa finali quia iustissima est
sic restitucio regis ad regnum suum et primaciissimorum
inimicorum suorum iustissima repulsio seu debellacio ad
dito preterea quia i obsinacionibus suis ¶ et puella non
reputur vti sortilegius ab ecclesia plribus ¶ neque suspsi
cionibus palam reprobatis. ¶ neque rancius hominum frau
dulentis ¶ neque ad iniquum ppm. uel aliquod tale sub
dolum cum i attestationes sue fidei expot extremo
periculo suum corpus ¶ Postremo si multa multa loquantur et
referant pro garrulitate sua et leuitate a dolosi
tate aut alio sinistro fauore uel odio subnest i
¶ Authoris Arbitrii nostri non est ad quisq loquatur
¶ Est tamen arbitrii mei quid credatur seu teneat
seruata modestia et contentione seu sedictione
prul pulsa quia sicut dicit ¶ pls. ¶ Non oportet seruum
dei litigare ¶ nos mq talem consuetudinem non habem
ut sa litigemus ¶ sed uel tollerare oportet uel ad su
piores sancti pmissum est determinanda referre ¶ ita e
nim fiunt in canonisacionibus sorum patrum quales canon

sationes ut ī pluribus q̄ ꝛegr̄itur ¶ nō fuit de ueritate fidei
stricte loquendo sed de pia deuotione que nō est passi
p quoslibet reprobanda irridenda uel repudianda et
minq ceteris ꝓbus q̄ alia sine canōisatiōe vulgata ¶ ꝛ
gritur ad casum meū iste circūstantie ¶ Vna q̄ cōsiliū
regis et gentes armorq̄ potuerūt induci ad uoce illiq
puelle taliter credere et obsequi q̄ sub ea uel cū ea
exponerent se asperato aūo ad bellica pricla dederoc
oī proui pulso. quod enemice poterat. si sub vna
mulierula militares victi fuissent per hostes pro
tacissios. et irrisi apud oēs qui audissent altera q̄
exultatio ꝓplarui cū pia credulitate tanta subsec
terunt ad laude dei et hostiū cōfusione altera q̄
latentes īimici eiā magni referūtur ī tiores uarios
ymo et in languores quasi pturientes cendisse ¶ mx
imprecationes cantū illiq a maria sorore dni tympani
zari in choro. ludentiū et respondentiū Cantemq
dnō gloriose ꝛc ¶ Sequitur iceruat sup eos formido
et panor ꝛc ¶ videat et cū deuotione fito mō consō
cerolatur et cantet. Ponderandū est ad extremū
q̄ hec puella et adherentes sibi militares nō dicitur
uias humane prudencie facendo. s. q̄ ī se est. quod ap
pareat temptari deus ultra q̄ nāte ¶ Vnde astat hanc
puellaz non esse ptinacem in adhesione ꝓpri capite
ultra q̄ reputet a deo se hīre mōitiones seu istinctes
possent insup addi multe circūstantie de uita eiq a
puero que interrogate sunt et cōfinte diu et multū
et p multos de quibz hīt nichil inseritur Exempla po
sent induci de barbara et de scā katherina ī conuer
sione nō minq miraclosa ꝛ̄ rethor et alis multis
ut de iudith et de iuda in quibus ut oīe mistet sep
aliqd nāle nz sequt semp post pm miraculū quitq
ab hoībus expectatur uel expectabit. Preterea si frus
traretur ab oī exptatione sua et mea quod absit
prodiuta puellaz nō oportebat concludē ea q̄ facta
sunt a malīgno spiritu uel nō a deo facta esse

sed uel ꝓter iraꝝ multitudinem uel blasphemias a
aliude iusto dei iudicio licet occulto posset contin
gere frustratio exp̃tationis mre m rei dei quia au
tat a nobis et bene oia uertat ¶ Inpaddiuntur qua
tuor similia et theo.ta doctr.ta ¶ Vnu concernit regem
et consanguineos regie domus sedm milicia regis
et regni ¶ 2m ecclesiasticos cu ꝓplo ¶ 3m puellam ipaꝝ
¶ Tuor dominetur iste vnus est filius bene vuc
pie ad deum iuste ad ꝓxim et sobrie hoc est virtu
ose et temperanter ad seipm ¶ Et in specialiꝑ pro 4to
doctr.to q hec gracia dei ostensa i hac puella no
arrpiatur et tradicatur per se uel alios ad vani
tates curiosas non ad mundanos questus no ad o
dia ꝓdalia non ad seditiones contenciosas no
ad vindictas de ꝓterit ¶ non ad gloriationes hi
eptas sed i masuetudine et oratione cu gratiarum
actione cu liberali ꝓteria tpalium subuentione q libz
laboet i idipm ¶ Tuatenus uenat pax i tubili
suo ut de manu inimicorum nrorum liberati deo ꝓpitio
seruantes illi i sanctitate et iustitia coram ipso oi
bus diebus nostris 2ra

¶ Ad no factum est istud ¶ Triplex ueritas
¶ Sequitur triplex ueritas ad iustificationes puel
le de postfetantes accepte vtentes ueste virili
¶ Lex uetus prohibens mulierem vti veste virili et
vicu veste muliebri pro quato est pure iudicial
non obligat i noua lege ¶ Cum sedm ueritatem
tenendam de necessitate salutis iudicialia atque
legis ablata sint nec obligant i noua ut talia
sint nisi nouit p superiores ea istitui seu confir
mari contingat ¶ Lex huiusmoi otinebat aliqd
morale quod stabile est i oi lege et id possumus
ex pmissa prohibione mdcentis hoitus tam i viro
q i muliere qtra medium virtutis quod obstiuare

debet certū stancias ōes debitas ut qn̄ oportet cur
oportet qualiter oportz et ita de reliquis ut sapies
mirabit de quibus non est hic declarandū p singla
Lex hmōi nec ut iudicialis nec ut moralis dampnat
vsum vestis virilis et militaris in puella mea vili
et militari quaz ex certis signis elegit rex celestis omn
tamq̄ vexilliferaz ad conterendos hostes iustitie
et ānos sublevādos ut i manu fere puellaris et virtus
confundat fortio iniquitatis e arma auxiliantibus an
gelis quibz veritas amata est et cognata fmzeorm
Et ex sacris hystoryis freqt̄ apparuit Ruth i cecilia vi
sibiliter cū coronis et rosis et lilys Rurs p hor sua
attōsio tmiū qua dplis phibe videt in feria Obstrua
igitur et cesset os loquentiū iniqua qz ubi divina
virtus opat media sdm finis ex inferiōrā dispōnitur
sta ut non iam sit securū detrahere vel culpare auso
temerario ea que a deo sūt sdm dplm ordinata st
Demq̄ possent plurimi addi mlte ut exem
pla de hystoryis sacris et gentilū Puta de ca
milla et amazōibz sicut preteria i casibz vel ne
cessitatis vel evidentis utilitatis vel appbate con
suetudinis vel ex auctoritate seu dispensatione su
pioz sed ista pro brevitate sufficiant et veritate
Ammō caveat ps hns vestaz causaz ne p iocude
litatem et ignaritudinem vel alias iustiaz faciat
veritū divinū tam patent et mirabilit auxilū
melzoatū put i moyse et filys isrl pq collata di
vinitus tot promissa legimq̄ obtinisse Deus em et
si non ostilū sententiā tamen mutat p muta
cione meritorz Explicit

Liber capli cellie sti Maria in butzbach

Rest. v. Emma Heiland
siehe Rechnung v. 25.5.86
Al

errantes corrige · inimicis nris ex
nobis uera caritate largire · pere-
grinantib redditu · infirmantibus
sanitate · nauigantib portu sa-
lutis ostende · et omibus fidelib
uiuis et defunctis interna ui-
uentium uita partiter et regen
eternam concede · ℣. Secreta.
Os qui singulari tui corporis
hostia · totius mundi soluisti
debita · hac oblatione placatu ·
maculas sceleru nroru absterge ·
et omniu xpianoru uiuoru
uel mortuoru peccata dimitte ·
eisq; premia eterna ccede · ℣.
Sumpta dne qs Post cō.
sacramenta celestia · crimina
nra detergant · omneq; prauitatem
ex infirmitate · et hostie

Handschr.
675

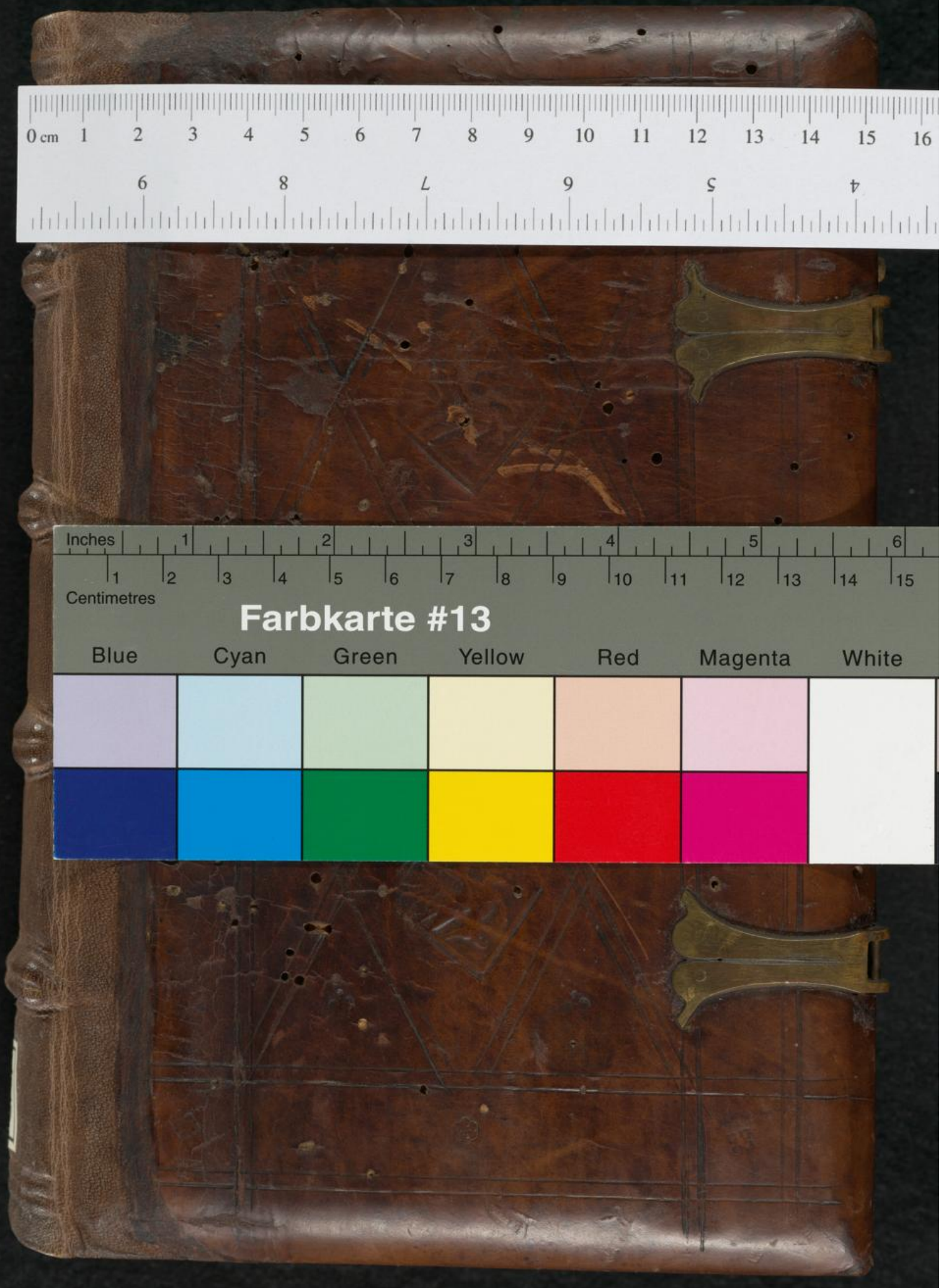
Inches
Centimetres
Farbkarte #13
Blue
Cyan
Green
Yellow
Red
Magenta
White